LLYFR Y PSALMAU,

VVEDI EV CYFIEITHV, A'I CYFANSODDI AR FESVR CERDD, YN GYMRAEG.

Drwy waith EDMUND
PRYS, Archdiacon
Meirionnydd.

* * *

AI PRINTIO,
Yn Llundain. 1638.

XIIM

A y Darlleydd dwyſtyriol.

TRi pheth a wnaeth na chyfiaithwyd y Pſalmau bendigaid ar yr vn o'r pedwar meſur ar hugain.

Vn yw, am na allwn ryfygu clymu yr Scrythur ſanctaidd ar feſur cyn gaethed, [illegible] wrth geiſio cadw y meſurau, golli deall yr [illegible] ac felly pechu yn erbyn Duw er mwyn boddloni dyn.

Yn ail, ymae gair Duw [illegible] ganu mewn cynnulleidfa ſanctaidd o lawer ynghyd, i foliannu Duw yn vn llais, vn feddwl, vn galon; yr hyn a allant ei wneuthur ar y meſur gwael hwn, ac ni allai ond vn ganu cywydd neu awdl.

Yn drydydd, pob plant, gweinidogion, a phobl anwyſcedic a ddyſcant bennill o garol, lle ni allai ond ysgolhaig ddyſcu Cywydd neu gerdd gyfarwydd arall. Ac o achos bôd yn berthynol i bob Chriſtion wybod ewyllys Duw, a'i foliannu ef, mi a ymadewais â'r gel-

[illegible] yn [illegible] mor ſur eſmwyth hwn [illegible] ynnof [illegible] am nad o dim yn ein iaith ni mewn ſynwyr i ſeinio nac i odl Duw. Am hynny y roi iddo ef ei ragor piccedd y gerdd, mi a roes amryw ddiphthongau eraill i gyfarch â'r gair hwnnw, yn neſaf ac y medrwn.

Te Deum.

[illegible] (ô Dduw) a'th folwn,
a'th addefwn di yn Arglwydd,
y [illegible] (Tragwyddol Dâd)
[illegible] yr addolant [illegible],
i holl Angylion nef
[illegible] cant eu llef heb dewi,
[illegible]
[illegible] nerthoedd sy'n y rhai[illegible]

[illegible]ub, a Seraphin a fydd
yn llefain beunydd attat,
Sanct, Sanct, Arglwydd Sabaoth
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible] arddercog [illegible]
[illegible]
[illegible] Eglwys [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

A hefyd y gân [illegible] pur,
sydd i ni'n gyffur [illegible].
Ti wyt (Christ yr unig Sanct)
brenin gogoniant grasol,
Tydi yw'r [illegible]
yn [illegible] tragwyddol.

Pan gymraist [illegible]
o feddiant [illegible]
Dy [illegible]
dy [illegible].
Pan [illegible] nef
i bob [illegible],
[illegible] byth,
ar [illegible].

Credu yr ym [illegible]
mai ti fydd barnwr [illegible]:
Am hyn, erfyn [illegible],
hyd dy [illegible].
Dy bobl di ydym (o Dduw'n nerth)
pryn [illegible] werth dy waed [illegible]:
Par gael ein [illegible] a'th saint
mewn gogoniant tragwyddol.

Cadw dy bobl (o Arglwydd [illegible])
bendithia d'etifeddiaeth.
Dyrcha hwynt byth [illegible],
dan gysgod dy lywodraeth.

D

[illegible] i [illegible] i'th [illegible] :
[illegible] ar [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible] ni [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

O Arglwydd [illegible] trugarha,
trugarha [illegible] a'r [illegible].
Dy [illegible] di [illegible] [illegible],
hyd ein ymddiried ynod.
[illegible] [illegible] [illegible] ymddiriedais i
ond ynot ti (o Arglwydd)
N'ad byth ym' gwilydd achos hyn,
o Dduw, na [illegible] [illegible].

Benedicite omnia opera.

CHwi holl weithredoedd Arglwydd
bendithiwch ef a'i [illegible] : (mol-
Gogoneddwch a [illegible],
mawrhewch [illegible] yn dragywydd.
Chwi yr angelion glan o'r nef,
moliennwch ef yn [illegible].
Chwithau nefoedd, [illegible]
a'r dyfroedd [illegible].
Chwithau nerthoedd [illegible] [illegible], a
Cafodau oer a [illegible]. (llaes.
Chwi dân a gwres, [illegible] a [illegible] :
a gwlith arall o'r nefoedd.
Chwithau oerfel noethni ar [illegible],
a rhew ac eira [illegible] :
Chwi nosweithiau a dyddiau chwi
oleuni a thywyllwch.

Mellt cymylau a daiar [illegible],
ac [illegible] ar hon [illegible] :
Mynyddoedd uchel, a'r bryniau,
a'r glyn [illegible] [illegible].
Y moroedd a'u llifeiriaint [illegible]
rhyd eigion [illegible] a'i [illegible]
Morfilod [illegible], a [illegible] mân,
y rhai a nofiant [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] yr [illegible] [illegible],
a [illegible] [illegible] [illegible],
Anifeiliaid [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Chwi [illegible] [illegible] [illegible]
a'r [illegible] [illegible],
Dy [illegible] [illegible] [illegible],
a [illegible] [illegible] [illegible].

Chwi offeiriaid [illegible] [illegible] deml hon,
a'i hollawl lawen weision.
Chwi ysprydoedd ac eneidiau glan,
a phlant [illegible], [illegible] [illegible]
Ananias, Azarias,
y [illegible] a'r [illegible] [illegible],
[illegible] yn [illegible] [illegible],
O [illegible] [illegible].

Chwi holl [illegible] [illegible] [illegible]
dechrau.

68 H[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
Am [illegible] a'i [illegible],
ac [illegible] [illegible] ei [illegible].
69 Yr hwn a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
yn iechydwriaeth ddedwydd,
A i godi i ni [illegible] [illegible]
o deulu ei [illegible] [illegible].
70 Yr [illegible] [illegible] [illegible]
o [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible])
wele [illegible] [illegible] [illegible]
71 [illegible], y [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
rhag ein gelynion hynny :
A'n gwared [illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] ſydd [illegible] iti,
i cofio'i ſanct [illegible].
[illegible] Abraham ein Tad,
yn [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ofn ei waſnaethu ef,
yn [illegible] gref i'n [illegible]
[illegible] heinioes gar ei
[illegible] ar yn [illegible]. (fron
[illegible] dyddiau'n heinioes, &c. Cenwch
[illegible]ywaith.

[illegible] fab bychan, fo'th elwir
yn brophwyd i'r Goruchaf;
[illegible] o'i flaen i baratoi
ei ffyrdd, a'n troi i'w noddfa.
[illegible] ef,
[illegible]
[illegible]
[illegible].

[illegible] trugaredd [illegible]
ei [illegible]
[illegible]
[illegible].
[illegible]
[illegible] angau,
[illegible] ein traed i'w ol
ar hyd heddychol llwybrau.

niant fyth a fô i'r Tâd,
'r mâb rhâd, a'r glân Yſpryd,
bû, y mae, ac y bydd,
vn Duw tragywydd hyfryd.

Cân Mair forwyn.

FY enaid a fawrhâ'r Arglwydd,
fy [illegible] ginna fy yſpryd,
[illegible] hwn ynoſ hefyd yw,
[illegible] gredu'n Nuw fy iechyd.

48 Cans edrychodd ar iſel radd
a gwaeledd ei law forwyn,
A dedwydd [illegible]
gan [illegible]

49 Cans hwn ſydd allu' bennaeth,
a'm gwnaeth i yn ſawrhygar:
Bendigaid fytho ei enw ef,
yr Arglwydd nef a daiar.
[illegible] ei drugaredd ef beth a fai
[illegible] hyd [illegible] a'i hofnant.
51 A'r breich gwaelgarodd ef, a'i nerth,
mae'n brydferth ei ogoniant.

52 Fe dynnodd y rhai cedyrn mawr,
i lawr o'i holl gadernyd:
Fe a gododd ac a fawrhadd
y rhai iſel-radd hefyd.
53 A phorthai [illegible]
a ſydd [illegible]
Ac yr [illegible]
[illegible], y [illegible].

54 Fe [illegible] ei was,
gan [illegible]
I'n tadau (Abraham [illegible])
hyd [illegible], a'i [illegible].

Gogoniant, &c.

Cân Simeon a'r Ieſu yn ei freichiau.

(was
29 ARglwydd bellach gollwng dy
mewn heddwch addas ymy,
Yn ol dy air, hwn oedd ynghyd
a'm [illegible].
30 Cans gwelais i â'r golwg hyn
y Chriſt a bryn ein iechyd,
31 Hwn a roiſt ymy yn Arglwydd
a hyn yngolwg yr hollfyd.

32 Hwn

[illegible]

Gogoniant, &c.

Neu fal hyn.

VV[illegible]

30 [illegible]

31 [illegible]

32 [illegible]

Gogoniant fyth a fo i'r Tad,
i'r Mâb rhâd, a'r glân Y
Fal y bu, y mae, ac y bydd
vn Duw tragywydd hyf

Beatus vir. Pſal. 1.

Dyma wynebni y pſalmau : yn dan[illegible] y duwiol ac aflwydd y annuwiol.

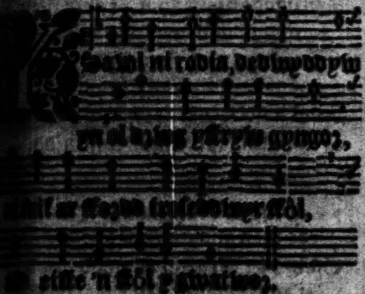
Gwr ni rodia, dedwydd yw
yn ol drwg yſtryw gyngor,
[illegible] ſaif ar ffordd troſeddwyr ffôl,
[illegible] eiſte 'n nôl y gwatwor.

Ond ei holl ſerch ef ſydd yn rhwydd,
a ddeddf yr Arglwydd uchod :
Ac ei ddeddf, rhydd ddydd a nos,
y myfyrdod ei fyfyrdod.

Ef ſydd fel prenn plan ar lan dôl,
yng ffrwyth amſerol arno :
Ni chrina'i ddalen, a'i holl waith,
llwyddant 'n berffaith iawn.
Nid felly bydd y drwg ni rûs,
ond fel yr ûs ar gorlwynt :
Yr hwn o'r tir â'i chwyth a'i chwâl,
anwadal fydd ei helynt.

Am hyn y drwg ni ſaif mewn barn,
o flaen y cyfiawn dduwiolion :
Y pechaduriaid mawr eu bâr,
ynghynulleidfa'r cyfiawn.
Canys yr Arglwydd Dduw, fel hyn
a edwyn ffyrdd gwirioniaid :
[illegible] ad byth y barnau,
Ond llwybrau 'r pechaduriaid.

Pſalm. II.

Quare fremuerunt, Pſal. 2.

Mae'r prophwyd Dafydd yn yr yſpryd glan yn rhagweled gwrthwyneb mawr i eglwys Chriſt. Lle y mae efe yn newid perſonau yn yr ymadrodd, mae'r yſpryd yn gryfach na rheſwm dyn.

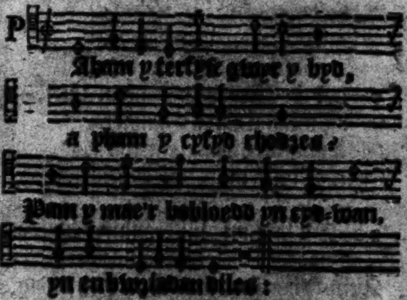
Phaham y terfyſg gwyr y byd,
a pham y cyfyd rhodres :
Pam y mae'r bobloedd yn cyd-wau,
yn eu bwriadau diles :

2 Codi y mae brenhinoedd byd,
a'i bryd yn gyd-gynghorol :
Yn erbyn Duw a'i Ghriſt (ein plaid)
y mae pennaethiaid bydol.
3 Drylliwn eu rhwymau, meddant hwy
ni fynnwn ni mwy ei ufudd-dod :
Ac ymaith taflwn eu trom iau,
ni chânt yn rhan 'mo'n gorfod.

4 Ond Duw'r hwn ſydd uwch wybrol-
a chwardd am ben eu geiriau : (lau
Yr Arglwydd nef a wel eu bâr,
efe a'i gwatwar hwythau.
5 Yna y dywaid yn ei lid,
a hyn ſydd chwerw iddynt :
O'i eiriau ef y cyfyd braw,
a'i ddig a ddaw yn ddychryn.

6 Goſodais innau (meddai ef)
a llaw gref yn dragywyddol :

B Fy

Fy mrenin i, yn llywydd llon,
ar ſanctaidd Sion fynydd.
7 Dyma'r ddeddf a ddwedai yn rhwydd
hon gan yr Arglwydd clywais:
Ti yw fy' mab (o'm perffaith ryw)
a heddyw i'th genhedlais.

8 Gofyn ym, a mi yt' a'i rhydd,
holl wledydd i'w 'tifeddu:
Y cenedlaethau dros y byd,
i gyd a gai'n meddiannu.
9 Ti a'i briwi hwynt yn dy farn,
â gwialen hayarn hayach:
Ti a'i maluri, hwythau ân
mor fân a llestri priddach.

10 Am hyn yn awr frenhinoedd coeth,
byddwch ddoeth a ſynhwyrol:
A chwithau farnwyr cymrwch ddyſg,
i oſtwng terfyſg fydol.
11 Gwaſnaethwch chwi yr Arglwydd
ac ofnwch ef drwy oglud: (nef,
A byddwch lawen yn Nuw eu,
etto drwy grynu hefyd.

12 Cuſenwch y mab rhag ei ddig,
a'ch bwrw yn ffyrnig heibio:
A gwyn ei fyd pob calon lân,
a ymddiriedan yntho.

Domine Quid? Pſal. 3.

Achwyn Dafydd wrth Dduw rhag Abſalom ei fab, a'i blaid; a chyſur i'r eglwys.

Caner hon fel Pſal. 1.

O Arglwydd, amled ydyw'r gwyr,
y ſydd drallodwyr imi:
A llawer iawn i'm herbyn ſydd,
o ddydd i ddydd yn codi.
2 Dwedai lawer o'r gwrthgyrch blaid:
yn drwm am f'enaid eiſoes:
Nid oes iddo yn ei Dduw Ior,
chwaith mawr yſtor o'i einioes.

3 Tithau O Arglwydd ymhob
ydwyd yn darian ymy:
Fy' ngogoniant wyt; tu a'r nen
y codi 'ymhen i fyny,
4 Ar Dduw yr Arglwydd a'm holl
y gelwais yn ddiſtawraidd,
Ac ef a'm clybu i ar frys,
o'i uchel freinllys ſanctaidd.

5 Mi orweddais, ac a gyſgais,
ac mi a godais gwedi:
Canys yr Arglwydd oedd i'm dal,
i'm cynnal, ac i'm codi.
6 Nid ofnaf fi, o'r achos hwn,
'mo fyrddiwn ſydd yn barod:
O bobloedd, o'm amgylch yn dyn,
i'm herbyn wedi dyfod.

7 Cyfod ti Arglwydd, achub fi,
Duw y goſbi fy' ngelynion:
Trewaiſt yr ên torraiſt eu daint,
er maint yr annuwiolion,
8 I'r Arglwydd byth (o achos hyn)
y perthyn iechydwriaeth:
Ac ar ei bobl y diſgyn gwlith,
ei fendith yn dra helaeth.

Cum invocarem. Pſal. 4.

Dafydd yn achwyn wrth Ddu
rhag ei elynion.

DUw fy' nghyfiawnder clyw
i'm cyni pan i'th elwais:
Rhyddheaiſt fi, bod y'm yn wedd,
drugaredd, clyw fy oerlais.

XUM

Meibion dynion hyd ba hyd
y trowch trwy gyd ymgobledd,
[illegible] yn warth, a hynny ſydd
wy gelwydd a thrwy wagedd.

Gwybyddwch ethol o Dduw cûn,
ydd i hûn y duwiolaf :
an alwyf arno yn hy,
fe a wrendy arnaf.
fnwch, a thewch, ac na phechwch,
eddyliwch ar eich gwely.
berthwch, gobeithiwch Dduw ner,
awdd cyfiawnder yw hynny.

Pwy(medd llaweroedd)y pryd hyn,
a ddengys yn ddaioni ?
rglwydd, dercha d'wyneb pryd,
w digon iechyd ini.
Rhoiſt i'n calon lawenydd mwy,
(a hynny trwy dy fendith :)
ag a fyddai gan rai yn trin,
amlder o'i gwin a'i gwenith.

Mi orweddaf ac a hunaf,
a hynny ſydd mewn heddwch:
ans ti Arglwydd o'th unic air,
a bair y'm ddiogelwch.

Verba mea auribus. Pſal.5.

Gweddi yn erbyn ei elynion, gan dangos ei ymddygaid ei hûn tu ag at Dduw, heb wneuthur cam â'i elynion.

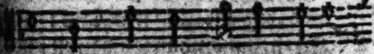

Arglwydd clyw 'ng weddi yn ddiball,

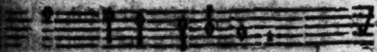

Duw deall fy myfyrdod :

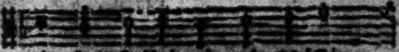

2 Erglyw fy llais a'm gwaeddi ſûn,

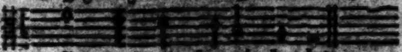

Fy Nuw, a'm brenin hyglod.

3 Yn fôrau gwrando fi fy Naf,
yn fôrau galwaf arnad :
4 Cans nid wyd Dduw i garu drwg
ni thrig i'th olwg anfad.

5 Ni ſaif ynfydion yn dy flaen,
na'r rhai a wnaen anwiredd :
Y rhai hyn ſydd gennyt yn gâs,
fel diflas yt bob gwagedd.
6 Y rhai a ddwedant ffug a hud,
a phob gwŷr gwaedlyd creulon,
Ti a'i tynni hwynt wy o'r gwraidd,
fel ffiaidd anwiwolion.

7 Dof innau tu a'th dy mewn hedd,
am dy drugaredd galwaf :
Trwy ofn, a pharch, a gogludd d'wys,
i'th ſanctaidd eglwys trigiaf.
8 I'th gyfiawnder arwain fi, Ner,
rhag blinder a chaſineb,
Duw gwna dy ffordd rhag ofn au brâd
yn wastad rhag fy wyneb.

9 Cans i'w genau nid oes dim iawn,
mae llygredd llawn i'w ceudod :
Eu gyddfau fel ceulannau bedd,
a gwagedd ar eu tafod. (Ion
10 Diſtrywia hwynt i'w camwedd,
o'i holl gynghorion cwympant;
Bwrw a hwy, a'i holl ddrygiant,
i'th erbyn di rhyfelant,

11 A'r rhai a'mddiried ynot ti,
am yt' gyſgod drôſynt :
(Llawen a fydd pob rhai a'th gâr)
cei fawl yn llafar gan hwynt,

12 Cans ti (Arglwydd) anfoni wlith
dy fendith ar y cyfion:
A'th gywir ſerch fel tarian gref,
rhoi drosto ef yn goron.

Domine ne in furore. Pſal.6.

Gweddi o drymder am ei beckodau: a phan gafas obaith, y mae yn dibriſſio ei elyn, gan foli Duw.

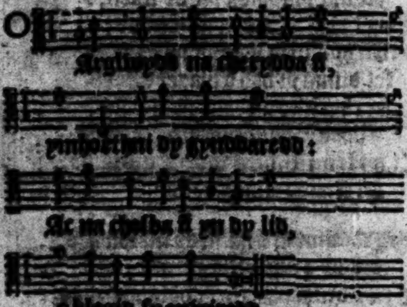

2 O Arglwydd dy drugaredd dod,
wyf leſg mewn nychdod rhybrudd:
O Arglwydd bryd, iacha fi'n chwyrn,
mae f'eſgyrn i mewn cyſtudd.

3 A'm henaid i o'r lleſgedd hyn,
y ſydd mewn dychryn ſceler:
Tithau O Arglwydd, pa ryw hyd?
rhoi arnaf ddybryd brudd-der.
4 Duw gwared f'enaid, dychwel di,
iacha fi a'th drugaredd:
5 Nid oes yn angau gof na hawl,
a phwy a'th fawl o'r pridd-fedd,

6 Diffygiais gan ochain bob nos,
mewn gwal annhydos foddfa:
Rwy'n gwlychu drwy y cyſtudd mau,
a'm dagrau fy ngorweddfa.

7 O ddigg i'm cas a goddef drwg,
fy' ngolwg ſy'n tywyllu:
A chan y dwfr a red yn chwaff,
ynt angraff ac yn pylu.

8 Pob un a wnelo, aed ymhell,
na dichell nac enwiredd:
Cans clybu yr Arglwydd fy llais,
pan lefais am drugaredd.
9 Arglwydd clybu ef fy arch,
rhof ſinnau barch a moliant:
Fe dderbyn fy' ngweddi, a'm gwaedd,
am hyn yr bydd ogoniant.

10 Fe wradwyddir, fe drallodir,
yn ddir fy' ngelynion:
Ac fo'i dychwelir drwy fell gwith,
hwynt yn ddiſymwth ddigon.

Domine Deus meus. Pſal. 7.

Erfyn ar Dduw ei gadw rhag cam gyhuddiad, a'i gydwybod yn lân.

Caner hon fel Pſal. 5.

O Achub fi fy Nuw, fy Ner,
cans mae fy hyder ynod:
Rhag fy erlidwyr gwared fi,
cans mae o'r rheini ormod.
2 Rhag llarpio f'enaid fel y llew,
heb un dyn glew a'm gweryd:
A'm rhwygo i yn ddrylliau mân,
fal dyna amcan gwaedlyd.

3 O Arglwydd Dduw, os gwneuthym
os drwg y ſy'n fy'n wylaw: (hy
4 Na thrwy ymddiried, o dwyll i neb,
pe bawn wrthwyneb iddaw:
5 I erlid f'oes y gelyn doed,
dalied, a rhoed fi'n iſaf.
A ſathred f'urddas yn y llwch,
drwy'r diſtyrrwch eithaf.

6 Cy

6 Cyfod o Dduw, cyfod i'th ddig,
a goſtwng big pob gelyn:
A deffro droſof yn y farn,
ſef cadarn yw d'orchymyn.
7 Pan ddringych, yr holl bobl gylch,
a ddaw o'th ddeutu attad:
Duw dychwel i'th lyſfaen er eu mwyn,
a gwrando'n addwyn yn waſtad.

8 Duw dyro i'r bobl y farn ddau,
a barn di finnau Arglwydd:
Ac fel yr haeddais bod farn teg,
yn ol fy llawn berffeithrwydd.
9 Dewch anwiredd y rhai drwg,
gwna'n amlwg ffordd y cyfion:
Cans cyfion wyd, a chraff Dduw cu,
yn chwilio deutu'r galon.

10 Ac am fod Duw yn cadw dyn,
Duw yw f'amddiffyn innau:
Duw ſydd iachawdwr i bob rhai,
ſydd lân ddifai 'i calonnau.
11 Felly mae Duw byth ar yr iawn,
a Duw yw'r cyfiawn farnydd:
Wrth yr annuwiol ar bob tro
mae Duw yn digio beunydd.

12 Ac oni thry'r annuwiol râs,
fo lifa'i loywlas gleddau:
ymyl y mae bwa'r Ion,
a'i barod lymion ſaethau.
13 Sef arfau angau at y nod,
y maent yn barod ddigon:
ni ſaethau ef ergyd hyr
at yr erlidwyr poethion.

14 Wele hanes y gelyn drwg,
efe a ymddwg ar ddrain:
O chwydd ar gamwedd, beichiog fydd,
ar gelwydd yr eſgora.

15 Cloddiodd ef bwll hyd eigion llawr,
o fwriad mawr i'r truan:
Ac ef ſyrthiodd ymron bawdd,
i'r bydew glawdd ef hunan.

16 E'r holl enwiredd ar ei ben,
o vchder nen a ddiſgyn:
A Duw a ddymchwel yr un modd,
ei gamwedd ar ei goryn.
17 I'm harglwydd Duw rhof finnau glod,
câf ganddo ef gyfiawnder.
A chanmolaf ei enw yn rhwydd,
yr Arglwydd o'r uchelder.

Domine Dominus. *Pſal.* 8.

Clod i Dduw, gan ryfeddu a diolch am gyflwr dyn.

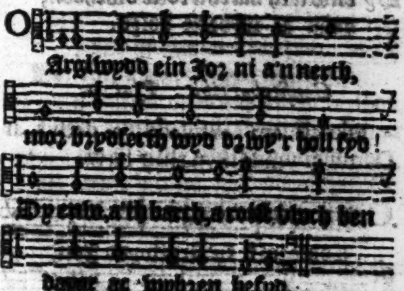
O Arglwydd ein Ior ni a'n nerth,
mor brydferth wyd drwy'r holl fyd!
Dy enw, a'th barch, a roiſt uwch ben
dayar ac wybren hefyd.

2 Peraiſt yt nerth o enau plant,
a rhai a ſugnent beunydd,
Rhag d'elynion: tawed am hyn,
y gelyn a'r dialydd.

3 Wrth edrych ar y nefoedd faith,
a gweled gwaith dy fyſedd:
Y lloer, y ſer, a threfn y rhod,
a'i goſod mor gyfannedd.
4 Pa beth yw dyn yt' i'w goffau,
o ddoniau ac anwylfraint?

A pheth yw mab dyn yr dy wedd,
Is rhoi ymgeledd cymaint?

5 Ti a wnaethoſt ddyn o fraint a phris,
ychydig is Angylion:
Mewn mawr ogoniant, parch, a nerth,
rhoiſt arno brydferth goron.
6 Ar waith dy ddwylo is y nef,
y gwnaethoſt ef yn bennaeth:
Gan oſod pob peth dan ei draed,
iddo y gwnaed llywodraeth.

7 Defaid, gwartheg, a holl dda maes,
a'r adar llaes eu hesgyll:
Ehediaid nef, a'r pyſg o'r don,
ſy'n tramwy'r eigion erchyll.
8 O Arglwydd ein Iôr ni a'n nerth
mor brydferth wyd drwy'r hollfyd.
Dy enw a'th barch a roiſt uwchben,
ddaiar ac wybren hefyd.

Confitebor tibi. *Pſal. 9.*

Diolch am orfoledd, a deiſyf ar Dduw ei ymddiffyn rhag llaw.

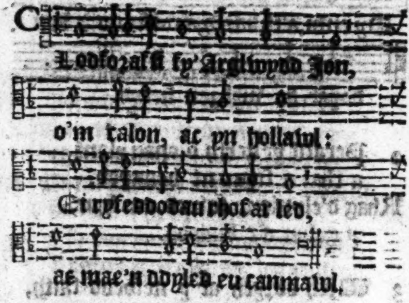
C
Clodforaf fi fy Arglwydd Iôn,
o'm calon, ac yn hollawl:
Ei ryfeddodau rhof ar led,
ac mae'n ddyled eu canmawl.

2 Byddaf fi lawen yn dy glod,
ac ynod gorfoleddaf:
I'th enw (o Dduw) y canaf glod,
wyd hynod, y Goruchaf,

3 Tra y dychwelir draw'n ei hol,
fy holl elynol luoedd,
Llithrant o'th flaen, difethir hwy,
ni ddon hwy mwy i'w lleodd.
4 Cans rhoiſt fy' marn yn fatter da,
gwnaethoſt eiſteddfa union:
Eiſteddaiſt ar y gwir, yn ſiwr,
tydi yw'r barnwr cyfion.

5 Ceryddaiſt, a diſtrywiaiſt di
yn cenhedlaethi cyndyn:
Diwreiddiaiſt ynfyd yn y-bon,
ni bydd byth ſon am danyn.
6 Diſtrywiaiſt dithau (elyn glâs)
dy lawer dinas hyfryd:
Darfu dy nerth byth, darfu hyn,
a'r côf o honyn hefyd.

7 Ond yr Arglwydd iw nerth a fydd,
ac yn dragywydd pery:
A pharod fydd ei faingc i farn,
a chadarn ydyw hynny.
8 Cans efe a farna y byd,
a'r bobl i gyd ſydd yntho:
Trwy gyfiawnder, heb ofni neb,
a thrwy uniondeb rhagddo.

9 Gwna'r Arglwydd hefyd hyn wrth
trueiniaid fo'i hymddiffyn: (raid,
Noddfa a fydd i'r rhai'n mewn pryd,
pan fo caledfyd arnyn.
10 A phawb a'th edwyn rhon eu cred,
a'i holl ymddiried arnad:
Cans ni adewaiſt (Arglwydd) neb,
a geiſio'i wyneb attad.

11 Molwch chwi'r Arglwydd, yr hwn
yn ſanctaidd fynydd Seion: (fydd
A dwedwch i'r bobl fal yr oedd
ei holl weithredoedd molwrton.

12 Pan chwilio efe am waed neu drais,
fe gofia lais y truain:
Pan eiſteddo a'r ſaingc y ffrawn,
fe glyw y tlawd yn gwynfain.

13 Dy nawdd Arglwydd, bydi ym' ſydd
dderchafydd o byrth angau,
A gwel fy' mlinder gan' nghâs,
y ſydd y'm cwmpas innau.
14 Fel y mynegwyf dy holl wyrth,
a hyn ymhyrth merch Seion:
Ac fel y bwyf lawen a ffraeth,
i'th iechydwriaeth dirion.

15 Y cenhedloedd cloddiaſent ffos,
lle'i ſoddent, agos boddi:
I arall lle cuddiaſant rwyd,
eu traed a faglwyd ynthi.
16 Yr Arglwydd nef fal hyn yn wir,
adwaenir wrth ei farnau:
A'r annuwiol a wnaethai'r rhwyd,
yn hon y daliwyd yntau.

17 Yr annuwiol i uffern aed,
ac yno gwnaed ei wely:
A'r rhai' ollyngant Dduw dros gof,
bydd yno fyth eu lletty,
18 Cans byth y gwirion a'r dyn tlawd
hyd ddyddbrawd nis anghofir:
Y gweiniaid a'r trueiniaid, hwy,
eu gobaith mwy ni chollir.

19 O cyfod Arglwydd yn dy wyn,
na âd i ddyn mo'th orfod:
Barna'r cenhedloedd gar dy fron,
a'th farn yn union goſod.
20 Gyrr arnynt Arglwydd ofn dy rym,
yn awchlym i'th elynion.
Fel y gwybyddont, pe baent mwy,
nad ydynt hwy ond dynion.

Vt quid Domine. *Pſal.* 10
Achwyn rhag trais cedyrn bydol.

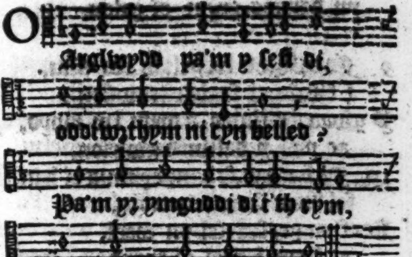

O Arglwydd pa'm y ſefi di,
oddiwrthym ni cyn belled?
Pa'm yr ymguddi di i'th rym,
pan ydym mewn caethiwed?

2 Y drygai ſydd yn blino'r tlawd,
gan drallawd a chan falchder:
Yn y dichellion a wnai' rhai'n,
hwynt hwy eu hunain dalier.
3 Hoff gan ddyn drwg ei chwant ei hun
pawb yn gytun â'i bechod:
Bendithio mael ydyw eu ſwydd,
a'r Arglwydd maent iw wrthod.
4 Yr annuwiol ni chais Dduw nef,
(mae ef iw falchder cyfuwch:
Ni chred ef, ac ni feddwl fod,
un fâth awdurdod goruwch.

5 Am fod ei ffyrdd mewn llwyddiant
ni wyl mo'th wir gyfammod: (hir,
Bydd dordyn wrth elynion mân,
fel chwythu tân mewn ſorod,
6 Fe ddwedodd hyn â'i feddwl ſyth,
ni ddigwydd byth y'm adfyd:
Ni'm ſymudir o oes i oes,
ni chaf na gloes, na drygfyd.

7 Yn ddichellgar, yn dwyllgar iawn,
a'i ſafn yn llawn melldithion:
Tan e'i dafod y mae camwedd,
a thraws enwiredd creulon.

8 Mewn cilfechydd y diſgwyl fan
i lâdd y truan gwirion:
Ac ar y tlawd â llygad llym
yn dangos grym ei galon.

9 Fe orwedd fel y llew i'w ffau,
i ſwrw ei faglau trowſion:
Y gwan a'r tlawd a dynn i'w rwyd,
ac yno y daliwyd gwirion,
10 Fe ddychan, fe a ymgrymma ei hun,
fel un ar farw o wendid,
Ac ef yn gryf, â fel yn wael,
ac wan i gael ei ergyd.

11 Yn ei galon, dywedodd am Dduw,
nad ydyw yn gofiadur:
Cuddiodd ei wyneb, ac ni wel
pa beth a wnel creadur,
12 Cyfod Arglwydd, dercha dy law,
dy fod i'n coflaw dangos:
Ac nag anghofia, pan fo rhaid,
dy weiniaid a'th werinos.

3 Paham y cablant hwy wir Dduw,
yr enwir annuw lledffrom?
Pam y meddyliant arnat ti
nad ymofyni am danom?
14 Gwelaiſt hyn: canys canfyddi drais,
a chospi falais anfad:
Tydi yw gobaith tlawd, a'i borth,
a chymorth yr ymddifad.

15 Tor yr annuwiol cym
yn gyflym, a'r maleiſus,
Cais allan eu hanwiredd hwy,
ni chai di mwy'n ddrygionus.
16 Yr Arglwydd ſydd yn frenin byth,
ef yw'r gwehelyth lywydd:
Diſtrywiwyd pob cenhedlaeth gref
o'i dir ef, yn dragywydd.

17 Duw, gwnaddi'r gwan a glywaiſt di,
ac a gyflwni'r galon:
Tro eilwaith attom y gluſt dau,
a chlyw weddiau ffyddlon.
18 Tros yr ymddifaid y rhoi farn,
a'r gwan ſydd gadarn bellach:
Megis nas gall daiarol ddyn
mo'r ymyſo arnyn mwyach.

Domine Confido. *Pſal.* 11.

Am brofedigaethau. Duw yn gwared allan o honynt, ac yn llywodraethu y da a'r drwg.

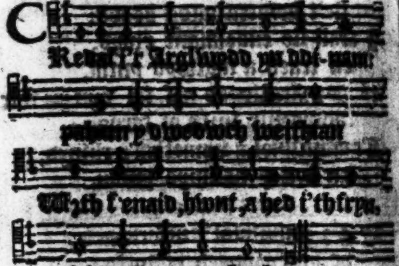
C
Redaf i'r Arglwydd yn ddi-nam:
paham y dywedwch weithian
Wrth f'enaid, hwnt, a hed i'th fryn,
fel wrth aderyn bychan?

2 Wele'r annuwiol a'i bwâu,
a'i cawell ſaethau'n barod,
Am wirioniaid yn llechu'n fain,
i ſaethu'r rhai'n o gyſgod.

3 Y ſeilfain oll i lygredd aeth:
ond beth a wnaeth y gwirion?
4 Mae'r Arglwydd yn ei ddinas gref,
fe wery ef cyfion.
Yr Arglwydd o'i orſeddfa fry
at y tlawd try ei olwg,
Gweithredoedd holl hiliogaeth dyn,
i'w lygaid ydyn amlwg.

5 Mae'r

yw'r Arglwydd o'r uchafiaeth hon,
praûl gyfion er ymgeledd,
nd câs yw gan ei enaid fo
ddyn drwg a hoffo lwgredd.
Ar bechaduriaid marwor, tân,
a brwmſtan a ddaw'n gawod,
gwynt i'w meſtlog uchel iawn,
fal hyna iawn wirleannod.

Can's cyfion yw'r Arglwydd nêr,
cyfiawnder mae'n ei garu;
i wyneb at yr union fry,
a hyny iw ymgeledd.

Saluum me fac. Pſal. 12.

Wrth weled anllywodraeth, y mae
yn prophwydo, pen addfedo drygi-
y daw tro gwell.

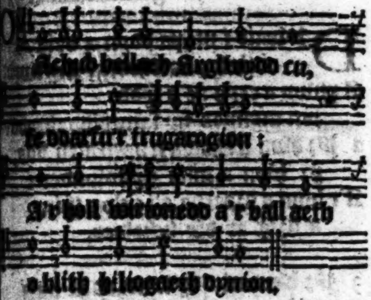
Achub bellach Arglwydd cu,
fe ddarfu'r trugarogion:
A'r holl wirionedd a'r ballaeth
o blith hiliogaeth dynion.

A gwefus gweniaith dwedant ffug,
er twyll a hug i'r eiddyn:
chalon ddyblyg yr hûn wedd
y cair oferedd ganthyn.

Yr Arglwydd torred o'i farn faith
wefuſau'r gweniaith diles:
r holl dafodau ffroſtus iawn
a fytho llawn o rodres.

4 Gallwn orfod o nerth tafod,
dwy wefus y ſydd eiddom:
Fal hyn y dwedant hwy yn rhwydd,
a phwy ſydd Arglwydd arnom?

4 Yntau ein Duw a ddywedodd hyn
rhag llethu'r gwaelddyn codaf:
Y dyn gofidus, tlawd, a'r caeth,
mewn iechydwriaeth dodaf.
6 Pur iawn yw geiriau'r Arglwyd nef
a'i ddewid ef ſydd berffaith,
Fel arian o ffwrn, drwy aml dro
wed'i goeth buro ſeithwaith.

7 Ti Arglwydd, yn ol dy air di,
a'i cedwi mewn hyfrydwch
Byth rhag y ddrwg genhedlaeth hon,
dy weiſion i gael heddwch.
8 Pan ddyrchafer y trawſion blin,
da ganthyn ddrwg anwiredd:
Felly daw dynion o bob parth
i ffwyllwy gwarth o'r diwedd.

Uſquequò Domine. Pſalm. 13.

Ymreſymmu â Duw, drwy boethni
yr Yſpryd, a thrwy weddi cael gobaith

Caner hon fel Pſal. 1.

PA hyd ſy Arglwydd, Dduw, dilyth?
a'i byth yr wyf mewn angof?
Pa guddio'r wyd, (o Dduw) pa hyd?
dy lân wynebpryd rhagof?
2 Pa hyd rhed meddyliau tro
bob awr i flino 'nghalon?
Pa hyd y goddefaf y dir?
dra codir fy 'nghaſeion.

3 O Arglwydd edrych arnaf fi,
a chlyw fy 'ngweddi ffyddlon.
Egor fy llygaid, rhag eu cau
ynghyſgfa angau ddigllon.

4 Pe llithrwn ddim, (rhag maint yw'r
fo ddwedid fy' ngorchfygu : (llid)
A llawen fyddai fy holl gâs :
dal fi o'th râs i fynu.

5 Minnau'n dy nawdd a rois fy ffydd,
a'm holl lawenydd eithaf :
Canaf i'm Duw am helpodd i,
gwnaf gerddi i'r Goruchaf.

Dixit inſipiens. Pſal. 14.

Yn erbyn traha ar Dduw, a dynion,

FE ddwedai'r ynfyd nad oes Duw,
ac felly byw drwy goegni ;
Ymlygru'n ffiaidd, ni chais gel :
nid oes a wnel ddaioni.
2 Dy nef yr edrychodd yr Ion
ar holl drigolion daear,
A roddai neb ei goel ar Dduw,
a cheiſio byw'n ddeallgar.

3 Fe giliodd pawb at lygredd byd,
ymddroent i gyd mewn brynti :
Nid oes un a wnel well na hyn,
nac un a fyn ddaioni.
4 Eu gwddf ſy fedd agored cau
maent â thafodau 'ſtrywgar.
A gwenwyn llindis ſy'n parhau
dan eu gwefuſau twyllgar.

5 A'i genau llawn (fel gwenwyn llith)
o felldith, ac o fuſtledd :
Ac anian eſgud yw eu traed,
i dywallt gwaed a dialedd.
6 Diſtryw ac anhap ſy'n eu ffyrdd
ni'dwaenant ddryffyrdd heddwch :
Nid oes ofn Duw'n eu golwg hwy,
ni cheiſiant mwy'difeirwch.

7 Pam ? oni wyddant hwy eu bod
drwy bechod, y modd yma,
Yn yſu fy' mhobl i'w cillorol,
un modd a chnoi y bara ?
8 Gweddi o'r Arglwydd hwy ni wna
yn hyn dychrynant luoedd :
Am fod Duw'n dala gydâ'r iawn,
yn un a'r cyfiawn bobloedd.

9 Gwradwyddech gynt gyngor y tlaw
fal y gwnewch ddrallawd etto ;
Am i'r tlawd gredu y daw llwydd
oddiwrth yr Arglwydd iddo.
10 Pwy a all roi i Iſrael,
o Sion uchel iechyd ?
Pwy ond ein Duw ? yr hyn pan wnel,
bydd Iago ac Iſrael hyfryd.

Domine quis habitabit Pſal. 15.

Dull a chyflog buched dda.

DYwaid i mi pa ddyn a drig,
i'th lys barchedig, Arglwydd
A phwy a erys ac a fydd
ym mynydd dy ſancteiddrwydd ?
2 Yr hwn a rhodia'n berffaith dda,
yr hwn a wna gyfiawnder :
A'r hwn a draetha o'i galon wir,
a drig ar dir uchelder.

3 Yr hwn ni ddywaid, ac ni wna,
ddim ond o'r da bigilydd :
Ac ni chynnwys y rhai ron
i'w cymydogion gwilydd.
4 Y'r hwn ſydd iſel yn ei fryd,
yn caru'i gyd griſtnogion,
Yr hwn ſy'n ofni'r Arglwydd Ddu
ac ſydd yn byw yn ffyddlon.

5 Yr hwn ni thyng ddim ond y gw
er dir neu niwed iddo :

ni ro ei arian yn llog,
er diwyn cymydog dano.
Na gobr, na rhodd, yr hwn ni fyn,
er dal yn erbyn gwirion.
A wnelo hyn ni lithra fyth,
fe gaiff y ddilyth goron.

Conſerva me. *Pſal.* 16.

Mae Dafydd yn enw'r eglwys yn
roi i Dduw, yn coffau ei ddaioni, ac
cydnabod fod ein holl ddedwydd-
ch yntho ef, drwy Ghriſt, a'i gyfo-
d.

Cadw fi Dduw, cans rhois fy' mhwys
a'm coel yn ddiadwys arnad:
Fy Arglwydd wyd: mae dan fy' mron,
y gyffes hon yn wastad:
lles yt yw, na'm da, na'm rhin:
ond i drin ſanct daiarol,
leſe'r rhai'n fy'wyllys yw,
y rhai ſy'n byw'n rhinweddol.

I'r rhai a redant at Dduw gau,
y daw gofidiau amlder:
u diod offrwm o waed, ni
offrymaf fi un amser.
Ni henwaf chwaith, Ior Arglwydd
fy modd i fyw, a'm phiol: (yw
thydi Ior ſy'n rhoi'm ran,
a chyfran yn ddigonol.

6 A thrwy Dduw ſyrthiodd i mi ran,
o fewn y fan hyfrydaf:
Digwyddodd ymy, er fy maeth,
yr etifeddiaeth lanaf.
7 Bendithiaf finnau Dduw fy Ior,
hwn a roes gyngor ymmy,
f'arennau hefyd ddydd a nos,
ſydd ym yn dangos hyny.

8 Rhois fy Nêr (bob awr) gar fy'mron,
o'r achos hon ni lithraf,
Cans mae ef ar fy' nehau law,
yma na thraw ni ſyflaf.
9 O herwydd hyn, llawen a llon
yw fy'nghalon: ac eilwaith
Hyfryd yw fy' mharch a di ddig,
a'm cnawd a drig mewn gobaith.

10 Cans yn uffern ni edi di
mo'm henaid i, i aros:
Na'th anwyl ſanct (drwy naws y bedd)
i weled llygredd ceuffos.
11 Dangosi ym llwybr i fyw'n iawn,
dy fron yw'r llawn llawenydd,
Cans yn dy nerth, nid yn y llwch,
mae digrifwch tragywydd.

Exaudi Domine iuſtitiam. *Pſal.* 17.

Achwyn rhag brenin Saul, a dangos ei deilyngdod yn yr achos.

O Clyw gyfiawnder Arglwydd mâd
yſtyr fy' nâd i'th grybwyll,
Clust ymwrando a'r weddi fau
ſydd o wefusau didwyll.
2 Disgwilia' marn oddiwrthyt ti,
cans da y gweli'r union:
Profaist a gwyddost ganol nos
mor ddiddos ydyw nghalon.

3 Pan chwiliaist fi (da yw dy gof)
ni chefaist ynof gamwedd,
Fy' mysyr mâd na'm meddwl llaes,
na ddoed ymaes o'm dannedd.
4 I ochel cydwaith dynion drwg,
drwy d'air a'th amlwg cyngor,
Fordd y dyn trawsgryf haerllyd llym,
fe ddysgwyd ym ei hepgor.

5 Ond yn dy union lwybrau di,
Duw, cynnal fi yn wastad,
Rhag llithro allan o'th iawn hwyl,
Duw disgwyl fy'ngherddediad.
6 Galw yr wyf arnad, am dy fod
yn Dduw parod i wrando,
Goſtwng dy glust, a chlyw yn rhwydd
fy holl ymadrodd etto.

7 Cyfranna dy ddaionus râd,
(ti rhwn wyt geidwad ffyddlon)
I'r rhai ſy'n ymroi dan dy law,
rhag brach, a brâw y trowſion.
8 Cadw fi'n anwyl rhag eu twyll,
os anwyl cannwyll llygad:
Ynghyſgod dy adenydd di,
o cadw fi yn wastad.

9 Rhag yr annuwiol a'i mawr hwys,
a rhag fy 'nghyfrwys elyn,
Y rhai a gais fy enaid i,
gan godi yn fy erbyn.
10 Maent hwy mor dordyn ac mor frâs
ac yn rhy gâs eu geiriau:
Ac yn rhoi allan ffroſt ar led,
gan falched eu parablau.

11 Maent hwy yn amgylchu yn flin
y lle yr ym ni'n cyniwer,
Ac â'i golygon tua'r llawr
mewn gwg a thramawr hyder.
12 Maent hwy fel llew, dan godi gwrych
a fai'n chwennych yſglyfaeth:
Neu fel llew ifangc (er i les)
a geiſiai loches hyfaeth.

13 Cyfod Arglwydd, o'i flaen ef ſaf,
dy help a gaf i'm henaid,
A tharo i lawr â'th gleddyf noeth
yr enwir ffalſdoeth tanbaid.

14 Rhag gwyr dy law, rhag gwyr
ſy'at rhan i gyd oddiyma, (hy
Gan lenwi eu boliau, a rhoi i'w plant
yn fawr eu chwant a'i trais.

15 Minnau mewn mygr, fel mewn
a welaf lun d'wynebpryd,
A phan ddihunwyf o'r hun hon
y byddaf ddigon hyfryd.

Diligam te. Pſal. 18.

Dafydd yn diolch i Dduw, am
orfoledd a'i frenhiniaeth, gan dd
gwrthiau Duw, yn rheoli hinon: y m
yn prophwydo am Griſt.

O Ior fy nghadarn caraf di'n faw;
fy' nghynorthwr, a'm ymwar
2 Fy Nâf, fy' nerth, fy nodded, fy
hwn yw fy holl ymddiried.
3 Pan alwyf ar fy Nêr hynod,
i'r hwn mae clod yn gyfion,
Yna i'm cedwir yn ddiau
rhag drygau fy' nghaseion.

4 Gofidion angau o bob tu
oeddynt yn cyrchu i'm herbyn,
A llifodd afonydd y fall
yn ddiball, er fy 'nychrynu.
5 Pan ydoedd ffwyaf arn y bedd,
a gwaedlyd ddiwedd arnaf,
Ag arfau angau o bob tu,
am câs yn nesu attaf;

6 Yna y gelwais ar fy Nêr,
ef o'r uchelder clywodd,
A'm gwaedd a ddaeth hyd gar ei fron,
a thirion y croeſafodd.
7 Pan ddigiodd Duw, daeth daiargryn,
a ſail pob bryn a ſiglodd:

A

ethra drwy'r wlad ar ei hyd,
a'r holl fyd a gynhyrfodd.

O'i enau tan o'i ffroenau farth,
yn ynnu pobparth wybren:
A chan gymylau dan ei draed,
ai y gwnaed y ffurfafen.
Ac fal yr oedd ein Iôr fel hyn,
uwch Cherubyn yn hedeg:
uwch law adenydd y gwynt,
mewn nefol helynt hoywdeg.

Helm dyfroedd a chymylau fry,
mae'i wely heb ei weled,
Ac yn eu gyrru'n genllyſg mân,
a marwor tân i waered.
Gyrrodd daranau, dyna'i lef,
gyrrodd o'r nef gennadon. (gwan,
Cenllyſg, marwor tân, mellt yn
lu dynn'i ſaethau poethion.

Diſtrywiwyd dy gas: felly gynt
gan chwythiad gwynt o'th enau:
geraill di y moroedd mawr,
gwelwyd y llawr yn olau.
Felly gwnaeth Duw a mi'r un
anfonodd, o'r uchelder. (modd,
a'm tynnodd, o'r lle yr oedd
i'm hamgylch ddyfroedd lawer.

Fe a'm gwaredodd Duw fal hyn,
o ddilwyth fy' ngelyn cadarn:
n rhy drwm imi am ei fod,
rhof ffiman glod hyd dyddfarn.
Safent o'm blaen ni chalon ffordd
tra fum yn nydd fy' ngofid: (rydd
Duw yr Arglwydd ef oedd i'm dal,
a'm cynnal yn fy' ngwendid.

Fy nuf ei hûn a'm rhoes yn rhydd,
fe fu waredydd ymy:
Ac o dra ſerch i mi y gwnaeth,
na bai im i gaeth am hynny.
20 Yr Arglwydd am gobrwya'n ol,
fy' nghyfiawnol gyfiawnder:
Ac yn ol glendid fy' nwy law,
tal i'm a dda'id mewn amser.

21 Cans cedwais ffyrdd fy Arglwydd
ni wneuthum hyn hyder ormod, (ner,
Na dim ſceler erbyn fy' Nuw,
gochelais gyfryw bechod.
22 Cans ei ddedfau, maent ger fy mron
ai hollawl gyfion farnau:
Ac ni rois heibio'r un o'r rhai'n,
hwy ynt fynghoelfain imau.

23 Bum berffaith hefyd o'i flaen, ac
ymgedwais rhag byw'n rhyddrwg;
24 A'r Arglwydd gobrwyodd fi'n llawn
yr hyn fu'n iawn i'w ollwng.
25 I'r trugarog trugaredd rhoi,
i'r perffaith trwi berffeithrwydd:
26 A'r glan glanei lendid, ac i'r fyn,
y byddi gyndyn Arglwydd.

26 Cans mawr yw dy drugaredd di,
gwaredi'r truan tawel:
Ac a oſtyngi gar dy fron,
rai a golygon uchel.
28 Ti a oleui 'nghanwyll i,
am hynny ti a garaf.
Tydi a drói fy' nos yn ddydd,
a'm tywyll fydd goleuaf.

29 Oblegid ynot ti, fy Naf,
y torraf trwy y fyddin:
Ie yn fy Nuw y neidia'n llwyr,
he tros y fagwyr feinin.
30 Ys perffaith ydyw ffordd Duw nef
a'i air ef fydd bendig:

M:

Ac i bob dyn yntho a gred
mae'n lloches bendigedic,
(yn rhwydd,

31 Cans pwy ſydd Dduw, dywedwch
pwy ond yr Arglwydd nefol,
A phwy ſydd graig onid ein Duw,
ſef, diſigl yw'n dragwyddol.
32 Duw a'm gwregyſo i a nerth,
a rhoes ym brydferth lwybrau.
33 Fo roes fy' nhraed ar fy-llwybrau,
gorſeddfa'r uchel fannau.

34 Efe ſy'n dyſgu rhyfel ym',
gan roi grym i'm penelinau:
Fel y torrir bwa o ddur
yn bryſur rhwng fy' mreichiau.
35 Daeth o'th ddaioni hyn i gyd,
rhoiſt tarian iechyd ymy:
A'th law ddeau yr wyd i'm dwyn,
o'th fwynder yr wy'n tyfu.

36 Ehengaiſt ymy lwybrau teg,
i redeg heb gamrau:
Nid oes ynof un cymal gwan,
ni wegian fy' migyrnau.
37 Erlidiais i fy' nghas yn llym,
a daethym i'w goddiwedd:
Ac ni throis un cam i'm hol mwy
nes eu bod hwy'n gelanedd.

38 Gwnaethym arnynt archollion hyll
fel leſyll nas gallaſant:
Ond trwy amarch i'm cig, a'i gwaed,
i lawr dan draed ſyrthiaſant.
39 Gwregyſaiſt fi a gwregys nerth,
at wres ac angerth rhyfel:
A'r rhai a ddaeth i'm herbyn i,
a gwympaiſt di'n ddiogel.

40 Fal hyn y gwnaethoſt imi gan
ar warrau fy' ngelynion,
A'm holl gas a ddifethais i,
rhois hwynt i ddifodi digon.
41 Ac er gwaeddi drwy gydol dydd
ni ddoe achubydd attynt,
Er galw'r Arglwydd: ni ddoe neb
a roddai atteb iddynt,

42 Maluriais hwy fel llwch mewn
fal dyma helynt efrydd; (gwynt,
Ac mi a'i ſethrais hwynt yn ffrom,
fel pridd neu bom heolydd.
43 Gwaredaiſt fi o law fy' nghas,
rhoiſt helaeth o'm cwmpas danaf:
Ddoe rai ni wyddent fi er ioed
a llaw, a throed, hyd attaf.

44 Addaw ufydd-dod, ond fo gaid
gan blant eſtroniaid gelwydd:
45 A phlant eſtroniaid twyll a wnant,
ond crynant i'w ſtafellydd, (milain,
46 Eithr byw yr Arglwydd ar fy-
fy' nghraig fendigaid hefyd,
Derchafer Duw: yntho ef trig
fy' nerth a'm unig Iechyd.

47 Fy Nuw tra fo a'i nerth i'm dal
rhoi dial hawdd y gallaf,
A rhoi pobloedd: cans efe
ſydd yn eu tywyſo attaf.
48 Fy ngwaredydd, a'm derchafydd,
o chwyſyd rhai i'm herbyn,
Wyt ti o Dduw: a'm dug ar gais
rhag drwg a thrais y gelyn.

49 Am hyn cannolaf di yn rhwydd
o Arglwydd, Dduw y lluoedd:
Canaf dy glod: a hyn ſydd ddyſg,
ymyſg yr holl genhedloedd.
50 Duw ſydd yn gwneuthyr (o'i law
fawrhâd i frenin Dafydd, (rh

Ac iw eneiniog ei wollâd,
ac iw hâd yn dragywydd.

Cœli enarrant. *Pſal.* 19.

Dangos gogoniant Duw eu greaduriaid, a'i gyfraith, a'i râs.

Datgan y nefoedd fowredd Duw,
yr unrhyw gwna'r ffurfafen.
2 Y dydd i ddydd, a'r nos i nos,
ſy'n dangos cwrs yr wybren.
3 Er nad oes ganthynt air nac iaith,
da y dylwaid gwaith Duw lywydd,
Diau nad oes na mor, na thir,
na chlywir eu lleferydd.

4 Aeth eu ſain hwy drwy yr holl fyd,
a'i geiriau hyd eithafoedd,
Yr haul teg a'i gwmpas ſydd bell,
a'i babell yn y nefoedd.
5 O'r hwn y cyfyd ef yn rhwydd,
fel priod o'i orweddfa,
Iw gwrs cyrch drwy lawenydd mawr,
fel cawr yn rhedeg gyrfa.

6 O eithaf hyd eithafoedd nef
y mae ef a'i amgylchiad,
Ac ni all dim (lle rhydd ei dro)
ymguddio o'i oleuad.
7 Dyſg yr Arglwydd ſydd berffaith
a dry i'r iawn yr enaid, (ddoethion
Felly rhydd ei wir dyſtiolaeth
wybodaeth i'r ffyddloniaid.

8 Deddfau Duw Ion ydynt union,
llawenant galon ddolurlwg,
A'i orchymyn ſydd bur diau
a rydd olau i'r golwg.
9 Ofn yr Arglwydd ſydd lân: ac byth
y pery'n ddilyth hyfryd,
Barnau'r Arglwydd ynt yn wir llawn
i gyd, a chyfiawn hefyd.

10 Mwy deiſyfedig ynt nac aur,
ie na choethaur lawer,
Melyſach hefyd ynt na'r mel,
ſef dagrau terfel tyner.
11 Cans ynthynt dyſgir fi, dy wâs
ar addyſg, i'r unionder:
A'r holl gamp ſy o'i cadw nhwy,
felly cair gobrwy lawer.

12 Er hynny i gyd, pwy a all
iawn ddeall ei gamweddau?
O glanha fi'n lân, (a bydd ddiwadig)
o'm holl guddiedig feiau.
13 Duw attal feiau rhyfyg, chwant,
na thyfant ar fy' ngwarthaf:
Yno byddaf wedi 'nglanhau
o'm holl bechodau mwyaf.

14 O Arglwydd, fy nghynnorthwr a'm nerth
bydded yn brydferth gennyd,
Fy 'madrodd, pan ddel gair dyfron,
a'm myfyr calon hefyd.

Exaudiat te Dominus. *Pſal.* 20.

Y bobl yn bendithio eu brenin, ac in gweddio yn erbyn eu gelynion, wrth fynd allan i ryfel.

Gwrandawed di yr Arglwydd Nêr
pan ddel cyfyngder arnad,
Enw Duw Jacob, ein Duw ni,
a'th gadwo di yn waſtad.
2 O'i gyſegr rhoed yt help a nerth,
a braich o brydferth Seion:
3 Cofied dy offrwm poeth a'th rodd,
bo'r hai'n wrth fodd ei galon.

4 Rhoed ytty wrth dy fodd dy hûn,
dy ddymuniant a'th adduned:

Dy lwrlad iach a'th arfaeth fau,
a'th weddiau gwrandawed.
5 Yn enw ein Duw gorfoleddwn
yn hyf, a chodwn faner:
A'th ddeiſyfiadau gwnaed yn rhwydd,
yr Arglwydd o'r uchelder.

6 Yr Arglwydd gweryd (felly gwn)
o'i gyſegr drwn ei eneiniog:
Gwrendy ei arch, gyrr iddo rym,
yn gyflym ac yn gefnog.
7 Rhai ar gerbydau rhont eu pwys,
rhai ar feirch ddwys ymddiried:
Ninnau ar enw'r Arglwydd Dduw,
mai hwnnw y w'n ymwared.

8 Hwy a ymroeſont, a ſyrthiaſant,
yn eu nerth [illegible] yno:
Codaſom a ſafaſom ni,
O Dduw, a thi i'n llwyddo.
9 Cadw ni Arglwydd a'th law gref,
hedd brenin y nef droſom:
Gwrandawed hwnnw arnom ni,
a'n gweddi pan y llefom.

Domine in virtute. Pſal. 21.

Gorfoledd dros y brenin am orchfygu amryw dyrnaſoedd a chenedloedd.

O Arglwydd, yn dy nerth a'th rin,
mae'r brenin mewn llawenydd:
Ac yn dy iechyd yr un wedd,
mae ei orfoledd beunydd.
2 Holl ddeiſyfiad ei galon lân,
iddo yn gyfan roddaiſt:
Cael pob dymuniad wrth ei fodd,
ac o un rhodd ni phallaiſt.

3 Cans tu'r achubaiſt ei flaen ef,
a doniau nef yn gyntaf:
Ac ar ei ben, (ddaionus Iôn,)
rhoiſt goron aur o'r puraf.
4 Ef a ofynnodd geinwyd oes,
a rhoddaiſt hiroes iddo:
A hon dy rodd, dros byth y bydd,
nid a'n dragywydd heibio,

5 A'th iechydwriaeth y mae'n hylw,
a mawr yw ei ogoniant:
Goſodaiſt arno barch a nerth,
a phrydferth yw ei lwyddiant.
6 Rhoiſt dy fendithion iddo pob t
yn rhwydd dragwyddawl iddo:
A llewyrch d'wyneb byth a fydd,
yn ſiriol lawenydd arno.

7 Am fod y brenin yn rhoi'i gred,
a'i ymddiried yn yr Arglwydd:
Dan nawdd y Goruchaf tra fo,
gwn na ſigla iddo dragywydd.
8 A'th law Arglwydd a'th law lân,
cei allan dy elynion:
Rhai dy [illegible] (os a ſonant)
ni ddiangant dy gaſeion.

9 Di a'i goſodi 'n rhyw dy ddig,
fel ffwrnais ffyrnig danllyd:
Yr Arglwydd yn ei lid a'i difa,
a'r tân a'i hyſa'n ennyd.
10 Difwrieidi di eu ffrwyth o'r tir,
a'i had yn wir ni thrigian:
11 Am fwriadu yt ddrwg ddiſen,
heb ddigon i hwn mo'i hamcan.

12 Ti a'i goſodi hwy'r naill du,
a thi a'th fwa 'u herbyn:
Ac a leſeli dy ſaethau,
ar eu hwynebau cyndyn. (gwin,
13 Dyrchafer di Arglwydd,
i'th nerth dy hun a'th eiddo:
Ninnau a ganwn, o'n rhan ni,
i foli dy gadernid,

Deus, Deus meus. Psal. xxii.

Prophwydoliaeth o ddioddefaint Chriſt, a'i weddi dros yr eglwys, a'i ſwyddau tragwyddol, yn brophwyd, yn eiriad, yn frenin.

(grym,
Dangos fy Nuw, fy Nuw, a'm
ba achos ym gadewaiſt:
Pell wyd o'm iechyd ac o nâd,
fy'mloeddiad, llwyr i'm pellaiſt.
Fy Nuw'rwy'n llefain, tithau heb
roi ym' mor atteb etto,
dydd a nos mae'nghri'n ddi-ſtael,
a heb gael mo'm dihuddo.

A thi wyd ſanct, ſanct i barhau,
lle daw gweddiau'n waſtad:
Holl dy Iſrael a'i clod,
a'i pwys a'i hyder attad.
Ynot gobeithiai'n tadau ni,
a thydi oedd eu diaccled:
mddiried ynot, Arglwydd hael,
ac felly cael ymwared.

Llefaſant drwy ymddiried gynt,
da fuoſt iddynt, Arglwydd:
Eu hachub hwynt a wnaethoſt di
rhag cyni a rhag gwradwydd.
6 Fo'm rhifir innau megis pryf,
nid fel gwr cryf ei arddod:
Fel dirmyg dynion, a gwarth gwael,
a thybiant gael eu hyſod.

7 Pawb a'm gwelent, a'm gwatwa-
ac a'm min-gammeant hefyd, (rent,
Sigwyd eu pennau yn dra hy,
a chwedl hynny dwedyd,
Ar yr Arglwydd rhoes hwn a chrêd,
doed ef i'w wared allan,
Os myn ei ollwng ef ar lêd,
cymered iddo ei hunan.

9 Duw tynnaiſt fi o grôth fy mam,
rhoiſt ynof ddinam obaith,
Pan oeddwn i yn ſugno hon,
ac o'i dwy fron am harchwaith.
10 Arnat ti bwriwyd fi o'r bru,
arnat ti bu fy'mddiried:
Fy Nuw wyt ti o grôth fy mam,
ffyddiais yt am fy'ng-wared.

11 Oddiwrthif fi yn bell na ddos,
tra fo yn agos flinder,
I'm cymorth i, gan nad oes neb
a drotho'i wyneb tyner.
12 Buſtych lawer, a chryfion iawn,
daethant yn-llawn i'm gogylch.
A theirw Baſan o bob parth,
yn codi tarth o'm hamgylch.

13 Egorant arnaf enau rhwth
i'm bygwth, fel y llewod,
A faent yn rhuo eiſiau maeth,
o raib yſclyfaeth barod.
14 Fel dwfr rwyfi yn diferu'n chwyrn,
a'm heſgyrn, ſigla'r rhei'ni:
Fy nghalon o'm mewn darfu'n llwyr,
fel cwyr a fai yn toddi.

(ſwrth,
15 Fel priddleſtr mae fy nerth mor
ynglyn wrth fy 'ngorchfannau
Mae fy 'nhafod, yr hwn mor [illegible],
fy 'nghylle yw llwch angau.
16 Cans cwn cylchaſant fi, fy Nêr,
a chadfa ſceler ddiffaith:
Cloddiaſant fy nwylo a'm traed,
ac felly gwnaed fy anrhaith.

17 A rhifo fy holl eſgyrn i,
gan gaint hawdd y gallaf,
Maent hwythau'n gweled hynny'n
bob tro yn edrych arnaf. (wych,
18 Rhyngthynt iw myſg y dillad mau
yn rhannau dosbarthaſant,
A hefyd ar fy mhil-wiſc i
coelbrenni a fwriaſant.

19 Tithau fy nerth a'm Harglwydd da,
nac ymbella oddiwrthy,
O brysia, tyd i ym fy mhorth,
a thyr'd, a chymorth ymy.
20 O dyr'd, ac achub, yr oes fau
rhag ofn y cleddau ffyrnig,
A gwared o feddiant y ci
fy enaid i sy'n unig.

21 Ymddiffyn fi rhag y llew glwth,
dwg o'i ſafn rhwth fy enaid,
Achub a gwrando fi yn chwyrn
rhag cyrn yr unicorniaid.
22 Mynegaf finnau d'enw yn bur
i'm brodur yn yr orſedd,
A le mwya'r gynnulleidfa lân,
dy glod a wna'n gyfannedd.

23 Hâd Iaco ac Iſrael, chwychwi-
rhai ych yn ofni 'r Arglwydd,
Drwy ofn y rhowch iddo foliant,
a rhowch ogoniant ebrwydd.
24 Cans ni 'ch lyſodd, ni 'ch dirmy-
ni chuddiodd ei wynebpryd, (godd,
Eithr gwrandawodd weddi y gwan,
a'i duchan yn ei adfyd.

25 Ynot ti hyn, ac i ti gwedd-
mewn aml orſedd fy moliant:
[illegible]
gar bron y rhai a'i hofnant.

26 Diwellir y tlodion: a'r rhai
a geiſiai at yr Arglwydd
A'i molant ef, fo gaiff (gwir yw)
eich enaid fyw'n dragywydd.

27 Trigolion byd a drônt yn rhwydd
at yr Arglwydd pan gofiant:
A holl dylwythau'r ddaear hon
dônt gar ei fron, ymgrymant.
28 Canys yr Arglwydd biau'r dyrnas,
a holl gwmpas y bydoedd:
Ac uwch eu llaw, ef unig sydd
ben llywydd y cenhedloedd.

29 Y cyfoethogion a fwytânt,
addolant yn eu gwynfyd:
Rhai a ânt i'r llwch gar ei fron,
a rhai, braint meirwon hefyd,
30 Y rhai'n oll a'i hâd, yn un fryd
gwnânt iddo gyd wasanaeth:
A'r rhai 'n i'r Arglwydd drwy'r holl dir
a rifir yn genhedlaeth.

31 Dônt, dangoſant ei uniondeb
y rhai sydd heb eu geni:
Hyn a addawodd, ef a'i gwnaeth,
hynny a ddaeth o ddifri.

Dominus regit me. *Pſal. xxiii.*

Gobaith yn naioni Duw.

YR Arglwydd yw fy 'mugail clau;
ni âd byth eiſiau arnaf:
2 Mi a gâf orwedd mewn porfa fras,
ar lan dwfr gloywlas araf.
3 Fe goledd f'enaid, ac a'm dwg
rhyd llwybrau diddrwg cyfion,
Er mwyn ei enw mawr dilys
fo'm tywys ar yr union,

Pe rhodiwn (nid ofnwn am hyn)
yn nyffryn cyſgod angau,
Wyd gyda mi, a'th nerth, a'th ffon,
ond tirion ydyw'r arfau?
5 Goſodaiſt fy mwrdd i yn frâs,
lle'r oedd fy nghâs yn gweled:
Olew i'm pen, a chwppan lawn,
daionus iawn fu'r weithred.

6 O'th nawdd y daw y doniau hyn
i'm canlyn byth yn hylwydd:
Minnau a breſwyliaf byth
a'm nyth yn nhy yr Arglwydd.

Domini eſt terra. Pſal. xxiiii.

Clôd i'r tabernacl, a dangos fod Eglwys Dduw yma yn gyffelyb i'r Eglwys nefol, a prophwydo am Ierusalem: cyneddfau y rhai a fydd cyfranogion o'r ddwy.

YR Arglwydd pia'r ddaiar lawr,
a'i llawnder mawr ſy'n eiddo:
Yr Arglwydd biau yr holl fyd,
a'r bobl i gyd ſydd ynddo.
Cans fo roes ei ſail hi a'i gwedd
yn rhyſedd uwch y moroedd:
Ac a'i goſododd hi yn lân
yn ddigſan uwch llif-ddyfroedd.

3 Er hyn: pwy a ddringa yn hy
i gyſegr fry yr Arglwydd?
A phwy a ſaif, a theilwng wedd,
yng orſedd ei ſancteiddrwydd?
4 Dyn a llaw lân, a meddwl da,
ac yn ddidraha ei enaid,
Diorwag, ac ni roes ûn tro
er twyllo 'i gyfneſeiſiaid.

5 Gan yr Arglwydd y caiff hwn ſolith
ei raſlawn fendith helaeth,
A chyfiawnder i bob cyfryw
gan Dduw yr iechydwriaeth.
6 Hon ſy gan Dduw'n genhedlaeth gref,
a'i ceiſiant ef yn eſtro,
A geiſiant d'wyneb, dyma ein maeth,
ſef gwir genhedlaeth Iago.

7 Derchefwch chwi byrth eich pennau,
a chwithau ddorau bythol,
Cans brenin mawr daw i'ch mewn
ſef pen brî gogoneddol. (chwi,
8 Pwy yw'r brenin hwn gogonedd?
Arglwydd rhyſedd ei allu:
Yr Arglwydd yw, cyfion ei farn,
a chadarn i ryfelu.

9 Derchefwch chwi byrth ych pennau,
ehengwch ddorau bythol,
Cans brenin mawr daw i'ch mewn
brenin o fri gogonol. (chwi
10 Pwy meddwch ydyw'r brenin hwn,
a goſtwn ei ogoniant?
Ior y lluoedd yw, brenin hedd,
a gogonedd, a ffyniant.

Ad te Domine. Pſal. xxv.

Dafydd yn ei drallod yn cydnabod ei fai, a'i fod yn haeddu coſpedigaeth: a thrwy amryw fyfyrdod yſprydol, yn cael edifeirwch, a gobaith; ac yn rhoi diolch.

FY Arglwydd derchefais f'enaid i
hyd attad ti yn union.

2 Fy Nuw, fy 'ngobaith, gwarth ni châ,
na lawenha 'nghaelynion:
3 Sawl a obeithian ynot ti,
y rhei'n ni ni wradwyddir,
Gwarth i'r rhai a wnêl am i hain
ryw dwyll neu gam yn ddiſhir.

4 Arglwydd dangos ym' dy ffordd di,
a phâr i mi ei deall:
Dyſg ac arwain fi yr un wedd
yn dy wirionedd diball.
5 Cans tydi ydwyd Dduw fy maeth,
a'm iechydwriaeth unig.
Dy ddiſgwyl yr wyf rhyd y dydd,
a hynny ſydd i'm diddig.

6 O cofia dy nawdd a'th ſerch di,
a'th fawr doſturi Arglwydd,
Cofia fod ynot ti erioed,
lawn ddoed drugarogrwydd.
7 Na chofia yr enwiredd mau,
na llwybrau fy ieuenctyd:
Duw Arglwydd, cofia fy 'nghûr i,
er dy ddaioni hyfryd.

8 Yr Arglwydd ſydd union a da,
a'i ffyrdd yn noddfa ydynt:
Fe arwain, (fel y mae yn rhaid)
y pechaduriaid ynthynt.
9 Fe ddyſg ei lwybrau mewn barn
i'r rhai ufyddiawn yſig, (iawn,
Hywedig yw ei ffyrdd i bob rhai
a fyddai oſtyngedig.

10 I'r ſawl a gadwo ddeddfau'r Iôn,
a'i union dyſtiolaethau,
Gwirionedd, a thrugaredd ſydd
ei lywydd yn ei lwybrau.
11 Er mwyn dy enw, (o Arglwydd mau)
Duw maddau fy enwiredd,
Cans fy 'nrhyfeddiad i mawr yw,
mwy ydyw dy drugaredd.

12 Mae, pa ryw ŵr yn ein myſg ni
ſydd yn pûr ofni'r Arglwydd?
Fe ddengys y ffordd iddaw fo,
hon a ddewiſo'n ebrwydd.
13 O hyn y caiff fy enaid fu
le i letteu'n eſmwyth:
A'r holl ddaear hon a'i gwellâd,
a gânt ei hâd a'i dylwyth.

14 Ei holl ddirgelwch a ddyſg fo,
i'r ſawl a ofno'r Arglwydd:
Ac oi' holl gyfanneddau glân,
efe a'i gwna'n gyfarwydd.
15 Tueddu'r wyf fy Arglwydd mau,
yn waſtad â'm golygon:
Cans ef yn unic, (yn ddi oed)
rhydd fy nau droed yn rhyddion.

16 Tro attaf, dod y'm nawdd diddig,
cans unic wyf, a rhydlawd.
17 Gofidiau 'nghalon ynt ar lêd,
Duw gwared fi o'm nychdawd.
18 Duw, gwêl fy mlinder, a'm poen
a maddeu'n awr fy 'mhechod; (fawr,
19 Gwêl fy 'nghaelynion a amlhânt,
ac a'm caſânt yn ormod.

20 Cadw fy enaid, ac achub fi,
na wnelo'r rheini 'm wradwydd:
Rhois fy mhwys arnat ti fy Nâf,
a rhodiaf mewn perffeithrwydd.
21 Cadwed fi fy uniondeb maith,
cans rhois fy 'ngobaith ynod.
22 Duw, cadw di holl Iſrael,
gwared, a gwêl ei drallod.

Iudica me Domine. Pſal.xxvi.

Y mae Dafydd yn dangos ei ddiniweidrwydd: ac i ddangos nâd ffug, yw ei weddi, mae fe yn crio yn erbyn y rhai ſydd yn arfer ffug ſancteiddrwydd ſef ei elynion.

BArn fi (o Dduw) a chlyw fy llais,
Mi a rodiais mewn perffeithrwydd
Ac ni lithraf am ym' wi 'mhwys,
yn llwyrddwys ar yr Arglwydd.
2 Prawf di fy muchedd Arglwydd da,
a hola ddull fy mywyd,
A manwl chwilia 'r galon fau,
a phrawf f'arennau hefyd.

3 O flaen fy llygaid, wyf ar lêd
yn gweled dy drugaredd:
Gwnaeth dal ar hynny ar bob tro,
y'm rodio i'th wirionedd.
4 Nid cyd eiſteddo gydâ gwagedd,
neu goegwyr yn llawn malais:
5 Câs gennif bob annuwiol rith,
ac yn eu plith ni 'ſteddais.

6 Mi olchaf fy nwylaw yn lân,
cans felly byddyn, f'Arglwydd,
Ac a ddueddaf tua'th gôr,
ac allor dy ſancteiddrwydd.
7 Y modd hyn teilwng yw i mi,
luoſogi dy folyant:
Sef, addas i mi fod yn lân,
i ddatcan dy ogoniant.

8 Arglwydd cerais drigfan dy dŷ,
lle'r ery' dy anrhydedd:
9 Nâd f'enaid i a'm hoes ynghyd
â'r gwaedlyd llawn enwiredd.
10 Eu dwylaw hwynt ſy ſceler iawn,
y maent yn llawn maleiſiau,
A deheu law yr holl rai hyn,
ſy'n arfer derbyn gwobrau.

11 Minnau'n ddiniwed, (felly gweddo)
ac mewn gwirionedd rhodiaf:
Gwared fi drwy dy ymgeledd,
cymer drugaredd arnaf.
12 Fe ſaif fy nhroed i ar yr iawn,
ni ſyfl o'r uniawn droedfedd:
Mi a'th glodforaf, Arglwydd da,
lle bytho mwya'r orſedd.

Dominus illuminatio. Pſal.xxvii.

Ffydd Dafydd tuag at Dduw, tra orfu arno fod allan o'r orſedd: a'i gyſur i bawb yn eu blinder.

YR Arglwydd yw fy ngolau 'gyd,
a'm iechyd: rhag pwy'r ofnaf?
Yr Arglwydd yw nerth f'oes: am hyn,
rhag pwy doe ddychryn arnaf?
2 Pan ddaeth rhai anfad, ſef fy nghas,
o'm cwmpas er fy llyncu,
Llithraſant a chwympaſant hwy,
ni ddaethont mwy i fynu.

3 Ni ddoe ofn ar fy nghalon gu,
pe cyrchai llu i'm herbyn:
Neu pe codai gâd y modd hwn,
mi ni wanffyddiwn ronyn.
4 Un arch a erchais ar Dduw nêf,
a hynny a archaf etto:
Cael dyfod i dŷ'r Arglwydd glân,
a bod a'm trigfan yntho:

I gael ymweled a'i Deml deg,
a hyfryd oſtegynthi
Holl ddyddiau f'einioes: ſef wyf gaeth
o fawr hiraeth am dani.

5 Cans y dydd drwg fo'm cudd efe
i'w Babell neu ddirgelfa:
I'w breſwylfod, fel mewn craig gref,
caf gantho ef ddyrchafa.

6 Bellach fo'm codir uwch fy 'nghâs,
ſydd mewn galanas ymy;
Aberthaf, caraf, mola'r Ion
yn ffyddlon byth am hynny.
7 Gwrando arnaf fy Arglwydd hyn,
bryſia a chlyw fy oernad:
Trugarhâ wrthif, gwyl fy 'nghlwyf,
y pryd y galwyf arnad.

8 Fel hyn mae 'nghalon o'm mewn i
yn holi ac yn atteb,
Ceiſiwch fy wyneb ar bob tro:
fy Nuw rwy'n ceiſio d'wyneb.
9 Na chudd d'wyneb, na hyrdd dy wâs,
fy mhorth a'm noddfa fuoſt;
Duw fy iechyd na wrthod fi,
o paid a ſorri'n rhydoſt.

10 O gwrthyd fi fy 'nhâd a'm mam
a'm dinam gyfneſeiſiaid:
Gweddia'r Arglwydd, ef er hyn
o'i râs a dderbyn f'enaid:
11 Duw dyſg i mi dy ffordd yn rhwydd
o herwydd fy 'ngelynion,
Ac arwain fi o'th nawddol râd
yn wastad ar yr uniawn.

12 Ac na ddyro fi, er dy râs,
wrth fodd y gâs elynion.
Cans ceiſiodd fy 'nghaſeion mau
dyſtion gau yn fy erbyn.
13 Oni bai gredu honof fi,
bum wrth fron torri 'nghalon,
Y cawn i weled da Duw 'n chîd
o fewn gwlâd y rhai bywion.

14 Diſgwyl di ar yr Arglwydd yn,
gwrola dy galon:
Ef a rydd nerth i'th galon di,
os iddo credi'n ffyddlon.

Ad te Domine. Pſal. xxviii.

Gweddi troſto ei hûn, yn erbyn rhai trahaus ar Dduw a dyn, a bendithio'r eglwys.

ATtad (Ion fy nerth) y rhoe'f lef,
Duw nef na fydd di fyddar;
Os tewi, rhag fy mynd yn wâl,
a bod mewn cyff dan ddaiar.
2 O Arglwydd, erglyw fy llais i,
a derbyn weddi ufuddaidd:
Pan godwyf fy nwylaw o bell,
Duw, tua'th gafell ſanctaidd.

3 Ac na ddiniſtria fi, fy Ion,
dan ddrwgio'r annuwolion,
Y rhai ſy'n ar wefus mwyn mel,
a chyſel yn eu calon.
4 Yn ol drygiad eu calon gau,
a'r twyll ddyfeiſiau eiddynt,
Yn ol eu drwg weithredoedd hwy,
Duw tâl eu gobrwy iddynt.

5 Am na 'ſtyriant weithredoedd Duw,
ef a wna ddiſtryw arnynt:
Am na welent ei waith a'r râd,
ni wna adeilad iddynt.
6 Bendigaid fytho'r Arglwydd nef,
fe glybu lef fy 'ngweddi.
7 Yr Arglwydd yw fy nerth, a'm rhan,
a'm tarian, a'm daliant.

Ymddiriedais iddo am borth
a chefais gymorth gantho:
Minnau o'm calon, drwy fawr chwant,
a ganaf foliant iddo.

8 Yr Arglwydd sydd nerth i bob rhai,
a ymddiriedai 'n hwn:
A'i eneiniog ef a fydd nerth,
ac iechydwriaeth iddyn.

9 Gwared dy bobl dy hun yn dda,
bendithia d'etifeddiaeth,
Bwyda, cynnal hwy, am ben hyn
dod iddyn dragwyddolaeth.

Afferte Domino. *Pſal. xxix,*

Erchi i gedyrn gydnabod a'r Arglwydd ei fod yn hollalluog: a dwyn y taranau a'i nerthoedd eraill, i arwyddo hynny.

Rhowch i'r Arglwydd, a rhowch yn chwyrn,
chwi blant y cedyrn, foliant:
Cydnabyddwch ei barch, a'i nerth,
mor brydferth, a'i ogoniant.
2 Rhoddwch i enw yr Arglwydd glod,
heb orfod neb mo'ch cymell,
Addolwch Arglwydd yr hollfyd:
mor hyfryd yw ei Babell!

3 Llais yr Arglwydd sydd uwch dyfroedd,
Duw cryf pair floedd y daran:
Uwch dyfroedd lawer mae ei drwn;
nid yw ei sŵn ef fychan.
4 Llais yr Arglwydd, pan fytho llym,
a ddengys rym a chyffro:
A llais yr Arglwydd a fydd dwys,
fel y bo cymwys ganddo.

5 Llais yr Arglwydd a dyr yn fân
y Cedrwydd hirlân union,
Yr Arglwydd a dyr, yn ddrylliad,
y Cedrwydd o Libanon.
6 Fel llwdn unicorn neu lo llon
fe wna'i Libanon lammu,
7 A Sirion oll: llais ein Ior glân
a hyrr'i fflam dân wasgara.

8 Llais yr Arglwydd, rhwyg ddyfrys lyn,
a godai ddychryn cres:
Yr Arglwydd a wna ddychryn fflwch
drwy holl anialwch Cades.
9 Llais yr Arglwydd pan 'r glod,
pair i'r ewigod lydnu:
Dinoetha goed: i'w deml saint yw
i bob rhyw ei foliannu.

10 Yr Arglwydd gynt yn bennaeth oedd,
ar y llif-ddyfroedd cethrin:
Yr Arglwydd sy, ef etto sydd,
ac byth a fydd yn frenin.
11 Yr Arglwydd a rydd i'w bobl nerth,
drwy brydferth gyfanneddwch.
Yr Arglwydd a rydd ei bobl ymhlith
ei fendith, a hir heddwch.

Exaltabo te Domine *Pſal. xxx.*

Dafydd cyn cyſegru ei dy i Dduw a aeth yn glaf, ac wedi mynd yn iach mae fe yn diolch i Dduw, gan ddangos i eraill faint trugaredd Duw: adduned i fod yn ddiolchgar.

F'Arglwydd mi a'th fawrygaf di,
cans myfi a ddyrchefaist,
A'm gelynion i yn llawen
uwchlaw fy mhen ni pheraist.
2 Fy Nuw, pan lefais arnat ti
y rhoddaist i mi iechyd,
3 Cedwaist fy enaid rhag y bedd,
a rhag diwedd anhyfryd.

4 Canwch i'r Ion chwi ei holl saint,
a maint yw gwrthiau'r Arglwydd;

A chlodfor uchel gar ei fron:
drwy gofion o'i ſancteiddrwydd.
5 Ennyd fechan y ſai'n ei ddig,
o gael i fodd trig bywyd:
Heno hyd nawn wylofain fydd,
y borau ddydd daw iechyd.

6 Dywedais yn fy llwyddiant hir,
nim' ſyflir yn dragywydd:
O'th ddaioni wnaiſt, Dduw Nêr,
ſail cryfder yn fy mynydd.
7 Cuddiaiſt dy wyneb ennyd awr,
a blinder mawr a gefais.
8 Arnad (o Arglwydd) drwy lef ddir,
fy Arglwydd, i'r ymbiliais.

9 Pa fudd (o Dduw) ſydd yn fy ngwaed
pan elwyf dan draed yn gorwedd?
A phlwy a gân yt, yn y llawr,
dy glod a'th fawr wirionedd?
10 Clyw fi Arglwydd, a thrugarhâ,
bod gymorth da i'm bywyd,
11 Canys yn rhâd y troiſt fy mâr,
a'm galar, yn llawenfyd:

Am ytty ddattod fy ſâch grys,
rhoiſt wregys o lawenydd:
12 Molaf a chanaf â'm tafod,
i'm Arglwydd glod dragywydd.

In te Domine ſperavi. Pſal. xxxi.

Dafydd gwedi diangc o beryglon, yn dangos beth oedd ei fyfyrdod ef a'i ffydd pan oedd gaethaf arno: parod ddaioni Duw i'r fawl a'i hofnant. Cyngor i'r ffyddloniaid i ymddiried yn Nuw eu hymwaredydd.

MI a ymddiriedais ynod Nêr,
fel na'm gwradwydder bythoedd;
Duw o'th gyfiawnder gwared fi,
a chlyw fy'nghri hyd nefoedd.
2 Gogwydd dy gluſt attaf ar frys,
o'th nefol lys i wared,
3 A bydd ym' yn graig gadarn ſiwr,
yn dy a thwr i'm gwared.

4 Sef fy'nghraig wyd, a'm caſtell cryf,
wyf finnau hyf o'th folwredd.
Er mwyn dy enw tywys fi,
ac arwain i drugaredd.
5 A thynn fy fi o'r rhwyd i'r lann,
a roeſan er fy magla:
Canys fy holl nerth ſydd ynot ti,
da gelli fy'nghwaredu.

6 Dodaf fy yſpryd yn dy law,
ac âf gar llaw i orwedd,
Da y gwaredaiſt fi yn fyw:
(Arglwydd Dduw'r gwirionedd)
7 Llwyr y caſeis y neb a fâg,
i'w galon orwag allwydd,
Ac mi a oſodais yn llwyr faith
fy'ngobaith yn yr Arglwydd.

8 Mi a'mhyfrydaf ynot ti,
canfuoſt fi mewn amſer,
Ac adnabuoſt, wrth fy rhaid,
fy enaid mewn cyfyngder.
9 Llawen fyddaf finnau am hyn,
i'm gelyn ni'm gwarchaeaiſt;
Eithr fy'nrhaed i yn eang rydd
da lennydd y ſefydlaiſt.

10 O dangos dy drugaredd Dduw,
cans cyfyng ydyw arnaf,
Fy llygaid, f'enaid, a'm bol ſydd
yn dioddef cyd ydd gwaelaf.

11 Fy mywyd yn' gwir oſid oedd,
fy holl flynyddoedd, blinion,
12 Fy nerth a ballodd o'm drwg cynt,
a'm eſgyrn ydynt bydron.
13 A gwatwor im' gelynion wyf,
fy'nghydblwyf a'm gwatworent:
Fy holl gym'dogion, a phob dyn,
gan ddychryn a'm gochelent.

14 Fe a'm gollyngwyd i dros gof,
fal marw a fo eſgeulus:
A hawdd yw hepgor y lleſtr ſiwn,
o byddai hwn drwgflaſus.
15 Cans clywais ogan llawer dyn
o'm deutu, dychryn oerloes;
Hwy a'mgynghorent a'r bob twyn,
bwriadent ddwyn fy einioes.

16 Ond yn fy'ngobaith (Arglwydd
y dwedais fy Nuw ydwyd, [byw)
Y mae f'amſeroedd a'r dy law,
nid oes na braw nac arſwyd.
17 Dyred a gwared fi dy was,
oddiwrth fy nghas a'm herlid:
18 A dangos d' wyneb yn oth rad,
rhag brad y rhai fy'm hymlid.

19 O Arglwydd, na wradwydder fi
a rois fy'ngweddi arnad:
Ond i'r annuwiol gwarth a wedd,
yn fud i'r bedd o lygriad.
20 Cae gelwyddog wefuſau y rhai'n
y ſydd yn darſtain craſder,
O ddiyſtyrwch, a thor ſyth,
yn erbyn y cyfiawnder,

21 O mor fawr yw dy râd di-drai,
a roiſt i'r rhai a'th ofnant!
Cai o flaen meibion dynion glod,
ac ynod ymddiriedant.

22 Oddiwrth ſyth-feilchion (o'th flaen
y cuddi hwynt yn ddirgel, [di)
Cuddi yn dda i'r babell dau
rhag ſenn tafodau uchel.

23 Mi a fendigaf Dduw yn hawdd:
dangoſawdd ym ei gariad,
A gwnaeth ryfeddod dros ei was,
mewn cadarn ddinas gaead.
24 Ofnais i gynt o'm gobaith drwg
fy'nrhoi o'th olwg allan;
25 Eithr pan lefais arnat ti
y clywaiſt fi yn ſuan.

26 O cerwch Dduw ei hol ſainct ef,
da y clyw lef ffyddloniaid:
Ac ef a dâl yn helaeth iawn,
i'r beilch anghyfiawn tanbaid.
27 Cymerwch gyſur yn Nuw Ion,
ef a rydd galon ynoch:
Ac os gobeithiwch ynddo ef,
ei law yn gref bydd drosoch.

Beati quorum. Pſal. xxxii.

Dedwyddwch y ſawl y maddeuwyd eu pechodau: cyfaddef ei bechodau y mae, a chael maddeuant: cyngor i'r annuwiol i wellau, ac i'r duwiol i orfoleddu.

Y Sawl ſy ddeilwng, gwyn ei fyd,
drwy faddeu'i gyd ei droſedd,
Ac y cyſgodwyd ei holl fai,
a'i bechod, a'i anwiredd.
2 A'r dyn (a gwnfyd Duw a'i llwydd)
ni chyfri'r Arglwydd iddo
Mo'i gamweddau: yr hwn ni châd
dim twyll dichell frâd yntho.

3 Minnau, tra celais i fy mai,
yn hen yr ai 'mhibellion:
A thrwy fy rhuad i bob dydd,
cyſtuddio y bydd fy nghalon.
4 Dy law dithau, y dydd a'r nos,
fydd drom drylwyrachos arnaf:
Troi ſreidd o'r fy eſgyrn mêr
fel ſychder y gorphennaf.

5 Yna y trois innau ar gais,
addefais fy anwiredd:
6 Tyſt yn fy erbyn fy hun fûm,
maddeuaiſt y'm fy 'nghamwedd,
7 Amſerol weddiau am hyn,
a rydd pob glanddyn arnad: (maith,
Rhag ofn mewn ffrydiau dyfroedd
na chaer mo'r waith hyd attad.

8 Rhyw loches gadarn wyd i mi,
rhag ing f'in cedwi 'n ffyddlon:
Amgylchyni fy fi ar led,
â cherdd ymwared gyſon.
9 Dithau (o ddyn) dyſg geni fi
y ffordd y rhodi'n wastad,
Mi a'th gynghoraf di rhag drwg,
y mae fy' ngolwg arnad.

10 Fel y march neu y mûl na fydd,
y rhai y ſydd heb ddeall:
Mae yn rhaid genfa neu ffrwyn den,
i ddal eu pen yn waſtad:
11 Caiff annuwolion a wnant gam,
fawr ofid am eu traha:
A ffydd'oniaid Duw, da y gwedd,
trugaredd a'i cylchyna.

12 Chwithau'r cyfion yn 'dirion ewch,
a llawenhewch yn hylwydd,
A phob calon ſydd union ſyth,
clodforwch fyth yr Arglwydd.

Exultate justi. Psal. xxxiii.

Mae yn annog y duwiol i fod yn ddiolchgar i Dduw am ei amryw ddaioni, gan ddangos na eill un creadur gadw dyn, ond daioni Duw.

PA rai hywiawg yn Nuw yr Jôn,
fy gyſion llawenychwch:
I bawb y ſydd yn union yn byw
gweddus yw diolchgarwch.
2 A thannau telyn moliwch ef,
chwiwch hyd y nef ogoniant:
Ar y nabl gyſnair ei thôn,
ac ar y gyſon ddectant.

3 Cenwch i'r Jon ſalm a mawrhâd,
wiw gerdd o gwmiad newydd:
Cenwch iddo yn llafar glôd,
bid parod eich llaferydd.
4 Am mai union ydyw ei air,
ffyddlon y cair ei weithred,
5 Cyfiownder a barn ef a'i câr,
a'r ddaiar llawn o'i nodded.

6 Gair yr Arglwydd a wnaeth y nef,
a'i Yſpryd ef eu lluoedd:
7 Caſglai efe ynghyd y môr,
a'i dryſor yw'r dyfnderoedd.
8 Yr holl ddaiar ofned ein Duw,
a phob dyn byw a'i preſwyl:
9 Ei arch a ſaif, a'i air a fydd,
a hynny fydd i'w ddiſgwyl.

10 Ef a ddirymmodd, (fy Nuw Jôr)
holl gyngor y cenhedloedd:
A thrwy lyſtant gwnai yn ddi rym,
amcanion llym y bobloedd,

11 Ond ei gyngor ef oedd fry,
a bery 'n dragwyddolaeth:
A'i galonfryd efe ei hun,
iwch para yn genhedlaeth.

A phob cenhedloedd, dedwydd ynt,
os Duw iddynt sydd Arglwydd:
Detholion, efe a'i gwnaeth
yn etifeddiaeth hylwydd.
O'r nefoedd fry y edrych Duw,
ar lwyth hyn pob rhyw ddynion,
Ac o'i breswylfa edrych ar,
y ddaiar a'i thrigolion.

14 Yr hwn a luniodd galon dyn,
a edwyn ei weithredoedd:
Ac ni chedwir 'un hydol gŵr,
o'i nerth ei hun na'i luoedd.
16 A pheth gwallodig ydyw march,
i gael parch ac ymwared:
Ac ni all achub a law'r Nêr,
na'i farchog er ei gryfed.

17 Wele lygon olwg Duw a'i fanwl,
maent ar y sawl a'i hofno:
A'i drugaredd efhwy ar led,
i'r sawl a ymddiried ynddo.
Er mwyn gwared, pan fo yn rhaid,
rhag angau enaid adyn:
A'i borthi y tlawd yn glau,
rhag eisiau, a rhag newyn:

19 Ein henaid gan yr Arglwydd hael,
sy'n disgwyl cael ei bywyd:
Efe a byrth ein henaid gwan,
efe yw'n tarian hefyd.
20 Sef yn unig yn Nuw yr Ion,
mae'n calon yn llawenu:
Ac yn ei Enw ſanctaidd ef,
mae hon yn gref yn credu.

21 Duw dy drugaredd boed i ni,
fel ynot ti y credwn:
Dy drugaredd a'th nawdd i'n bod,
Cans ynod ymddiriedwn.

Benedicam Domino, Pſal. xxxiiii.

Dafydd wedi diangc rhag Achis, yn moli Duw, drwy roi addyſg i ymddiried yn Nuw.

Diolchaf fi â chalon rwydd,
i'r Arglwydd bob amſerau:
Ei foliant ef, ni wna ffaelhâd,
sy'n wastad yn fy ngenau.
2 Fy enaid sydd yn bostio'n rhwydd,
o'm Harglwydd, ac o'm perchen:
A phob distalch hwnw a glyw,
ac a sydd byw yn llawen.

3 Molwch fy Arglwydd gyda mi,
cydfolwn ni ei enw ef:
4 Criais arno yn fy ofn caeth,
a gwrando imaeth fy ynglef,
5 Y sawl a edrych arno ef,
â llewyrch nef eglurir:
Ni wradwyddir o honynt neb,
a'i hwyneb ni chwilyddir.

6 Wele, y truan a roes lef,
a Duw o'r nef yn gwrando:
A'i gwaredodd ef o'i holl ddrwg,
a'i waedd oedd amlwg iddo.
7 Angel ein Duw a ddyry gylch,
o amgylch pawb a'i hofnant:
Ceidw ef hwynt: a llawer gwell
na chaſtell yw eu gwarant.

8 O profwch, gwelwch, ddaed yw,
yr Arglwydd byw i'r eiddo:

A gwyn ei fyd pob dyn a gred,
roi ei ymddiried ynddo.
9 Ofnwch Dduw ei holl saint (heb gel)
a'i gymmel ni bydd pall arnyn:
10 Mae eisiau dim sydd dda: er bod,
ar genawon llewod newyn.

11 Chwychwi feibion deuwch yn nes,
gwrandewch hanes ysgrythrol.
Dowch a dysgaf ichwi yn rhwydd,
ofni yr Arglwydd nefol.
12 Y sawl a chwennych fywyd hir,
a gweled gwir ddaioni:
Cae dy enau rhag drwg di dwyll,
a'th safn rhag twyll a gwegi.

13 Gwrthod ddrwg, gwna dda; a chais
hon hyd y dichon dynion: (hedd,
A chadw'r heddwch wedi ei chael,
fal dyna ddiwael destyn.
14 Y mae yr Arglwydd â'i olwg
ar y dyn diddrwg cyfion:
A'i glustiau ef o'i lawn wir fodd,
egorodd i'r rhai gwirion.

15 Wyneb yr Ion a'i guwch sy dynn,
yn erbyn gweithwyr diffaith:
Y coffa o honynt ef a'i tyrr;
ar fyrr o'r ddaiar ymaith.
16 Gwaeddodd y clybu fy Nâf o'r nef,
leferydd llef y cyfion:
A thrâ buan (o'i râd a'i rodd)
y tynnodd o'i trallodion.

17 Agos iawn yw ein Duw at gur
y galon bur ddrylliedig:
A da y ceidw ef bob pryd
yr yspryd cystuddiedig.
18 Trwch, le ac aflwyddiannus iawn,
a fydd gwr cyfiawn weithiau:
Ei ddrygau oll, Duw a'u [illegible] fry
a'i tyn, a'i try i'w [illegible]

19 Ceidw ei esgyrn ef ei hun,
o honynt un ni ddrylir:
A drwg a ladd y drwg ddyn,
a'r [illegible] ei gas y llethir.
20 Eithr holl wasanaethwyr Duw ei
yr Arglwydd gwn a'i gwared: (hun,
I'r sawl ymddiried ynddo ef,
ni all llaw gref mo'r niwed.

Iudica me Domine. *Pſal.* *xxxv.*

Dafydd yn gweddio am ddial ar wenieithwyr Saul, y rhai a'i herlidient; a thros ei gyfeillion ef. Ac yn addaw moli Duw yn dragywydd.

Pleidia (o Arglwydd) yn fy hawl,
â'r sawl a dery'n fy erbyn:
Lle'r ymrysonant â myfi,
ymrysona di â'r gelyn.
2 Mae dy gymmorth a'th arfau ei gael,
ymafael yn y tarian:
O cyfod [illegible] dy [illegible] grym,
a dwg dy waywffon allan.

3 Argaea ar y rhai sy ar gam,
i'm herlid am fy mywyd a
Wrth fy enaid dywaid fel hyn,
sy fi a fynn yt' iechyd.
4 Gwarth, a gwradwydd a fo i bob
a geisio laddu fy enaid: (gwrad,
A thrwy gywilydd ffrom i'w hol
y ffals ni wnel ddiol gablaid.

5 Fel yr ûs o flaen gwynt y bon',
Angel yr Ion i'w chwalu:
A rhy

6 A rhyd ffordd dywyll lithrig lefn,
a hwn wrth gefn i'w gyrru.
7 Cloddio pwll, a chuddio y rhwyd,
a wnaethbwyd ym heb achos:
heb achlyſur, maglau a wnaid
i'm henaid yn y cyfnos.

8 O deued, cwympied yn ei rwyd,
yr hon a guddiwyd allan:
Syrthied a glyned i'w delm rwyll,
a'i drapp o'i dwyll ei hunan.
9 Eithr am fy enaid i (Amen)
bid llawen yn yr Arglwydd:
Fe a fydd hyfryd ganthi hyn,
lle daw i'r gelyn aflwydd.

10 O Arglwydd dywaid f'eſgyrn i,
pwy ſydd a thi yn gyſtlwr?
Rhag ei drech yn gwared y gwan,
a'r truan rhag ei 'ſpeiliwr.
11 Tyſtion gau a godent yn llym,
a holent ym' beth [illegible]:
12 Drwg ym' dros dda talent heb raid,
a'm henaid braidd ymddifad.

13 Ond fi; tra fyddent hwy yn glâf,
[illegible] a'm [illegible] ſache:
[illegible]
cymrais [illegible] yn [illegible]
yn [illegible] weddi fau,
a ddaeth o'm genau allan,
I droes [illegible] (er fy lles)
i'm mynwes i fy hunan.
14 Fy a ymddygais mor brudd blawd,
fel am fy-mrawd neu 'nghymar:
Neu fel arwyl dyn dros ei fam,
ni cherddai i gam heb alar.
15 Hwythau yn llawen doent ynghyd,
ym' hwylſodd adfyd arnaf.
Oſer ddynion, ac ethrys lū
ſyth yn mingammu arnaf.

16 Rhai'n rhagrithwyr, rhai'n watwŵr,
torrent hwy eiriau [illegible]: (llwyr,
Hwy a'ſgyrnygent arnaf fi,
bob daint, a'r rhei'n'n [illegible],
17 Arglwydd edrych, [illegible] hyd
[illegible] y [illegible]
Gwared fy enaid rhag y bedd,
f'oes o ewinedd llewod.

18 Minnau a gwnaf i ti glod,
lle bo cyfarfod lluoedd:
Ac a folaf dy enw a'th ddawn,
wrth lawer iawn o bobloedd.
19 Na fydded lawen fy'nghâs ddyn,
i'm herbyn heb achoſion:
Ac na throed (er bwriadu 'mrâd)
mo'i gwr ei lygad digllon.

20 Nid ymddiriedant ddim mewn
Dychwyngant cyſedd gelwydd: (hedd,
Dirwyn dichell, a goſod crefw
i'r rhai fo'n hedw yn llonydd.
21 Lledu ſafnau, taeru yn ddi-ball o
a ddwedyd hyn yn unblaid,
Fei ffei o honot, hwnt ythi,
ni a'th welſom ni â'n llygaid.

14 Eithr ti (o Arglwydd) gwelaiſt hyn,
mor daer yn f'erbyn fuom:
Ac na ddos oddiwrthif ymhell,
rhag dichell fy 'nghaſeion.
23 Cyfod, deffro, fy Nuw i'm barn,
yn gadarn gyda'm gofid:
24 Wydi a fynni'r uniondeb,
at wattwar neb a'm [illegible].

25 Na âd i'r gelyn calon ſwael
ddiwedyd cael i ewyllys:
Na rhodd-eſu ſy llyncu'n grwn,
llyncaſom hwn yn ddybryd.

26 Gwarth a gwradwydd iddynt a
ſy'n codi, uchel chwerthin (ddel
Gwiſger hwynt â mefl ac â chas,
ſydd yn galanas ruſtlo.
27 A lawen fo'r lleill a llawen o glod,
ſy'n coelio 'mod yn gyfion,
Dwedant, bid i'n Duw ni fawrhâd,
am roi llwyddiant i'w weiſion.

28 Minnau ſy Arglwydd gyda'r rhain,
myfyriaf arwain beunydd
Dy gyfiawnder di, a'th fawr glod,
â'm tafod yn dragywydd.

Dixit iniuſtus. Pſalm. xxxvi.

Cwyno rhag y drygionus, eithr (drwy gydnabod daioni Duw) y mae efe yn ymgyſuro.

WRth gamwedd dyn annuwiol
mae'n eglur yn fy nghalon, (ſiar
Nad oes ofn Duw, na'i farn, na'i ddrwg
o flaen ei olwg ryw wiwon.
2 Mae yn cydd-dwyn â'i fai ei hun,
ni wyl mo'i wrthun ddroſedd?
Nes cael yn eglur i'r holl fyd
ei gâswydd, a'i anwiredd.

3 Oi ei ymadrodd, mae heb wir,
ei enau dihir hydwyll,
Ni fyn wneuthur dim da ychwaith,
yr adyn diffaith dibwyll.
4 Ef yn ei wely ni chais hûn,
ond goſod llun ar gelwydd:
Os yn effro, neu yn ei waith,
ni ochel waith anwedwydd.

5 Dy drugaredd (ſy Arglwydd Iôn)
ſydd hyd eithafion nefoedd:
A'th wirionedd di ſydd yn gwau,
hyd y cymylau dyfroedd.
6 Dy uniondeb fel mynydd mawr,
dy farn fel llawr yr eigion.
Dy nerth ſydd felly a barhâ,
i gadw da, a dynion.

7 O mor werthfawr (ſy Arglwydd
i bawb yw dy drugaredd! [Dduw)
I blant dynion da iawn yw bod
ynghyſgod dy adanedd.
8 Cyflawn o fraſder yw'r ty fau,
lle lenwir hwythau hefyd.
A le y cânt ddiod gennyt Iôn,
o flaſus afon hyfryd.

9 Gyda thi mae y loyw ffrwd hon,
a dardd o ffynnon einioes:
A'th deg oleuni, ac â'th râd,
y cawn oleuad einioes.
10 O estyn etto i barhau,
dy drugareddau tirion:
Ni a'th adwaenom di, a'th ddaion,
i'r rhai ſydd uniawn galon.

11 O Dduw na ſathred i mi droed,
na ſyrthied, na thrawed y balchiol,
A lle boed attal, fel na ddaw
na gwaith na llaw'r annuwiol.
12 Fel y ſyrthiodd gynt, yn wir,
y rhai ennynnit i ddrygwaith,
Felly gwthiwyd i lawr hwynt wy
heb godi mwy yr eilwaith.

Noli æmulari. Pſal. xxxvii.

Pob peth a roddir i'r nêb a garo ac a ofno Dduw, ond er i'r annuwiol lwyddo dros amſer, etto hwy a ddarfyddant.

Na ddala ddrygddyd yn dy ben,
nac o genfigen ronyn,
Er llwyddo'r enwir, a wnai gam:
cai weled llam yn sydyn.
Fel hwy a dorrir fel gwellt glâs,
neu lysiau dillas gwywon:
A hwy a grinant yn ddilwydd,
a hynny'n ebrwydd ddigon.

Cred yn yr Arglwydd, a gwna dda,
gobeithia yr [illegible]:
Cei fod ymarhous yn y tir,
di a borthir yn ddiau.
Bydd di gysurus yn dy Dduw,
di a gai heb gwyno ddymuniad:
Dy ffydd cred iddo, yn ddilys
fe rydd d'ewyllys attad.

Cred ynddo ef, fe'th ddwg i'r lann,
myn allan dy gyfiawnder:
Mor olau a'r haul hanner dydd,
fal hynny bydd d'eglurder.
Ymddiried i Dduw, disgwyl taw,
a heb ymddigiaw gronyn:
Er llwyddo'r drygddyn ei law fai,
yr hwn a wnai yn gyndyn.

Paid â'th ddig, na offid a chwaith:
gad ymaith wyllt gynddaredd:
Rhag i hynny dyfu i bod,
yn bechod yn y diwedd.
O herwydd hyn, disgwyl yr Ion,
gwyl ddiwedd dynion diffaith:
disgwyl ef: meddianna'r tir,
a'r drwg fo'i torrir ymaith.

10 Goddef y drygddyn dros dro bâch,
ni welir mwyach hwnnw,
[illegible] a gai weled lle y bu,
heb ddim yn ffynnu ganthaw.

11 Ond y rhai sydd a hawddgar,
y ddaiar a feddiannant:
Ar rhei'ni a thangnefedd hir,
diddenir yn eu meddiant.
(ddaint

12 Bwriada'r drygddyn o'i chwerw
ar ddrygu brawd cyfiownddyn:
13 Duw yn ei watwar [illegible] a fydd,
fe'n gwelw [illegible]:
14 [illegible]
yw trowsedd yr annuwiol.
Er llâdd y truan: [illegible],
i'r tlawd a' defoſſonol.

15 [illegible] man,
a'i gledd a â'n ei galon:
16 Mawr yw golud yr yſceler,
ond gwell ychydig y cyfion.
17 Yr Arglwydd a farn bob rhyw fai,
tyr freichiau'r rhai annuwiol,
Ac ef a gynnail yn ddi ddig,
y cyfion, yffig, gwiwddol.

18 Hefyd wyr Duw ddyddiau, a
pob rhai o berffaith helynt: (gwaith,
Ac yn dragywydd Duw a wnaeth,
deg etifeddiaeth iddynt.
19 Efe a'i cedw hwynt i gyd,
rhag chwant ar ddrygfyd [illegible],
Amser newyn hwynt wy a gânt,
o borthiant ddigonolrwydd.

20 Y rhai trawsion enwir, heb ddim clwyn
fel brasder ŵyn a ddodant:
Caseion Duw fydd dynion drwg,
hwy yn y mwg diflannant.
21 Y gwr annuwiol a fyn ddwyn
yn echwyn, heb ei thalai:
Ar gwr cyfion trugarog fydd,
ac a rydd, nis gommeddai.

22 Ha'ul

22 Rhai a fendigo Duw (yn wir)
y tir a etifeddant:
A'r rhai a felldithio, o'r tir
i gyd a dorir allan.

23 Duw a fforddia, ac a boffa,
hyffordd y gwr calonnog:
24 Er ei gwympo efe ni friw,
fo'i deil llaw Duw'n ddiyſgog.
25 Aethym i bellach yn wr hen,
bum fachgen' rhwy'n cyfnod:
Ni welais ddyn hâd gwr da,
na cheiſio'i bara ynghardod.

26 Echwyn a benthyg cair bob dydd,
trugarog fydd y cyfion:
A'i hâd ef ydyw y nefol wlith,
a gaiff o'i fendith ddigon.
27 Arſwyda ddrwg, a gwna di dda,
a chyfannedda fyth lle wyt:
28 Cans Duw a gâr y farn uniawn,
[illegible] arnaw.

Nid ymedy efe â'i ſeint,
ceidw [illegible]:
Ond hâd yr annuwiolion gau
a [illegible].
29 Y ddaiar caiff y cyfion gwyl,
lle y preſwyl byth mewn uniondeb:
30 A'i enau mynych lefaraeth,
a'i dafod traeth ddoethineb.

31 Deddf ei Dduw y ſydd yn ei ſyn,
a'i draed (gan hon) ni lithrant:
32 Dyn drwg a [illegible],
ond ni chaiff [illegible].
33 Ni âd yr Arglwydd (er ei gais,
nac er ei falais lidiog:)
Y gwirion yn ei [illegible] law,
i farn ni ddaw yn euog.

34 Gobeithia yn yr Arglwydd tan,
a chadw ei lwybrau'n gywir:
Cei feddiannu, cei [illegible],
a gweled lladd yr anwir.
35 Gwelais [illegible] yn llym ei big,
a'i frig fel gwyrddbren lawrwydd:
36 Chwiliais, a cheiſiais yr ail tro,
'r oedd efe wedi colli.

37 Ystyria hefyd y gwr pur,
ac edrych di'r cyfion uniawn:
Di a gei weled cyfryw ddyn,
mai'i derfyn fydd tangnefedd.
38 A'r rhai drwg [illegible],
[illegible] chwympant:
Fe a ddiwreiddiir plant y fall,
i ddiſwedd gwall, a methiant.

39 Iechyd y cyfion ſy o Dduw Nêr,
a'i nerth mewn amſer cyffro:
40 Cynorthwya, ceidw, a ddwg y rhyw,
a hyn am gredu yntho.

Domine ne. Pſal. xxxviii.

Dafydd yn glâf yn cydnabod mai oddiwrth yr Arglwydd y mae hynny yn dyfod iddo am ei bechodau, ac yn dymuno ar Dduw droi ei law, ac yna drwy ffydd, ac ymroi i Dduw, y mae yn gobeithio iechyd.

FY Arglwydd, na cherydda fi,
yn [illegible]

na choſba fi yn dy lid
oblegid fy enwiredd,
Cans glyn dy ſaethau ynof fi,
a phennau'r rheini'n llymion:
daiſt arnaf y llaw dau,
a rhoiſt ddyꝛnodiau trymion.

Nid oes mo'ꝛ iechyd gan dy lid,
i'm cnawd, ond gofid creulon:
nid oes (gan fy 'mhechod chwyꝛn)
moꝛ hedd i'm heſgyꝛn ſychion.
Cans fy 'nghamweddau aent i'r nen
a thꝛos fy 'mhen tyfaſant,
wedd a baich rhy dꝛwm o bwys:
al hyn moꝛ ddwys i'm llethant.

Fy 'nghleiſiau ſydd fal yn bwꝛ du
yn llygru gan f' ynfydꝛwydd:
Crymais, a phellais beth bob dydd,
fel galar ſydd ac aflwydd.
ans mae fy llwynau'n llawn o wꝛes,
a'm cnawd heb les nac iechyd.
Lleſg wyf ac yſig, yw fy nſon,
lle gwaeddai calon drychlyd,

Clyw Arglwydd fi, herwydd o'th
yn hollawl mae 'nymuniad, (flaen
chuddiwyd mo'm ochenaid i,
oddiwꝛthit di fy 'ngheidwad.
Llamma' nghalon, palla fy nerth,
a'm golwg pꝛydferth hefyd.
Cyfnesaf, cyfaill, câr, nid gwell,
hwy aent ym mhell i'm hadfyd.

A'm caſeion i yn neſſau,
a'i maglau ffug a'i dichell,
ai fy 'ngheraint i yn ſynn,
i edꝛych hyn o hirbell.
Minnau fel dyn byddar a awn
megis pe bawn heb glywed;
eu fel y mudan (dan dꝛiſtau)
heb enau yn egoꝛed.

14 Yn ſud fel hyn y gwn fy mod,
fel un a thafod efrydd;
Heb ddwedyd unwaith air o'm pen,
i dalu ſen a cherydd.
15 Gan ym' gredu i ti yn rhwydd,
o Arglwydd Dduw goꝛuchaf,
Rhwydd a hyſbys iawn gennif fi
yw y gwꝛandewi arnaf.

16 Mi a ddymunais arnat hyn,
rhag bod i'm gelyn wawdio,
O llithꝛai fy nhroed ronyn bach,
fo fydd llawenach gantho.
17 Cloffi yn barod rwyf yn wir,
a dolur hir ſy'm poeni:
18 Addef yꝛ wyf mai iawn ym' fod,
fy mhechod fy'n ei beri.

19 A'm gelynion i ſydd yn fyw
yn aml ei rhyw, a chꝛyfion;
Sydd yn dwyn câs i mi ar gam,
fef am fy mod yn gyfion.
20 Y rhai a dalant ddꝛwg dꝛos dda
a'm gwꝛthwyneba'n efrydd,
A hyn am ddylyn honof i
y pur ddaioni beunydd.

21 Duw, nac ymâd, na fydd ym 'mhell,
pen ddelo dichell ffyꝛnig,
22 Bꝛyſia, cymmoꝛth fi yn y byd,
fy Nuw, a'm iechyd unig.

Dixi cuſtodiam. Pſalm. 39.

Dafydd heb allu tewi gan ofid, yn gweddio, ac yn dangos meddwl blin. Ei ymdrech yn erbyn marwolaeth ac anobaith.

A Ddywedais gadw 'ngenau'n gu,
rhag pechu yn fy 'ngeiriau,

2 Y dyn annuwiol lle y bo
bwriedais ffrwyno 'ngenau.
3 Tewais, tewais fel y dyn mud,
rhag dwedud peth daionus,
Pan y cyffroais o hir ddal,
ymattal oedd ofidus;

4 Yn fy'nghalon y cododd gwres:
a'm mynwes o'm myfyrdod,
Fel y tân gwynnu a wnaeth,
a rhydd yr aeth fy'nhafod,
5 O dangos ym' (fy Arglwydd nêr)
pa amser y diweddaf:
Rifedi'nyddiau: a pha hyd,
— o fewn y byd y byddaf.

6 Rhoddaiſt fy' nyddiau fel lled llaw,
f'm heinioes daw byr ddiwedd.
Diau yn d'olwg di (o Dduw)
fod pob dyn byw yn wagedd.
7 Sef mewn cyſgod y rhodia gwr,
dan gaſclu pentwr ofer,
Ond a wyr wrth dyrru da
pwy a'i mwynha mewn amser.

8 Beth bellach a obeithiaf fi,
Duw rhois i ti fy' nghalon.
9 Tyn fi o'm camweddau yn rhwydd,
nâd fi'n wradwydd i ffolion.
10 Yn fudan gwael yr aethym i,
a hyn fydi a'i parodd:
11 O tyn dy goſp oddiwrthif i wrn,
ſef pwys dy ddwrn a'm briwodd,

12 Pan goſbech di am bechod wr
fo wywa'n fi wr ei folwredd,
Fel y gwyfyn: gwelwch wrth hyn
nad yw pob dyn ond gwagedd.
13 Clyw fy' ngweddi o Dduw o'r nef,
a'm llef: a gwyl fy' nagrau
Dy wâs caeth wyf (o clyw fy mloedd)
ac felly'r oedd fy' nheidiau.
14 O paid a mi gâd ym gryfhau,
cyn darfod dyddiau 'mywyd.
15 O gwna â mi fy' mron fy medd
drugaredd a syberwydd.

Expectans expectavi. Psal.40.

Diolchgarwch i Dduw am ei ddaioni i ddynion: addaw ymroi i waſnaethu Duw, ar modd i hynny: gwedi diolch y mae yn achwyn rhag ei elynion, ac yn mynd at Dduw am gymorth.

BUm yn dyfal ddiſgwyl fy Nêr,
ef o'r uchelder clybu,
Cluſtymwrandawodd ef fy llais
pan lefais ar i fynu.
2 Cododd fyfi o'r pydew blin,
a'r pridd tra gerwin tomlyd,
A rhoes ar graig fy'nhroed i wau,
a threfn fy' nghamrau hefyd.

3 A newydd gerdd i'm genau rhoes,
clod iddo troes yn hylwydd.
4 Pawb ofnant pan y gwelant hyn,
a chredant yn yr Arglwydd.
5 Pob gwr yn ddiau dedwydd yw
a rotho ar Dduw ei helynt:
A'r beilch, a'r ffeils a'r chwedlau tro
nid edrych efo arnynt.

6 Am (o Dduw) yw y gwrthiau fan.
fel dy fedyliau ynny,
A heb un dyn yn dyſgu i fi,
nac yn blaenor hynny.
7 Y rhai pe'y ceiſiwn i drwy gred,
eu rhoi ar led, a'i canu,
Mwy amlach ydynt nag y gall
un dyn heb pall eu traethu.

8 Ni fynnaiſt offrwm'n rhodd, na gwerth
na chwaith un aberth cennyf;
Er hyn fy'nghluſtiau i mewn pryd,
hwy a egoryd ymy.

9 Hyn pan wrandawaiſt dwedais i
Duw wele fi yn dyfod.
10 Megis o honof mae gwir pur
yn dy yſgrythur hynod.

11 Y rhyngwn i dy fodd yn llawn,
(o Dduw) rwy'n fodlawn ddigon,
Dy ewyllys di a'th lân ddeddf
ſy'n greddf yn nautu'r galon.
12 Mi a bregethais dy air cu
ynghanol llu mawr anian.
Ac ni thawaf (fy' Arglwydd gwyn)
ti wyddoſt hyn dy hunan.

13 Dy iownder, iechyd, a'th air gwir
ni bum chwaith hir i'w celu,
Na'th drugaredd, na'th roddion da
rhag un gynulleidfa unethlu.
14 Dithau (o Dduw) rhagof na chel
dy dawel drugareddau,
Dy nawdd a'th wir goſod ar led,
bont byth i'm gwared innau.

15 Dagrau o'm hamgylch ſydd diuch
a thrwſo'n llif mae pechod, (rhif,
Amlach ydynt na'm gwallt i'm brig,
a'm calon ddig ſy'n darfod.
16 Tyred (fy Arglwydd) helpa'n rhodd,
a rhynged bodd yt' hynny.
Bryſia i'm gwared, na thrig yn hwy,
a bydd gynhorthwy ymy.

17 A chyd gwradwydder hwynt ar gais
a fyn drwy drais fy nifa:
A thröer iw hol y rhai y ſy
yn chwennych ymy ddirdra.
18 Bont hwy annedd-wâg yn lle tâl
y rhai a dyfal dafod
Ar gwradwydd ym' a ddwedant hyn,
ffei, ffei, ar deſtyn dannod.

19 Y rhai a'th geiſiant di bob pryd
bont lawen hyfryd hylwydd,
A dwedant a'th gâr di (Dduw ner)
mawryger enw'r Arglwydd.
20 Coffa (o Dduw) fy mod yn wan,
ac yn druan, a dyred,
(O Dduw fynerth) na thrig yn hir,
bydd rhag y dir i'm gwared.

Beatus qui intelligit. Pſal. xli.

Bendithio y rhai trugarog wrth eraill. Achwyn rhag anffyddlon gyfeillion. Diolchgarwch.

GWyn ei fyd yr yſtyriol frawd,
a wnel a'r tlawd ſyberlwydd.
Yr Arglwydd yſtyriol o'r nef
a'i ceidw ef rhag drygfyd.
2 Duw a'i ceidw, a byw a fydd
yn ddedwydd yn ddaiarol:
O na ddyro efo yn rhodd
wrth fodd y rhai gelynol.

3 Yn ei wely pan fo yn glâf
rhydd y Goruchaf iechyd:
A Duw a gweiria oddi fry
ei wely yn ei glefyd.
4 Dywedais innau yna'n rhwydd,
dod f' Arglwydd dy drugaredd,
Iachâ di'r dolur ſy dan fais,
lle y pechais mewn anwiredd.

5 Traethu y gwaethaf a wnai' nghâs
amdanaf, atcas accen:
Pa bryd y bydd marw y gwan,
a'i enw o dan yr wybren?
6 Os daw i'm hedrych, diwaid ffug,
dan gaſglu crug i'w galon,
Ac a'i traetha pan el i ffwrdd
i gyfwrdd a'i gyfeillion.

7 Fy holl gaſeion doent ynghyd,
i fradu 'i gyd yn fferbyn,

Ac i ddychmygu i mi ddrwg,
a minneu'n ddiddrwg iddyn.
8 Yna dywedent hwy yn rhwydd,
tywalldwyd aflwydd arno,
Mae ef yn gorwedd yn ei nyth,
ni chyfyd byth oddiyno.

9 Fânwyl gyfaill rhwymyn y'm wrth gred
fy'mddiried a'm dewiſddyn,
A fu yn bwyta' mara erioed,
a godai'i droed yn f'erbyn.
10 Eithyr dy hunan cyfod fi,
o'th ddaioni Duw o'r nef;
Felly y gallaf fi ar hynt
gael talu iddynt adref.

11 Da y gwn fy mod i wrth dy fodd,
wrth hyn, na chafodd caſddyn,
A gwna na chaiff un gelyn glas
ddim broddas yn fy erbyn.
12 Felly y gwn am danaf fi,
di a'm cynheli'n berffaith:
Gan fy rhoi i byth gar dy fron
o fyſg y dynion diffaith.

13 I Dduw Iſrael boed yn fiith
y fendith, (Ior goruchaf)
Yn oes oeſoedd: a thrwy air llen,
Amen, Amen a draethaf.

Quemadmodum. Pſal. xlii.

Dafydd heb gael gan ei erlidwyr ddyfod i'r gynnulleidfa ſanctaidd, yn dangos fod ei galon ef yn breſennol gydâ hwy, a bod ei holl ymddiried ef yn yr Arglwydd.

YR un wedd ag y bref yr hydd
am yr afonydd dyfroedd:
Felly y mae fy hiraeth i
am danat ti o'r nefoedd.
2 Fy enaid i ſychedig yw,
am fy Nuw byw, a'i gariad:
Pa bryd y dof fi ger dy fron?
fy Nuw a'm cyſion ynad.

3 Fy nagrau oeddynt ddydd a nos
yn fwyd ym', achos gofyn
Ymi am fy Nuw bob pen awr bach,
ple mae fo bellach? meddyn.
4 O gofio hyn wrthyf fy hûn,
fel tywallt ffun fy einioes:
Ynghyd a theulu Duw yr awn,
be cawn fy meddwl eiſoes.

Hyd at dy Dduw yn yſtig iawn
yr awn dan ganu clodydd,
Fel tyrfa a fai'n cadw gwyl,
hyn bum i'w ddiſgwyl beunydd.
5 Trwm wyd f'enaid o'm mewn: paham
y rhoi brudd lam ochenaid?
6 Diſgwyl wrth Dduw, a doi gar bron
ei wyneb tirion cannaid.

7 Fy enaid o'm mewn pan fo prudd,
a â yn rhydd o'th gofion,
A chofio yr Iorddonen fâch,
ar mynydd bâch o Hermon.
8 Dyfnder is dyfnderau y ſydd,
ac ar eu gylydd galwant,
A dwfr pob ffrwd, pob llif, pob ton,
hwy dros fy mhen a aethant.

9 Fy Nâf a roes y dydd ym' hedd,
a'r nos gyfannedd ganu,
I gannmol fy Nuw, hwn a roes
ym' einioes i'w foliannu.
10 Paham im' gedyt dros gof cyd?
Duw, wrthyd yr achwynaf.
Er gorthrymder y gelyn cam,

[illegible] y [illegible]

11 [illegible]
[illegible]
[illegible]
dy Dduw [illegible]?
13 [illegible] ; [illegible]
y [illegible]
14 [illegible] wrth Dduw [illegible]
ei [illegible].

Iudica me Domine. Pſal. 43.

Gweddio am gael ei wared oddiwrth wyr enwir, modd y gallai foli Duw yn gynulleidfa ſancteidd.

B[illegible] fi (o Dduw) a [illegible]
yn erbyn pob [illegible]
Rhag y [illegible]
a rhag [illegible]
Canys ti [illegible] Duw [illegible],
paham [illegible]
[illegible] a [illegible],
[illegible]

[illegible]
ac felly [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Duw [illegible]
ſef [illegible] Duw [illegible],
[illegible] ar y [illegible]
Duw, Duw, [illegible] a'm gwiſcodd.

[illegible] paham
y [illegible]
[illegible] wrth Dduw [illegible]
ei [illegible].

Deus auribus. Pſal. 44.

Gweddi y ffyddlon pan erlidiwyd, [illegible] Dduw [illegible] cyfion.

G[illegible] (o Dduw yn)
a'n tadau [illegible]
Iti, dy weithiau gynt a wnâed
[illegible]
2 Sef y [illegible],
a'th bobl yn [illegible],
Llâdd [illegible]
a'th bobl [illegible].

3 Canys nid â'i [illegible],
y [illegible],
Nid â nerth eu breichiau yn [illegible],
[illegible]
Ond dy [illegible],
a'th [illegible]
O herwydd [illegible]
a [illegible].

4 Ti Duw [illegible]
Duw, pâr i [illegible]:
5 Llwyddwn a [illegible] di
y [illegible].
6 Nid [illegible]
[illegible]
7 Ond [illegible],
[illegible].

8 [illegible],
cai yn [illegible].
Canwn i'th enw gerdd gan dant,
[illegible].
9 Ond [illegible] beth,
[illegible];
Nad [illegible],
[illegible].

10 [illegible] heb dref-
[illegible].
Felly [illegible] gwlad
[illegible].
11 Rhoiſt ni yn [illegible] fel defaid gwâr)

ar

ar [illegible]
12 A [illegible] bydd buch,
[illegible]

13 Rhoist ni [illegible] (o Dduw Ion)
[illegible]
A [illegible],
i [illegible].
14 [illegible]
[illegible] yr holl genhedloedd,
Ac yn [illegible] pen,
a [illegible].

15 Fy [illegible] a dw yn
[illegible]
16 Gan [illegible] câs
a [illegible]
17 [illegible]
ni [illegible] ni'n [illegible],
Ac ni [illegible]
[illegible].

18 Ein [illegible],
ni [illegible],
19 [illegible]
a'n [illegible]
20 Os aeth [illegible] ein Duw ni [illegible],
ac estyn dwylo i arall:
21 [illegible] Duw y [illegible]
ein calon [illegible].

22 O herwydd er dy fwyn yn [illegible]
o [illegible]
Fal y defaid [illegible]
[illegible].
23 O deffro [illegible] Duw [illegible]
pa'm yr [illegible] yn gorwedd;
A [illegible], a [illegible]
a chofia [illegible].

24 Paham y cuddi [illegible],
a darbod [illegible],
Ein [illegible]
gan [illegible] a gorthrymder.
25 [illegible]
[illegible].
26 [illegible]
o [illegible].

[illegible] Psal. 45.

A [illegible] Salomon [illegible] Aiphtes, os [illegible] thylwyth, gan [illegible] ei gwr; a hyn yn arwydd o Christ a'r eglwys o'r cenhedloedd.

T[illegible]
i'r brenin gwna' fy [illegible]:
Fy [illegible] fel y [illegible]
yn [illegible].
2 [illegible],
[illegible],
Herwydd i [illegible]
ei [illegible].

3 [illegible] yn [illegible],
o gadarn gun [illegible]
A [illegible],
[illegible].
4 [illegible] yn [illegible],
[illegible];
A'th law [illegible]
[illegible].

5 A [illegible] a [illegible]
[illegible],
[illegible] glynant yn glau
[illegible].
6 Dy lân [illegible] (o Dduw fy)
[illegible].
A [illegible] dy deyrnas y sydd
[illegible].

7 Cereist [illegible] gan,
[illegible]: Duw [illegible].

Dy Dduw [illegible] [illegible] ffaint,
ag ennaint y llawenydd.
8 Aroglau myrr, ac aloes da,
a chaſſia ſy ar dy ddillad,
Pan ddelych di o'th Ifori dai
lle i'th lawenai'r holl wlad,

9 Merched brenhinoedd yn gwau
[illegible] dy wreigau cywir,
A'th ddeau'r frenhines wych
mewn gwiſg aur coeth o Ophir.
10 Clyw hyn, o ferch, a chyd-gwel,
a'th glust fel gwrando:
Gwna'n rhwydd yt ollwng [illegible] o'th wlad,
a thy dy dad yn angof.

11 Yna'r [illegible] (gan y brenin)
gael edrych ar dy degwch:
Dy Arglwydd yw, gwna iddo foes,
i gael i'th oes hyfrydwch.
12 Merched Tyrus [illegible] ddon:
a'r [illegible] [illegible],
A ymryſonent gar dy fron,
am roi anrhegion [illegible].

13 Dwy merch y brenin, glân o fewn,
anrhydedd llawn ſydd iddi,
A gwiſg o aur a gemwaith glân
amdanai ſydd am dani. (hon
14 Mewn gwaith gwe nodwyddwyd y daw
yn wych gar bron ei harglwydd,
Ac a'i gweryddon gyda hi
daw attad ti yn ebrwydd.

15 Ac mewn llawenydd mawr a hedd
ac mewn gorfoledd [illegible],
Hwynt hwy a ddeuant [illegible]
i gyd i lys y brenin.
16 Dy feibion yn attegion tau
yn lle dy dadau fyddant.
Tywyſogaethau drwy [illegible]
yn yr holl wlad a [illegible]

17 Coffâf dy enw di [illegible],
tra caffwyf einioes [illegible]:
Am hyn y bobloedd a rydd fawl,
bydd yn dragwyddawl yty.

Deus noster, Pſal. 46.

Diolch i Dduw am wared yr eiddo, ac annog y ffyddloniaid i'w gorchymyn eu hunain i Dduw.

GObaith a nerth i'n plith Duw hael;
mae help i'w gael mewn cyfyng.
2 Daiar, mynydd, aent hwy i'r mor:
nid ofnaf i'r angor bellwng.
3 Pe ymgynhyrfant i'r tir a'r dwfr,
nid ofnwn gynnwrf [illegible],
Ped ai'r mynyddoedd i'r môr mawr;
ar hyrddiau i lawr y gwaelod.

4 Dina[illegible] lle llawen a fydd,
cyſa[illegible] [illegible],
Cyſegr [illegible] y rhod,
gan [illegible] Cedron.
5 Duw ſydd yn trigo o'i mewn hi,
ni ad hi [illegible]:
Duw a'i cymorth ar foreu ddydd,
a [illegible] [illegible].

6 Y cenhedloedd [illegible] ddig,
a ffrynig y teyrnaſoedd,
Toddai y ddaiar o'i flaen ef
pan glywid llef Duw uchelfydd,
7 Y mae yr Arglwydd gyda ni,
Ior anfeidrol y lluoedd:
Y mae Duw Iago y[illegible]
yr help wrth rai[illegible]

8 Y wlad, o dewch i gyd [illegible]
a gwaith yr Arglwydd [illegible]
Y modd y goſododd ef ar
y ddaiar anniddanwch,
9 O'r holl ryfeloedd [illegible]
hyd eithaf [illegible]

[illegible]

[illegible]

10 Peidiwch, [illegible]
eich unig Dduw ach [illegible],
Ymysg cenhedloedd [illegible]
[illegible]
11 [illegible]
[illegible]
Y mae Duw Jago yn ein plaid,
[illegible]

Omnes gentes. [illegible]

Peri addoli Duw am ei drugaredd i had Iago: prophwydoliaeth am deyrnas Chriſt.

C[illegible]
holl [illegible]
2 [illegible]
[illegible]
3 [illegible]
[illegible]
9 [illegible]
[illegible]
4 [illegible]
[illegible]
5 [illegible]
[illegible]
6 [illegible]
[illegible]
7 [illegible]
[illegible]
8 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
9 [illegible]
[illegible]
[illegible]

Magnus Dominus. [illegible]

Diolch i Dduw dros Jeruſalem.

M[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
2 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
3 [illegible]
[illegible]
4 [illegible]
[illegible]
5 [illegible]
[illegible]
6 [illegible]
[illegible]
7 [illegible]
[illegible]
8 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
9 [illegible]
[illegible]
10 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
11 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
12 [illegible]

[illegible]

Audite hæc omnes. Pſal. 49.

Y Yſpryd yn dangos nad yw [illegible] y ſydd [illegible], ond mai Duw ſydd yn llywdraethu pob peth.

[illegible]

10 [illegible]
y ffol ar [illegible];
[illegible] yw'r [illegible],
i [illegible] gâd ei [illegible].
11 [illegible] hyſh,
yn [illegible] y parhânt,
Am hyn [illegible] yn [illegible]
[illegible] a [illegible].

12 Ni [illegible],
[illegible],
[illegible] pob dyn, [illegible] ei [illegible],
a [illegible].
13 [illegible],
[illegible],
Er [illegible]
[illegible] yn eu canmoleſio.

14 Angau ſy'n [illegible] pob un [illegible],
i [illegible];
[illegible],
yn [illegible].
15 [illegible],
[illegible],
Duw yn [illegible]
[illegible] Duw a'm [illegible].

16 Er codi [illegible],
[illegible];
[illegible],
i'r [illegible].
17 [illegible],
[illegible],
[illegible],
[illegible].

18 [illegible]
[illegible].
19 [illegible]
([illegible].

Duw

[illegible] Deus deorum. Psal. 50.

Prophwydoliaeth am alwedigaeth y cenhedloedd at wir ffydd Duw: aberth ond diolchgarwch, yn erbyn y rhai a arferant Ceremoniau yn lle gair Duw.

DUw y duwiau yr Arglwydd cu,
gan lefaru a alwodd,
O godiad haul hyd fachlud hwn,
yr hollfyd crwn cyffrôdd.
2 O fryn Sion y daeth Duw da,
hon sydd berffeithia ddinas,
Mewn tegwch a goleuni mawr,
a llewych gwawr o'i gwmpas.

3 Doed rhagddo ein Duw, na fid fel mud,
o'i flaen [illegible] danllyd yrch,
A mawr dymhestledd [illegible] ef,
pan ddel o nef i farnu.
4 Geilw ef ar y nefoedd fry,
a'r ddaiar obry isod,
I gael barnu ei bobloedd ef,
fal hyn y galwai am danom.

5 O casglwch attaf fi fy saint,
y rhai drwy'r gwneuthur hyn yr berth,
A wnaethant ammod a myfi,
a'i rhwymo hi drwy aberth.
6 A phan ddangoso'r nefoedd nef
ei farnau ef yn union,
Sef Duw sydd yn barnu ei hun,
yr unic gwir [illegible] gyfion.

7 Clyw di fy mhobl, traethaf yn graeth
dystiolaeth yn dy erbyn.
Di Israel; ac iawn yw,
Duw, sef dy Dduw [illegible].
8 Ni chai di am yr aberth tau,
na'th boeth offrymau gerydd;
Mae [illegible] fy mron,
y [illegible].

9 [illegible] yn lle,
[illegible]

10 [illegible]
ar [illegible].
11 Pob [illegible]
a [illegible] ar y [illegible],
Pob da [illegible] y lle y mae,
y [illegible].

12 Nid rhaid ym ddangos i ti hyn,
pe delai newyn arnaf,
Ac yn eiddof fi yr holl fyd,
a'i ddaiar i gyd yn llownaf.
13 A i cig y teirw sydd fy mwyd?
na thyb; nid wyd ond angall,
A i gwaed bychod sydd fy modd?
dysg o newydd ddeall.

14 Dod dy aberth i Dduw yn [illegible]
a thal yr offrwm perthnaf;
Cân ei fawl ef: a dod ar led
d'addunedau i'r Goruchaf.
15 Galw arnaf yn dy ddygn [illegible],
sydd cai di 'n waredigaeth,
Yna y cei di 'm glod
am ddwyn y rhod [illegible].

16 Duw wrth yr enwir dywaid hyn:
ai ti perthyn fy' moddau?
Paham y cymeri di fy 'nghlod,
na'm [illegible] yn dy enau?
17 Sef cas fu gennyt ti iawn ddysg,
ac addysg ni chymeraist,
A'm geiriau i (fel anifail ffol)
i gyd o'th ol a deflaist.

18 A phan welaist leidr chwedl
a chwynaist [illegible];
Ac os godinebwyr [illegible],
ymunaist di i gyfran [illegible].
19 Gollyngaist [illegible] dy [illegible]
yn [illegible],
A'th [illegible] a [illegible]
at ddichell a phob [illegible].

20 Eist

[illegible] a [illegible] ar [illegible]
[illegible] dy [illegible] ei [illegible].
[illegible] wnaethost hyn, mi'th goddefais di,
a thybiaist fi'n gyffelyb.
[illegible] na hyn [illegible] mi [illegible],
[illegible]
a [illegible] dy holl [illegible]
[illegible] dy [illegible].

Gwrandewch y rhai sy'n [illegible] foch
a gollwng Duw yn anghof: (rhyw
[illegible] ni bo neb i'ch gwared chwi,
rhag ofn i mi eich rhwygo.
Yr hwn a aberthe i mi fawl
[illegible]
[illegible] a drefno'i ffordd yn iawn
gwir iechyd Duw a ddysgaf.

Miserere mei Deus. Psal. 51.

Dafydd yn cyfaddef ei anwiredd, ac wrth ymgydnabod a bryntni ei anian, yn dymuno cael gan Dduw faddeuant, ac adnewyddu ei ddoniau: ac mae hefyd yn gweddio dros yr eglwys.

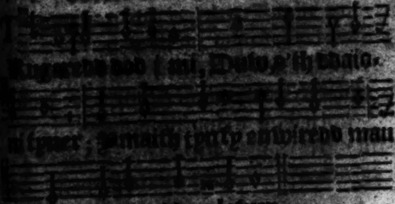
Trugaredd dod i mi, Duw a'th ddaio.
ni fynnet ymaith fy anwiredd mau

o'th drugareddau lawer.

2 A golch fi yn llwyr ddwys
oddiwrth fawr bla fy meiau:
Fy Arglwydd glanha'n bur lân fyfi,
rhag bryntni fy nghamweddau.

3 Canys addefaf fy nghamwedd,
a'm bryntni anwiredd [illegible],
[illegible] gan fy [illegible]
yn d'erbyn di yn unig.

Y gwnaethum hyn hyn oedd ddrwg,
yn dy lan olwg wrthych.
Fel i'th gyfiawnder yn ol da [illegible],
yn barnu [illegible].

5 Mewn pechod lluniwyd fi,
ac mewn drygioni dygwyd,
Felly yr wyf o groth fy mam
yn byw [illegible] yn anghas.
6 Ac wele ceri'r gwir
o fewn y gywir galon.
Am hyn dysgaist ddoethineb iach
y'm o'th gyfrinach ffyddlon.

7 Ag Isop golch fi a'i lan
ni byddaf aflan mwyach,
Bydda fi o'm golchi mal hyn,
fel eira gwyn neu wynnach.
8 Par i mi weled hedd,
gorfoledd a llawenydd,
I adnewyddu'r esgyrn i
a ddrylliaist di a cherydd.

9 O cuddia d'wyneb pryd
rhag fy mhechodau i gyd,
Fy anwireddau sy'n eu lliw,
o Arglwydd bid i'w gennyd.
10 Duw, crea galon bur,
dod i mi gysur beunydd,
I fyw yn well tra fwy'n y byd,
dod ynof yspryd newydd.

11 O Dduw na ddyro chwaith,
fi ymaith o'th olygon,
Ac na chymer dy yspryd glân
oddiwrthyf, druan gwirion.
12 Gorfoledd dwg i mi,
drwy roddi ym dy iechyd,
A chynnal a'th yspryd ddawn
fi, i fyw'n union hefyd.

13 A dysgaf dy ffordd wir
i'r enwir, a'th addoliad;

A phob pechadur [illegible] i'r lann,
a chyrch yn union attad.
14 Rhag gwaed gwirion gwared fi, Dduw,
fel Duw fy iechydwriaeth,
A'm tafod [illegible]
a gân gerdd [illegible]

15 Duw, agor [illegible],
a'm genau [illegible] a ganaf,
O Arglwydd, gwedd a'th fawl a'th nerth
fal hyn i'r aberth pennaf.
16 Cans aberthau a roit,
ac ni fynni offrwm poeth:
Pe y mynnasyt aberth hyn,
nid [illegible] aberthau [illegible]

17 Aberthau Duw i gyd,
yw ysbryd gwir ddrylliedig,
Ac ni ddiystyri (o Dduw Iôr)
y galon gystuddiedig.
18 Bydd dda wrth Sion di yn,
o Arglwydd, hyn a fynni,
Ac wrth Gaersalem bydd [illegible],
a gwna [illegible]

19 Cei aberth [illegible] coeth,
cei offrwm poeth yn rhagor,
Cei aberth [illegible],
cei [illegible] ar dy allor.

Quid gloriaris. Psal. 52.

Dangos dull gorthrymydd, ac am ei ddiwedd: cysur i'r ffyddlon yn Nuw. Mae y Psalm hon yn gosod allan yn eglur dyrnasiad yr Anghrist.

PAm y rhodresi dy frad,
a'th ddrwg [illegible] (o gadarn?)
[illegible] Duw bob dydd,
ac felly bydd hyd ddydd farn.
2 Dychymyg drwg yw'r [illegible],
a gweithio [illegible]
[illegible] ellyn llym o ddur,
a'i [illegible]

3 [illegible]
o'r [illegible]
4 Hoffaist eiriau [illegible]
ti [illegible]
5 Duw a'th ddifetha dithau byth,
fe dyn dy chwyth o'th babell:
Ac a dyn dy wraidd di i gyd,
o dir y bywyd allan.

6 Rhai cyfiawn [illegible]
cans hwy [illegible]
A hwy a chwarddant am ei ben,
pan [illegible]
7 Gwelwch y gwr ni roe yn [illegible]
ar Dduw [illegible]
Ond ar ddrygioni yn rhoi nerth,
a [illegible]

8 Minnau fel olewydden werdd
yn nhy Dduw, [illegible]
Ymddiriedaf iddo yn [illegible],
byth [illegible]
9 Mi a'th foliannaf [illegible],
bythoedd [illegible]
Da yw dangos [illegible]
[illegible]

Dixit insipiens. Psal. 53.

Dangos drwg naturiaeth dyn, a chosbedigaeth y drygionys. Gweddi dros y duwiol.

DWedai'r ynfyd wrtho ei hun
nad oes un Duw [illegible]
Ei ddrwg [illegible]
a [illegible]
Llygru yn [illegible] byd,

neb a geiſiai Dduw yn gall,
 nac oedd yn deall gronyn,
Ciliaſai bawb yn ol ei gefn,
 a hwy drachefn cydlygrynt :
oedd neb a wnelai yr iawn,
 nac un yn gyfiawn honynt.

Pa'm na ŵyra gweithwyr traha
 eu bod yn bwyta 'mhobloedd ;
el y bara, ac heb ddim bri
 ni alwent hi o'r nefoedd.
Ofn heb achos arnynt a ddaeth
 y rhai a'ch caeth warchaeodd :
ans trwy eu gwaſgar hwy i bob parth
mewn gwarth Duw a'i gwaſgarodd.

Och ſi na ddoi i Iſrael
 o Sion uchel iechyd :
n rhoddo Duw ei bobl ar led
 o drom gaethiwed adfyd :
Yna y bydd Iago yn iach,
 ac Iſrael bâch yn hyfryd :
na y bydd Iago yn iach,
 ac Iſrael bâch yn hyfryd :

Deus in nomine. Pſal. 54.

Dafydd yn galw ar Dduw i ddinitrio ei elynion, drwy addo diolchgarwch.

DUw yn d'enw cadw fi'n dda,
 a barna i'th gadernid, (nghlywyn
Duw clyw fy ngweddi, gwrando'
 a'm llef yn achwyn wrthyd.
Cans codi'n herbyn i yn chwyrn
 mae cedyrn ac eſtroniaid.
c heb oſod Duw gar eu bron,
 mor greulon ynt i'm henaid.

Wele Duw ſydd ym' cynnorth rhag
 pwy bynnag a gais ddial ;
Duw ſydd gyda'r rhai ſy ar blaid
 fy enaid, er ei gynnal.

5 Efe a dâl o'r achos hon
 i'm gelynion eu drygedd,
O torr di ymaith hwynt (fy Iôn)
 yn eigion dy wirionedd.
6 Rhof aberth yt o wllys da,
 a chlod-fora' dy enw
Fy Arglwydd cymmwys ydyw hyn,
 felly i wyd yn fy nghadw,
7 Gwnit yw, Duw a'm gwaredodd i
 o'm cyni a'm trallodiau,
A'm llygad a gafodd ei fryd,
 a'i wynfyd o'm caſeion.

Exaudi Deus. Pſal. 55.

Dafydd yn ofni Saul yn a rurhr, ac yn gweddio, ac yn achwyn faint ei greulondeb ef.

O Dduw gwrando fy ngweddi brudd,
 nac ymgudd rhag fy nghwynfan,
2 Erglyw a gwyl fy ngwael yſtâd,
 a llais fy nâd a'm tuchan.
3 Hyn rhag rhuadaidd lais fy 'nghâs,
 a phwys dyn llym-tâs enwir ;
Y rhai a barant arnaf ddrwg,
 a'i llid yn amlwg gwelir.

4 Gofid calon fy 'n dwyn fy oes,
 daeth angau loes hyd attaf.
5 Mae ofn ac arſwyd arnaf caeth,
 a dychryn daeth ar f'uchaf.
6 O dra ofn dwedwn yn fy nghri,
 gwae fi am eſgyll colomen,
Yna'r ehedwn i le rhydd,
 i gael ym' lonydd angen.
7 Wele, awn i grwydro ym mhell,
 lle cawn yſtafell fachog.
8 Yna y bryſſiwn ar fy hynt,
 rhag rhuad gwynt tymeſtog.
9 Diniſtria di hwynt, (Arglwydda da)
 gwahana eu tafodau.

Hel

Sef yn y ddinas amlwg drais
a welais, a chynnennau.

10 Dydd a nos ei chylchu yn dro,
a rhodio rhyd ei chaerau,
O'i mewn y mae enwiredd mawr,
ac ar ei llawr bechodau.
11 Gan faint ei henwireddau hi,
a maint drygioni beunydd,
Nid ymâd twyll na dichell chwaith
ſyth ymaith o'i heolydd.

12 Ac ni wnaeth fy'nghâs y gwaith
pe'gelyn, goddefaſſwn: (hyn:
A phe dyn atgas yn ei foch,
yn hawdd y gochelaſſwn.
13 Ond tydi wr, fy'nghyfaill gwar,
fy'nghymmar a'm cydnabod,
14 A fu mewn cyd-gyfrinach ddwys
yn eglwys Dduw'n cyfarfod.

15 Terfyſg angau arnaw y del,
i'r pwll yr el yn lledfyw:
Sef ymherfedd eu cartref cau
nid oes ond drygau diſtryw.
16 Minnau gweddiaf ar Dduw byw,
yr hwn a'm clyw mewn amſer,
17 Hwyr a borau, a chanol dydd,
a hyn a fydd drwy daerder.

18 Gwaredodd Duw yr einioes fau
mewn hedd yn nyddiau drygnaws,
Lle'r oedd o'r blaen yn ferbyn lu,
ſef ar fy'nhu troes lliaws.
19 Duw a'i goſtwng hwynt, ac a'm
ſef brenin yw er cynnoes. (clyw,
Hwythau heb ymado â'i chwant,
fy Nuw nid ofnant eiſoes.

20 Ef wedi cymmod, a rhoi llaw,
drwy gedi braw a frochodd,
Ef a'r un llaw (yn erbyn hedd)
yr un gyfaredd torrodd.
21 Ei eiriau fal ymenyn glwyf,
a'i fwriad ffyrf am ryfel:
Pan fo oel ar ei dafod doeth
tyn gleddyf noeth yn ddirgel.

22 O bwrw d'ofal ar dy Dduw,
o mynni fyw heb ſyrthio,
Duw a geidw y cyfion byth,
a'r drwg f'oi chwyth i gwympo.
23 Sef pob dyn gwaedlyd bradog dro
nid oeſa fo hyd hanner,
(Fy Arglwydd Dduw) ond ynot ti
mae'ngobaith i bob amſer.

Miſerere mei. Pſal. lvi.

Dafydd yn achwyn rhag ei elynion: ac yn gofyn cymorth, ac yn ymddiried yn Nuw. Ac yn addaw ei foli ef yn ei Eglwys.

DUw dy nawdd yn rhag marwol (ddyn
hwn yn ei wyn a'm llyngcai;
Sef ymryfelu a mi bydd,
a beunydd i'm gorthrymmai.
2 Llyngcent fi beunydd o dra câs,
(dy râs o Dduw goruchaf)
Rhai beilch rhy ddynion maent yn llu
yn poeth ryfelu arnaf.

3 Y dydd y bai mwyaf fy ofn
rhoiwn ynot ddofn ymddiried.
4 Molaf, credaf, nid ofnaf gnawd,
doi yn ddidlawd i'm gwared.
5 Yn fy ymadrodd i fy hun,
y ceiſiant lun i'm maglu;
Ac ar bob meddwl a phob tro
y maent yn ceiſio'nrygu.

6 Ymgaſglu, llechu, dirgel hwyl,
a diſgwyl fy holl gerdded,
Drwy ymſwrladu i mi loes,

a ddwyn i'm heinioes niwed,
7 A ddiangant hwy? Duw tâl y pwyth,
dod iddynt ffrwyth i'enwiredd:
Dilwyn y bobloedd yn dy lid,
Duw felly bid eu diwedd.

8 Duw rhifaist bob tro ar fy rhod,
fy nagrau dod i'th goſtrel:
Ond yw pob peth i'th lyfrau di
a wneuthym i yn ddirgel?
9 Y dydd y llefwyf, gwn yn wir
dychwelir fy' ngelynion,
Am fod drosof fy Nuw â'i law,
mi a wn y daw yn union.

10 Gorfoleddaf yngair fy Nuw,
gair f'Arglwydd byw a folaf,
11 Yn Nuw y rhof ymddiried ſiwr,
beth a wnel gwr nid ofnaf.
12 O Dduw mae arnaf fi yn ddled
lawer adduned ffyddlon,
Ac mi a'i talaf hwynt yn rhwydd
i ti fy Arglwydd cyfion.

13 Am yt ludd dwyn fy oes a'm gwaed,
a lleſtair i'm traed lithro,
fel y rhodiwyf fi gar dy fron
yngolau'r bywion etto.

Miſerere mei. Pſal. 57.

Dafydd yn anialwch Ziph yn galw ar Dduw drwy ymddiried yn ei addewiddef. Ac y dangoſai ef ei ogoniant. Am hynny y mae ef yn rhoi diolch a mawl.

DY ras, dy nawdd (fy Nuw) ym'dod
ſef ynod ymddiriedaf.
Nes myned heibio'r aflwydd hyn
dan d'edyn ymgyſcodaf.
2 Ymddiried f'enaid ar Dduw ſydd,
ar Dduw drwy ffydd mi a alwaf,
Ac a gwblhâ ei air yn iawn,
ſef cyfiawn yw'r Goruchaf.

3 O'r nef yr enfyn geidwad y'm,
rhag nerth dyn llym a'm llyngcai:
Enfyn fy Nuw ei nawdd, a'i hedd,
a'i lân wirionedd didrai.
4 Ym myſg y llewod mae fy oes,
plant dynion poethfoes eiriau,
Eu dannedd ſydd fel gwayw neu ſaeth,
a'i tafod gwaeth nâ'r cleddau.

5 Ymddercha Dduw y nef uwchlaw,
oddiyno daw d'arwyddion,
A bydded dy ogoniant ar
y ddaiar, a'i thrigolion.
6 O flaen fy'nrhaed y rhoeſant rwyd,
ac felly'm rhwymwyd weithian,
Ar fy ffordd y cloddiaſant glawdd,
i'r hwn yn hawdd ſyrthiaſant.

7 Parod yw fy'nghalon (o Dduw)
o parod yw fy' nghalon.
Canaf yt' a datcanaf wawd
o fawl fy' nhafawd cyſon.
8 Deffro dafod, a deffro dant,
a chân ogoniant beunydd,
Nabl a thelyn, eb ado un,
deffrof fy hûn ar las-ddydd.

9 Mawl yt (o Arglwydd) pan ddeffrof
a rof ymyſg y bobloedd,
A chlodfori dy enw a wnâf
lle amlaf y cenhedloedd,
10 Cans cyrhaeddyd y mae dy râs
hyd yn'nhyrnas y nefoedd,
A'th wirionedd di hyd at len
yr wybren, a'i thyrnaſoedd.

11 Ymddercha (Dduw) y nef uwchlaw,
oddiyno daw d'arwyddion,
A bydded dy ogoniant ar
y ddaiar a'i thrigolion.

Si vere utique. Pſal. 58.

Y mae efe yn goſod allan ddull ei elynion, y rhai yn ddirgel a geiſient ei ddiſa ef: ac y mae efe yn troi at farn Duw, ac yn dangos y caiff yr union lawnydd pan gwymper y traws. A hyn er gogoniant i Dduw.

A'r uniondeb (o bobloedd wych)
yr ydych yn ei ddwedyd?
A ydych chwi, o blant dynion,
yn barnu'r union hefyd?
2 Rhyttrach malais ſy yn eich bron
ac yſtryw calon dwyllgar:
A gwaith eich dwylo trowſder blin,
tra ſoch yn trin y ddaiar.

3 Y rhai annuwiol aent ar gam,
o groth eu mam ne'u dwedent,
Ac ar gyfeiliorn mynd o'r hau,
a chelwydd fu a draethent.
4 Un wedd a gwenwyn y ſarph yw
y gwenwyn byw ſydd ynddyn.
Neu'r neidr fyddar yn troſau
dan gau ei chluſtiau cyndyn:

5 Yr hon ni wrendy ddim ar lais,
na'r ſwyn a gais y rhinwyr,
Nac un gyfaredd ar a wna
y cyfarwydda o ſwyn-wyr,
6 Duw, tor eu dannedd yn eu ſafn,
diwreiddia'r llafn o ddafod:
Duw dryllia'r bonau, a gwna'n ddim
bob grudd i'r cnawon llewod.

7 Todder hwynt fel dwr ar y tir,
felly diflennir hwythau:
Os mewn bwa rhoeſant ſaeth gron,
bydd torri hon yn ddryllïau. (hawdd
8 Boent hwy mor ddiffrwyth, ac mor
a malwen dawdd y todder:
Neu fel rhai bach ni welai'r byd,
o eiſiau pryd ac amſer.

9 Tâl Duw iddynt ſef hwythau eu llid,
cynt nac y lloſgid ffoglian:
Tynn hwynt wy ymaith yn dy ddig,
cyn clywynnai cig mewn crochan.
10 A phan weler y dial hyn,
fo chwardd y glanddyn cyfion.
Pan fo rhydd iddo olchi eu draed
yngwaed yr annuwiolion.

11 Yna dywaid dynion fod tâlon,
a ffrwyth i gyfiawn bobloedd,
A bod ein Duw yn farnwr ar
y ddaiar a'i therfynoedd.

Eripe me. Pſal. 59.

Dafydd yn ofni Saul, yn dangos ei ddiniweidrwydd ei hun, a chreulondeb ei elynion: yn gweddio yn erbyn pechaduriaid maleiſus, ac yn moli Duw.

Fy Nuw gwared fi rhac brâd
a rhac twyll fforiad gelyn,
Derbyn di droſof rhac y rhai
a godai yn fy erbyn.
2 Ac ymddiffyn fi yn hybyr
oddiwrth weithredwyr camwedd,
Achub fyfi rhac câs y byd,
a rhac gwyr gwaedlyd hygledd.

3 Ac wele, maent hwy i'm cynllwyn,
amcanent ddwyn fy mywyd,
Nid ar fy mai yr haeddais hyn,
ond tynder gelyn gwaedlyd.
4 Duw rhedent hwy yn barod iawn,
a dyn ni wnawn i'w herbyn.
Edrych dithau, fy Arglwydd rhed,
a thyred i'm hymddiffyn.

5 Ti Dduw y llu: Duw Israel,
o deffro gwel anwiredd,
Yr cenhedloedd na ad di'n rhâd,
lle y gwnant drwy frad eu trawsedd.
6 Maent hwy yn arfer gydâ'r hwyr,
o'mdroi ar hwyr o bobparth,
A thrwy y ddinas clywch eu swn,
yn wedd a'r cwn yn cyfarth.

7 Wele maent a'u safnau rhydd,
a chledd a fydd i'w genau,
Pwy meddant hwy all glywed hyn?
ac a wna i'n herbyn ninnau.
8 Ond tydi sy Arglwydd in Duw,
a'i gwel, ai clyw, a'i gwatwar,
Am ben eu gwaith y chwerddi di
y cenhedlaethi twyllgar.

9 Ti a attebi ei nerth ef,
a'th law gref a'm hamddiffyn
10 Duw a'm rhagflaena innau chwip,
caf weled trip i'm gelyn.
11 Na ladd hwynt rhag i'm pobloedd i
anghofi dy weithredoedd:
Gwasgar, gostwng hwy yn dy nerth
Duw darian pygferth lluoedd,

12 Am bechod eu safnau hwy,
a'i geiriau, mwyfwy balchedd,
Delir hwynt ni rhent air teg
am felldith, rheg a chelwydd.
13 Difa hwy, difa hwynt i'th lid,
a byth na bô ddim ohonynt,
Gwybyddant mai Duw Iago sydd
drwy'r byd yn llywydd hyfrauch,
14 Maent hwy yn arfer gydâ'r hwyr
o'mdroi yn llwyr o bobparth,
A thrwy y ddinas clywch ei swn.
yn wedd a chwn yn cyfarth.
15 I gael ymborth crwydro a wnant,
ac oni chânt eu digon,

Nes cael hyddant ar hyd y'r nos
yn aros dan ymryson.

16 Minnau a ganaf o'r nerth tau,
a'th nawdd yn forau molaf:
Nerth ym' a nawdd buost (o Nef)
pan fu gorthrymder arnaf.
17 I ti canaf, o Dduw fy' nerth,
a'm hynodferth cymmwysol,
Sef tydi yw, fy Nuw, fy Naf,
fy' nhwr, fy' nawdd grasol.

Deus repulisti. Psal. 60.

Dafydd pan oedd yn frenin ar Iuda, yn dangos drwy arwyddion mai Duw a'i dewisasai, ac yn dangos hynny i'r bobl: dymuno ar Dduw orphen yr hyn a ddechreuasei.

O Dduw, ydwyt a'n gwrthodaist,
ar wasgar gyrraist ymaith,
O sorraist wrthym yn ddi gel,
tro attom, dychwel eilwaith.
2 Dychrynaist di y ddaiar gron,
a holltaist hon yn ddrylliau,
Cans o'th lid ti sigla y mae,
iachâ, a chae ei briwiau.

3 Dangosaist i'th etholion di
o bwys caledi ddynion,
A'r ddiod a roist yn eu min,
oedd megis gwin madrondod.
4 Rhoddaist faner, a hyn i'gyd,
i bawb o'r byd a'th ofnant,
I faneru drwy dy air gwir,
dros holl y tir lle y trigant:

5 Fel y gwareder drwy lân hwyl,
bob rhai o'th anwyl ddynion,
O achub hwynt â'th law ddeau,
a gwrando finnau'n ffyddlon.

6 Yn ei ſancteiddrwydd dwedodd Duw
llawen yw fy nghyfannod,
Mi rannaf Sichem rhwng y glyn,
meſuraf ddyffryn Succod.

7 Myfi biau ddwy dref tad,
ſef Gilead, a Manaſſe,
Ephraim hefyd yw nerth fy' mhen,
a Juda wen f' ammedle.
8 Ym Moab ymolchi a wnaf,
dros Edom taflaf f' eſgid,
A chwiwrddeu Paleſtina gaeth,
a'i chwerthin aeth yn rhybrid.

9 Duw, pwy a'm dwg i'r ddinas gref?
pwy a'm dwg i dref Edom?
10 Er yt ein gwrthod, pwy ond ti,
o Dduw a'mleddi drosom?
Ynot unig mae'n coel ni,
perthyn i ti a'n gwrthod,
Er nad arhoſt o flaen ein llu,
bydd ar ein tu mewn trallod.

11 O unig Dduw, bydd di ni'n borth,
ofer yw cymmorth dynion.
12 Yn Nuw y gwnawn wroliaeth fawr,
fo ſathra'i lawr y gelyn.

Exaudi Deus. Pſal. 61.

Y mae yn dymuno ar Dduw ei achub rhag ei erlidwyr, a'i gadarnhau yn ei dyrnas, a dywy addo mawl tragwyddol.

ERglyw (o Dduw) fy llefain i,
ac ar fy' ngweddi gwrando;
2 Rhof lef o eithaf y ddaiar gron,
a'm calon yn llesmeirio.
Dwg fi i noddgraig uwch nâ mi,
ac iddi bydd i'm derbyn,

Cans craig o [illegible], twr [illegible],
y'm fuoſt rhag y gelyn.

4 O fewn dy Babell y bydd byth,
fy' nhrigfan dilyth ddedwydd:
A'm holl ymddiried a fyn fod
ynghyſgod dy adenydd.
5 Hef tydi Dduw clywaiſt yn glau,
fy addunedau puraidd:
Rhoiſt etifeddiaeth i bob rhai
a ofnai dy enw ſanctaidd.

6 Rhoi oes i'r brenin: a'i oes fer,
fo fydd fyw lawer blwyddyn,
7 (Dduw) rhag dy fron y trig yn hir,
dod nawdd a gwir i'w gadwyn.
8 A thrwy y rhai'n y molaf fi
dy enw di yn dragywydd.
Ac felly pwrt i mi gyflawni
fy' addunedau beunydd.

Nonne Deo. Pſal. 62.

Dafydd yn dangos fod yn rhaid i bob cenedl ymddiried yn Nuw. Ac na thâl dim heb Dduw.

FY unig Dduw gwylia fy' [illegible],
[illegible] yn ei ddiſgwyl,
2 O hono ef a thrwy ei [illegible],
Daw iechyd ym' o'm [illegible].
2 Duw yw fy' nghraig, a'm unig nerth
a'm [illegible] in einioes,
Ac am hyn [illegible] [illegible] hir
[illegible] [illegible] [illegible].

3 Pa hyd y mae'n eich bryd barhau
i ſurio eich meglau allwydd,
Lleddir chwi oll, gwnair yn llwyr
fel magwyr ar ei gogwydd.

4 Ymgyngorant, llunient gelwydd mawr,
i'w roi i lawr o'i fawredd,
A'u tafod a rhoi bendith
a melldith dan ei dannedd.

5 Fy enaid bydd (er hyn i gyd)
ar Dduw dy fryd yn ddyfal,
Yntho gobeithiaf fi er hyn,
efo a'm tyn o'm gofal.
6 Hef craig ymddiffyn yw ef ym,
fy' nhŵr, a grym fy mywyd,
Am hynny y credaf yn hir
na'm mawr yſgogir ennyd.

7 Yn Nuw yn unig mae i gyd,
fy iechyd, a'm gogoniant,
Fy' nghraig y w, a'm cadernid maith,
a'm gobaith yn ddilyſiant.
8 Gobeithiwch yntho: gar ei fron
tywelltwch galon berffaith,
Ac ymddiriedwch tra foch byw:
a dwedwch, Duw yw'n gobaith.

9 Plant Adda, gwagedd ynt i gyd,
plant gwŷr sydd hud a gwegi,
Gwagach na gwagedd yn eu tafol,
mewn mantawl wrth eu codi.
10 Na rowch eich coel ar gam na thrais
rhaid yw i falais dreiſio:
Os cynnydda cyfoeth y byd
na rowch mo'ch goglyd arno.

11 Duw a lefarodd hyn unwaith,
mi a glywais ddwywaith hynny,
Ef, mai Duw biau y nerth i gyd,
goſtyngiad byd, a'i ſennu.
12 O Arglwydd, ti hefyd a fedd
drugaredd a daioni,
I dalu dyn gwobrau wybren faith,
yn ol ei waith y teli.

Deus, Deus, meus. Pſal. 63.

Dafydd wedi dianc o Ziph yn diolch i Dduw am ei waredu, yn prophwydo dinistr gelynion Duw, a dedwyddwch y rhai a ymddiriedant yntho.

Tydi o Dduw yw y Duw mau,
mi a geiſia'n forau attad,
Y mae fy enaid yn drà sych,
a'm cnawd mewn nych amdanad.
2 Mewn lle heb ddwfr, in hon crinder (crâs,
ceiſiais o'th ras dy weled,
Mal i'th welſyn yn y Deml gynt,
ar helynt nerth gogoned.

3 Cans dy drugaredd (o Dduw byw)
llawer gwell yw na'r bywyd,
A'm gwefusau y rhof yt fawl,
a cherdd ogonawl hyfryd.
4 Felly tra fwyf fi byw y gwnaf,
ac felly'th folaf etto,
Ac yn dy enw di fydd gu
y caf dderchafu'n nwylo.

5 Digon i f'enaid fel â mer
a chyflawn fraster hefyd,
A'm genau â gân y moliant tau,
â phur wefusau hyfryd.
6 Tra fwy fi yn fy' ngwely clyd,
caf yn fy' mryd dy gofio,
Ac yngwiliadwriaethau'r nos
caf achos i fyfyrio.

7 Ac am dy fod yn gymmorth ym',
[illegible] dy drugaredd,
Fy holl orfoledd a gais fod
dan gyſgod dy adenydd.
8 Y mae f'enaid wrthyd yn glyn
dy ddeheu fy'n ymgynnal.

9 Elont i'r eigion [illegible] loes,
y rhai a'm rhoes mewn gofal.

10 Syrthiant hwynt hwy ar fin eu harf,
sy' noeth er tarf i'r gwirion.
A chwedi eu meirw hwynt hwy bod
yn fwyd llwynogod gwylltion.
11 Ond y brenin yn enw ei Dduw
boed fras fo byw yn llawen.
A phawb a dyngo i'w fawredd
a gaiff orfoledd amgen.

12 Ond o'r diwedd y daw yn wir,
fe a dywelldir [illegible],
A gau ſafnau y rhai y ſydd
yn tywallt celwydd parod.

Exaudi Deus Pſal. 64.

Dafydd yn gweddio'n erbyn celwydd a cham-gyhuddiad: er cyſur i'r cyfion y mae yn dangos coſpedi gaeth yr enwir.

O Arglwydd Dduw, erglyw fy llef,
a chlyw, o'r nef fi'n erfyn:
O Dduw cadw fy einioes i,
y ſydd yn ofni'r gelyn.
2 A chadw fi rhag [illegible] drwg
rhag cyfrinach [illegible],
Rhag terfysg y rhai ſy'n gwneuthur,
i [illegible].

3 Hogi tafodau fel y cledd,
a [illegible] duigon,
Saethant ergydion i'm [illegible],
a'r rhai'n oedd eiriau chwerwon.
4 I ſaethu'n ddirgel bigau dur,
yn erbyn pur ei galon,
Yn ddiſymwth heb ofni neb,
a thrwy gallineb creulon.

5 [illegible] y fall,
gan gudio'n gall eu [illegible],

Yna y dywedant pwy a'n gwel
yn bwrw dirgel faglau?
6 Gan chwilio dyfnder drygau trwch,
o fewn dirgelwch eigion,
A phawb i'w gilydd yn rhoi nod
o geudod gwaelod calon.

7 Ond y mae Duw a'i ſaeth ynghudd,
rhydd yn ddiſymwth ergyd,
Ef a dal [illegible],
yn dwyn archollion gwaedlyd.
8 Gwaith y tafodau drwg lle y bo,
a ſyrth llwyr ſyrthio arnynt,
Pob dyn a'i gwel a dybia'n well
gilio ymhell oddiwrthynt.

9 Yna y dywaid pawb a'i gwel,
gwaith y Goruchel yw hyn,
Cans felly y deallant hwy
y coſbir [illegible] gelyn.
10 Ond yn yr Arglwydd llawenha,
ac y gobeithia'r cyfion,
A gorfoleddant [illegible]
pob dyn ag uniawn galon.

Te decet hymnus Pſal. 65.

Y ffyddloniaid yn diolch i Dduw, am eu dewis a'i llywodraethu hwy, ac am ei fendithion i'r ddaiar.

I Ti (o Dduw) y gweddai mawl
yn y ſanctaidd [illegible] Seion,
I ti y telir [illegible],
heb [illegible] calon.
2 Pawb ſydd yn gweddio attat ti,
a [illegible],
Ac attat ti y daw pob cnawd,
er [illegible] llawer.

3 Pethau [illegible],
[illegible] i'r llwyr [illegible].

Ond tydi Dduw.rhoi am gamwedd
drugaredd a maddeuant.
4 Dyn etholedig dedwydd yw.
caiff neſnes fyw i'th Babell,
Trig i'th gynteddau,ac i'th lys,
a'th ſaintaidd weddus gangell.

5 Duw'n ceidwad a attebi i ni
o'th ofni i'th gyfiawnedd,
Holl obaith wyd drwy'r ddaiar hon,
a'r mor cynhyrfdon rhyfedd.
6 Hwn a ſicrha bob uchel fryn
a'i wregys yn gadernyd,
7 Hwn a oſtega'r mor,a'r don,
a thwrdd eigion enbyd.

8 A holl breſwylwyr eithaf byd
ſy'n ofni'gyd d'arwyddion,
I ti gan forau,a chan hwyr,
y canant laſwyr ffyddlon.
9 Dyfrhau y ddaiar ſech yr wyd,
afon Duw llawnwyd droſti,
Darperaiſt [illegible] rhyd ei llawr
i'w thrameiwr gyfoethogi.

10 Bob rhych yr wyd yn ei ddyfrhau,
a'i chwyſau'r wyd i'w goſtwng.
A'i rhoi yn mwydo mewn cawod wlith,
i'w chnwd rhoi fendith dellwng
11 Coroni'r ydwyd ti fal hyn
y flwyddyn â'th ddaioni,
Y ffordd hyn a'r [illegible] (Duw ſy' nef)
diferaiſt fraſder arni.

12 Ef a ddifera ffrwyth dy ſerch
ar bob rhyw lannerch ddyrys,
Pob mynydd ſych yn ſuchwr y wlâd
o ffrwyth dy râd y dengys.
13 Drwy dy fendith y gwaſtad dir
a gwydir oll â defaid,
Trechwennant,canant bawb ynghyd,
a'r ſwlâd ac yd ei llonaid.

Iubilate Deo. Pſal.66.

Y mae'n annog pawb i foli Duw yn ei weithredoedd,ac yn dangos ei allu ef a'i drugaredd i Iſrael, ac yn dyſgu i bawb ei ofni a'i foli ef.

YN Nuw ymlawenhewch i gyd,
yr hollfyd,a datceniwch
2 O goniant ei enw hyd y nef,
a'i foliant gref a draethwch.
3 Wrth Dduw dywedwch fo hair dy
i'th elyn oeſtraw anfad, (law
Rhag amled yw nerth y llaw hon
â dy gaſeion dannod.

4 Felly'r hollfyd i gyd a'i chi
i ti a ymoſtyngant,
Canant yt' ſalm, ac ânt hyd lawr,
i'th enw mawr y canant.
5 O dowch,edrychwch ofnus yw
gweithredoedd ein Duw cyſion,
Ofn ei weithredoedd a rydd dyſg
ymyſg holl feibion dynion.

6 Fo droes y mor coch yn dir ſych,
ai wyr yn droed-ſych drwyddo,
A thrwy yr afon : llawen fu,
ei bod heb ſwlchu yno.
7 Ef byth bydd lywydd cadarn gwych
a'i olwg edrych beunydd
Ar y cenhedloedd drwy'r holl fyd,
ni chyfyd rhai anufydd.

8 O bobloedd molwch Dduw ar gais
a moeſwch lais ei foliant,
9 Hwn ſy'n dal bywyd yn y gwr
a ddil ei traed na lithrant.
10 O Dduw,profaiſt a choethaiſt ni
fel wedd a choethi arian.
11 Yn gaeth y dygaiſt ni i'th rwyd,
ein cyrph a wasgwyd weithian.

12 Aethom drwy ddwfr a thân yn gaeth
bu rai 'n marchogaeth arnom:
O peraiſt hyn: ni bu chwaith hir,
i ddiwall dir y dethom.
13 A offrwm poeth i'th dŷ yr af
talaf fy addunedau, (trais
14 Y rhai mewn cyfyng, rhac [illegible]
addewais i'm gweddiau,

15 Poeth [illegible] breiſion yt a roſ,
arogl-darth roſ [illegible],
Ychen, hyrddod, offrymmu a wnaf,
ac etto rhoddaf fychod, (chwi
16 O dewch yn nes, a gwrandewch
sy'n ofni Duw tragywyddoes,
Mi a fynegaf i chwi 'n ffraeth
yn lles a wnaeth i'm heinioes.

17 Llefais i arno â'm genau,
a'r tafod mau a'i molawdd,
18 Pe [illegible] fy 'nghalon at fai,
Duw a'm gwrandawai [illegible],
19 Diau [illegible] a'm clybu yn [illegible],
gwrandawodd ar fy ngweddi,
Bendigaid yw: fo a'm clybodd,
ni throes mo'i nawdd oddiwrthi.

Deus miſereatur. Pſal. 67.

Gweddi am lewyrch wynebpryd Duw, fel yr adwaener ei fendigaethau. A dangos mai Duw sy'n llywodraethu pob peth.

Canen benfel Pſal. 51.

TRugarog fyddo Duw i'n plith,
[illegible] fendith drosom;
A thywynned ei wyneb-pryd,
a'i nawdd, a'i lwyddiant arnom.
2 Fel y gwypper [illegible]
drwy'r ddaiar [illegible] gynhorion,
A'th iechyd [illegible] (o Dduw) i'n

y'mysc pob rhyw genhedloedd,
3 Duw: moled pobloedd di,
rhoent fawl [illegible] hollfyd.
4 A'r holl genhedloedd [illegible],
byddant lawen a chanu.
Cans ti a ferni 'n [illegible]
y bobl drwy lawn gyfiownder,
Ac a roi'r holl genhedloedd ar
y ddaiar mewn llywodraeth.

5 Duw, moled pobloedd di,
rhoent fawl a bod trwy'r hollfyd.
6 Yna rhydd y tir [illegible] yn plith,
a Duw ei fendith helaeth.
7 A Duw, sef Duw ein tâd,
a rottho [illegible],
A therfynau y ddaiar [illegible]
a phawb ar hyn a'i hofnant.

Exurgat Deus. Pſal. 68.

Dafydd yn dangos trugareddau Duw iw bobl, a bod Eglwys Duw yn rhagori ar bob peth bydol.

YCyfoded yr Duw ein Nêr,
gwaſgarer ei elynion,
[illegible]
a'i [illegible] ei gaseion. (fwg
2 Os chwalu [illegible]
os [illegible] eiriolion,
Fel [illegible] Duw (yn wir)
yr enwir a'r [illegible].
3 Ond [illegible] ger bron Duw
y cyfion, [illegible],
A [illegible]
y'n [illegible].
4 Cenwch [illegible] Duw,
ſef hwn yw [illegible],
Yn [illegible] ar farch,
iw enw [illegible] byth bythoedd.

5 A gwr i weddw wraig gwae ei bron,
Duw tirion, tâd ymddifaid,
Ac i'r gweddwon mae'n llawenydd da
yn ei breſwylfa ſanctaidd.
6 Duw a wna rai unig yn ty'n gytun,
ei hun mae'n gollwng gefyn,
Ac yn rhoi trigfan mewn tir crâs,
i ddynion aneus cyndyn.

7 Pan aethoſt (Dduw) o flaen dy lu,
dy daith a'r tir drwy ddyryſni,
8 Y ddaiar crynodd o flaen Duw,
a'r nef a rhoes amryw ddefni,
Ac felly Sinai o flaen Duw,
fel (Duw yw Iſrael hawddgar.)
9 Ar d'etifeddiaeth gwnaiſt law,
i ddiſychu y ddaiar.

10 Gwrteithiaiſt hon, dy bobloedd di
fydd ynthi yn preſwylio:
O'th râd darperaiſt Dduw i'r tlawd,
i gael digonedd yno,
11 Yr Arglwydd Dduw a roddai'r gair
mawr mintai'r cantoreſſau:
12 Ciliant gewyrn: gwraigiaid arhont,
yr yſpail rhont yn rhannau.

13 Pes gorweddech mewn parddu a llwch
chwi a fyddwch fel y golommen,
A'i plû yn aur ac arian teg,
yn felen is yr wybren.
14 Yno, pan wasgarodd Duw yn
bob cedyrn o'i gaſeion, (chwyrn,
Oedd mor ddiſgleirwych, ac mor wenn,
ac eira ar ben bryn Salmon.

15 Mynydd Duw (i Sion) y ſydd
fel Baſan fynydd tirion:
Mynydd Baſan uchel ei grib
cyffelib yw i Sion.
16 Chwychwi fynyddoedd cribog pam
y bwriwch lam mewn cyffro:
Duw ar Sion ei ſerch a roes,
lle myn ef eiſoes drigo,

17 Rhif ugain mil o filoedd yw
angylion Duw mewn cerbyd:
Ynghyſſegr Sinai y bu ei wlith,
bydd Duw i'w plith hwy befyd.
18 I'r uchelder y derchefaiſt,
a chaethgludaiſt gaethiwed,
Cymraiſt, rhoddaiſt ddoniau, Duw Jôr,
i ddynion oedd ddrwgwedd.

19 Bendigaid fyth fo'r Arglwydd mau,
am ddoniau ei ddaioni.
A'i iechydwriaeth i ni'n llwyth
o berffeithrwydd ei haelioni.
20 Efe ei hun yw'n Duw ni i gyd,
fel Duw ein iechyd helaeth, (ſwrth,
Drwy'r Arglwydd Dduw cawn yn ddi
ddianc oddiwrth farwolaeth.

21 Duw yn ddiammau a dyrr ben,
a thalcen ei elynion,
A choppa walltog rhai a fo
yn rhodio mewn drwg creulon.
22 Dygaf fy' mhobloedd (meddai ef)
hyd adref fel o Baſan,
A dygaf hwynt i'w hol drachefn,
fel o'r môr donnau allan.

23 Fel y gwlychech dithau dy draed
yn llif gwaed dy ddigaſion,
Ac y llyfo dy gwn heb gel
y gwaed a ddel o'i briwiau.
24 Gwelodd pawb (o Dduw) dy yſtâd,
yn dy fynediad ſanctaidd,
Mynediad fy' Nuw frenin fry,
fel hyn i'w dy gyſegraidd,

25 Y cantorion aent hwy o'r blaen,
cerddorion aen' ar ôl,
Yna'r gwaſgryſon, beraidd glân,

ar tympan yn y canol.

26 Clodforwch Dduw hynny ſydd dda,
ym mhob cyn'lleiſa dduwiol,
A chlodforwch yr Arglwydd Iôn,
chwi ſydd o ffynnon Iſrael,

27 Doed Beniamin y llywydd bach,
doed bellach dugiaid Iuda,
Doed Nephtali, a Zabulon,
a'i tywyſogion yna.

28 Dy Dduw a drefnodd i ti nerth,
a'i law ſydd brydferth geidwad,
Duw cadarnhâ etto yn faith
arnom ni waith dy gariad.

29 Er mwyn Caerſalem adail deg,
rhydd cedyrn anrheg yt.

30 Difetha dyrfa y gwaywffyn,
a'r rhai a fyn ryfela,
Dewr fel teirw, mwythus fel lloe,
y rhai'ni a roe yr ariant:
Delont i'r iawn: tyn nerth a nwy'
a goſtwng hwy yn ſuan.

31 Y pendefigion o'r Aipht draw
a ddaw, ac Ethiopia,
At Dduw yn brysur i roi rhodd,
ac aberth gwirfodd yna.

32 Holl dyrnaſoedd y ddaiar lawr,
i Dduw mawr cenwch foliant,
Cenwch, cenwch ei glod yn rhwydd,
ſef Arglwydd y gogoniant.

33 Hwn a farchogodd y nef fry,
a hynny o'r dechreuad:
Wele, daw nerthol ſain ei lef
o eitha'r nef i waelod.

34 Rhoddwch gadernid i Dduw nêr,
ſef uchder ei ragoriaeth;
Y ſydd ar Iſrael, a'i nerth
uwch wybrau prydferth gywaeth.

35 Duw, o'th gyſegr 'th ofnir di,
Duw Iſrael rodi nerthoedd,
A chadernid mawr lwyd i'th blaid,
bendigaid fych yn oeſoedd.

Salvum me fac. *Pſal. 69.*

Serch Dafydd, a'i flinderau: creulondeb ei elynion, ei gyſur, a'i glod i Dduw: ymae efe hefyd yn annog pob-creadur i foli Duw, ac yn prophwydo am dyrnas Chriſt: ac yn y pſalm hon y mae Dafydd yn arwydd o Griſt.

Achub fi Dduw (y gŵr a'm gwnaeth)
tros f'enaid daeth llif-ddyfr-loes.

2 Mi wyf mewn dyfnder tom ynglyn,
heb le i'm ddiffyn f'einioes.
O'r dyfnder daethym fal ar ſawdd,
a'r ffrwd a lifawdd drosod:

3 Sychodd fy' ngheg, blinodd fy llais,
a'm llygaid pallais ganfod.

4 A hyn wrth ddisgwyl Duw a'i râs,
wele fy' nghâs yn amlach
Na'r gwallt ar ben fy' nghoppa fry,
a'r trawſion ſy'n gadarnach.
Y rhai celwyddog, tâerion ynt,
rhois iddynt beth ni chelais. (mau,

5 Adwaenoſt (Dduw) fy ynfydrwydd
a'm beiau fi ni chuddiais.

6 O'm plegid i dim gwarth ni chânt,
y rhai a goelian' arnad,
Na âd (Dduw'r lluoedd) ſiom na thrais
i'r rhai a ymgais attad.

7 (Duw Iſrael) ſef er dy ſwyn,
yr wyf yn dwyn gwarthrudd-deb,
A thrwy gywilydd ymarhois,
mewn chwys y tois fy wyneb.

8 I bobl dieithr wyf i, (gwae yw'm)
i blant fy' mam fel eſtron.

9 Am fod fy ſerch a'm ſêl i'th dy
i'm hyſu hyd fy' nghalon.
Cans cabl y rhai a'th gablant di
ar f'ucha i mae'n ddiſgyn.
10 Fy' nagrau, cyſtudd, a'm hym-pryd,
yn warth i gyd i'm herbyn.

11 A phan wiſgwn i liain ſach,
hwn oedd fy ngwarth lawer,
12 Bum chwedl draws i gryf a thlawd
i'r meddwon yn wawd eu harfer.
13 Ond f'Arglwydd Dduw, gwnaf attad ti
fy' ngweddi yn amſerol,
O gwrando fi i'th wirfawr hedd,
ac i'th wirionedd graſol.

14 Duw, gwared fi, a gwna fi'n rhydd,
o'r dom y ſydd i'm ſuddo,
Rhag caſeion, dyfroedd dyfnion,
a mi nid allaf gyffro.
15 Na lifed dwfr droſof yn ffrwd,
na'm llynced annwfn dyfnder
Na chaued pydew arnaf chwaith,
mo'i ſafn ddiffaith yſceler.

16 Gwrando fi bellach Arglwydd
cans da yw dy drugaredd,
Yn amlder dy doſturi mawr
edrych i lawr rhag trawſedd,
17 O'm cyfyngder oddiwrth dy wâs
na chudd mo râs dy wyneb,
Rwyf yn gweddio yn fy' nghloes,
Duw bryſia moes ym atteb.

18 Neſhâ at f'enaid Arglwydd mau,
er fy' rhyddhau a'm gwared,
Moes ymddiffyn rhag caelo hon
gan fy'ngelynion niwed,
19 Duw di a weli o bob parth
fy' ngwradwydd, gwarth, a'm cwilydd,
O herwydd rhodio gar dy fron
mae fy' ngelynion beunydd.

20 Mewn gorthrymmaudd yr wyf fi
a gwarth yn torri 'nghalon:
Diſgwyl, cynhorthwyr, ni ddoe neb,
ni chawn gyſurwyr tirion.
21 Buſtl a roeſan yn fwyd i mi,
finegr i ddorri ſyched.
22 Eu bwrdd boed iddynt fagl aflwydd,
a'i llwyddydd yn dramgwydd hyddeb.

23 Ac eu llygaid dallineb boed,
i'w lwynau boed crynfeydd.
24 Tywallt arnynt dy ddig a'th lid,
boed iddynt oll beunydd.
25 Boed eu palaſau'n wâg heb wedd,
ac anghyfannedd lwyn,
Na allo neb na dydd na nos
mo'r aros yn eu tyddyn.

26 Cans yr hwn a darawſyd ti
mae rhai'n yn ei erlyd,
A'r doluriau y ſydd o'th friw
y maent i'w hedliw hefyd.
27 Dod gamwedd ar eu camwedd hwy
na ddont mwy i'th gyfiawnder
28 Ymaith o lyfr y bywyd llawn,
o fyſg y cyfiawn tyner.

29 Finnau pan fwyf aflwys wan,
a phan fwyf druan hefyd,
Dy iechydwriaeth di (ô Dduw)
eilchwyl i fyw a'm cyfyd.
30 Moliannaf d'enw Dduw ar gân,
fal dyna f'amcan innau.
31 A hyn fydd gwell gan Dduw deyrn
nag ych â chyrn a charnau.

32 A phob truan, pan weler hyn,
a ennyn o lawenydd,
A'ch calon chwi fy'n ceiſio Duw
cyfyd i fyw o newydd.
33 Duw gwrendy dlawd, ni ddirmyg lef
ei gaethwas ef i'w fethiant,

34 Nef, a daiar, a môr, a'r hyn
a ymlyſg ynddyn, molant.

35 Cans Duw a geidw Sion deg,
a threfu'n ddiwaneg Juda,
Adeilada ddinesydd hon,
i ddynion yn breſwylfa.
36 Ac ei weiſion ef a'i hil,
a'i heppil, a'i meddiannant,
A'r rhai a hoffa yn ei enw ef,
yn honno a breſwyliant.

Deus in adiutorium. Pſal.70.

Gweddi am gymmorth pryſur; ac yn erbyn ei elynion.

DUw pryſura i'm gwared i,
Ion, bryſia di i'm cymmorth.
2 Gwarth a gwradwydd a ddel i'r blaid
a gais i'm henaid ammorth.
Drwy warthrwydd troer y rhai a ddwg
i mi ddrwg, i'w cywilydd.
3 Mefl fo'i gwobr, a warth ha ha,
am ddwedud yn ddirmygus:

4 Y ſawl a'th gais calonnog fydd,
o wir llawenydd ynod,
Dwedet ſawl a'th gar heb amſer,
mawrhaer ein Duw hynod.
5 Minnau'n dlawd, ac yn brudd fydd,
Duw bryſia hyd yn agos:
Fymhorth a'm ceidwad wyd yn wir,
(o Arglwydd) na hir aros.

In te Domine. Pſal.71.

Gweddi (drwy ffydd) ar i Dduw ei waredu ef rhac ei fâb Abſalon greulon.

MI a ymddiriedais ynod (Nêr)
na'm gwradwydder byth bythoedd
2 Duw o'th gyfiawnder gwared fi,
a chlyw fy nghri hyd nefoedd.
3 Duw bydd yn graig o nerth i mi,
i gyrchu attat'n wastad,
A pheri fy nghadw i yn well,
ti yw fy nghaſtell cadarn.

4 Duw gwared fi o law'r trahaus,
a'r gwr trofaus, a'r creulonddyn.
5 Ynot ti Dduw bu 'nglynu wrth,
a'm gobaith er yn ieuangc.
6 O groth fy mam y'm cynnaliaiſt,
rhoiſt [illegible] erfa,
I titheu fyth, am hyn o hawl,
y canaf fawl heb peidio.

7 I lawer bum hwn anferth laſon,
ti yw fy nerth i'm llywydd.
8 Fy ſafn bydd llawn o'th fawl yn dant
ac o'th ogoniant beunydd.
9 Nac ymwrthod fi 'n ol braint
yn amſer henaint truan.
Er pallu'r nerth, na wrthod fi,
Duw edrych di ar f' eiddian:

10 Medd fy ngelynion i'r byd yn llawn
lluy a wyliant f'enaid:
Ymgynghorasant yn ddiſtyrn,
gan ddwedyd yn hyn am [illegible]:
11 Duw a'i gwrthododd, (meddant)
erlidiwch ef bob dyw bellach, (Duw)
A daliwch ef, nid oes drwy'r byd
y ſy a'i gwaredo bellach.

12 Er hyn o'r pell, (Duw) bydd di well,
na ddos ymhell oddiwrthym,
Fy Nuw pryſura er fy nghymhorth,
ac anfon gymmorth ymmy.
13 Angau gwarthus pob rhai a gânt
a wrthwynebant f'einioes,
Gwradwydd a gwarth iddynt a drig,
a chynnig i mi ddrygloes.
14 Fy ngobaith innau a fail byth

yn ddilyth a folafad wy.
[illegible] (Dduw) a wnaf,
ac a'th foliannaf fwyfwy.
15 Dy iechyd-wrtaeth fy i'm genau,
yr hwn ni thraetha ſummyg,
A'th gyfiawnder ac ni wn i
ddim o'r rhifedi amryw.

16 Yngha[d]ernid yr Arglwydd Dduw
tra fwyf fi byw y cerdaf,
A'th gyfiawnder di hyd y bedd,
yn unig hwn a goffaf.
17 Duw, di a ddyſgaiſt i mi hyn,
do, er yn blentyn bychan,
A hyd yn hyn i'r wyf yn parhau
i ddangos dy ryfeddau allan.

18 O Dduw na wrthod fi yn hen,
a'm pen a'm gwallt yn llwydo,
Nes i'm ddangos i'r rhai ſy'n ol
dy nerthau nerthol etto.
19 Dy gyfiawnder yn uchel aeth,
yr hwn a wnaeth bob mawredd,
Duw pwy a ſydd debyg i ti?
nid oes ym ni ond gwagedd.

20 Duw gwnaethoſt i mi weled yn
a gweled cyſtudd mawr drych, (brudd.
Troiſt di i fyw, bywheaiſt fi,
drwy 'mhoen o ddyfnderau rych.
21 Mwy fydd fy mawredd nag a fu,
trwy i'm ddiddanu hynny.
22 Yna y canaf dy air am hyn,
ar nabl a thelyn tannau.

O Sanct Iſrael, canaf hyn,
ar delyn, ac â'm genau.
23 Am yr hyn a wnaed i canaf fi.
gwnaf i ti hyfryd leiſiau.
24 Canaf y'r hefyd gyfion glod
â'm tafod i trwy'r dydd hwnnw,
Am yr warthau a gwarthruddiaw,
ſy' nghas ſy'n ceiſiaw 'm drygu.

Deus Iudicium Pſal. 72.

Salomon a'i deyrnas yn y pſalm hon yn arwydd ac yn ffigur o Griſt a'i ogoniant.

DUw dod i'r brenin farn o'r nef,
dod i'w Fab ef gyfiownder,
2 Yna y rhydd ef i'th bobl iawn farn,
ac i'r dyn tlawd uniondeb.
3 Heddwch a chyfiownder yn ol hyn,
cair gan bob bryn a mynydd.
4 Y gwan a'r llaeſg achub a wna,
fe ddryllia y gorthrymwyr.

5 Hwy a'th ofnant hyd ar bob tro,
tra treiglo haul a lleuad,
6 Fo ddiſgyn fel glaw ar wellt glâs,
neu gafod frâs ar waſtad,
7 I'w ddyddiau ef cerir yr iawn,
a'r cyfiawn a flodeua,
Ac aml fydd hedd ar ddaear gron,
tra fo'r lloer hon yn para.

8 A llywodraeth o fôr hyd fôr,
o'r Afon hyd oror tiredd,
9 Ei gâs ymgrymmant, llyfant lwch,
hyd yr anialwch cyrredd,
10 Tebyrn o Tharſis frenhinoedd,
ac o'r ynyſoedd cannol,
O Seba ac Arabia hefyd,
doe rhodd i'r anrheg reiol.

11 Yr holl frenhinoedd doent yn llu,
a than ymgrymmu iddo,
A'r holl genhedloedd, felyn gaeth,
a wnant waſanaeth iddo.
12 Canys y dyn rhydd a'r gwr gwan,
fo'i gweryd pan waeddo,
Bydd i bob dyn yn herthol dwr,

ar ni bo pleidiwr gantho:

13 Ef a erbyd y tlawd mewn rhaid,
fo achub enaid glanddyn:
14 Fo a'i gweryd rhag twyll a drwg,
gwerthfawr i'w olwg ydyn.
15 Felly bydd byw: rhoir iddo dda,
ſef aur o Seba ddedwydd,
Hwy a weddiant arno fo,
gan ei fendithio beunydd,

16 Rhyd pen y mynydd yna a gân,
fel brig coed Liban ffigiant,
A'r plant cyn amled ar gwellt glâs,
o'r ddinas a flagurant.
17 Os haul cylch wybren byth a drŷ,
byth pery enw iddaw,
Pawb a'i bendithia ef yn wir,
pawb a fendithir yntho.

18 Bendigaid fo yr Arglwydd Dduw
(ſef Duw yr Israel dirion)
Efe'n unig bydd ſy'n parhau,
i wneuthur gwrthiau mowrion.
19 Bendigaid fytho i enw byth,
gogoniant dilyth iddo,
A'i glod llenwir y ddaiaren:
Amen, Amen, hyn fytho.

Quam bonus Deus. Pſal. 73.

Dafydd yn dyſgu i ddynion nad anghyſurent er gweled llwyddiant yr enwir, neu aflwyddiant y cyfion, yn y byd hwn, drwy ddangos mor ddiſymmwth y diflanna y drwg, a maint gwobr y daionus.

YS da yw Duw i Israel,
wrth bawb a fwnel yn union:
2 Minnau llithrais, braidd na ſyrthiais
llwyth-wael fu f'amcanion.
3 Cans cynfigennais wrth y ffol,
ar ddyn annuwiol dihir,
Braidd na chwympais pan y gwelais
eu hedd a'i golud enwir,

4 Can nad oedd arnynt rhwymau caeth
i gael marwolaeth ddynol,
Lle maent yn byw yn heini hyf,
yn fraidd gryf ddigonol.
5 Ac ni ddoe arnynt lafur blin
hyd y dylwn i'n eu deall,
Na dim dialedd na dim gwŷn,
fel y doe ar ddyn arall.

6 Am hynny ſyth maent yn ymddwyn,
fel o ſeiwn cadwyn balchder,
A gwiſgant am danynt yn dynn
(megis dilled yn) drawſder.
7 A'i llygaid hwynt wy wrth dewhau
doent yn folglymmau drosodd,
A'i golud hwynter hyn o hwyn,
uwch meddwl dyn a dyfodd.

8 Treuthu eu trawſder, bod yn dynn,
a boſtio hyn ar wasgar;
9 Egori ſafn at wybren fry,
a thafod cry' drwy'r ddaear.
10 Am hyn rhai o'i bobl ef a chwant
a ymddychwelant yma,
Yn gweled y dwfr yn loyw lân,
a thybio y cân eu gwala.

11 Cans ymreſymmant hyn yn ſyw,
pa'm? ydyw Duw yn canfod
Pwy ſydd yn ddrwg, a phwy ſy'n dda?
ydyw'r goruchaf'n gwybod?
12 Wele y drygddyn mwya'i chwant
caiff ffyniant llwyddiant gwastad;
Yn caſglu golud a mawr dda,
hwnnw ſydd ffyna'i godiad.

13 Ofer iawn fu i mi lanhau,
a llwyr lanhau fy' nghalon:

golch

olchi fy' nwylo, caru gwir,
a bod yn hir yn gyfion:
14 Cael fy' maeddu ar hyd y dydd:
ond tristwch fydd 'wynebedd,
Os y borau, ac os prŷd nawn,
mwyſt a gawn wrthwyneb.

15 Pe's dwedwn, a feddyliwn,
o ryw feddalaidd ammau,
ele, a'th blant di y gwnaethwn gam,
i ddwyn un llam a ninnau.
16 Pan geiſiwn ddeall hyn yn llwyr,
o nerth fy ſynnwyr ddynol,
[illegible] i'm golwg i oedd ſin,
nes cael rhyw rin yſprydol.

17 Ond pan euthym i gyſegr Duw,
lle cefais amryw olau,
n deallais i pa wedd,
y bydd eu diwedd hwythau.
18 Gwybum i ti eu gosod hwy,
lle caent lam mwy'n y diwedd,
mewn lle llithrig rhwydd gwymp
aniad hwch anghyfannedd: (trwch,

19 Ond gwedi [illegible] arnynt wrth,
diſymmwth y pallaſant,
ydd o'r bywyd na lliw na llûn,
o'i hola [illegible].
20 Fel breuddwyd pan ddihunai un,
y gwnaei di hwynt ô Arglwydd,
O'r newid hon y caiff fy nghas,
[illegible]
21 Wrth i ddig ſyrthyl ſi fy hûn,
ac oerni lu'n fy' nghalon,
22 Nas deallaſwn hyn yn gynt,
bum ffol 'n hynt ac eidion.
23 Er hyn etto bum gydâ thi,
lle i'm tywyſi yn ddilyſiant,
24 Wrth fy llaw ddeau: wedi hyn
fy' nerbyn i gogoniant,

25 Pa'm-pwy (o Dduw) ſydd gennyf fi
ond tydi yn y nefoedd?
Dim nid dymunwn gydâ thi,
wrth weini daear leoedd.
26 Fy' nghalon i, a'm nerth, a'm cnawd
y ſydd mewn palldawd beunydd,
Ond tydi Dduw ſydd ar fy rhan,
a'm tarian yn dragywydd.

27 A elo ymhell oddiwrthyd ti,
y rhei'ni gwympaent yn ddiffaith:
Ac a buteiniant rhagot ti,
y rhei'ni torrir ymaith.
28 Ond mi a ddaf neſnes at fy' Nuw,
fy' ngobaith yw i'm calon,
29 Y traethaf fi ei nerth, a'i wyrth,
o fewn dy byrth, merch Sion.

Ut quid Deus. Pſal. 74.

Achwyn am fod yn diſtrywio'r Eglwys, a'r grefydd, a'r allorau: gofyn cymorth gan Dduw drwy ffydd o'i gyfamod.

PAham (o Dduw) y'n gwrthody ni
y cili yn dragywydd?
Paham y digi mor danbaid
wrth ddefaid dy borfeydd?
2 Cofia y bobl a brynaiſt gynt,
rhoiſt iddynt etifeddiaeth,
Mynydd Seion, dy breswylfa,
i'r rhain yn drigfa helaeth.

3 Ymddercha (Arglwydd) tua'r [illegible],
pob gelyn gwaith [illegible] difa
Yn dragywydd, a wnaeth na thrais,
na dreis i'th gyſſegrfa.
4 Dy elynion waeddant i'n mysg,
rhuasant [illegible] gweulon:
A gosodasant eu [illegible],
ſaneriau yn arwyddion.

5 Yw

5 Iw cherfio'r saeri gorau gynt,
a roesan wynt iw bwyill.
6 Drylliant i'r llawr gerfiadau hon
ag eirf, cyfeillion erchyll.
7 Llosgasant oll dy eglwys lân,
a'i phyrth a thân yn ulw,
A halogasant mewn dull dig,
y noddfa y trig dy enw.

8 Awn, gwnawn gyd-artaith meddant
a dinystr drwy yr hollwlad: (hwy,
Llosgasant holl demlau y tir,
gwnaethant yn wir eu bwriad.
9 Nid oes 'un arwydd in' iw gael,
na prophwyd diwael deffyn,
Na gwybodydd a wyr pa hyd,
y pery'r byd i'n herbyn.

10 Dywaid di pa hyd (o Dduw Ion)
y gwna d'elynion warthrudd?
A rydd dy gâs ei gabledd fri
arnat ti yn dragywydd?
11 Pa ham y tynni'n ol dy law,
(sef dy ddeheulaw berffaith,
Hon sydd i'th fonwes) allan tynn,
a difa d'elyn [illegible].

12 Cans o'r dechreuad Duw ei hûn
ydyw fy' nghun a'm brenin,
Fe a wna iechydwriaeth hir,
i bawb trwy'r tir [illegible].
13 Parthu a wnaethost di a'th nerth
y môr, a'r anferth donnau,
Gwahenaist, torraist, uwch y don,
bennau y dreigion drylliau.

14 Drylliaist di ben, (nid gorchwyl gwan)
y Lefiathan anferthol
I'th bobl yn [illegible],
wrth drigo yn y diffeithwch.
15 Holltaist y graig, tarddodd ffynnon,
ac aeth yn afon ffrwd-chwyrn,
A dihysbyddaist yn ddra sych
afonydd dyfn-gerych cedyrn.

16 Di biau'r dydd, di biau'r nos,
golau a haul-dlos [illegible] :
17 Sefydlaist y ddaiar, lluniaist hâf,
a gauaf, o'th ogonedd.
18 Fy Arglwydd bellach coffa hyn,
i'r gelyn gynt dy gablu,
Ac i'r ynfydion roi drwg fri,
a'th enw di dirmygu.

19 Oes dy durtur na ddod ar gadw,
dan nawdd anifail creulon,
Na âd o'th gof (o Arglwydd da)
dy dyrfa, y rhai tlodion.
20 Duw, edrych ar dy gyfamod,
a gwyl waelod y gwledydd :
Mae yn-nhob man drigfa dyn traws,
mae honynt lliaws efrydd.

21 Na ddychweled y truan flawd
mewn difrawd ac mewn gwaradwydd
Y dyn anghenus, llesg, a gwan,
a ddatcan dy enw, Arglwydd.
22 Cyfod, dadlau dy ddadl (o Dduw)
dy enw glân yn dragywydd :
Coffa gabledd yr hon drwy'r byd
a gaid gan ynfyd beunydd.

23 Duw: nac anghofia lais a sôn
d'elynion y cenhedloedd,
Eu sŵn, a'i rhodres, a'i dadwrdd
a ddring i gwrdd â'r nefoedd.

Confitebimur tibi. Psal. 75.

Mawl i Dduw, a dangos y daw efi farnu, ac codi y cyfion a gostwng y drwg.

Clodforwn di (o Arglwydd Dduw)
a'th enw sy yn agos.

Pair

gant yw dy enw a'th nerth i'th hynt
dy wrthiau ynt i'w ddangos.
2 Dywedaiſt, pan dderbyniwyf y llu
mi a rof farn gu ac union.
3 Fal y nerthais ſylfeini'r byd
oedd rydd, a'i gyd-drigolion.

4 Minnau a ddwedais hyn o'm bryd
wrth y rhai ynfyd, peidiwch,
Wrth annuwiolion poethion chwyrn,
eich mebcyrn na dderchefwch,
5 Och: na dderchefwch chwi mo'ch cyrn
na ſiglwch rychwyrn engdal,
Ac na ddwedwch chwi yn warr-ſyth
nid rhaid yn ſythiano'r gofal.

6 O herwydd, nid o'r dwyrain draw
i ddyn y daw derchafiad,
Nid o'r gorllewin, na'r dehau,
y daw i chwithau godiad,
7 Cans ar law Duw y mae y farn,
na ddo gwr cadarn egryd,
Gostwng hwnnw y naill heb pall,
a chodi'r llall y fory.

8 Cans yn llaw'r Arglwydd phiol ſydd
cymyſglwyn hyd lwydd ynddi,
Tywalldodd hon: drwg ddynion byd,
yfant i gyd o honi.
9 Mynegaf finnau, ac i'm cof,
ei gerdd (Duw Iagol) canaf:
Torraf gyrn yr annuwiolion,
a phen y cyfiawn codaf.

In Iudea. Pſal. *Pſal. 76.*

Dangos gallu Duw, a'i ofal dros ei bobl. Cynghor i'r ffyddlon i fod yn ddiolchgar.

Yn Iuda ac Iſrael dir 1
adwaenir ein Duw cyfion;
2 Ei babell ef yn Salem ſydd,
a'i breſwylfydd yn Sion.
3 Yno drylliodd y bwa a'r ſaeth,
a'r frwydr a wnaeth yn ddarnau:
A thorrodd ef yn chwilfriw mân
bob tarian, a phob cleddau.

4 Trawſion fu cedyrn mynydd gynt,
mewn yſpail helynt uchel,
Uwch a chryfach wyt na hwynt-hwy,
nid rhaid bychanwy mo'i gochel,
5 Pob cadarn galon a ymroes,
ac ni ddeffroes o'i gyntun.
Pawb a ddiffrwythawdd pan ddaeth braw,
ni chae un llaw ei ddarbyn.

6 O'th waith (Duw Iagol) a'th [illegible]
cerbyd a'r march rhoi i hunio.
7 Ofnadwy wyd pwy i'th lid wg,
a ſaif i'th olwg effro?
8 Pan ddaeth o'r nefoedd dy farn di,
yr wyd yn peri i chwi'n cryd,
Y ddaiar ofnodd, a'i holl lu,
rhoes i oſtegu ennyd.

9 I farnu pan gyfododd Duw
i gadw yn fyw y gwirion,
A'r rhai oedd lonydd yn y tir,
yr oeddyn gywir galon.
10 Cans poethder dyn yw dy fawl di,
felly goſtegi drallod:
Eu gwres, i'r un a fag gref ffydd,
i'r drwg a fydd yn ddyrnod.
11 Eich rhodd i'r Arglwydd Dduw addelwch,

a

a llawn gwblhewch eich gobrwy,
Pawb ſydd o amgylch Sion deg,
rhowch anrheg i'r ofnadwy.
12 Ef a oſtyngodd uchel fryd,
ac yſpryd gwŷr rhyfelgar:
Fo a yrr ofn [illegible] hedd,
ar holl frenhinedd daiar.

Voce mea ad Dom. Pſalm. 77.

Dafydd yn coſio yr amryw brofedigaethau, a'r blinderau oedd arno: yn dangos mowredd Duw, ac yn ymgryfhau mewn ffydd.

Fy llais at Dduw, pan roddais lef,
fy llais o'r nef fe'i clybu;
A'm llais gweddiais ar Dduw Nêr,
pan oedd blinder yn tarddu.
2 Y dydd y ceiſiwn [illegible], a'r nos
ni pheidia achos llafur,
[illegible] fy nod,
a'm [illegible] cyſur.
3 Pan y coſiwn Dduw a'i glod,
pan ſyrthiai [illegible] enbyd:
Pan [illegible] fy mai,
pan [illegible] fy yſpryd.
4 Tra fawn yn [illegible],
heb allel allan ddwedyd.
5 Yſtyriais [illegible] gynt,
a'r [illegible] hen a aethyd.
6 Coſiwn fy [illegible],
heb gael [illegible],
A chalon effro [illegible],
â'm hyſpryd [illegible]:
7 A'i [illegible] y cilia'r Iôr?
a fydd ei ddolon mwyach?
8 A darfu byth ei nawdd a'i air?
a pair ei addaw bellach?
9 Anghofiodd Duw drugarhau?
a ddarfu cau ei galon?
A baid efe byth (meddwn i)
ſal hyn i Iſrael'n ddigllon?
10 Marwolaeth yw yw'r meddwl hwn
a throis yn gryno i goſio
Ei fawr nerth gynt: coſio a wnaf,
waith y Goruchaf etto.

11 Coſiaf dy weithredoedd (i'r Arglwydd)
a'th wrthiau [illegible] coſiaf,
12 Am bob rhyfeddod a [illegible],
â myfyr waith y traethaf. (Duw
13 O Dduw: pa Dduw ſydd ſal ti
dy ffordd di yw'n ſancteiddiol:
14 Dy waith dengys dy nerth i'r byd,
pair yw i gyd dy ganmol.

15 Dy nerth [illegible] ar led,
wrth waredu'r hen bobloedd,
Iago a Joſeph [illegible],
a'i holl hiliogaeth [illegible].
16 Y dyfr [illegible] ofnaſant hyn,
a'r [illegible].
17 Cymylau [illegible],
a mellt fal ſaethau enbyd.

18 Dy daran [illegible] y nen,
dy fellt [illegible] olau,
Y ddaiar ſydd a gryned,
ac a ddychrynodd [illegible].
19 Yn eigion [illegible] y ffordd dau,
a'th lwybrau [illegible] dyfre ſugnedd,
Ac ni [illegible] mo'th ôl,
yn dy [illegible].

20 Dy bobloedd a dywyſaiſt ol
drwy anial [illegible],
Gan law Moſes, a'i frawd Aaron,
fel defaid gwirion llonydd.

Ar

Attendite populi. Pſal.78.

Dangos ddarfod i Dduw ddethol ei glwys o had Abraham annog y plant i dnabod trugaredd Dduw, ac i gywilddio dros aml ddrygau eu tadau; dangweithredodd Duw.

Fy' mhobl i gyd gwrandewch fy'
a boed fy' ngeiriau i'ch calon (neddf,
s ymoſtyngwch a'm genau,
i yſtyr geiriau ffyddlon.
Mewn dihaerebion, i barhau,
fy ngenau a egoraf:
n ddamhegion oedd ar hyd
y cynfyd a ddangoſaf.

Y rhai a glywſom gynt eu bod,
ac ym yn gwybod hefyd,
a fynegodd yn ddiau
ein tadau er y cynfyd.
Ni chel mynegiom ninnau'n ffraeth,
hyn i'w hiliogaeth hwythau:
mmolion Dduw i'r oes a ddel,
ei nerth a'i uchel wyrthiau.

Felly gorchymynodd ef fod cof,
yn Jagof: ac i'r hynaf
Iſrael ddyſgu i'w blant,
goniant y Goruchaf.
Fel y gwypid o oes i oes,
y rhoes ef ei dyſtiolaeth:
Dâd i fab o fab i wyr,
i gadw'n llwyr wybodaeth.

Gobeithio 'n Nuw, cofio ei waith,
y ſydd mal rhaith enwdol:
cadw ei orchymynion,
rhoes Duw'r wers hyn yn rheidiol,
Rhag ofn myned o'r genhedlaeth hyn
yn gyndyn ac anufydd:
alon wan ac yſpryd gwael
heb afael gyd a'i llywydd.

9 Eu tadau, fel plant Ephraim,
yn arfog lym er ſaethu,
Troeſant eu cefnau yn y gâd,
ymroi â dadymchu,
10 Cyfammod Duw a wrthodent,
ni rodient yn ei Gyfraith,
11 Anghofio'i wyrth a welſent gynt,
a'i ddeddfau oeddynt berffaith.

12 Yn nhir yr Aipht: yn maes Zoen,
gwnaeth Duw gyflafan lwyr lwyr.
13 Rhoi dwfr y môr yn ddau ddwr crych
a'r llawr yn ſych i dramwy.
14 Y dydd mewn niwl y nos a thân,
tywyſai'n lân ei bobloedd:
15 Hollti'r creigiau a'i troi'n llynniau,
a llenwi ei lu a dyfroedd.

16 Er tynnu dwfr o'r garreg lâs,
er llithro 'n loyw lâs ffrydiau:
17 Yn yr anialwch digient Dduw,
chwanegent amryw feiau.
18 Yn y diffaethwch profent Dduw,
oes lwyd i fyw e feddylient:
19 A all Duw gael 'n gynnull fwyd,
mewn cyfryw lechwydd y dywedent.

20 Er taro'r graig a rhedeg dwr,
yn ffrydiau cyd ar ddiwall:
A eill efe roi i'n fara a chig,
i'n cadw yn ddiddig ddiwall?
21 Pan glybu Duw yr araith hon,
fel tân gwreichion ynghynnodd,
Yn Jago ac yn Iſrael,
gan lid yn uchel diglodd.

22 A'i ddig oedd am na chredent hwy,
i Dduw a'i fywiol fowredd,

Ac na welent pa iechyd oedd
yn ei weithredoedd rhyfedd.
23 Gorchymmyn wybren, a'i gwarhau.
egoryd dryſau'r nefoedd:
24 A Manna'n fwyd, fel gwenith nef,
a lawiodd ef i'w luoedd.

25 Rhoi i ddyn gael rhyw luniaeth da,
fel bara yr Angylion:
26 Gyrru rhyd wybren ddwyrain-wynt
gydâ'r deheuwynt nerthlon,
27 Fel y llwch y rhoes gig i'w hel,
ac adar fel y tywod:
28 Ynghylch eu gwerſyll a'i trigfydd,
y glawiai beunydd gawod,

29 Bwyta digon o wledd ddiſwael;
a chael eu bwyd dymunol:
30 Ac heb ommedd dim ar eu blys,
nac mo'i hewyllys cnawdol.
31 A'i tammeidiau hwy i'w ſafnau,
(ys ofnwn y Goruchaf:)
Yn Iſrael lladdodd i'w ddig-
wŷr etholedig braſaf.

32 Er hyn pechent, ac ni chredent,
i'w iach radau rhyfedd:
33 Treuliodd Duw eu hoes hwy am
mewn bychan ac oferedd. (hyn,
34 Tra fyddai Duw yn eu lladd hwy,
os ceiſient dramwy atto:
Os boent drwy hiraeth at ei râs,
yn forau glâs i'w geiſio;

35 Os cofient fod Duw i'w holl hynt,
graig fyddynt a gwaredydd:
36 (Er ceiſio ſiommi Duw'n y daith,
â'i gweiniaith, ac â'r celwydd:
37 Er nad oedd eu calon yn iawn,
na ffyddlawn i'w gyfammod:)

38 Er hyn trugarhaei Duw o'r nef,
a'i nodded ef oedd barod.

Rhag eu difa o'i lid y troes,
ac ni chyffroes i'w hartaith:
39 Cofiodd ddyn, os marw a wnai,
nas gallai ddychwel eilwaith.
40 Pa ſawl gwaith y cyffroeſant hwy
wrth fyned trwy'r anialwch?
Gan ddigio Duw a'i lwyr dristhau,
ynghreigiau y diffeithwch.

(chwant,
41 Troeſant; profaſant Duw a'i
gan demptio Sanct yr Iſrael:
42 Anghofio eu cadw hwynt fal hyn,
rhag cael o'i caſddyn afael,
43 Rhoeſai'n yr Aipht arwydd o'i ras,
a'i wyrth yn ninas Zoan:
44 Y modd y troes eu dwfr yn waed,
ni chaed dim glan-ddwfr allan.

(plau,
45 Rhoes Duw yng wlâd yr Aipht i'w
waed, gwybed, llau, a llyffaint:
46 Lindys, locuſt, i ddifa'i ffrwyth,
a chenllyſg llwyth, a mall-haint.
47 Diſtrywiodd Duw eu hyd, gwellt,
48 Eu coedydd, a'i hau'r ceilliaid: (gwydd)
A chenllyſg ceſſair, mellt a roes,
bu wrth eu heinioes danbaid.

49 Rhoes arnynt hwy ei lid, a'i fâr,
ac ing anghreugar digllon:
Ffrwyth ei llidiowgrwydd ef, a'i wg.
anfonodd ddrwg angylion.
50 Rhyw ffordd a hon i'w lid a droes,
heb ludd i'w heinioes angau;
Ond dwyn eu bywyd hwy drwy haint,
yn ei ddigofaint yntau.

51 Yna y tarawodd vn Duw Naf
y plant cyntaf-anedig:

yn nhir yr Aipht, a phebyll Cam,
fel am ei fod yn llawnddig.
52 Ond (gan droi at ei bobl yn hawdd)
fo'i twyſawdd drwy'r anialfan,
Fel arwain defaid, llwybrau pell,
yn wael ddiadell fechan.

53 Arweiniodd hwyntwy yn ddiofn,
drwy'r mor (ffordd ddofn) heb wlychu
A'i holl elynion heb fwy ffor,
fe wnaeth i'r mor eu llyngcu.
54 Rhoes hwy i etifeddu'n rhydd,
ym mynydd ei ſancteiddrwydd:
Yr hwn a ddarfu ei warhau,
â llaw ddeau yr Arglwydd.

55 Rhoes ef y wlad i ddiwyn pob
rhoes i bob llwyth ei gyfran (ffrwyth
O Israel, ac yn eu plaid,
rhoi'r hen drigoliaid allan.
56 Er hyn temptient, a digient Dduw,
hwn unic yw ſancteiddiol:
Ac ni fynnent mo'r ufyddhau,
iw dyſtiolaethau nefol.

57 Ond mynd ar gil, ac ymlaccau,
fel eu holl dadau twyll-naws:
Megis bwa a fai mewn câd,
ac yntho dafliad gwyrdraws,
58 Hwyntwy-yn ſynych a'i cyffroent,
mewn camwedd troent oddiwrtho
At wylfa nos, a delw a bren,
fal hyn y digien efo.

59 Ond y Gorucha'n gweled hyn,
a ddigiodd wrthyn hwythau:
Felly dirmygodd Israel,
a gadel ei ammodau.
60 Yna'r ym'dawodd efo,
â chyſegr Silo dirion:
Ei bebyll a'i brif yſgol ddyſg,
lle' buaſai' myſg ei ddynion.

61 Ei nerth a roes i garchar caeth,
dan elyn daeth eu molwredd:
62 Ei bobl ei hûn i'r cleddau llym',
(fal dyna rym' ei 'ddigedd:)
63 Ei wyr ieuaingc fo'i rhoes i'r tân,
gwerryſon glân rhoes heibio:
64 Ei offeiriaid i'r cleddyf glâs,
a'i weddw ni chafas wylo.

65 Yr Arglwydd gwedi hyn deffroe,
fal un a ddoe o gyſgu:
Neu fal gwr cadarn wedi gwin,
yn erwin iw dychrynu.
66 Taflodd y gelyn yn ei ol,
rhoes mewn tragwyddol waradwydd
67 Rhoes wyrion Joseph dan un plwyth
ac Ephraim llwyth i dramgwydd.

68 Gwedi tulio y rhai'n i gyd,
fo roes ei fryd ar Juda:
Ar fynydd Seion (ei drettad)
o gariad iw breſwylfa.
69 Yna yr adeiladodd ef
adeilad gref a howddgar,
Yn gyſegr-lys byth i barhau,
fel hen ſeiliadau'r ddaiar.

70 Etholodd ef Ddafydd ei was,
yr hwn oedd ddiſas fugail:
Ac a'i dug ef ir maes yn lân.
o'i gorlan a'i ddefeid-gail,
71 O borthi defaid mammau wyn,
iw ddwyn i borthi dynion:
Jagob, ac Israel, a'i plant,
dyna ei feddiant ffyddlon.

72 Yntau a'i porthodd hwynt yn ol
ei berffaith reiol galon:

Ac a'i trinodd hwy yn hyderth,
o nerth ei ddwylaw cyſion.

Deus venerunt. *Pſal.* 79.

Achwyn rhag y diniſtr a wnaethai Antiochus ar Deml Dduw a Ieruſalem: a gofyn cymorth gan Dduw rhag ei orthrwm elynion.

Llawer cenedl (o Dduw) a ddaeth,
i'th etifeddiaeth unig:
Rhawd, Caerſelem a rhyfygent hi,
yn garneddi o gerrig.
2 Rhoi cyrph dy weiſion, wyrth eu rhaid
i hediaid y ffurfafen
I 'nfeiliaid maes rhoi cig dy ſaint,
fel dyna fraint aflawen.

3 Fel ffrydau dwfr tywallt a wnaed,
eu gwaed o amgylch dinas
Caerſelem heb roi corph mewn bedd,
fel dyna ddiwedd atgas.
4 Yn ddirmyg, gwradwydd, ac yn (warth,
i bawb o'n pobparth gyrion.
5 O Dduw pa hyd? wyd byth yn ddig?
ai fel tân ffyrnig poethlym?

6 Tywallt dy lid ar bobl eſtron,
rhai nid adwaenon m'onot:
Ac ar deyrnaſoedd ni eilw,
(Dduw) ar dy enw hynod.
7 Canys wyrion Iago (bobl oedd gu)
y wnaent ſiw hyſu 'n rhyfedd:
Ac a wnaethant i'r rhai ni fod
preſwylfod anghyfannedd.

8 Na chofia 'n camwedd gynt i'n hoes,
Duw bryſia moes drugaredd:
Dy nawdd a'n rhagflaeno ni,
ſy' mewn trueni 'n gorwedd.

9 O Dduw ein iechyd cymorth ni,
er mwyn dy fri gogonol:
A gwared (er mwyn dy enw ſan,)
ni rhag pechodau marwol.

10 Pan y gofynnant, ple mae 'n Duw,
bod arnynt amryw ffonnod:
I ddial gwaed dy dduwiol blant,
er yno cânt hwy wybod.
11 Duw, doed uchenaid gêr dy fron
dy garcharorion rhygaeth:
Ac yn dy nerthfawr ogoniant,
ymddiffyn blant marwolaeth.

12 Ein cymdogion a'th gablodd di,
tâl i'r rhei'ni yn gwbl
Eu cabledd iw mynwesau 'i hun,
o Arglwydd gun goruchel.
13 Ninnau dy bobl a'th ddefaid mân,
a wnawn yt gân ogonawl,
O oes i oes byth i barhau,
ac i'th fawrhau 'n dragwyddol.

Qui regis Iſrael. *Pſal.* 80.

Gweddi at Dduw dros yr Eglwys, ar iddo barhau ei ddaioni a ddechreuaſei ef ynthi.

Clyw di fugail i Iſrael,
ſy'n arwain fel y defaid,
Hil Iago, a llewycha di,
a ſeddi ar Gerubiaid.
2 Fel y gwelo Ephraim hyn,
Beniamin a Manaſſes:
Cyfod, cymorth a gwared ni,
a'th fawr ddaioni cymmes.

3 Llewyrcha d'wyneb, dychwel ni,
Duw di a'n cedwi'n gyflym:
Duw y lluoedd, clyw ein gweddi,
pa hyd y ſorri wrthym.

Llawer

lewea'i bara, drwy wylo yn doſt,
a wnaethoſt di i'r eiddon:
A rhoi iddynt ddagrau bob awr,
drwy feſur mawr yn ddiod.

6 Duw i'n gelynion o bob parth
rhoiſt ni yn warth i'n gwatwar:
7 Llewycha d'wyneb, dychwel ni,
felly i'n cedwi'n gywir.
8 Dugoſt o'r Aipht winwydden ir,
rhoiſt iddi dir i dyfu:
A'r holl genhedloedd o bob man,
troiſt allan cyn ei phlannu.

9 Arloeſaiſt y tir o'i blaen hi,
a pheraiſt iddi wreiddio:
10 Llanwodd, cuddiodd bob bryn a llawr,
fel cedrwydd mawr yn brigo.
11 A'i hiraidd frig yſtyn yr oedd
hyd foroedd ac afonydd:
12 Paham y rhwygaiſt gae'r fath berlwyn
i bawb i ddwyn ei ffrwythydd?

Pawb ai heibio yn tynnu ei grawn,
pan oedd hi'n llawn ffrwyth arni:
13 A'r baedd o'r coed yn tirio 'i llawr,
a'r bwyſtfil mawr ſi'w phori.
14 O Dduw y lluoedd, edrych, gwel,
a dychwel i'n ymgleddu
y winllan hon a blannaiſt di,
â'th law, a'i rhoddi dyfu.

15 Lle cadarnheiſt i ti dy hun,
dy brif blanhigyn dedwydd:
16 Llygrwyd â'r cledd, a'r tân yn faith,
a hyn o waith dy gerydd:
17 I gryfhau gŵr dy ddehau law,
boed droſtaw dy fraich nerthol,
Dyn a gryfheiſt i ti dy hun,
fel dros fab dyn dewiſol.

18 Tros hwn fyth rhoddych di dy law,
oddiwrthaw ni ddychwelwn:
O Dduw, bywha, bywha ni,
ar d'enw ni y galwn.
19 A dadymchwel atom i fyw,
o Arglwydd Dduw y lluoedd:
Tywynna arnom d'wyneb-pryd,
ni a gawn iechyd bythoedd.

Exultate Deo. *Pſal.* 81.

Cyngor i foli Duw am ei ddaioni, ac i gydnabod â'n anniolchgarwch.

O Cenwch fawl i Dduw ein nerth,
cerdd hyfferth cenwch iddo:
A llafar lais, a genau ffraeth,
gwnewch wrhaeth i Dduw Jago.
2 Cymerwch gathl, y pſallwyr glân,
a moeſwch dympan hefyd:
A chweiſiwch gywir gydâ hyn
y nabl a'r delyn hyfryd.
3 Cenwch utcyrn ar loer newydd,
y dydd hwn nodol iddo:
4 Hyn deddf yw hon ar wyl uchel,
Duw Iſrael ac Jago.
5 Yn Joſeph clymmodd hyn yn dyſg,
pan aeth o fyſg yr Aipht wŷr:
Lle clywais iaith oedd ddieithr im,
heb ddeall dim o'i hyſtyr.
(ymraich
6 Diangodd fy [illegible] drwy nerth fy
tynnais faich eich yſgwyddau:
Ac felly tynnais eich dwy law,
i'madaw a'r ffwrneiſiau.
7 I'th flinder gelwaiſt arnaf fi,
gwaredais di fel yna:
Wrth lais taran fy nirgelfa oedd,
yn glan dyfroedd Meriba.

8 Fy 'mhobl Iſrael gwrando fi,
os yſtyri yn ffyddlon:
9 Na fid ynot arall yn Dduw,
na chrymma'i gauddduw eſtron.
10 Myfi yr Arglwydd Dduw a'th ddug
o'r Aiphtir caddug allan:
Llanwaf dy fol heb ddiffyg dafn,
lleda dy ſafn yn llydan.

11 Ni chlywſai Iſrael fy rhybudd,
ni fyddent vfudd ymy:
12 Gollyngais hwynt i'w ffyrdd eu hun,
i'w cyngor cyndyn hwyny.
13 Och na wrandawſai Iſrael,
gan rodio'n ffel fy llwybrau:
14 A phwys fy llaw llethaſwn ffrom
eu holl elynion hwythau.

15 Caſwyr ein Duw, yn ei lid,
a oſtyngaſſo iddaw.
Ac ef a roeſai yn y tir
ammodau hir i'r eiddaw.
16 Ein Duw a roeſai iddynt borth,
drwy fraſder cymorth rhadol:
Rhoi mel o'r graig, rhoi llaeth yn lith,
a gwenith yn ddigonol.

Deus ſtetit. *Pſal.* 82.

Yn erbyn tuedd ac anghyfiownder barnwyr: a dymuno cyfiownder ar law Duw ei hun.

HOll farnwyr byd mae Duw'n eu mysg,
pe cymrent addysg gantho:
Duw yw ymysg y duwiau mân,
a'i farn sy lân heb wyro.
2 Pa hyd y rhoddwch farn ar dro,
gan bleidio gyda'r trowſion?
3 I'r tlawd, ymddifad, rheidus ſrwch,
paham na ferwch union.
4 Gwrandewch chwi ar y gwan a'r gwael,
a'r tlawd heb gael mo'i gyfraid;
(Pan ddel y rhai ni gar eich bron)
o ddwylo'r trowſion diriad.
5 Gwyr heb wybod heb ddeall chwaith
sy'n rhodio taith tywyllni:
Ni ſyflent hwy, pe ſiglai'nghyd,
yr hollfyd a'i ſylfeini.

6 Dwedais mai duwiau ych yn ſiwr,
a phlant i'r Gwr goruchaf:
Er hyn mal dyn marw a wnewch,
un gwymp a gewch a'ch hynaf.
7 Duw cyfod, a dyro farn ar
y ddaiar a'i theyrnasoedd:
Cans maint yw d'etifeddiaeth di
a feddi'r holl genhedloedd.

Deus quis ſimilis. *Pſal.* 83.

Plant Iſrael yn gweddio, ar i Dduw eu gwared rhag eu gelynion: ac ar iddo gosbi rhai drwg fel yr ofnent ef.

NA oſtega, na thaw, na fydd
di lonydd Duw y lluoedd:
2 Wele, d'elynion yn cryfhau,
gan godi 'pennau i'r nefoedd.
3 Ymgyfrinachu dichell ynn',
y lle mae ganthyn ſwriad,
A dychymygu dilen brudd,
i ni sy'n ymguddio danad.

4 Dwedaſant, deuwch difethwn hwynt
na byddo honynt genhedl:
Ac na byddo hyth (meddant hwy)
am Iſrael mwy mor chwedl,
5 Ymgynghoraſant bawb ynghyd,
ac yn un fryd i'th erbyn,

6 Edom, Iſmael, Moab blaid,
a'r holl Hagariaid cyndyn.

7 Gebal, Ammon, Amalechiaid,
Philiſtiaid a gwyr Tirus:
8 Aſſur, yn gydfraith â phlant Lot,
ſal dyna gnot maleiſus.
9 Tâl dithau adref yn y man,
megis i Madian greulon,
I Siſera, ne'i Iabin ſwrth,
a laddwyd wrth lan Cizon.

10 Yn Endor gynt bu laddfa fawr,
ar hyd y llawr ar wasgar:
Gwna hwynt hwythau laddfa ail,
a'i cyrph yn dail i'r ddaiar.
11 Goſod eu bonedd hwy fel Zeb,
ac Oreb yr un diwedd:
A'i tywyſogion fel Zeba,
a Salmunna i orwedd.

12 Dwedent y 'mynnent yn eu byw
gyſegrfa Duw i'w meddiant:
13 Fel troad rhod, neu wellt mewn
dyna yr hynt a gaſſant. (gwynt,
14 Fal y llyſg tân bob pren crin,
a'r fflam yr eithin mynydd;
15 Felly â'th 'ſtorm, ymlid hwy'n gynt
nâ dychon corwynt efrydd.

16 Llanw eu tâl o warth a chwys,
ceiſiant ar frys yr Arglwydd.
17 Ac yn dragwyddol iddynt bydd,
gywilydd, mefl, a gwradwydd.
18 Diſether hwynt: gwyped dyn byw
mai d'enw di yw Iehouah:
Ac mai ti vnic Dduw ſydd ar
y ddair yn oruchaf.

Quam dilecta. Pſal. 84.

Dafydd yn hiraethu am Deml Dduw, ac am gynulleidfa y Sainct: a chlod y bobl a ymwelant â Sion.

DY Babell di mor hyfryd yw
(o Arglwydd byw y lluoedd)
2 Mynych chwenychais weled hon,
rhag mor dra-thirion ydoedd.
Mae f'enaid i (fy Ion) mewn blys,
i'th gyſſegr lys dueddu:
Fy' nghalon i, a'm holl gnawd yw,
yn Nuw byw'n gorfoleddu.

3 Aderyn y to cafodd dy,
a'r wennol fry i'w chywion
Le wrth dy allor di i'w trin,
fy Nuw a'm brenin tirion.
4 Gwyn ei fyd a drig yn dy dy,
caiff dy foliannu ddigon:
5 Ac gwyn fi ſy'n cadarnhau,
a'th lwybrau yn eu calon.

6 Pe rhon a gorfod ar y rhai'n
rhyd glyn wylofain drawſwy:
Goſodant ffynnon iddyn nhw,
a'r glaw a lenwo ffwyſwy.
7 Ant rhagddynt bawb o nerth i nerth
nes cael yn brydferth ddyfod:
I'mddangos i Dduw gar ei fron,
yn Sion ei breſwylfod.

8 Arglwydd Dduw y lluoedd clyw fi,
a'm gweddi o Dduw Iagof:
9 Gwel wyneb d'eneiniog, at ſtâd,
Duw'n tarian nâd fi'n angof.
10 Gwell yw nâ mil, un dydd i'th dy,
am hynny mwy dewiſol
Ym fod ar riniog y drws fain,
nâ phlaſau y annuwiol.

11 Hael, haul a tharian yw Duw mâd,
a rydd rad a gogoniant:
Ni leſtair ef ddaioni maith,
i'r rhai a berffaith rodiant. (mawr
12 O Arglwydd Dduw y lluoedd
anfon i lawr dy gymmod:
Dedwydd yw'r dyn a rotho'i gred,
a'i holl ymddiried ynod.

Benedixiſti Dom. Pſalm. 85.

Er rhawyn nad oedd Duw yn tynnu mo'i wialen oddiar ei Eglwys gwedi ei dyfod adref o Babel, maent hwy yn gyntaf iw goffau ef i orphen arnynt waith ei ras. Ac yn achwyn rhag eu hir gyſtudd, ac yn olaf yn ymlawenychu yn eu gobaith o addewidion Duw.

DA fu i'th dir (gwiwdeg wir)
dychwelaiſt gaethiwed Iago;
2 Maddeuaiſt ddrygioni dy bobl ti,
mae'i camwedd wedi 'i guddio.
3 Tynnaiſt dy lid oddiarnom ni,
troiſt dy ddigllon [illegible]:
4 (O Dduw ein nerth) tro ni ymma'n ôl,
a'th lid bid bell oddiwrthym. (well,
5 Ai byth y digi wrthym ni?
a ſorri di hyd ddiwedd?
A ſaif dy lid o oes i oes?
Duw gwrando, moes drugaredd.
6 Pam? oni throi di a'n bywhau,
a llawenhau'r eiddo?
7 O dangos in' dy diriondeb mewn pryd,
felly caffon iechyd ynnom.
8 Beth a ddywaid Duw am danaf,
mi a wrandawaf hynny:
Fe draetha heddwch i'w bobl, a'i ſaint,
rhag troi yn anraint ynfydu.
9 I'r rhai a ofnant Arglwydd nef,
mae i iechyd ef yn agos:
Felly y caiff gogoniant hir,
o fewn ein tir ei aros.
10 Ei drugaredd, a'i wirionedd,
ar unwaith ymgyfarfuant:
Ei uniondeb, a'i hedd ynghyd,
ddwy'r tir a ymgusanant.
11 Gwirionedd o'r ddaiar a dardd,
uniondeb [illegible] o'r nefoedd:
12 Duw a ddengys yn' ddaioni,
a'n tir i roddi cnydoedd.
13 Uniondeb oedd o flaen Duw nef,
a'r [illegible] ef aed rhagddo:
A Duw a rodia yn ei waith,
[illegible] un waith ac efo.

Inclina Domine. Pſal. 86.

Dafydd yn gweddio ar Dduw am gymmorth, ac yn dymuno ar Dduw ei ddyſgu ef, Ac y mae efe yn achwyn rhag ei elynion.

GOſtwng o Arglwydd y glust dau,
clyw fy' ngweddiau tlodion:
Gwrando di fy' nghwyn a'r [illegible],
o'th [illegible] drugareddlon.
2 Cadw fy oes, gwr cymmwys wy,
ac ytti'r ydwy'n credu:
Duw bydd achubwr da i'th wâs,
o'th râs bydd i'm gwaredu.
3 Trugarha wrthif Arglwydd mâd,
cans arnad llefa'r [illegible]:
4 Cymhwys dy wâs Duw llawenha,
cans attad coda'i enaid:
5 Cans ti o Arglwydd ydwyt dda
i'th bobloedd a thrugarog,
I'r rhai a alwant arnat ti,
mae dy ddaioni'n [illegible].

O Arglwydd

6 O Arglwydd clyw fy llais mor llym,
a'm gweddi y'm ymbiliad :
7 Clywi fy llais, gwaeli fynghlwyf,
y dydd y bwyf i'm trallod.
8 Ymyſg y duwiau nid oes un,
fel tydi gun gogoned :
Ymyſg gweithredoedd cymmain hûn,
nid oes yr un un-weithred.

9 Y bobloedd oll a wnaethoſt (Ion)
o'th flaen don ac addolant :
A pha le bynnag ar y bont
i'th enw rhont ogoniant.
10 Cans tydi ydwyd fawr a pher
yn gwneuthur rhyfeddodau :
A thydi'n unig wyd yn Dduw,
ni cheiſir byw amryw dduwiau,

11 Dyſg imi dy ffordd (o Arglwydd)
câf yn rhwydd dy wirionedd :
Gwna fy nghalon yn un â thi,
ac ofnaf fi dy fawredd.
12 Fy Arglwydd Dduw moliannaf di
â holl egni fy nghalon :
Ac i'th fawr enw byth gan dant,
y rhof ogoniant cyſon.

13 Cans mawr ydyw dy drugaredd di,
tu ac attaf fi yn barod,
Gwaredaiſt f'enaid i o'r bedd,
ac o'r gorddyfnedd iſod.
14 Duw, daethant arnaf fi wŷr beilch,
fel llu o weilch ewin-ddrud :
Ceiſient ddwyn f'einioes o'r byd hwn,
i'w golwg gwn nad oeddud.

15 Ond tydi'n unig wyd hawddgâr,
a chlaear dy drugaredd.
Hwyr i'th lid, ac i gymmod hawdd,
llawn o nawdd a gwirionedd.

16 O edrych arnaf, moes dy râs
i'th wâs y ſydd i'th orllwyn :
Dod ym dy nerth, cadw fal hyn
fi, plentyn dy lawforwyn.
(wydd,
17 O Dduw dod o'th ferth ym' ar-
er gwaradwydd i'm caſeion :
Pan welant dy fod yn rhoi nerth
ym', ac ymadferth ddigon.

Fundamenta eius. Pſal. lxxxvij.

Yr Yſpryd glân yn prophwydo am ryddhâd yr eglwys a'r cyſur ſydd o fod yn un o honi.

SAilfeini hon (fel Sion) ſydd.
ar gyſſegr fynydd ucho':
2 Ac ar dy byrth rhoes Duw ei ſerch,
uwch pob trig-lannerch Iago.
3 O ddinas Duw, preſwylfa'r Ion,
mawr ydyw'r ſon am danad :
A gogoneddus air y ſydd,
uwch trigfannydd yr holl-wlad.

4 Rahab, Babel, a Phaleſtin,
a Thirus ffin, a'r Mwriaid,
A fu i'th blant elynion gynt,
mae rhai o honynt unblaid.
5 Ond dwedir hyn am Sion ber,
fo anwyd llawer ynthi,
Nid ymbell un : cans ſiccraf da
yw Duw goruchaf iddi.

6 Fe rydd yr Arglwydd yn ei r'f,
y neb fo cyfrif hono :
Efe a eſyd hyn ar led
ſef, Hwn a aned yno.
7 Cantor tafod, a chordor tant,
pob rhai ys' canant fawr-glod
A thrwy lawenydd mae'n parhau,
fy holl ffynhonnau ynod.

Domine.

Domine Deus. *Pſal.* 88.

Y ffydloniaid yn eu cyſtudd yn galw ar Dduw drwy ffydd.

O Dduw fy Iechyd, nos a dydd,
mae 'ngweddi 'n ufydd arnad,
2 Goſtwng dy gluſt, o Arglwydd nef,
a doed fy llef hyd attad.
3 Can's mae fy enaid mewn dull caeth,
a'm heinioes aeth i'r beddrod:
4 Fel gwr marw y rhifwyd fi,
a'm nerth oedd wedi darfod.

5 Mor farw a rhai wedi eu lladd,
a'i taflu 'nghladd mewn angof,
A laddyt di mor ſiwr a hyn,
na bai byth honyn atgof.
6 Goſodaiſt fi mewn dyfnder ffwch,
ac mewn tywyllwch eithaf.
7 Rhoiſt bwys dy ddig ar y corph mau,
a'th holl for-donnau arnaf.

8 Pellheiſt fy holl gydnabod da,
r'wyf yn ffieidd dra iddyn:
Ni chaf fi fyned at un câr,
yr wyf mewn carchar rhydyn.
9 Y mae fy 'ngolwg (gan dy lid)
mewn gofid o fawr gyſtudd.
Duw llefais arnad yn fy, mraw,
gan godi 'nwylaw beunydd.

10 Ai i'r meirw dangoſi wyrth?
a ddont i'th byrth i'th foli?
11 A draethir dy fawl yn y bedd,
a'th lân wirionedd heini?
12 Ai mewn tywyll y mae dy râd?
a'th iownder yngwlâd angof?
13 Fal hyn (Duw) llefais arnat ti,
o clyw fy 'ngweddi etto.
14 Pam (o f'Arglwydd a'm Duw) i'm
y rhoit f'enaid ar wrthod? (rhain
Ac y cuddi'st dy wyneb pryd?
fy' nghoel i gyd sydd ynod.
15 Truan ymron marwolaeth wyf,
mewn trymglwyf o'm ieuenctyd:
A'th ofni hwnn yn 'nychbeth gwael,
gan ammau cael mo'r iechyd.

16 Dy ddig a lifodd droſof fi,
d'ofn sydd i'm torri,n efrydod,
Fel deifr y daethant yn fy' nghylch,
do, do, o'm hangylch beunydd.
17 Ymhell oddi wrthyf rhoiſt bob câr,
pob cyfaill hygar heibio,
A'm holl gydnabod a fu gynt,
y'r ydynt yn ymguddio.

Miſericordias. *Pſal.* 89.

Dafydd yn moli Duw am ei gyfamod ac yn achwyn wacced oedd ei dyrnas: ac yn olaf y mae efe yn gweddio am ei wared o'i flinderau, ac yn dangos byrred oes dyn.

Myfyriaf gerdd byth i barhau,
o drugareddau'r Arglwydd:
A'i wirionedd i'm genau fydd,
hyd dragywydd yn ebrwydd.
2 Sef dwedais hyn: cair byth yn wir,
adeiledir trugaredd:
I barhau byth cair yn y nef
dy gadarn gref wirionedd.

3 Fal hyn (o Dduw attebaiſt ym',
mi a wneuthym rwym gan dyngu
I Ddafydd f'etholedig wâs,
a'r gair o'm grâs yn tarddu.
4 Fal hyn ſicrhaf dy hâd di byth,
a gwnaf wehelyth breiniad.

I'th gadarn ſaingc o oed i oed,
mi a roſ bob troed yn waſtad.

5 Am hyn yſiccrwyd tragwyddawl
y nef o fawl dy wyrthiau :
Yngorſedd Saint, ynghyrchfa hedd,
am bur wirioned d'eiriau.
6 Pwy ſydd cyſtal â'n harglwydd cu,
pe chwilid llu'r wybrennau ?
Ymyſg Angylion pwy mal Ion,
ſef ymhlith meibion duwiau ?

7 Drwy gynulleidfa ei Saint ef,
Duw o'r nef ſydd ofnadwy :
A thrwy'r holl ſyd o'n hamgylch ni,
i ofni ſydd ddyladwy.
8 Pwy ſydd debig iti Dduw byw,
o Arglwydd Dduw y lluoedd ?
Yn gadarn Ior, a'th wir i'th gylch,
o amgylch yr holl nefoedd.

9 Ti a oſtyngi y mor mawr,
a'r don hyd lawr yn iſig :
10 A nerth dy fraich curi dy gâs,
yr Aipht, fal gwâs lluddedig,
11 Eiddod nef a daiar i gyd,
ſeiliaiſt y byd a'i lanw :
12 Gogledd, dean, Tabor, Hermon,
ſy dirion yn dy enw.
(i'th law,
13 I th fraich mae grym', mae nerth
a'th gref ddeheulaw codi :
14 Nawdd a barn yw dy orſedd hir,
a nawdd a gwir a gert.
15 Eu gwynfyd i'r holl bobl a fydd,
a fo'i llawenydd ynod :
Ac yn llewych dy wyneb glân
y rhoddien i gyfarfod.

16 Yn d'unig enw di y cânt,
fawl a gogoniant beunydd,
Yn dy gyfiawnder codi'a wnânt,
ac felly hyddant ddedwydd.
17 Cans ti wyd gryfder eu nerth hwy,
lle y caffent fwy o dycciant :
Dydi a ddarchefi eu cyrn,
ac felly cedyrn fyddant.

18 Cans o'r Arglwydd a'i ddaioni,
y daw i ni amddiffin :
O Sanct Iſrael drwy ei law,
oddiyno daw ein brenin.
19 I'th ſanct y rhoiſt gynt wybodaeth,
drwy weledigaeth nefol :
Goſodais gymmorth ar gryf gun,
derchefais un dewiſol.

20 Cefais (eneiniais ef yn ol)
fy 'ngwâs dewiſol Dafydd
Ag olew ſanct : 21 Braich a llâw gref;
rhoiſt gyd ag ef yn llywydd.
22 Ni chaiff gelyn ei orthrymmu,
na'i ddrygu un mab enwir :
23 O'i flaen y coetha'i elynion,
a'i holl gaſeion dihir.

24 Fy 'ngwirionedd, a'm trugaredd,
rhof fi trwy gariad iddo,
Ac yn fy enw fi 'yn ddi orn,
dyrchefir ei gorn efo.
25 Goſodaf ei law ar y mor,
ac o'r goror bwygilydd :
A goſodaf ei law ddean,
hyd terfynau'r afonydd.

26 Ef a weddia arnaf fi
i'w galedi, gan ddiwedyd,
Ti yw fynhad fy Nuw, fy 'ngharn,
yn gadarn o'm ieuenctyd.
27 Minnau gwnaf yntau im yn fab,
yn gynfab ac etifedd,

Ar frenhinoedd y ddaiar-lawr,
yn uwch ei ras a'i fowredd.

28 A chadwaf iddo (yr un wedd)
drugaredd yn dragwyddol:
A'm cyfammod iddo yn llawn,
yn ffyddlawn, ac yn nerthol.
29 Gosodaf hefyd byth i'w had,
nerth a mawrhad uwch bydoedd
A'i orſedd-faingc ef i barhau,
un wedd a dyddiau'r nefoedd,

30 Ond os ei blant ef (drwy afrol)
nid ânt yn ol fy nghyfraith,
Os hwy ni rodiant, gan barhau,
i'm beirn a'm llwybrau perffaith,
31 Os fy neddfau a halogant,
ni chadwant fy holl eirchion,
32 Yna ymwelaf a'i cam gwrs,
â gwiail ſcwrs, neu goedffon.

33 Ond ni thorraf ag ef un nod,
o'm hammod a'm trugaredd;
Ac ni byddaf fi ddim yn ol,
o'm yſtyriol wirionedd.
34 Ni thorraf fy nghyfammod glân,
a ddaeth allan o'm genau,
Ac ni newidiaf air o'm llw,
mi a rois hwnnw 'n ddiau.

35 Yn fy ſancteiddrwydd tyngais im
na phallwn ddim i Ddafydd.
36 Bydd ei hâd a'i drôn, yn ddi draml
o'm blaen fel haul tragywydd.
37 Yn dragywydd y ſiccrheir ef,
fel cwrs (is nef) planedau
Haul neu leuad, felly y bydd
ei gwrs tragywydd yntau.

38 Ond ti a'n ffieiddiaiſt ac fyrr,
ac yn ddiyſtyr lidiog
Di a gyffroaiſt yn ddiablin,
wrth dy frenin eneiniog,
39 Diddymaiſt di dy air i'th was,
a'th râs, a'th addewidion;
Ac a'i halogaiſt ef yn fawr,
gan daflu'i lawr ei goron.

40 A drylliaiſt ei fagwyrydd ef,
a'i gaer gref rhoiſt yn adwy.
41 Yn agored felly y mae
yn brae i bawb ſy'n tramwy.
42 I'w gym'dogion gwarthrudd yw ef,
a than law gref ei elyn,
A llawen iawn y codent floedd,
bob rhai a oedd i'w erbyn,

43 Troiſt hefyd fin ei gleddau ef,
a'i law oedd gref a blygaiſt:
44 Darfu ei lendid ef a'i wawr,
a'i drôn i'r llawr a fwriaiſt,
45 Pryd ei ieuenctyd heibio'r aeth,
a thi a'i gwnaeth cyn fyrred,
A bwriaiſt drosto warthrudd mawr,
o nen hyd llawr y torred.

46 Pa hyd fy Nuw y byddi'n nghudd?
ai byth, fy Llywydd nefol?
A lyſg dy lid di fel y tân
yn gyfan yn dragwyddol?
47 O cofia f'oes ei bod yn fer,
ai 'n ofer gynt y gwnaethoſt
Holl blant dynion? o dal dy law,
ac yn' ni ddaw yn rhydoſt.

48 Pa wr y ſydd a'i oes dan ſel,
na ddel mewn marwolaeth atto?
Pwy a all ddiangc, ac ni ddaw
y caib a'r rhaw i'w guddio?
49 O mae dy nodded Arglwydd gynt?
mae hefyd dy drugaredd?

Mae dy lw, o yſcrythrol gyd,
i Ddafydd i'th wirionedd:

50 Coſia Arglwydd yn warad wydd llym'
lle'r ydym ni, dy weiſion.
Yr hwn a ddalodd i'm monwes i,
gan ſen y bobyl mawrion.
51 Yr hwn warthiſe eiddo dy ddigion di
yt' yn ei roddi 'n eiriog,
(Fy Arglwydd Dduw) a'r un ſarhad
i draedau dy eneiniog.
52 Moler yr Arglwydd bythe, Amen,
a byth Amen, hyn fytho.
Moler yr Arglwydd byth, Amen,
a byth Amen, hyn fytho.

Domine refugium. Pſal. 90.

Moeſen wrth weled y bobl heb y ſtyried dim o ddaioni Duw, na'i goſb, yn gweddio ar Dduw a'u droi eu calonau hwy o'i drugaredd.

Duw! buoſt ni yn Arglwydd da,
ac yn breſwylfa i drigo,
O hyd i hyd, felly yr aeth
pob rhyw genhedlaeth heibio,
2 Er cyn rhoi ſail y mynydd mawr,
cyn llunio llawr cwmpas fyd,
Duw! o dragwyddol wyd cyn neb,
hyd dragwyddoldeb hefyd.

3 Weithiau i ddiniſtr y troi ni,
troi dithau wedi 'n rhoddi,
A dwedi cyn ein myned i'r llwch,
dychwelwch meibion Adda.
4 Cans dec can mlynedd fel doe ynt,
pan elo 'i helynt heibio,
O'th flaen di, megis gwylfa nos,
ni chaiff yn ddangos etto.

5 Nid yw dyn ond fel hûn, neu ail
i adail, neu lifeiriant.
Neu megis glas lyſieuyn glwm,
mor fuan y newidiant.
6 Yr hwn y borau gwyrddlas fydd,
a gwywa o newydd arno:
Ond pan y torrer ef brydnawn,
yn fuan iawn mae 'n gwywo.

7 Cans yn dy lid difethwyd ni
gan ofni dy ddigofaint,
8 Rhoiſt di ein beiau gar dy fron,
a'n holl ddirgelion drygfaint:
9 Cans drwy dy ddig mae'n dyddiau
a'n teglwch gwedi darfod,
A'n holl flynyddoedd ynt ar ben,
fel gorphen hen chwedl gorfod.

10 Ein holl flynyddoedd yw ſaith ddeg,
dau bump chwaneg os bydd grym:
Yna ein nerth a'n boen blin iawn,
i ffoddom yr ydym yn gyflym.
11 Pwy a edwyn nerth dy lid
mawr ofid fydd o'th ſorri:
Sef fel y mae dy ofn di 'n fawr,
dy ddig fydd ddir fawr inni.

12 Dyſg felly 'n rifo 'n dyddiau gwael,
i'n calon gael doethineb.
13 Duw tro, hyd bryd? a dod yn hawdd
i'th weiſion nawdd ac undeb.
14 Yn forau iawn diwalla ni
â'th fawr ddaioni eiſoes,
Fel y caffom ni lawen fyd
yn hyfryd droes yn heinioes.

15 Gwna ni yn llawen, buom brudd
ban oedd yn gyſtudd dybryd:
A chwedl llawer blwyddyn drom,
y rhai y gwelſom adfyd.

16 D

2

16 O Dduw, gwna weled dy law-waith,
a'th wrthiau maith i'th weiſion,
A'th odidowgrwydd, a'th ffyniant,
ymyſg eu plant a'i hwyrion.

17 Arnom ni boed rhâd Duw a'i nerth,
i allu prydferth weithiaw, (dda,
Duw dod ein gwaith mewn trefn
Duw trefna waith ein dwylaw.

Qui habitat. *Pſal.* 91.

Dyma ſicrhâd o ddedwyddwch y dyn a fo yn rhoi ei hyder ar Dduw rhag pob profedigaeth. Addewid Duw i'r rhai a'i hofnant ac a'i carant ef, o ddiogelrwydd, a gogoniant tragyddol.

Y Sawl a drigo, doed yn nes,
yn lloches y Goruchaf,
Ef a ymerys i gael bod
ynghyſgod hwn ſydd bennaf.
2 Fy holl ymddiffyn wyd a'm llwydd,
wrth fy Arglwydd y dwedaf,
A'm holl ymddiried tra fwy fyw
ſydd yn fy Nuw Goruchaf.

3 Cans ef a weryd yr oes dau,
oddiwrth faglau yr heliwr,
A hefyd oddiwrth bla, a haint,
echryſlaint ac anghyſurwr.
4 Ei eſgyll drosod ef a rydd,
dan ei adenydd byddi
Yn ddiogel: a'i wiredd gred
ſydd gylch a bwccled itti.

5 Ni ddychrynni er twrf y nos,
na'r dydd o achos hedſaeth,
6 Er haint, neu bla, mewn tywyll ſydd,
neu hanner dydd marwolaeth.

7 Wrth dy yſtlys y cwymp mil,
a dengmil o'th law ddeau:
Ac ni ddaw drwg yn dy gyfyl,
a thi a'i gwyl yn ddiau.

8 A'th lygaid y gweli di ball
i'r enwir gwammal anian.
9 Wel fy holl obaith wyd (o Dduw)
ac uchel yw dy drigfan.
10 Ni ddigwydd niwed yt', ond da,
na phla, na dim' echryſlon,
I'th Eglwys a'th gynnulleidfa nawdd,
11 cans archawdd i'n Angylion,

I'th ffyrdd dy gadw, a'th gyllwyn,
a'th ddwyn â'i dwylaw hardd-deg,
12 Rhag digwydd yt ddrwg (hyd yn oed)
taro dy droed wrth garreg.
13 Dy ſangfa fydd ar y llew dig,
a'r aſp wenwynig ſethri:
Ar greulon genau'r llew o'r graig,
ac ar y ddraig y ſengi.

14 Mi a'i gwaredaf ef rhag brâd,
am roi ei gariad arnaf,
Am adnabod fy enw mau,
yn ddiau y derchafaf.
15 Geilw arnaf, mi' ai gwrandawaf,
mewn ing y byddaf barod,
Gwaredaf hefyd rhag ei gâs,
a chaiff drwy urddas fawrglod.

16 Fo gaiff fyw yn ddigon o hyd,
caiff yn y byd hir ddyddiau.
Dangoſaf iddo radlawn ffaeth,
a'm iechydwriaeth innau.

Bonum eſt: *Pſal.* 92.

Pſalm i gynhyrfu y bobl i gydnabod ac i foliannu Duw yn ei weithredoedd.

Diwedd diſymwch yr enwir: a dedwyddwch y cyſion yn cael moli Duw yn ei Deml.

MOliannu'r Arglwydd da iawn yw,
a chyfarch Duw yn bennaf:
Achanu i'th enw di ſawl,
a'th gannawl (y Goruchaf.)
2 Y borau am dy drugaredd,
a'th wirionedd ſon y nos,
3. Ar ddectant, nabyl, a thelyn,
myfyrio hyn a'i ddangos.

4 Hef drwy dy weithred llawen wyf,
ynnyn nwyf yn fy' Nuw Nef:
Yngwaith dy ddwylaw fy Nuw Ior,
beunydd y gorfoleddaf.
5 Dy weithredoedd ond mawrion ynt.
6 Dy helynt nis gwyr anghall:
Dy feddyliau o ddyfn iawn fryd,
hyn nis gwyr ynfyd ddeall.

7 Pan flodeuo yr enwir ddyn,
megis llyſeuyn iraidd,
Pan fo drygweilch yn gref eu plaid,
Duw yno rhaid eu diwraidd.
Y drwg flagur uchel yr ânt.
a hwy a ſyrthiant beunydd:
8 Tithau yr Arglwydd yn ddigel,
wyt uchel yn dragywydd.

9. O Arglwydd wele d'elynion,
dy gaseion difethir;
A holl weithredwyr trais a cham,
yn ddinam a wasgerir.
14. Tydi a ddyrchefi fy' nghorn,
fel yr unicorn perffaith.
Hefyd â gwerthfawr olew ir,
i'm taenellir i eilwaith.

11 Fy llygaid a welant hefyd,
fy' ngwynfyd a'm gelynion,
A'm clustiau a glywant ar frys
f'ewyllys am ddrwg ddynion.
12 Y cyſion blodeua i'r nen,
fal y balmwydden union,
Cynnydda yn iraidd y bydd,
fel cedrwydd yn Libanon.

13 Y rhai a blannwyd yn nhy Dduw,
yn goedwydd byw y tyfant,
Ac ynghynteddau ein Duw ni
y rhei' ni a flodeuant.
14 A dwyn eu ffrwyth a wnant o faint
yn amser henaint etto,
Tirſion, iraidd, a phrofadwy
a fyddant hwy yn hilio.

15 I ddangos nad traws, ac nad cam
yw f' Arglwydd a'm cadernyd,
Ac nad oes ynddo na chamwedd,
na dim anwiredd hefyd.

Dominus rgnavit. Pſal. 93.

Moliant i allu Duw: yn erbyn y bobl a wrthwynebant awdurdod.

TEyrnasu y mae yr Arglwydd, (gwedd:
mewn ardderchowgrwydd gwiſ-
Ymwiſgodd f' Arglwydd yn brydferth,
a nerth yr ymwregyſodd.
2 Fe a ſicrhaodd ſail y byd
heb ſyflyd, yn ddihareb;
Dy ſaingc er ioed a ddarparwyd,
ti wyd er tragwyddoldeb.

3 Y lliſeiriant, (fy Arglwydd) ſaint
y lliſeiriaint yn codi,
Tyrfau a llif yn rhwygo'r llawr,
a thonnau mawr yn codi hi.
4 Cadarn yw tonnau y moroedd,
gan dyrfau dy froedd lawer.

Cadarnach yw yr Arglwydd mau,
yn mhyrau yr uchelder.
5 Dy dyſtiolaethau ynt ſiwr iawn;
ſef cyfiawn yw ſancteiddrwydd,
A gweddus yn dy dy di ſydd,
byth yn dragywydd (Arglwydd.

Deus vltionum. Pſalm.94.

Gweddi at Dduw yn erbyn y gorthrymwyr, a chyſur i'r gorthrymedig.

O Arglwydd Dduw, Duw mawr ei
dialwr llym pob trahau, (rym,
O Dduw y nerth, ti biau'r tâl,
a'r dial, ymddiſgleiria.
2 Ymddercha di farnwr y byd,
a thâl i gyd eu gobrwy,
I'r beilchion a'r trahaus bod,
y tâl a fo ddyladwy.

3 Pa hyd? (Arglwydd) o pa hyd,
y chwardd gwyr hyd drygionus?
4 Yr ymfalchiant yn eu drwg,
gan ſygnach amlwg ffroſtus?
5 A'th bobl di (Arglwydd) a faeddant,
a chyſtuddiant dy dretad,
6 Y weddw, a'r dieithr a laddant,
lladdant yr amddifaid.

7 Dywedaſant hyn heb geiſio cel,
ein gwaith ni wel yr Arglwydd,
Ac ni ddeall Duw Iago hyn,
ymmy ni ddiſgyn aflwydd.
8 Ymyſg y bobloedd diſtraw ddyn,
yſtyriwch ddynion angall,
Chwithau ynfydion, o ba bryd
y rhowch eich bryd ar ddeall?

9 Hwn a wnaeth y glust i bob byw,
oni chlyw ef yn amlwg?
Ac oni wyl hwnnw yn hawdd
a luniawdd i ni olwg?
10 Oni cherydda hwnnw chwi
ſy'n coſbi pob cenhedlaeth?
Ac oni wyr hwnnw y ſy'n
dyſgu i ddyn wybodaeth?

11 Gwyr yr Arglwydd feddyliau dyn
mai gwagedd ydyn diſtaith,
12 Duw, dedwydd yw a gerbech di,
a'i ffordd di yn dy gyfraith:
13 Yr hon a ddyſg i ddyn wrhau,
i ſiwrw dyddiau adfyd,
Tra foer yn darparu y clawdd,
y ſai y bawdd yr enwir.

14 Cans ein Iôr ni ei bobl ni âd,
a'i wir dretâd ni wrthyd,
15 Ef at iawn farn a gyrcha,
a phob dyn da a'i dilyn.
16 Pwy a gyfyd gyda myfi,
yn erbyn egni trowſedd?
Pa rai a ſafant ar fy ſeidw
yn erbyn anwiredd?

17 Oni bai f'od Duw imi yn borth,
ac y ſwyn cymorth imi,
Braidd ſu na ddaethai yno y loes,
a roeſai f'oes i dewi.
18 Pan fawn yn cwyno dan drymhau,
rhag bod f'in camrau lithro,
Fy Arglwydd, o'th drugaredd drud,
di a'm cynheliad yno.

19 Pan fo ynof amlaf yn gwan,
bob rhyw feddyliau trymion,
Doe dy ddiddanwch di ar dro,
i gyſuro fy nghalon.
20 A oes gyſeillach i ti Dduw,
a wnaint yr anwiolion?

ywn a lunia enwiredd weithian,
yn lle y gyfraith union.

21 Y rhai ſy'n ymdyrru ynghyd,
ar fryd diwyn oes y cyfion;
e yn eu cyngor yr ymwnaed
i geiſio gwaed y gwirion.
22 Ond yr unic Iôr ſydd er hyn,
yn llwyr amddiffyn f'enaid:
Efe yw fy' nerth o'm hol a'm blaen,
a ſefyllfaen fy ymddiriaid.

23 Efe a dâl i bob dyn drwg,
yn amlwg am ei gamwedd:
y maleiſus tyn Duw o'r byd,
am ei chwydd o enwiredd.

Venite exultemus. Pſalm. 95.

Y mae'n annog i foli Dûw am lywodraethu y byd, a dewis yr eglwys: c i ochel cyfeilorni ein tadau, y rhai m desaptio Duw, ni chawſant ddyfod idir y bywyd.

O Dowch a chanwn i'r Arglwydd,
efe yw llwydd ein bywyd:
c ymlawenhawn yn ei nerth,
ef yw ein prydferth iechyd.
2 O down yn un-fryd gar ei fron,
â chalon bur ddiolchgar:
Bryſſiwn at Dduw dan lawenhau,
a chanwn pſalmau'n llafar.

3 Herwydd yr Arglwydd nef a llawr,
y ſy Dduw mawr yn ddiau:
Tywyſog mawr yw ef mewn trin,
a brenin yr holl dduwiau.
4 Efe biau'r holl ddaiar gron,
a'r dyfnder eigion danaw:
Uchelder hefyd, eithafoedd,
mynyddoedd ſydd yn eiddaw.
5 Ef biau'r moroedd uwch pob traeth,
ac ef a'i gwnaeth iddo:
Ei ddwylaw ffurfiaſant yn wir
y ſych-dir ac ſydd yntho.
6 O dowch addolwn, cyd-ymgrymwn,
ac ymoſtyngwn iddaw:
Ef yw ein Arglwydd un-ben chwi,
ef a'n gwnaeth ni â'i ddwylaw.

7 Cans ef i ni y ſydd Dduw da,
a phobl ei borfa ydym:
A'i ddefaid ym, os chwi a glyw
ei air ef heddyw'n gyflym.
8 Meddyliwch fod eich bai ar lêd
na fyddwch galed galon:
Fel yn nydd prawf, ne ddydd anial dir,
lle y cafir bod ymryſon.

9 Y lle temtiodd eich tadau fi,
a'm profi i'm adnabod:
Faint ydoedd y gweithredoedd mau,
yn ddiau cawſant wybod.
10 Dros ddeugain mlynedd â'r llin hon
drwy lawer ymryſon, dywedais,
Pobloedd ynt cyfeilioruus iawn,
a'i calon yn llawn malais.

Cans nid adwaenent y ffyrdd mau,
onid amlhau eu tuchan:
11 Wrthynt i'm llid y tyngais hyn,
na ddelyn i'm gorphwysfan.

Cantate Domi. Pſal. 96.

Cyngor i bob cenhedlaeth i foli Duw am ei drugaredd.

O Cenwch glod i'r Arglwydd mâd,
a threfnwch ganiad newydd;
Yr holl ddaiar datcenwch fawl,
yr Arglwydd nefawl beunydd.

2 Cenwch chwi glod i'r Arglwydd nef,
a'i enw ef bendigwch,
A'i iechydwriaeth drwy grefydd,
o ddydd i ddydd cyhoeddwch.

3 Datcenwch fyth ei glod a'i rad,
yngwlad y cenhedlaethoedd,
A'i ryfeddodau ef ynt 'mhlith,
pob amryw, amrith bobloedd.
4 Cans ein Arglwydd ni ſydd Dduw
a rhagor canmoladwy, (mwyfwy
Uwch yr holl dduwiau y mae ef,
yn frenin nef ofnadwy.

5 Duwiau y bobl eulynnod ynt,
ni ellynt mwy na chyſgod;
A'n Duw ni a wnaeth nef a llawr'
fal dyna [illegible] gormod.
8 Cans mawr ydyw gogoniant nef,
ac o'i flaen ef mae harddwch,
Yn ei gyſſegr ef y mae nerth,
a phrydferth yw'r hyfrydwch.

7 Chwi dylwythau y bobloedd, trowch,
yn unwedd rhowch i'r Arglwydd,
I'r Arglwydd rhowch ogonedd fry,
a nerth, a hynny'n ebrwydd.
8 Rhowch ogoniant i'w enw ef,
yr Arglwydd nef byth bythoedd,
A bwyd offrwm iddo a rowch,
a chwi dowch i'w gynteddoedd.

9 Addolwch l'Arglwydd gar ei fron,
i'w gyſſegr, digon gweddol:
A'r ddaiar rhagddo, hyd, a lled,
dychryned yn aruthrol.
10 I'r holl genhedloedd, dwedwch hyn,
yr Arglwydd ſy'n teyrnasu:
Nid yſgog y byd ſy'n ſicr iawn,
ef a wyr uniawn farnu.

11 O llawenhaed nefolaidd do,
i'r ddaiar bo gorfoledd:
Rhued y môr a'i donnau llawn,
a'r pyſg ſy' ynelon ei annedd,
12 A gorfoledded y maes glâs,
ei dwf, a'i addas ffyniant:
A phob pren gwyrdd ſydd yn y coed,
i'r Arglwydd rhoed ogoniant.

13 Am ei ddyfod, am ei ddyfod,
a'i farn ſydd hynod iownwedd:
Barna yn gyſion yr holl fyd,
a'r bobl, â'i gyd wirionedd.

Dominus regit. *Pſal.* 18.

Dafydd yn cynghori pawb i lawenychu am ddyfod teyrnas Chriſt, yn ofnadwy i'r anwir, ac yn llawenydd i'r cyſion.

YR Arglwydd ydyw ein pen rhaith,
bo perffaith y ddaiaren:
Ynysoedd cedyrn yr holl fyd,
bont hwy i gyd yn llawen.
2 Niwl a thywyllwch ſy i'w gylch ef,
hyfrydwch nef gyfannedd:
Iawnder a barn ydynt yn ſail,
ac adail mainge ei orſedd.

3 Tân â o'i flaen ef, ac a lyſg
ym myſg ei holl elynion:
4 A'i fellt yn fflamio trwy'r holl fyd,
oedd olwg enbyd ddigon.
5 O flaen Duw, fel y tawdd y cwyr,
y bryniau'n llwyr a doddent:
O flaen hwn (ſef yr Arglwydd) ar
y ddaiar y diflannent,

6 Yr holl nefoedd yn dra hyſbys
a ddengys ei gyfiownedd,
A'r holl genhedloedd a welſant
ei fawr ogoniant rhyfedd.
7 Gwradwydd i'r rhai a waſnaethan
y delwau mân cerfiedig:
Addolwch ef (nid eulun cau)
holl dduwiau darfodedig.

8 Dy farnedigaeth (o Dduw Jon)
a glybu Sion ddedwydd;
Merched Juda (o herwydd hyn)
ſy'n ymnyn o lawenydd.
9 Cans ti (o Arglwydd) yw fy Naf,
goruchaf dros y ddaiar:
Rhagorol yw'r dyrchafiad tau
uwchlaw'r holl dduwiau twyllgar.

10 Pob drygioni chwi a gâſewch,
caru a wnelwch yr Arglwydd,
Hwn ſydd yn cadw oes ei Saint,
i'w dwyn o ddrygfraint afrwydd.
11 Heuwn daiar yr egina'i hâd,
goleuad dawl i'r cyfion,
Yn ol triſtwch fo dry y rhod,
i lân gydwybod union.

12 Yn yr Arglwydd, o'r achos hon,
chwi gyfion llawenychwch,
Drwy goffa ei ſancteiddrwydd ef,
â llais hyd nef moliennwch.

Cantate Domino. Pſal. 98.

Annog pob creadur i foli Duw, am ei allu, a'i drugaredd, a ffyddlondeb ei gyfammod ynghriſt, drwy'r hwn y mae ein cadwedigaeth ni.

CEnwch i'r Arglwydd newydd gân,
ei waith ſy lân ryfeddod:
Ei law ddeau a'i fraich a wnaeth,
i'n iechydwriaeth parod,
2 Yr Arglwydd hyſbys in'y gwnaeth
ei iechydwriaeth gyhoedd.
A'i gyfiownder ef yn dra hawdd
datguddiawdd i'r cenhedloedd.

3 Fe gofiodd ei drugaredd hir,
a'i wir i dy Iſrael,
Fel y gwelodd terfynau'r byd
ei iechyd yn ddiymgel.
4 I'r Arglwydd â chaniad llafar,
chwi yr holl ddaiar cenwch,
A llafar lais, ac eglur lef,
fry hyd y nef y lleiſiwch.

5 Cenwch i'r Arglwydd Dduw fal hyn
â'r delyn, a chywirdant:
A chydâ'r delyn lais a thôn,
rhowch iddo gyſon foliant.
6 Canu yn llafar ac yn chwydd,
o flaen yr Arglwydd frenin:
Ar yr udcyrn, a'r chwythgyrn pres,
fal dyna gyffes ddibrin.

7 A rhued y môr mawr i gyd,
a'r byd, ac oll ſydd ynthynt,
8 Y llif-ddyfroedd, a'r mynyddoedd,
y mae yn addas iddynt.
9 Curant, canant, o flaen Duw Jon,
yr hwn ſyn barnu'r bydoedd. 8
I'r byd y rhydd ei farn yn iawn,
ac yn uniawn i'r bobloedd.

Dominus regnavit. Pſal. 99.

Mawl teyrnas Chriſt, dros yr Iddewon a'r cenhedloedd: gan eu hannog i foli ac i waſanaethu Duw, ac i weddio arno.

YR Arglwydd Dduw yw ein brenin
er maint yw trin y bobloedd:

Mae'n eiſtedd rhwng dau gerubyn,
fe gryn pob daiar leoedd.
2 Canys brenin mawr ydyw'r Ion
yn Seion o'i dderchafel:
Ac uwchlaw pobloedd yr holl fyd,
y ſydd o radd uchel.

3 Cydfoliannant o'r nef i'r llawr
dy enw mawr rhagorol:
Ofnadwy, ſanctaidd, yw tiw drin.
4 tithau (o frenin nerthol)
A geri farn, darperi iawn:
yn gyfiawn heb drawſ olgo,
A barnedigaeth bur ddidwyll,
a wnaethoſt di yn Iago.

5 Derchefwch yr Arglwydd ein Duw,
fel ſanctaidd yw i'w faingedd:
Ymgrymmwch o flaen ei ſtol draed,
felly parched ei ſanctedd.
6 Moſes, ac Aaron ſanctaidd blaid,
ymhlith offeiriaid gyrredd:
Samuel galwai ei enw ef,
yntau o'r nef attebodd.

7 Mewn colofn o niwl y bu ſwiſn,
gan Dduw lefaru wrthynt,
Tra fuont hwy yn cadw ei fodd,
a'r deddf a roddodd iddynt.
8 Gwrandewaiſt arnynt, doddaiſt ged,
a'i harbed, gan ymattal:
Duw ein Nâf, dyrnawdd parod fu,
a hwythau'n haeddu dial.

9 Derchefwch ein Duw Ior am hyn,
yn Seion fryn cyſſegraidd,
Ymgrymmwch iddo yn eich byw,
ſef unig Dduw ſydd ſanctaidd.

Iubilate Deo. *Pſal.* 100.

Mae yn cynghori pob dyn i waſanaethu yr Arglwydd, ac i fyned i'w gynulleidfa i'w foli.

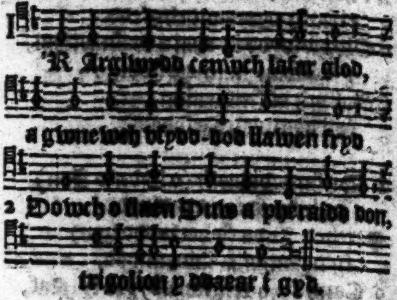
I'R Arglwydd cenwch laſar glod,
a gwnewch ddyfydd-dod llawen fryd
2 Dowch o flaen Duw a pheraidd don,
trigolion y ddaear i gyd.

(Dduw,
3 Gwybyddwch mai'r Arglwydd ſydd
a'n gwnaeth ni'n fyw fel hyn i fod,
Nid ni'n hunain, ei bobl ym ni,
a defaid rhi'ei borfa a'i nod.

4 Dewch i'w byrth a diolch brau,
yn ei gynteddau molwch ef,
Bendithiwch enw Duw hynod,
rhowch iddo glod drwy laſar lef.
5 Cans da yw'r Arglwydd, a'i ddawn
da ei drugaredd a di lyth, (hedd,
A'i wirionedd in-i a roes,
o oes, i oes, a bery byth.

Miſericordiam. *Pſal.* 101.

Dafydd yn dangos trefn a rheol ei dy: ſef yn gyrru ymaith y rhai drwg, ac yn mawrygu y da.

DAtcanaf drugaredd a barn,
i'r Arglwydd cadarn canaf.
2 Bydwaf ddeallus mewn ffordd wych,
hyd onid delych attaf.
A rhodiaf yn yn fy nhy yn rhwydd,
a thrwy berffeithrwydd calon.

3 Pob peth drwg ſydd gennif yn gâs,
a childyn ddyrys ddynion.

4 Calon gyndyn ynof ni bydd,
drwg weithydd ni'dnabyddaf.
5 Sclandrwr dirgel, a'r balch uchel
o'r achos ni oddefaf.
6 Ar ffyddloniaid mae 'ngolwg i,
fe lyn y rhei'ni wrthy:
7 A'r hwn a rodio mewn ffordd dda,
hwn a wasnaetha ymmy.

8 Ni chaiff aros o fewn fy nhy,
un dyn ac ſy dwyllodrus,
yn fy' ngolwg un dyn ni bydd,
a lunio gelwydd trefnus.
9 Holl annuwiolion fy' ngwlâd faith,
yn forau ymaith torraf:
Fel na ddelont i ddinas Dduw,
y cyfryw a ddiwreiddiaf.

Domine exaudi,. Pſal. C I I.

Gweddi y ffyddloniaid yn amſer caethiwed Babel.

O Arglwydd, erglyw fy' ngweddi,
a doed fy' nghri hyd attad:
2 Na chudd d'wyneb mewn ing tra (fwyf,
clyw, clyw, pan allwyf arnad.
3 Fy' nyddiau aethant achos hyn,
fef cynddrwg im cyſtuddiwyd:
Fy eſgyrn poethant achos hyn,
fal tewyn ar yr aelwyd.

4 Fy' nghalon trawyd â chryn tâs,
ac fel y gwelit-glas gwywodd:
Fel yr anghofiais fwyta 'mwyd
dirmygwyd fi yn ormodd.
5 Glynodd fy eſgyrn wrth fy' nghroen
gan faint fy' mhoen a'm tuchan.
6 Fel un o'r anialwch, lle y trig
y pelig, neu'r dylluan.

7 Neu fel un o adar y to,
a fai yn gwilio 'i fywyd,
Yn rhodio 'n unig ben y ty:
wyf an hy ac anhyfryd.
8 Fy' ngelynion â thafod rhydd,
hwy beunydd a'm difenwant:
A than ynfydu yn ei gwyn,
i'm herbyn y tyngaſant.

9 Fel llwch a lludw yn fy' mhla,
fu'r bara a fwyteais:
Yr un wedd yn y ddiod fan
fy' nagrau a gymyſgais.
10 A hyn fu o'th ddigofaint di,
am yt' fy' nghodi unwaith:
Ac herwydd bod dy ddig yn fawr,
i'r llawr i'm teflaist eilwaith.

11 Fy' nyddiau troeſant ar y rhod,
ac fel y cyſgod ciliant;
A minnau a wywais achos hyn,
fel y glaſwelltyn methiant.
12 Ond tydi Dduw, fy Arglwydd da,
a barhei yn dragwyddol,
O oes i oes dy Enw a aeth
mewn coffadwriaeth grasol.

33 O cyfod bellach trugarhâ,
o Dduw bydd dda wrth Sion:
Mae'n fadwos wrthi drugarhau,
fel dyma 'r nodau 'n union:
14 Cans hoff iawn gan dy weiſion di
ei meini a'i magwyrau,
Maent yn tosturio wrth ei llwch,
a'i thristwch, a'i thrallodau.

15 Yno yr holl genhedloedd byw
yr Arglwydd Dduw a ofnant,
A'r holl frenhionedd trwy y byd,
a ront yt gyd ogoniant.

16 Pan adeilader Sion burch,
a hon yn ddisgwych i'r golygwyr;
Pan weler gwedd yr Arglwydd nef,
y modd e'i [illegible].
17 Edrychodd hwn ar weddi'r gwael,
rhoes iddynt gael eu harchau:
18 Scrifennir hyn: a'r oes yn ol
a gaiff ei ganmol yntau.

19 Cans Duw edrychodd o'r nef fry,
ar ei gyſſegr-dy, Seion:
20 Clybu ei gri'ddfan, er rhyddhau
plant angau' i garcharorion.
21 Fel y cyhoeddent hwy ar gân
yn Seion lân, ei foliant;
Ac yngh'aer-Salem yr un wedd,
ei folyredd a'i ogoniant.

22 Hyn fydd pan gaſglo pawb ynghyd,
yn unfryd i'w foliannu;
A'r holl deyrnaſoedd dont ynghyd
yr Arglwydd, i'w waſanaethu.
23 Duw ar y ffordd lleihâodd fy nerth,
byrhâodd fy' uchelferth ddyddiau,
A mi'n diſgwyl i'm gwahâd ar gais,
24 yno y dywedais innau:

O Dduw na thorr ſy oes yn frau,
ynghanol dyddiau f'oedran:
Dy flynyddoedd di ſydd erioed,
o oed i oed y byddan.
25 Di yn y dechrau ddodaiſt ſail,
ydd iſod adail daear:
A chwmpas wybren uwch ein llaw,
yw gwaith dy ddwylaw hawddgar.

26 Darfyddant hwy, parhei di byth,
treuliant fel llyth trwſiadau.
27 Troi hwynt fel gwiſg, llygru a
felly newidiant hwythau: (wnant
Tithau Duw, hwnnw yr un wyt ti,
a'th flynyddoedd ni ddarfyddant.
28 Holl blant dy weiſion gar dy fron,
a'i [illegible].

Benedic anima. *Pſal. 103.*

Y mae'n cynghori pob creadur i foli yr Arglwydd am ei aneirif drugareddau, a'i ymwared i'r ffydloniaid.

Fy enaid moliannu Duw yr Ion,
a chwbl o'm eigion ynof.
2 Fy enaid moliant i'r Arglwydd nef,
na'i ddoniau ef yn angof.
3 Yr hwn ſy'n maddau dy holl ddrwg,
yr hwn a'th ddwg o'th leſgedd;
4 Yr hwn a wnaeth dy oes yn llon,
drwy goron o'i drugaredd.

5 Hwn a ddiwalla d'enau di
â'i lawn ddaioni pybyr:
Drwy adnewyddu yt' dy nerth,
mor brydferth a'r hen eryr.
6 Yr Ion cyfiawnder, barn a wnai
i'r rhai ſydd orthrymedig.
5 Dangos a wnaeth ei brif ffyrdd hen
i Foeſen yn nodedig:

Ac i Iſrael ei holl ddwrwn.
8 Duw llawn yw o drugaredd:
Hwyr yw ei lid, parod ei rád,
fal dyna gariad rhyfedd
9 Nid ymryſon ef â ni byth,
nid beunydd chwyth digofaint,
10 Nid yn ol ein drygau y gwnai
â ni: ni'n coſbai cymmaint.

11 Cyhyd ac yw'r ffurfafen fawr
oddi ar y llawr o uchder,
Cymaint i'r rhai a'i hofnant ef,
ſydd nawdd Duw nef bob amſer.

12 Os pell yw'r dwyrain olwg hin
oddiwrth orllewin machlud;
Cyn belled efe, holl bechod llym,
oddiwrthym ef a'i symmud.

13 Ac fel y bydd mawrdad, serch a chwant,
tâd da i'w blant naturiol,
Felly cawn ein tâd o'r nef,
os ofnwn ef yn dduwiol.

14 Efe a'n hadwaen ni yn llwyr,,
fe wyr mai llwch yw 'n defnydd:

15 Oes dyn fel gwellt-glas sy'n tyfu
neu ddail, neu flodau, mansydd,

16 Yr hwn, cyn gynted ag y del
y gwynt a'i awel dderfydd,
A chwythir ymaith felly o'i le,
na wyddis ple y tyfodd.

17 Ond grasusau dyngaredd a fydd,
yn lân drugarog ffyddlawn,
O oes i oes heb drange, heb drai,
gan Dduw i'r rhai a'i hofnant.

18 A'i gyfiawnder i blant y plant
a gadwant ei gyfammod;
O chofiant ei orchymynion ef,
mae tyrnas nef yn barod.

19 Yno mae ei orseddfa ef,
fel yn y nef tragwyddol:
A llywio y mae ef bob peth,
drwy ei frenhiniaeth nefol.

20 Bendithiwch chwi yr Arglwydd
angylion, a'i holl gedyrn. (Jon,
Ei lân orchymmyn ef a wnewch,
a'i lais gwrandewch yn drachwyrn.

21 Bendithiwch chwi yr Arglwydd ner
ei luoedd tyner tirion.
Ei wyllys gwnewch, canlynwch hir-
chwychwi ei gywir weision.

22 Bendithiwch chwi yr Arglwydd nef
ei hollwaith ef lle byddont:
Ymmhob lle [illegible] o'i waith a'i haint,
O f'enaid moli di'r Arglwydd.

Benedic anima. *Psal.*104.

Diolch am wneuthuriad, a llywodraethiad y byd, drwy ryfedd ragluniaeth Duw.

Fy'enaid mawl i'r Arglwydd hyn,
o f'Arglwydd Dduw y mawrhydedd,
Mawr wyt, gogoniant a gai di,
gwiwlwyst ag anrhydedd,

2 Megis â dillad y gwisgi fo
am dano y goleuni:
Rhydd yn ei gylch yr wybr ar daen,
yn llydan, fel llen lydan.

3 Ar ddwfr rhoes sail ei stafelloedd,
gwnaeth y cymylau iddo
Yn ddwy'n olwynion: mae ef hyd
uwch esgyll gwynt yn rhodio.

4 Gwnaeth bob chwythwa iddo'n (gennad,
gogonedd y furfiau:
A'i weinidogion o fflam dân,
a wibiant rhyd yr wybren.

5 Tref y rhoes sail y ddaiar gron,
fel na syfl hon oddiyno:
Yr hon a bery fel y rhoes,
o oes i oes, heb siglo.

6 Tydi (Dduw) a ddilledaist hon
â'r eigion yn fantellau,
Ac oni bai dy ddehau law,
a'r dyfr uwchlaw y bryniau,

7 Gan dy gerydd maent hwy yn ffo,
fel pan y clywo daran:
Dolwy fraw a ffoes ar hyd y ddol,
y deifr i'w hol a lechan.

8 Weithiau y codai'r deifr yn fryn,
weithiau fel glyn pan hyllent,
Lle trefnaist iddynt hwnnw'r lle,
ai weithiau y gorphwysent.

9 Gosodaist derfyn lle yr arhont,
ac fel nad elont drosto:
Ac na ddelont hwy fyth drachefn i lawr,
y ddaiar lawr, i'w chuddio.

10 Rhoes Duw ffynnon i bob afon,
a phawb a yfant beunydd:
A rhed y ffrydau rhwng y glynn,
a rhwng pob bryn a'i gilydd.

11 Yfant yno anifeiliaid maes,
assynnod yng nghaes gwyllion,
Heb ymadael a llawr y nant,
hyd onid ydynt ddigon.

12 Ac adar awyr pont gar llaw,
i deiliaw rhwng y coedydd:
Yn canu eu carol o bren i bren,
cathlyddiaeth lawen ddydd.

13 Dwfr ar fynyddoedd lle ni ddaw,
fe wlych â glaw oddiarno:
A'r gwastad tir efe a'i gwlych,
bob gwrm a rhych i ffrwytho.

14 Parodd i'r gwellt dyfu wrth raid
anifeiliaid: a'r llysiau,
Er da i ddyn: Lle rhoes o'r llawr,
ymborthiant mawr rhag angau.

15 A gwin llawena calon dyn,
ag olew tywyn wyneb:
A bara nerthir calon gwan,
mewn cyfliwr digonoldeb,

16 Prennau'r Arglwydd o sugn llawn,
o'i unic ddawn y tyfan.
Sef y coed cedrwydd brigog mawr,
a roes e'n llawr y Liban.

17 Lle y mae nythod yr adar mân,
mewn prennau glân cadeir-ir:
Lle mae'n ffynnidwydd glwys lwys
mae ty'r aderyn ciconie. (glyn

18 Y mynydd uchel a'r bryn glâs,
yw diddos y danas lychod:
Ogof y ddôl graig a wnai les,
yn lloches i'r cwningod.

19 Fe roes i'r lleuad ei chwrs clau,
a'i chyfnewidiau hefyd:
A'r haul o amgylch y byd crwn,
fe wyr hwn ei fachlyd.

20 Tywyllwch nos a roed wrth raid
i fwystfiliaid y coedydd.

21 Y llewod rhuant am gael maeth,
gan Dduw, ysglyfaeth beunydd.

22 A chwedi cael yr ymborth hyn,
pan ddel haul attyn unwaith,
Ymgasglant hwy i fynd i'w ffau,
ac i'w llechfau allwaith.

23 Y pryd hwn cyfyd dyn i'w waith,
ac i'w orchwylwaith esgyn;
Ac felly yr erys tan yr hwyr,
lle y caiff yn llwyr ei fywyd.

24 O Dduw, mor rhyfedd yw dy waith
o'th synnwyr berffaith dradoeth!
Gwnaethost bob peth â doethder dawn,
a'r tir sy llawn o'th gyfoeth.

25 A'r llydan fôr, y deifr ymmysg,
lle aml yw pysc yn llemmain:
Lle yr ymlusgant, rif yr ôd,
bwystfilod mawr a bychain.

26 Yno yr â y llongau glân
dros y Leuiathan heibio.
Yr hwn a osodaist di lle y mae
yn cael ei chwarae ynthi.

27 Hwynt oll diſgwiliant yn ei bryd
am gael oddiwrthyt borthiant:
I gael dy rodd yngafael ynghyd,
ie am ei bywyd bydant.
28 Duw, pan agorech di dy law,
oddi yno daw daioni:
Pob anifail a phob rhyw beth,
a ddaw yn ddifeth ini.
29 Pan guddiech di dy wyneb pryd,
a chasglu d'yſpryd allan,
Crynant, trengant, ac ant i'w llwch.
[illegible] a'th [illegible],
30 Duw, pan ollyngech di dy râd,
fel rhoddi cread newydd,
Y modd hyn wyneb yr holl dir
a adnewyddir beunydd.
31 I'r Arglwydd gogoneddus fydd
drwy fawr lawenydd bythoedd,
Yr Arglwydd yn ddiau a fedd,
orfoledd yn y nefoedd.
32 Ein Duw o'r nef a edrychar
y ddaear, a hi a ddychryn.
Os cyffwrdd a'r mynyddoedd draw,
y mwg a ddaw o honyn.
33 Canaf i'r Arglwydd yn fy myw,
canaf i'm Duw tra fythwyf:
34 Mi a lawenhaf yn fy Jôn,
bydd ffyddlon hyn a wnelwyf.
35 Y trawſion oll o'r tir ânt hwy,
ni bydd mwy annuwiolion.
Fy enaid, mola Dduw yn rhodd:
mae hyn wrth fodd fy nghalon.

Confitemini Domino. Pſalm 105.

Mae fe yn canmol daioni Duw, am ei dewis hwy yn bobl iddo gan wnenthur iddynt ddaioni er mwyn ei addewid.

CLodfored pawb yr Arglwydd nef,
ar ei enw ef y gelwch,
A'i weithredoedd ymmyſg pobloedd.
yn gyhoedd a fynegwch.
2 Cenwch ei gerdd, clodforwch hwn,
a'i ddidwyll ryfeddodau.
3 Y rhai a gais ei enw, (y Saint)
llawenant yn eu calonnau.
4 Ceiſiwch yr Arglwydd a'i nerth
a i fodd bob awr yn rhadlon, (mawr,
5 Cofiwch ei holl ryfeddodau,
a barn ei enau cyfion.
6 O hâd Abraham ei wâs fo,
o feibion Jaco 'r ethol:
7 Ef yw'n Duw, a'i farn ef aeth
dros holl diriogaeth fydol.
8 Bob amser cofiodd ei gyn-grair,
ei air, a'i rwym ammodau
9 Ag Abraham, Iſaac, a'i hil,
a mil o genedlaethau.
13 Fe roes i Jaco hyn yn ddeddf,
cyn rwymed greddf dragwyddol.
11 Ac i Israel y rhoes lân
wlâd Canan yn gartrefol,
12 Pan oedd yn anaml iawn eu plaid,
a hwy'n ddieithriaid ynddi;
13 Ac yn rhodio o'r wlad i'r llall,
yn dioddef gwall a chyni:
14 Llesteiriodd iddynt gam yn dynn:
o'r achos hyn brenhinoedd
A geryddodd ef yn eu plaid;
a'i air a gaid yn gyhoedd,
15 A'm eneiniog na chyffyrddwch;
na ddrygwch fy'nrhophwydi.
16 Galwodd am newyn ar y tir,
yn wir dug fara' honi.

17 O flaen ei blant y gyrrodd ris,
Joseph yn wâs a werthwyd:
18 Ar ei draed y rhoed hayarn tynn,
mewn gefyn y cystuddiwyd.
19 Gwisgodd y gefyn hyd y byw,
nes i air Duw amseru:
Drwy Dduw y cafas ef ryddhâd,
a phrisiad er ei garu.
20 Yna y gyrrwyd i'w gyrchu fo-
gar bron hen Pharo frenin:
Ac y gollyngwyd ef ar led,
o'i gam gaethiwed cyffin.

21 O hyn ei osod ef a wnaeth
yn bennaeth ar ei deulu,
Ac o'i holl gyfoeth ef a'i wlâd,
ys da fawr-hâd oedd hynny.
22 I ddyſcu'i reolwyr ei lys,
ei wllys a'i fodlonedd:
I fforddio henuriaid y wlâd,
yn waſtad mewn doethineb.

23 Daeth Israel i'r Aipht tir Cham,
ll'r oedd yn ddinam estron;
24 Llellwyddodd Duw hil Iago bach
yn amlach nâ'i caseion.
25 Yna y troes ei galon gau,
i lwyr gasau ei bobloedd:
I'w weision i wneuthur twyll,
a llid (nid amwyll) yddoedd.

26 Duw gyrrodd Foesen ei wâs hen,
ac Aron llen dewisol.
27 Yn rhir Hwn i arwyddoccau
ei nerth a'i wrthiau nodol.
28 Rhoes Duw dywyllwch dros y wlâd,
er hyn ni chad dhydd dod. (wlâd,
2 Eu dyfroedd oll a droed yn waed,
a lladd a wnaed eu pysgod.

30 I'w tir y rhoes llyffaint, hefyd hyll,
yn ſtefyll ei brenhinoedd:
31 Daeth ar ei air wybed, a llau,
yn holl fannau eu tyrraedd.
32 Fe lawiodd arnynt genllysc mân,
a'i tir â thân a ysodd;
33 Eu gwinwydd a'i ffigyswydd mân,
a choed y wlâd a ddrylliodd.

34 Ceiliog rhedyn, a lindys brwd,
yn difa erwid eu meusydd, (gwair,
35 Uwchlaw rhif, drwy yd, gwellt, a
a hyn drwy air Duw dwedydd.
36 Cyntaf-anedig pob pen llwyth,
a'i blaenffrwyth ef a drawodd:
Ym hob mân drwy holl dir ei gâs,
a'i bobl o'i gâs eu gwared.

37 Ac a'i dug hwynt yn rhydd mewn
o'winedd eu caseion, (hedd,
Heb fod o honynt un yn wan,
ac aur ac arian ddigon.
38 A llawen fu gan wyr y wlâd,
o'r Aipht pan gâd eu gwared.
Daeth arnynt arswyd y llaw gref
a ddaeth o'r nef i waered.

39 Rhoes Duw y dydd gwmmwl uwch
fel mantell wen y toodd, (ben,
A'r nos goleuodd hwynt â thân,
fal hyn yn lân y twysodd.
40 Fo a roes iddynt ar y gair
gig sofl-air i'w bodloni:
A bara, o'i orchymmyn ef,
a ddaeth o'r nef i'w porthi.

41 Holltodd y graig, daeth dwfr yn llif,
fel be baent brif afonydd:
Cerddodd yr hedlif, a rhoes wlych
rhyd pob llesych o'r gwledydd.

42 Cofio a wnaeth ei air a'i râs,
i Abram ei wâs ffyddlon.
43 A thynnu wnaeth [illegible] o gaeth
y [illegible] ei [illegible],
44 Ar y cenhedloedd iddynt rhoes,
a'i llafur trwy lin meddiant:
45 Er cadw, eû air a'i gyfraith ef,
rhowch hyd y nef ei foliant.

Confitemini Domino. Pſalm. 106.

Y bobl (wedi i tannu dan Antiochus) yn datcan daioni Duw i'r ediferiol, ac yn dymuno ar Dduw eu caſglu ynghyd, er mwyn ei enw.

Molwch yr Arglwydd, cans da yw
moliennwch Dduw y llywydd:
O blegyd ei drugaredd fry
a berry yn dragywydd.
2 Yr Arglwydd pwy all draethu ei
a'i holl dirionferth foliant? (nerth
3 A wnel gyfionder gwyn eu byd,
ei farn i gyd a gadwant.

4 O Arglwydd, cofia fi dy wâs,
yn ol dy râs i'r eiddod:
Ymwel â mi i'm cyſtudd caeth,
â'th iechydwriaeth barod.
5 Fel y gwelwyf, ac y chwarddwyf,
wych vrddas d'etifeddiaeth.
Ac y cydganwyf fawl yn don,
a'th ddewiſolion odiaeth.

6 Pechod, camwedd, ac annoethedd,
gwnaethom gyda'n tadau:
Efa gaed arnom ormod gwall,
heb ddeall dy fawr wyrthiau.
7 Yngwlâd yr Aipht wrth y mor coch,
yn gyndyn groch anufydd:
Heb gofio amled fu dy râs
haeddaſom atgas gerydd.

8 Etto er hynny ei enw ei hun,
Duw un a wnaeth i'n gwared:
I beri i'r byd gydnabod hyn,
ei fod ef cyn gadarned.
9 Y dyfnfor coch a'i dyfrllyd wlych,
a wnaeth e'n ſych â'i gerydd:
Trwy ddyfnder eigion aent ar frys,
fel mynd rhyd yſtlys mynydd.

10 Fel hyn y dug hwynt trwodd draw,
o ddwylaw eu caſeion:
Ac y tywyſodd ef ei blant
o feddiant eu gelynion.
11 Y deifr a guddiodd yr Aipht ryw,
nid oedd un byw heb foddi:
12 Yna y credent i'w air ef,
a'i gerdd hyd nef ai'n wiſgi.

13 Er hyn, tros gof mewn amſer byr,
y rhoent ei bybyr wrthiau:
Heb ſefyll wrth air im Duw Iôr,
na'i gyngor, na'i ammodau.
14 Ond cododd arnynt chwant a blys,
yn nyrys yr anialwch:
Gan demptio Duw â rheibus fol,
ynghanol y diffeithwch.

15 Rhoes iddynt lenwi ei holl flys,
rhoes an nhycciannys afflwydd.
16 Lle digient Foſes wrth eu chwant,
ac Aron Sant yr Arglwydd:
17 Egorai'r ddayar yn y man,
a llyngcai Ddathan ddybryd;
Ac a gynhullodd i'r un llam,
holl lu Abiram hefyd.

11 Ac yn ei ddig ennynnodd tân,
yn fuan yn eu canol:
I loſgi y rhai'n, eu terfyn fu,
yn ulw, y llu annuwiol.

19 Yn Horeb gwnaethant dalwdd-llo
ac iddo ymgrymmaſant: (llo
20 I lun llo a borai wellt y rhôn',
y troeſan eu gogoniant.

21 Anghofient wrthiau Duw ar hynt,
(a fuaſai gynt achubwr. (Ham,
Yngwlad yr Aipht. 22 Y môr coch, tir
heb fedd wyl am eu cyflwr.
23 Dwedodd mai eu difetha wnai
oni bai iw was Moeſen
Drwy ſefyll o'i blaen iw lid maith
droi ymaith eu drwg ddilen.

24 Dirmygent hwy y prydferth dir,
ac iw air gwir ni chredent;
25 Ond yn eu pebyll grwgnach tro,
ac arno ni wrandawent.
26 Yno y derchafodd Duw ei law,
iw cwympiaw drwy'r anialwch:
27 Rhyd tiroedd a phobloedd anghu,
iw taenu mewn diffrwch.

28 A Baal Peor aent ynghyd,
ymgredu i gyd ag efo:
Ebyrth y meirwon a fwytent,
a Duw a roddent heibio. (Dduw,
29 Fal hyn digiaſant i'r Arglwydd
â chyfryw goeg ddychymygion:
Yntau anfonodd bla 'n eu myſg,
fal dyna derfyſg greulon.

30 Yna cyfododd Phinehes,
mewn cyfiawn wres i ddial:
A phan roes hwn ei farn yn dda,
Duw ar y pla rhoes attal.
31 A chyfrifwyd y weithred hon,
yn weithred gyfion yntho,
O oes, i oes (drwy air Duw Ion)
pan ddelai ſon am dano.

32 Ac wrth lan dwfr Meribah hynt,
yno 'y cyffroynt gynnen,
A le'y digient Dduw a'i craſder ffrwcth,
am hyn bu 'n niwed i Foeſen,
33 Wrth gythruddo yſpryd y Sant,
hwy a baraſant hefyd
Iw enau draethu gair ar fai,
ar na pherthynai 'i ddwedyd.

34 Ni laddent chwaith bobloedd y wlad
wrth archiad Duw y lluoedd,
35 Ond ymgymyſgu â hwynt yn gu,
a dyſgu eu gweithredoedd,
36 Gwaſanaethu eu duwiau gau,
y rhai fu faglau iddyn.
37 Aberthu eu plant, yn fâb, yn ferch,
o ſerch i'r cythraul culyn.

38 A thywalltaſant wirion waed,
dan draed gau-dduwiau Canaan.
Y tir (wrth aberthu eu plant)
â gwaed llygraſant weithian.
39 Felly o'i gweithredoedd eu hûn,
yn un ymhalogaſant.
Puteinio wrth ei cwrs a'i bryd,
ac felly cyd lygraſant.

40 Wrthynt enynnod Duw mewn dig
am hyn â ffyrnig gyffro.
Câs a ffiaidd felly yr aeth
ei etifeddiaeth gantho.
41 O'r achos hyn eu rhoddi a wnaeth
dan bob cenhedlaeth gyndyn,
Mewn cyflwr câs dan eſtron blaid,
a'i câs yn feiſtraid arnyn,
42 Eu gelynion aethant yn ffrom,
a'i llaw fu drom a ffyrnig,
Felly y daroſtyngwyd hwy,
a mwyfwy fu eu dirmig.

43 Mynych-waredodd Duw ei blant,
hwy a'i digiaſant yntau
A'i cwrs eu hun; daeth cyſtudd hir
am waith eu henwir feiau.

44 Pan welai arnyn ing na thrais,
fo glywai lais eu gweddi,
45 Gan gofio'i air troi nawdd a wnaeth
o'i helaeth fawr ddaioni,
46 A throi yn drugarog a wnaeth,
y gwŷr yn gaeth a'i cludynt,
Y rhai y buaſai'n fawr eu câs:
cael mwy cymwynas ganthynt.

47 Achub ninnau o blith y rhai'n,
i arwain d'enw heglod,
O Arglwydd Dduw, cynnull ni'n gu
i orfoleddu ynod.
48 Duw Iſrael bendigaid fydd,
yn dragywydd Jehofa:
A dweded yr holl bobl Amen,
molwch Dduw llen gorucha.

Confitemini Domino. Pſal. 107.

Dafydd yn cyngheri y rhai a gaſglodd ac a waredodd Duw i ddiolch iddo. Yr hwn (gan roi daioni i'r cyfion) ſydd yn cau ſafn yr enwir.

MOlwch yr Arglwydd, cans da yw
moliennwch Dduw ein llywydd,
O blegid ei drugaredd fry
a bery yn dragywydd.
2 Y gwaredigion canent ſawl,
i Dduw gerdd nodawl gyſon:
Y ſawl a'achubwyd, caned hyn,
o law y gelyn creulon.

3 A gaſglodd o bedwar rhan byd,
dowch chwi i gyd-ganeuau.
O dir y dwyrain dowch mewn hedd,
gorllewin, gogledd, deau.
4 Drwy yr anialwch, wyrdraws hynt,
y buaſent gynt yn crwydro
Allan o'r ffordd: heb dref na llan,
lle caent hwy fan i drigo.

5 Drwy newyn, ſyched bu'r daith hon,
a'i calon ar lewygu:
6 Ar Dduw y galwent y pryd hyn,
pan oeddyn ymron trengu.
Yna eu gwared hwynt a wnaeth,
o'i holl orthrym-gaeth foddion,
7 Rhyd yr iawn ffordd fe'i dug mewn
i dref gyfannedd dirion, (hedd,

8 Addefant hwythau gar ei fron,
ei fwynion drugareddau:
Ac er plant dynion fal y gwnaeth
yn helaeth ryfeddodau:
9 Diwallu hwnnw enaid dyn,
rhag newyn a rhag ſyched:
Ac o'i fawr ras eu cadw i gyd,
pan oedd y byd yn galed.

10 Y rhai mewn tywyllwch a brig,
ynghyſgod llewyrch angau,
Yn rhwym mewn nychdod, ac mewn
a heyrn ar eu ſodlau. (bâr,
11 A hyn o herwydd fodynt fod,
mewn anufydd-dod eithaf,
A llwyr ddirmygu gair Duw Ior,
a chyngor y Goruchaf.

12 A thrymder calon cwympiwyd hwy
nid oedd neb mwy a'i cododd.
13 Ar Dduw mewn nychdod, ac mewn
ac yntef a'i gwaredodd. (bâr
14 Ef a'i gwaredodd hwynt o'i drwg,
ſef o dywyllwg caeth glud,
O gyſgod angau eu rhyddhau,
a thorri eu rhwymau hefyd.

15 Addefant

15 Addefent hwythau gar ei fron,
ei ſiwyrion drugareddau,
Ac i blant dynion fel y gwnaeth
yn helaeth ryfeddodau.
16 Cans y pyrth pres torrodd yn
a'r barriau heyrn hefyd; (chwyrn
17 Am eu bai a'i camwedd yn wir,
y poenir y rhai ynfyd.

18 A ffiynt y'n llawn ar bob bwyd,
fe'i dygwyd at byrth angau.
19 Ar Dduw mewn ing y rhoeſant lef,
achubodd ef hwynt hwythau, i
20 Gan yrru ei air i'w iachau,
ac i'w rhyddhau yn fuan,
A hwynt â'i air tynnu a wnaeth
o'i rhethedigaeth allan.

21 Addefant hwythau gar ei fron,
ei ſiwyrion drugareddau:
Ac i blant dynion fel y gwnaeth
yn helaeth ryfeddodau.
22 Aberthant hefyd aberth mawl,
i'w ogoneddawl fowredd,
A mynegant ei waith a'i wyrth,
yn ei byrth mewn gorfoledd.

23 Y rhai a ânt mewn llongau i'r don,
a'i taith drwch morwyrion ddyfroedd,
24 A welſant ryfeddodau'r Ion,
a hyn mewn eigion moroedd.
25 A'i air cyffroe dymeſtloedd gwynt,
y rhai'n a godynt donnau
26 Hyd awyr fry, hyd eigion llawr,
ac ofn bob awr rhag angau.

27 Gan yſgwyd a phendroi, fal hyn,
dull meddwyn, ſynnai arnynt.
28 Ar Dduw mewn ing y rhoeſant lef,
daeth ef a chymorth iddynt.

29 Gwnaeth e'r y ſtorm yn dawel deg,
a'r tonnau 'n oſteg gwaſtad.
30 Yn llawen ddiſtaw ddeu i'r lan,
i'r man y bai i dymuniaid.

31 Cyffeſent hwythau gar ei fron,
ei ſiwyrion drugareddau,
Ac i blant dynion fel y gwnaeth
yn helaeth ryfeddodau.
32 Holl gynulleidfa ei bobl ef,
clod Duw hyd nef dyrchafant:
Holl eiſteddleoedd pennaethiaid hen,
yn llawen a'i moliannant.

33 Y ffrydiau'n ddyrys dir a wnai,
fe ſychai ddwfr lle tarddo. (ffrwyth,
34 A thir ffrwythlawn a wnai'n ddi-
lle trig drwg dylwyth ynddo.
35 Troes yr anialwch yn llyn glâs,
a'r tir cras yn ffynhonnydd,
36 Lle y gwnai ef drigfan i'r gwael
i borthi ei newyn beunydd. (ddyn,

37 Lle yr hauaſant faeſydd glân,
a llawer gwinllan dyner,
Y rhai a roddant lawnder ffrwyth,
a chynyddlwyth yn ei amſer.
38 Cans cynyddaſant hwy gan wlith
graſol fendith yn Dduw eun,
A'i hanifeiliaid hyſb a blith,
rhoes yr un fendith arnun.

39 Daeth caethder gwedi hyn i gyd,
a drygfyd er eu goſtwng.
Gadawodd eu gorthrymmu a'i plau,
cawſant flinderau teilwng.
40 Eu dirmyg ar y beilchion troes,
ac ef a'i rhoes i grwydro
Mewn dyryſni heb lun ffordd i'w chael,
lle buant wael eu gortho.

41 Yna rhoes y tlawd i fewn fri,
dug o'i trueni allan,
Gan lwyddo ei deulu, a'i holl blaid,
fel defaid wrth y gorlan.
42 Y rhai cyfiawn a welant hyn,
a chanthyn fydd yn hyfryd,
A'r enwir ceuir ei ddwy ên
ar ei genfigen folwyd.

43 Pa rai ſy ddoeth i ddeall hyn,
fe roddir iddyn wybod
Faint yw daioni'r Arglwydd yn'
wrth hyn y cân gydnabod.

Paratum cor meum. *Pſal.* 108.

Dafydd yn clodfori yr Arglwydd: gan ymſicerhau yn ei addewidion ef, yr hwn yn y diwedd a deifl y gelynion i'r llawr, pe rhon i ni ac ofni ddarfodd iddo yn eſceuluſo dros amſer.

Parod yw fy nghalon (o Dduw)
o parod yw fy nghalon,
Canaf yt a datcanaf wawd,
o fawl fy nghalon ffyddlon.
2 Deffro dafod, a deffro dant,
a chân ogoniant hefyd,
Y nabl ar delyn yn gytun,
deffroaf fy hun ar las-ddydd,
3 Mawl ytty f'Arglwydd, pan ddeffroaf,
a rof ymmyſc y bobloedd:
A chlodfori dy enw a wnaf,
lle amlaf y cenhedloedd.
4 Cans cyrhaeddyd y mae dy râs,
hyd yn 'nhyrnas nefoedd,
A'th wirionedd di hyd at len
yr wybren a'i therfynoedd.

5 Ymddercha Dduw i'r nef uwchlaw'
oddiyma uwch d'arwyddion,
A bydded dy ogoniant ar
y ddaear a'i thrigolion.
6 Fal y gwareder drwy hon hwyl,
bob rhai o'th annwyl ddynion.
O achub hwynt â'th law ddehau,
a gwrando finnau'n ffyddlon.

7 Yn ei ſancteiddrwydd dywedodd Duw
llawen yw fy nghyfamod,
Mi a rannaf Sichem rhyd y glyn,
meſuraf ddyffryn Succod.
8 Myfi piau y ddwy dretâd,
ſef Gilead a Manaſſe.
Ac Ephraim yw nerth fy' mhen,
a Juda wen fy' neddf-le.

9 Yn Moab ymolchi a wnaf,
dros Edom taflaf f'esgid
A chwareuded Palestina gaeth,
ei chwerthin aeth yn rhyddid.
10 Duw pwy a'm dwg i'r ddinas gref,
pwy a'm dwg i dref Edom?
11 Er yt ein gwrthod, pwy ond ti,
o Dduw, a'n [illegible] drosom?

12 O vnig Dduw, bydd i'n yn borth,
mae'n ofer cymorth dynion.
13 Yn Nuw y gwnawn wrolaeth fawr,
fe sathr i lawr ein gelyn.

Deus laudem. *Pſal.* 109.

Dafydd, wedi ei gyhuddo ef ar gam gan weinieithwyr Saul, yn gweddio ar Dduw am help i ddiniſtrio ei elynion.

O Dduw fy moliant i na thaw,
2 cans genau'r annuwiolion,
A'i tafod twyllgar, a'i safn chwith,
arnaf ſy'n bygwth digon.
3 Daethant i'm cylch â geiriau câs,
rhoent ddiflas sen anynad,

4 Fal hyn i'm talent ddrwg dros dda,
5 a chas a gaf am gariad,
Ac fel yr oeddynt hwy fal hyn,
i'm herbyn wedi codi,
Fy wyneb attad ti a drois,
ac arnat rhois fy' ngweddi.
6 Bid Sathan wrth ei ddeheu law,
i'r ſwydd y daw yn barod,
7 A phan roer barn, yn euog boed,
a'i weddi troed yn bechod.
8 Bo ei oes yn fer, ac yn ddillwydd,
a'i ſwydd arall iw chymmeryd.
9 Boed yn ymddifaid y bo ei blant,
a'i weddw yn fethiant hefyd.
10 A boed ei blant yn crwydro hyd,
i gymryd main gardodau:
A cheiſiant hyn rhyd dyrys dir,
lle y bytho hir eu prydiau.
11 Yn rhwydd y caffo ceiſiad ei dda fyth
a'i lafur pyrth ddieithriaid:
12 Na ddel iddo nawdd am ei fai,
na chwaith i'w rai ymddifaid.
13 Boed diſtryw diwedd ar ei hil,
a'i eppil a ddileer,
14 Am bechodau ei dad a'i fam
y caiff ef lam rhyw amſer.

15 A byddent hyn i gyd gar bron
yr Arglwydd gyſon farnwr,
Yr hwn a'i torro, fel na bo
mwy goffa eu anghyflwr.
16 Erioed ni cheiſiodd ymenthur hedd,
na thrugaredd i ddyn gwan,
Ond erlid tlawd ar iſel radd,
a cheiſio lladd y truan.

17 Hoffodd felldith a hi a ddaeth,
ac fel y gwnaeth bid iddo
Caſâodd fendith, ac ni chai,
ond pell yr oedd oddiwrtho.
18 Gwiſgodd felldith fel dillad gwr,
a daw fel dwr i'w galon,
Fel olew boed i'w eſgyrn fo,
hyd oni chaffo ddigon.

19 A'r felldith bid i'w gylch yn dyn,
fel yn ddilledyn iddo:
A'i gwiſgo hi bid iddo'n ddaſg,
fel gwregys gwaſg am dano.
20 A hyn gan Dduw a gai yn dal,
i'r gelyn gwammal enbyd,
A ddweto neu a wnelo gam,
neu niwed am fy' mywyd,
(gwna,
21 Dithau Dduw er mwyn dy enw
herwydd mal nad ymwared;
Gwna dy drugaredd a myfi,
a bryſia di i'm gwared.
22 O herwydd tlawd a rheidus wyf,
a dirfawr glwyf i'm calon,
23 Symudiad cyſgod a fai'n ffo,
hyn er na welo dynion:

Mor anſefydlog yw fy' ſtad:
a'r mudiad gwilliog rhedyn, (wan
24 Fy' nghnawd yn gul, fy' ngliniau'n
a ſiglan o ddra newyn, (ddrych,
25 Gwaeth wyf i'm cas yn fy' ngolwg
a hwynt wrth edrych arnaf
A'm diyſtyrent dan droi tro,
a than benglygo attaf.

26 Cymorth di fi Arglwydd fy Nuw,
cadw fi'n fyw a'th nodded:
27 Fel y gwyper mai gwaith dy law,
yw'r lles a ddaw i'm gwared.
28 Melldithiant [illegible] hwy,
ond bendith rhwy i'm mwyniant,

By

Bid gwarth i'm gwrthwynebwyr cás,
gorfoledd i'th wâs dithau.
29 A gwarth a gwradwydd gwiſger hwy
ac ſwyſwy y del attynt:
A mantell laes o gwilydd mawr,
gwiſg di hyd lawr am danynt.

30 Ond fi, gan ddiolch i'm Ior mau,
â'm genau mawl a ganaf:
Ac a rof glod iw enw cu,
lle bytho'r llu yn amlaf.
31 O herwydd ar ddeheulaw'r tlawd
y ſaif dydd brawd yn gefnog;
I gadw ei enaid ef yn gu,
rhag ei farnu yn euog.

Dixit Dominus. *Pſal.* 110.

Dafydd yn prophwydo am allu a theyrnas Chriſt, ac am ar offeiriadaeth a dynnai ymmaith offeriadaeth Lefi.

Dwedai'r Arglwydd wrth fy Arglwydd
ar fy llaw ddeau eiſtedd: (mau,
Nes rhoddi rhai a gais dy waed
yn faingc draed yt, i orwedd, (nerth
2 'R Arglwydd denfyn ffrewyll dy
o ddinas fowrwerth Seion,
Pan lywodraethech yn eu myſg,
gwna derfyſg ar d'elynion.

3 Yn nydd dy nerth dy bobl a ddaw,
ag aberth llaw'n ewyllyſgar,
Yn ſancteidd harddwch daw'r cynnyrch tau
o wlith y borau hawddgar.
4 Yr Arglwydd tyngodd, ac ni wâd,
Ti ſy'n offeiriad bythol,
Wrth urdd Melchiſedech, ond fry
a bery yn dragwyddol.

5 Yr Arglwydd ar dy ddeheu-law,
brenhinoedd draw a friwa,
Yn nydd ei ddig gwna'n ſcholion
frenhinoedd cryfion, meddaf.
6 Ar y cenhedloedd rhydd farn iawn,
a'i gwlad gwna'n llawn celanedd
A llawer pen dros wledydd mawr,
a dyrr ei lawr yn unwedd.

7 O wir frys i'r gyffafan hon,
fe yf o'r afon neſaf,
A gaffo ar ei ffordd yn rhwydd,
a'r Arglwydd a'i derchafa.

Confitebor tibi. *Pſal.* 111.

Y mae efe yn y pſalm hon yn diolch i Dduw am ei aml weithredoedd da i'r eglwys, gan ddangos beth yw iawn ddoethineb a gwybodaeth.

CLodforaf fi fy Arglwydd Ion,
o wyllys calon hollawl,
Mewn cynnulleidfa gwyr eu bron,
mewn tyrfa gyfion raſawl. (nef
2 Mawr iawn yw gwrthiau'n Arglwydd
hyſbys i bawb a'i hoffaint.
3 Ei waith a'i ddolwnder pery byth,
a'i uchelyth ogoniant.

4 Yr Arglwydd a wnaeth ei goffau,
am ryfeddodau nerthol.
Cans Arglwydd nawdd, ſalwr yw i ni,
llawn o dosturi graſol.
5 Ef i bob rhai a'i hofnant ef,
rhydd gyfran gref at fywyd:
Ac yn dragywydd y myn fod
cof o'i gyfammod hefyd.

6 Mynegodd ef i'w bobl i gyd,
gadernyd ei weithredoedd:
A rhoddi iddynt hwy a wnaeth
'tifeddiaeth y cenhedloedd.
7 Gwirionedd a barn ydyw y gwaith
ei ddwylaw berffaith efo;
A'i orchmynion ſy ffyddlon iawn,
a da y gwnawn eu gwrando.

8 Y rhai'n ſy gwedi eu ſicrhau,
dros byth yn ddeddfau cyſſon:
Gwedi eu gwneuthur hwy mewn hedd
a thrwy wirionedd union.
9 Anfonodd gymmorth i'w bobl ef,
cyfammod gref ſafadwy,
Archodd hyn: bo i'w enw fawl,
ſancteiddiawl ac ofnadwy.

10 Dechreu ad pob doethineb ddofn
i bawb yw ofn yr Arglwydd,
Da yw deall y ſawl a'i gwnaſ,
a'i ofn a ſai'n dragywydd.

Beatus vir. Pſal. 112.

Mawl dedwyddwch y rhai a ofnant Dduw. A dangos melldith i'w ddirmygwyr.

DEdwyddol yw mewn buchedd dda
y ſawl a ofna'r Arglwydd,
A'i orchymynion annwyl ynt,
hydd iddo helynt hylwydd.
2 Ei had fydd nerthol yn y tir,
bendithir hil rhai union:
3 Golud a chyfoeth yn ei dy,
tros byth y pery'n gyſon.
4 Yr union yn y tywyll cau
caiff fodd i [illegible] weled:
Tostyriol, a thoſturiol iawn.
a chyfiawn fydd ei weithred.
5 Gwr da a fydd trugarog i wyr,
rhydd echwyn a chymwynas,
A'i air mewn pwyll a barn a rydd,
a'i weithred ſydd yn addas.

6 Ni ſyglir byth y cyfiawn glân,
ei goffa yn dragywydd;
7 A chalon ddiſigl ddiwys, ddiofn,
a ſail ddofn yn yr Arglwydd.
8 Hwn yn nerth Duw diofnog fydd,
ac atteg ſydd iw galon:

Hyd oni chaffo drwy iawn wys,
ei wyllys o'i elynion.
9 Rhannodd a rhoes i'r tlawd yn hy,
byth pery ei gyfiawnedd,
A chryfder ei gorn yn wir,
dyrchefir mewn gogonedd.
10 Yr annwir edrych, ffromma o ddig,
drwy ffyrnig yſgyrnygiad:
Yr annuwiol a dawdd: fal hyn
ſydd terfyn eu dymuniad.

Laudate pueri. Pſal. 113.

Cyngor i foli Duw am ei ddaioni iw bobl.

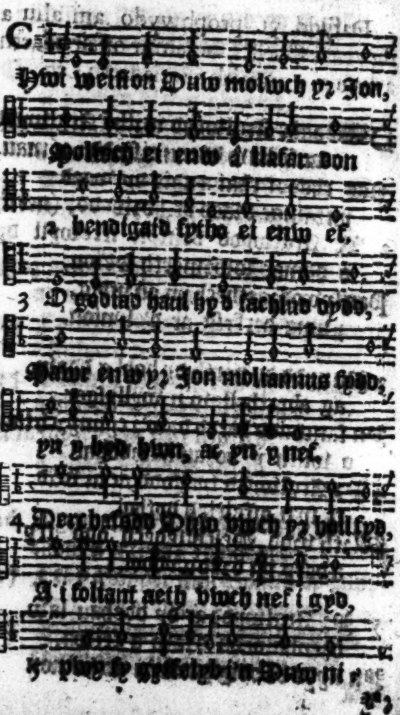
C
Hwi weiſion Duw molwch yr Ion,
Molwch ei enw â llafar don
A bendigaid fytho ei enw ef,
3 O godiad haul hyd fachlud dydd,
Mawr enw yr Ion moliannus fydd,
yn y byd hwn, ac yn y nef.
4 Derchafad Duw uwch yr hollfyd,
A'i foliant aeth uwch nef i gyd,
Pwy ſy gyffelyb i'n Duw ni:

Yr

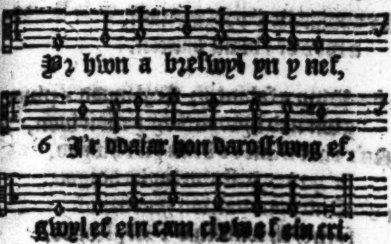

Yr hwn a breſwyl yn y nef,
6 I'r ddaiar hon daroſtwng ef,
gwyl ef ein cam clyw ef ein cri.

7 Yr hwn ſy'n codi'r tlawd o'r llwch,
A'r rheidus o'i ddiyſtyrwch.
8 iw goſod uwch pennaethiaid byd.
9 I'r amhlantadwy mae'n rhoi plant,
Epil teg, a thylwyth, a llwyddiant;
am hyn moliennwch Dduw i gyd.

Gogonyant fyth a fytho i'r Tâd,
A byd gogoniant i'r Mab rhad,
i'r Yſpryd glân gogoniant fo;
Megis gynt yn y oes oeſoedd;
Ac y bydd byth yn oes oeſoedd;
dwedwn Amen, poed felly y bo.

In exitu Iſrael. Pſal. 114.

Y mae mynediad Iſrael o gaethiwed yn dwyn ar gof i ni faint yw trugaredd Duw iw blant, a maint ein anniolchgarwch ninnau iddo ef.

Caner hon fel Pſal. 113.

PAn ddaeth Iſrael o'r Aipht faith,
A thy Iaco o eſtron iaith,
2 Iuda oedd ei ſancteiddrwydd ef,
Iſrael oedd benaethiaeth Iôr,
3 Gwelodd hyn a chiliodd y môr,
a throes iw ôl Iorddonen gref,
4 Neidiai'r mynyddoedd megis hyrdd,
A'r bryniau mal ŵyn llawen ſkyrdd,
caſwſant ſwaſſad megis llawr dol.
5 Ciliaiſt (o fôr) dywaid pa ham?
Tithau Iorddonen lathraidd lam,
pa'm y dadredaiſt tithau'n d'ol?

6 Chwychwi fynyddoedd p'am y ffoech,
Fel hyrddod? a ph'am nad arhoech?
a chwithau fryniau fal ŵyn mân?
7 Am mai rhaid ofni Duw Iago,
8 Yr hwn ſy'n troi'r graig yn llyn tro,
a'r calleſtr yn ffynnon ddwfr glân.

Gogoniant fyth, &c. fel yn y Pſal. 113

Non nobis Domine. Pſal. 115.

Y bobl a orthrymid gan dywyſogigion annuwiol, yn addo bod yn ddiolchgar, os Duw a wrandawai ei gweddiau, ac a'i gwaredai hwynt.

NId i ni Arglwydd, nid i ni,
y dodi y gogonedd,
Ond i'th enw dy hun yn hawdd,
er mwyn dy nawdd a'th wiredd.
2 Pa'm y dwedant am danat ti
y cenedlaethi eſtron:
A thrwy edliw hynny yn ſwy,
ple'y mae'eu Duw hwy yr awron.

3 Ef ein Duw ni mae yn y nef,
lle y gwnaeth ef a fynnodd,
4 Eu delwau hwy, aur, arian yn,
a dwylo dyn a'i lluniodd.
5 Safn heb ddraethu: llun llygaid glân,
y rhai'n ni welan ronyn:
6 Trwyn heb arogl, clustiau ar lled
heb glywed, y ſydd ganthyn.

7 Ac i bob delw y mae dwy law
heb deimlaw, traed heb ſymyd:
Mae mwnwgl iddynt heb roi llais,
fal dyna ddyfais ynfyd.
8 Fel hwynt hwy ydyw' rhai a'i gwnant
a'r rhai a gredant iddynt:
Am hyn ni ddylai neb drwy gred
roi mo'i ymddiried arnynt.

9 O Iſrael, dod ti yn rhwydd
ar yr Arglwydd dy hollfryd,
Ef yw eu nerth a'i dwg i'r lan,
eu porth a'i tarian hefyd.
10 O ty Aron, dod dithau'n rhwydd,
ar yr Arglwyd dy hollfryd:
Ef yw eu nerth a'i dwg i'r lan,
eu porth a'i tarian hefyd.

11 Rhai a ofnwch yr Arglwydd Ion,
rhowch arno'ch union hollfryd.
Efe yw'r neb a'ch dwg i'r lan,
eich porth a'ch tarian hefyd.
12 Duw naf a'n cofiodd, ac i'n plith
fo roes ei fendith rhadlon:
I dy Iſrael rhydd ei hedd,
ac unwedd i dy Aaron.

13 Gwael a'i hofnant bendithiant ef,
yr Arglwydd nef canmolan,
A'i enw ſanct o'r nef i'r llawr,
bendithied mawr a bychan:
14 Yr Arglwydd arnoch, arnoch chwi,
a wna ddaioni amlach:
Ac a chwanega ar eich plant,
ei ffyniant yn rymmuſach.

15 Y mae ywch fendith a mawr lwydd,
gan y gwir Arglwydd cyfiawn,
Yr hwn a wnaeth y nefoedd fry,
a'r ddaear obry yn gyflawn.
16 Y nef, ſe'r nefoedd uwchlaw,
ſy yn eiddaw Duw yr Ion,
A'r ddaiar, lle y preſwyliant,
a roes ef i blant dynion.

17 Pwy a folant yr Arglwydd? pwy-
gwn nad hwynt hwy y meirwon,
Na'r rhai a ânt i'r bedd yn rhwydd,
lle y mae diſtawrwydd ddigon.
18 Ond nyni daliwn yn ein cof
fyth fyth fendithio 'r Arglwydd.
Molwch yr Arglwydd yn un wedd,
â mawl gyfanwedd ebrwydd.

Dilexi quoniam. Pſal. 116.

Diolch Dafydd i Dduw am ei fawr gariad tu ag atto ef pan oedd Saul yn ei erlid ef yn niffeithwch Maon.

DA gennif wrando' or Arglwydd nef
ar lais fy llef a'm gweddi:
2 Am iddo fy' nghlywed i'n hawdd,
byth archaf ei nawdd imi.
3 Mae maglau angau i'm cyfllwyn,
ym mron fy' nwyn i'm beddrod:
Ceſais ing. 4 Ond galwaf fy Ner
i'm hoes, moes dyner gymmod.

5 Cyfion yw'r Ion trugarog iawn,
ein Duw ſy lawn o nodded.
6 Duw a geidw'r gwirion: bum i,
mewn cyni, daeth i'm gwared.
7 O f'enaid dadymchwel o'r llwch;
dyrd i'th lonyddwch bellach:
Am i'r Arglwydd fod i ti'n dda,
ſaf i'th orphwyſfa hauach.

8 O herwydd i Dduw wared f'oes,
a'm cadw rhag gloes angau,
Fy' nhraed rhag llithro i lam ddrwg,
a'm golwg i rhag dagrau.
9 Yn y fuchedd hon o flaen fy Nuw,
ym myſg gwŷr byw y rhodiaf.

10 Fel y credais felly y tyſtiais,
ar y teſtyn ymma.

11 Yn fy ffrwſt dywedais i fal hyn,
mae pob dyn yn gelwyddog,
12 [illegible] o Dduw, beth a wnaf i fi,
am dy ddaioni cefnog?
13 Mi a gymmeraf, gan roi mawl,
y phiawl iechydwriaeth,
Ac a alwaf, er mwyn fy llwydd,
ar enw yr Arglwydd bennaeth.

14 I'r Arglwydd talaf yn forau,
fy addunedau ffyddlon,
Y pryd hyn o flaen ei holl lu,
y modd y bu'n fy' nghalon. (yw
15 Marwolaeth ei ſaint gwerthfawr
yngolwg Duw: 16 O cenfydd,
Dy wâs, dy wâs wyf, mewn dirmyg,
mab dy forwynig ufydd.

16 Dattodaiſt fy' rhwymau yn rhydd,
fy offrwm fydd dy foliant,
17 Enw'r Arglwydd nid â o'm co,
i hwnnw bo gogoniant.
18 I'r Arglwydd bellach tala'n frau
fy addunedau cyflon.
19 [illegible] Selem dy ſanctaidd dy,
[illegible] dy deulu ffyddlon.

Laudate Dominum. Pſal. 117.

Cynghori y Cenhedloedd i foli Duw o ran bod yr addewid mor helaeth iddynt hwy, ac i'r Iddewon.

O Cenwch fawl i'r Arglwydd nef,
moliennwch ef genhedloedd,
Molwch ei Enw ef drwy'r byd,
chwithau i gyd y bobloedd.
2 Am ei fod [illegible] yn dda [illegible],
yr Arglwydd llawn trugaredd,
A'i air ef fydd yn parhau byth,
ſef ei ddilyth wirionedd.

Confitemini Domino. Pſal. 118.

Dafydd (wedi ei Saul ei erlid ef a chael o honaw y frenhiniaeth gan Dduw) yn erchi i bawb o'r ffyddloniaid fod yn ddiolchgar.

MOlwch yr Arglwydd, cans da yw
moliannu Duw y llywydd,
O herwydd ei drugareddau,
fydd yn parhau'n dragywydd.
2 Dyweded Iſrael da yw ef,
a'i nawdd o nef ni dderfydd,
3 Dyweded ty Aaron mai da yw,
trugaredd Duw'n dragywydd.

4 Y rhai a'i hofnant ef yn lân,
a ganant yr un cywydd,
Rhon [illegible] drugaredd yr un glod,
ſef ei bod yn dragywydd.
5 [illegible] gelwais ar f' Arglwydd, a
hawdd gantho fi fy' nghlywed:
Ef a'm gollyngodd i yn rhydd
a'i lân dragywydd doded.

6 Yr Arglwydd fydd i'm gyda mi,
nid rhaid ym' ofni dynion.
7 Yr Arglwydd fydd ynghyd â mi,
er cosbi fy' ngelynion.
8 Gwell yw gobeithio yn Nuw cun,
nag mewn un dyn o'r [illegible]:
9 Gwell yw gobeithio yn yr Ion,
na'r tywysogion pennaf.

10 Pob y cenhedloedd arna fydd,
a'i bryd ar wneuthur artaith:
Ond yn enw y gwir Arglwydd Naf,
[illegible] ymaith.
11 Daethant i'm cylch o gylch i'm cau,
ac ar bedwylau diffaith,

Ond yn enw'r Arglwydd Naf,
myfi a'i toraf ymaith.

12 Daethant i'm cylch fel gwenyn mân:
ſal diffodd tân mewn godaith,
Yn enw yr Arglwydd yr wyf fi
yn eu diffoddi ymaith.
13 Fy'nghas ddyn gwthiaiſt atta'n gryf
i geiſio gennyf ſyrthio. (ngrym,
Duw a'm cadwodd, 14 ſef Ion fy'
fy iechyd i'm, ac etto.

15 Am orfoledd Duw y bydd ſon
yn nhai rhai cyfion dwyfol,
Mai'r Arglwydd Duw â'i law ddehau,
a wnaeth y gwrthiau nerthol.
16 Deheulaw 'r Arglwydd drwy ei
ef a'i dyrchafawdd arnom, (nawdd
A dehau law yr Arglwydd ner,
a wnaeth rymuſter drosom.

17 Nid marw ond byw a wnaf
mynegaf waith yr Arglwydd,
18 Duw a'm coſpodd, ond nym lladdodd
yn hyttrach lladdiodd aflwydd.
19 Agorwch ymi byrth cyfiownder,
o'i mewn Duw nef a folaf.
20 Porth yr Arglwydd fal dyma fo,
ai ſydd i'r rhai cyfiownaf.

21 Minnau a'th folaf yn dy dŷ,
o herwydd ytty 'nghlywed,
Yno y canaf nefol glod
yt, am dy fod i'm gwared.
22 Y maen ſy ben congl-faen i ni,
a ddarfu i'r ſeiri ei wrthod.
23 O'r Arglwydd Duw y tyfodd hyn
ſy ganddyn yn rhyfeddod.

24 Yr Arglwydd a'i gwnaeth, dyma'r
er mawr lawenydd ynny. (dydd,
Ynddo cynhwn orfoledd llawn,
ymlawenhawn am hynny.
25 Attolwg Arglwydd y pryd hyn
yr ym yn erſyn ſeibiant:
Adolwyn Arglwydd Dduw pâr yn',
y pryd hyn gaffael llwyddiant,

26 Bendigaid yw y ſawl a ddel
yn Enw yr uchel Arglwydd.
O dy Dduw bendithiaſom chwi,
drwy weddi a ſancteiddrwydd.
27 Yr Arglwydd ſydd yn Dduw i ni,
rhoes i'n oleuni ragor,
Deliwch yr oen a rhwymwch yn chwyrn
yn rhwym wrth gyrn yr allor.

28 Tydi o Dduw wyt Dduw i mi,
am hyn tydi a folaf;
(Da gwedd it ſawl, fy Nuw mawr fi)
a thydi a ddyrchafaf.
29 Molwch yr Arglwydd, cans da yw
moliannu Duw y llywydd,
O herwydd ei drugaredd fry,
a bery yn dragywydd.

Pſal. 119.

Aleph. Beati immaculati. Rhan 1.

Yn y pſal. 119. y mae y prophwyd yn canmol ac yn mawrhygu cyfraith Duw, gan ddyſgu i'r ffyddloniaid ymfodloni ynddi, ar air, a myfyrdod; ac yn yr Hebræaeg y mae pob 8 vers o'r Pſalm hon yn dechrau ar vn llythyren, gan ddechrau ar vn llytheren. A. ac felly drwy bob vn o'r 22, mewn trefn.

Pob cyfryw ddyn y ſydd a'i daith
yn berffaith, mae fe'n ddedwydd,
Y rhai'n ddichwedd a rodiant
ynghyfraith Iôn yr Arglwydd.
2 Y rhai i gyd gwynfydig ydant,
a gadwant ei orchmynion:

Ac a'i ceiſiant hwy yn ddilys,
â holl ewyllys calon.

3 Diau yw nad a y rhai hyn,
i galyn llwybrau gwammal,
4 Ond cadw dy air (a erchaiſt ym)
a dilyn hyn yn ddyſal.
5 Och fi na chawn 'unioni'n glau,
fy llwybrau at dy ddeddfod;
6 Byth ni'm gwradwyddid y modd
tra cadwn dy gyfammod. (hwn,

7 Mi a'th glodforaf di er neb,
ac mewn uniondeb calon:
Pan ddyſgwyf adnabod dy farn,
ſy gadarn, ac ſy gyfion.
8 Am dy farn mae fy holl amcan,
dy ddeddfau glân a gadwaf.
Na âd fyth fyth fi yn nych,
o, tro i edrych arnaf.

Beth. In quo corriget. Rhan .2.

9 Pa fodd (o Dduw) y ceidw llangc,
ſydd ieuangc, eu holl llwybrau ?
Wrth ymgadw yn ol dy air,
pob llwybr a gair yn olau.
10 Dy orchminion â'm holl galon,
a'i dirgelwch ceiſiais oll,
O lluddias fi ar ofer hynt,
oddiwrthynt ar gyfyrgoll.

11 I'm calon cuddiais dy air cu,
rhag imi bechu'n d'erbyn:
12 O Arglwydd bendigaid wyt ti,
o dyſg i mi d'orchymmyn.
13 Dy gyfiawn feirn, a'r gwir air tau
a mawl gwefuſau traethais,
14 A'th dyſtiolaethau di i gyd,
uwch holl dda'r byd a hoffais,

15 Dy ddeddf fy' myfyr yw a'm drych
dy ffyrdd';wy'n edrych arnyn.
16 Mor ddirgrif ymy yw dy air,
o'm cof nis cair 'un gronyn.

Gimel. Retribue ſervo tuo. Rhan.3.

17 Bydd dda i'th wâs, a byw a wna,
a'th air a gadwa'n berffaith:
18 A'm llygaid egor di ar led,
i weled rhin dy gyfraith.
19 Dieithr ydwyf'n y tir,
dy ddeddf iwir na 'chudd rhaggof,
20 O wir awydd i'r gyfraith hon,
mae'n don fy enaid ynof.

21 Curaiſt feilch: daw dy felltith di
i'r rhai ſy'n torri d'eirchion,
22 Tro oddiwrthif ſen ar gais,
cans cedwais dy orchmynion.
23 Er i ſwyddogion roi barn gas,
rhoes dy wâs ei fyfyrdod
24 Yn dy ddeddf, hon ſydd ym i gyd,
yn gyngor hyfryd ynod.

Daleth. Adhæſit pavimento. Rhan.4.

25 F'enaid ymron llwch y bedd yw:
o'th air gwna fi'n fyw eilwaith:
26 Mynegais fy ffyrdd clywaiſt fi,
cans cedwais dy orchmynion.
27 Pâr i mi ddeall ffordd dy air.
ar hwnnw cair fy' myfyr.
28 Gan ofid f'enaid fu ar dawdd,
a'th air gwnaln hawdd fi'n hybyr.

29 O'th nawdd oddiwrthif tyn ffyrdd
a dyſg y'm ddeddfau crefydd. (gau,
30 Dewiſais ffordd gwirionedd, hon
ſydd ger fy'mron i beunydd.
31 Glynais wrth dy air, o Arglwydd,
o lludd i'm gwradwydd digllon.
32 Yn dy ddedfau fy rhodiad fydd
pan wneych yn rhydd fy nghalon.

He. *Legem pone.* *Rhan.*5.

33 Duw, ffordd dy ddeddfau dyſg i mi,
drwy f'einioes hi a gadwaf.
34 O par i'm ddeall y ddeddf hon,
o'm calon a'i cyflawnaf. (frys,
35 Par i'm fynd llwybr dy ddeddf ar
hyn yw fy' wyllys deilwng;
36 A'm calon at dyſtiolaeth dda,
nid at gybydd-dra goſtwng.

37 Tro fi rhag gweled gwagedd gwael
bywha fi'i gael dy ffordd di.
38 Cyflawna d'air â mi dy wâs,
yna caf-ras i'th ofni.
39 Ofnais warth, o tro heibio hon,
da yw d'orchmynion tyner.
40 Wele, f'awydd i'th gyfraith yw,
gwna fi yn fyw o'th gyfiawnder.

Vau. *Et veniat ſuper me.* *Rhan.*6.

41 Arglwydd dod dy drugaredd ym,
a hyn o rym d'addewid.
42 Drwy gredu'n d'air rhof atteb crwn
i'm cablwr hwn a'm dilid.
43 O'm genau na ddwg dy air gwir,
i'th farnau hir yw'ngobaith.
44 Minnau'n wastadol cadwaf byth
dy lân wehelyth gyfraith.

45 Mewn rhydid mawr rhodio a wnaf,
a cheiſiaf dy orchmynion.
46 A'th dyſtiolaethau rhof ar goedd,
o flaen brenhinoedd cryfion.
47 Heb wrid wyf llawen iawn i'm
yn d'air, yr hwn a hoffais. (cair
48 Codaf fy nwylo at dy ddeddf
drwy fyfyr, greddf a gredais.

Zain. *Memor eſto.* *Rhan.*7.

49 Cofia i'th wâs dy air a'th raith'
lle y rhois fy' ngobaith arno,
50 Yn d'air mae nghyſur i [illegible],
yr hwn mae mywyd yntho. (waith,
51 Er gwatwar beilch ni throis ych-
oddiwrth dy gyfraith hoyw-bur.
52 Cofiais (o Dduw) dy ddeddf erioed
yn honno rhoed i'm cyſur.

53 [illegible] a ofnais yn faith,
ſyn torri'r gyfraith eiddod:
54 O'th ddeddfol y canais gerdd yn hy,
yn nhy fy' mhererindod.
55 Cofiais d'enw (fy Ion) bob nos,
o serch i'th ddiddos gyfraith.
56 Cefais hynny am gadw o'm bron
dy ddeddf: ſef hon ſydd berffaith.

Cheth. *Portio mea Domine.* *Rhan.*8.

57 Ti Arglwydd wyt i mi yn rhan,
ar d'air mae f'amcan innau.
58 Gweddiais am nawdd gar dy fron
o'm calon yn ol d'eiriau,
59 Meddyliais am ffyrdd dy ddeddfau,
a throis fy nghamrau attynt.
60 Dy eirchion ar frys a gedwais,
nid oedais ddim o honynt.

61 Er i draws dorf fy yſpeilio i,
dy gyfraith ni anghofiais.
62 Gan godi ganol nos yn frau,
dy farnau a gyffeſais.
63 Cyfaill wyf i'r rhai a'th ofnant,
ac a gadwant dy eiriau. (mysg,
64 Dy nawdd drwy'r tir sy lawn i'n
Duw dyſg i mi dy ddeddfau.

Teth. *Bonitatem feciſti.* *Rhan.*9.

65 Arglwydd gwnaethoſt yn dda a'th
yn oll dy râs yn addo. (wâs
66 Dyſg i'm ddeall dy air yn iawn,
'r wy'n credu'n gyflawn yntho.

67 Cyn fy 'ngoſtwng euthym ar gam,
yn awr wyf ddinam eilwaith.
68 Da ydwyd a graslawn ydwyt ti,
o dyſg i mi dy gyfraith.
69 Dy air er beilch yn clyttio ffug
â'm calon orug cadwaf.
70 Breiſion ynt hwy er hyn myfi,
dy gyfraith di a hoffaf.
71 Fy mlinder maith da iawn i'm fu,
i ddyſgu dy Statudedd.
72 Gwell fu i'm gyfraith d'enau glân,
nag aur ac arian filoedd.

Iod. Manus tuæ fecerunt me. Rhan:10.

73 A'th ddwylaw gwnaethoſt fi dy hûn
a rhoiſt i'm lun yn berffaith:
O par i'm ddeall dy air di,
a dyſcaf fi dy gyfraith.
74 Y sawl a'th ofnant gwelant hyn,
bydd llawen genthyn weled,
Am fod fy'ngobaith yn dy air,
yr hwn a gair ei glywed.

75 Duw gwn fod dy farnau 'n deilwng
a'm goſtwng i yn ffyddlon:
76 Dod nawdd er cyſur i'm dy was,
o'th ras a'th addewidion.
77 Dod i'm dy nawdd, a byddaf byw,
dy gyfraith yw yn felys.
78 Gwradwydder beilch a'm plyg ar
myfyriaf am d'ewyllys. (gam

79 Y rhai o Dduw a'th ofnant di,
troer y rhei'ni attaf;
A'r rhai adwaenant er eu maeth,
dyſtiolaeth y Goruchaf.
80 Bydded fy'nghalon yn berffaith,
yn dy lân gyfraith Arglwydd,
Fel nas gorchuddier yn y byd,
fy wyneb-pryd â gwradwydd.

Caph. Defecit anima mea. Rhan.11.

81 Gan ddiſgwyl am dy iechyd di,
mae f'enaid i mewn diffig:
Yn gwilied beunydd wrth dy air,
o Arglwydd cair fi'n ddiddig.
82 Y mae fy llygaid mewn pell ddrych
yn edrych am d'addewyd,
Pa bryd (o Arglwydd, dywedais i)
i'm diddeni â'th iechyd?

83 Cans wyf fel coſtrel mewn mwg
cofiais dy eiriau cyſon. (cau
84 Pa hyd yw amſer dy wâs di?
Pa bryd y berni'r trowſion?
85 Cloddiai'r beilchion i'm byllau hyn
sy'n erbyn dy gyfreithiau.
86 Gwirionedd yw d'orchmynion di,
cymmorth fi rhag cam faglau.

87 Braidd na'm difent o'r tir ar gais:
ond glynais wrth d'orchmynion.
88 Bywha fi Dduw, i gadw'yn glau,
dyſtiolaeth d'enau ffyddlon.

Lamed. In æternum Domine. Rhan.12.

89 Byth yn y nef y pery d'air,
o Dduw cair dy wirionedd
O oes i oes: ſicrheiſt y tir
na ſiglir mo'r amgylchedd.
90 Safant byth wrth dy farnau di,
maent i ti'n weiſion ufudd.
91 Oni bai fod dy ddeddf yn dda,
i'n difa buaſai gyſtudd.

92 A'th orchmynion y bywheiſt fi,
am hyn y rhei'ni a gofiais.
93 Eiddo ti wyf, Dduw achub fi,
dy ddeddfau di a geiſiais.
94 Diſgwyl fy lladd mae'r anwir ſur:
'r wy'n yſtyr dy dyſtiolaeth.

96 Ar bob perffeithrwydd mae terfyn,
ond ar d'orchymmyn helaeth.

Mem. Quomodo dilexi. Rhan. 13.

97 Mor gu (o Arglwydd) gennyf fi,
dy ddeddf di a'th gyfammod:
Ac ar y rhai'n o ddydd i ddydd,
y bydd fy holl fyfyrdod.
98 Gwnaethoſt fi â'th orchymynion iach,
yn ddoethach na'm gelynion:
Cans gyd â mi yn dragywydd,
y bydd dy holl orchymynion.

99 Gwnaethoſt fi'n ddoethach (o Dduw
na'r athrawon a'm dyſcynt: (Ion)
Oblegid fy myfyrdod mau,
dy dyſtiolaethau oeddynt.
100 Am gadw o honof dy ddeddf di,
mwy nâg rhieni dellais:
101 Rhag drwg-lwybr, fel y cadwn d'air
fy nhraed yn ddiwair cedwais.

102 Rhag dy farnau ni chiliais i,
cans ti a'm dyſgaiſt ynthynt.
103 Mor beraidd gennif d'eiriau iach,
na'r mel meluſach ydynt.
104 O Arglwydd â'th orchymynion di,
y gwnaethoſt fi yn bwyllawg:
Am hynny 'r ydwyf yn caſau
pob cyfryw lwybrau geuawg.

Nun. Lucerna pedibus meis. Rhan. 14

105 Dy air i'm traed i lusern yw,
a llewych gwiw i'm llwybrau.
106 Tyngais, a chyflowni a wnaf,
y cadwaf dy lân ddeddfau.
107 Cyſtuddiwyd fi'n fawr, Argl-
bywha fi'n ol d'addewyd: (wydd da:
108 Bodloner di, o Arglwydd mau,
ag offrwm genau diwyd,
A dyſg i'm dy holl farnau draw.
109 F'enaid sy'm llaw'n waſtadol:
Am hynny nid anghofiais chwaith,
dy lân gyfraith ſancteiddiol.
110 Yr annuwiolion i'r ffordd fau,
rhoddaſant faglau geirwon:
Ni chyfeiliornais i er hyn,
ond dilyn dy orchymynion.

111 Cymmrais yn etifeddiaeth lân,
byth weithian dy orchymynion,
O herwydd mai hwyntwy y ſydd,
lawenydd mawr i'm calon.
112 Goſtyngais i fy nghalon hur,
i wneuthur drwy orfoledd,
Dy ddeddfau di tra fwy'n y byd,
a hynny hyd y diwedd.

Samec. Iniquos odio habui. Rhan. 15.

113 Dychmygion ofer caſeis i,
a'th gyfraith di a hoffais.
114 Lloches a tharian i'm i'th gair:
wrth dy air y diſgwyliais.
115 Ciliwch rai drwg oddiwrthi fi,
fy Nuw cadwaf ei gyfraith.
116 Cynnal fi â'th air, a byw a wnaf,
ni wridaf am fy ngobaith.

117 O cynnal fi, fy Arglwydd Naf,
a byddaf iach dragwyddol:
Ac yn dy ddeddfau iach y bydd
fy llawenydd gwaſtadol.
118 Sethraiſt o Arglwydd, yr holl rai
a ai oddiwrth dy ddeddfau:
Am mai oferedd gar dy fron
oedd eu dychmygion hwythau.

119 Difethaiſt holl rai drwg y tir,
fel y dyfethir ſothach.
Am hyn dy dyſtiolaethau di,
a gerais i'n anwylach.

120 O Arglwydd Dduw rhag ofn dy
fy'nghnawd a'm cig a ſynnodd, (ddig,
Rhag dy farnedigaethau di,
fy yſpryd i a ofnodd.

Ain. *Iudicium feci.* *Rhan.* 16.

121 Barn a thrugaredd a wneuthym,
na ddod fi ym caſeion:
122 O Arglwydd, dyſg ddaioni i'th was,
achub rhag câs y beilchion.
123 Pallai'n golwg yn diſgwyl llawn
iechyd o'th gyfiawn eiriau.
124 Yn ol trugaredd â'th was gwna,
dyſg imi'n dda dy ddeddfau.

125 Dy was wyf fi, deall i'm dod,
i wybod dy amodau.
126 Madws it (Arglwydd) roddi barn,
torrwyd dy gadarn ddeddfau.
127 Mwy nag aur hoffais dy ddeddf di,
pe rhon a'i goethi yn berffaith.
128 Yn uniawn oll y cyfrifais,
caſeais lwybrau diffaith.

Pe. *Mirabilia.* *Rhan.* 17.

129 Rhyfedd yw dy dyſtiolaethau,
fy enaid innau a'i cadwodd.
130 Egoriad d'air yn olau y ſaid,
i weiniaid pwyll a ddyſgodd.
131 Dyheais gan chwant (o Dduw Ion)
i'th lân orchymynion croyw.
132 Edrych di arnaf, megis ar
y rhai a gâr dy enw.

133 Yn ol d'air cyfarwydda 'nrhoed,
anwiredd na ddoed arnaf.
124 O gwared fi rhag trowſedd dyn,
a'th orchymmyn a gadwaf;
135 Llewyrcha d'wyneb ar dy was:
dyſg imi flas dy ddeddfau.
136 Dagrauwys golwg llifo' a wnânt,
nas cadwant dy gyfreithiau.

Tſade. *Iuſtus es Iehova.* *Rhan.* 18.

137 Cyfiawn ydwyt (o Arglwydd
ac uniawn yw dy farnau. (Dduw)
138 Dy dyſtiolaethau yr un wedd,
ynt mewn gwirionedd hwythau.
139 Fy ſerch i'th air a'm difaodd,
pan anghofiodd y gelyn.
140 D'ymadrodd purwyd drwy fawr
hoffodd dy wâs d'orchymyn. (ras,

141 Nid anghofiais dy gyfraith lân,
er bod yn fychan f'agwedd.
142 Dy gyfiawnder di cyfiawn fydd:
a'th ddeddf di ſydd wirionedd.
143 Adfyd cefais, a chyſtudd maith:
dy gyfraith yw 'nigrifwch.
144 Gwna i'm ddeall cyfiawnder gwiw
a byddaf fyw mewn heddwch.

Koph. *Toto corde.* *Rhan.* 19.

145 Llefais â'm holl galon, o clyw,
a'th ddeddfau Duw a gadwaf.
146 Arnat i llefais, achub fi,
a'th lwybrau di a rodiaf.
147 Gwaeddais, achubais flaen y dydd;
wrth d'air yn brudd gwyliais.
148 Deffroe fy llygaid ganol nos,
o achos d'air a hoffais.

149 Clyw fi'n ol dy drugaredd dda,
bywha fi'n ol dy farnau.
150 Arnaf rhai ſceler a neſſânt:
troſeddant dy gyfreithiau. (Dduw:
151 Tithau bydd agos, Arglwydd
gwirionedd yw d'orchmynion.
152 Gwyddwn fod dy dyſtiolaethau,
gwedi eu ſicrhau yn gryfion.

Reſh. *Vide humilitatem.* *Rhan.* 20.

153 Gwel fy nghyſtudd, gwared ar gais,
cans

cans cofiais dy gyfreithiau.
154 Dadleu fy nadl, rhyddha fi 'n rhodd
yn ol ymadrodd d'enau. (glwm,
155 Ffordd iechydwriaeth sydd bell
oddiwrth anghyfiawn ddynion,
Am nad ydynt yn ceisio 'n glau,
mo lwybrau dy ddeddfau union.

156 Dy drugaredd Arglwydd aml yw,
gwna i'm fyw 'n ol dy farnau.
157 Llawer fy 'n herlid, r'wyf er hyn,
yn dilyn dy lân ddeddfau.
158 Gwelais y trais, a gresyn fu,
iddynt ddirmygu d'eiriau. (-lwydd,
159 Hoffais dy ddeddf bywha fi' Argl-
herwydd dy drugareddau.

160 Dechrau dy air gwirionedd yw,
o Arglwydd Dduw y llywydd:
A'th gyfiawn farnedigaethau,
sydd yn parhau 'n dragywydd.

Schin. Principes persecuti sunt. Rhan 21.

161 Y cryfa'r gant f'erlid a wnai,
rhag d'ofn y crynai 'nghalon.
162 Oblegid d'air wyf lawen iawn,
fel pe cawn dlysau mawrion.
163 Celwydd ffieidd-dra a gasais,
a hoffais dy gyfreithiau:
164 Saith waith bob dydd y rhof yt
am fod yn dda dy farnau. (glod,

165 Y sawl a gâr dy air, cânt hedd,
dim nis goddiwedd hwynhwy.
166 Gwyliais Arglwydd wrth dy iechyd
gan wneuthyd dy orchymmyn.
167 Dy ddeddf cadwodd fy enaid i,
a hi yn fawr a hoffais.
168 Am fod fy llwybrau gar dy fron,
d'orchmynion nid anghofiais.

Tau. Appropinquat deprecatio. Rhan 22

169 O'th flaen Arglwydd nesaed fy
dysg imi ddeall d'eiriau, (nghri,
170 Gwâred fi 'n ol d'ymadrodd rhâd,
del attad fy ngweddiau.
171 Fy fawl a draetha 'ngenau 'n wych
pan ddysgych ym' dy ddeddfau.
172 Datgan fy nhafod d'air yn rhwydd
herwydd dy gyfiawn eiriau.

173 Cymhorthed dy law fi ar gais,
Dewisais dy orchmynion.
174 Cerais dy iechyd, a'th ddeddf sydd
lawenydd mawr i'm calon.
175 Bo f'enaid byw, a mawl it rhoed:
dy farn boed i'm amddiffyn
176 Crwydrais fel oen, dy was o cais,
cans cofiais dy orchymmyn.

Ad Dominum. Psal. 120.

Dafydd wedi dyfod o fysg yr Arabiaid yn cwyno hyd y bu efe ymysg y genhedlaeth enwir anghredadwy honno.

I'M ingc y gelwais ar f' Arglwydd,
ac ef yn rhwydd a'm clybu.
2 Duw gwared fi rhag tafod gau,
a genau yn bradychu.
3 Dywaid i mi pes les wrth fael,
rw gael, oh dafod diffrwyth:
4 Geiriau fel llymion saethau cawr,
ynghyd a marwor meryw.

5 Gwae fi aros hono yn llech,
ynghyd a Mesech dwyllgar:
A chyfanneddu a'm gwersyll,
y' nghyfion pebyll Cedar.
6 Hir y bu f'enaid i fyw hon
ymysg caseion heddwch.
7 Os son am lonydd a wnelwn i,
rhyfelai rhei'n i'n rhyfelwch.

Levavi

Levavi oculos. *Pſal.* 121.

Dangos y dylai y ffyddloniaid ddiſgwyl am gymmorth gan Dduw yn vnic, y modd y mae y Prophwyd yn y pſalm hon.

DIſgwyliaf o'r mynyddoedd draw,
lle y daw i'm help wyllyſgar.
2 Yr Arglwydd rhydd i'm gymmorth
hwn a wnaeth nef a daiar. (gref,
3 Dy droed i lithro ef nis gád,
a'th geidwad fydd heb huno:
4 Wele, ceidwad Iſrael lan,
heb hun na heppian arno.

5 Ar dy law ddeau mae dy Dduw,
yr Arglwydd yw dy geidwad;
6 Dy lygru ni chaiff haul y dydd,
ar nos nid rhydd i'r lleuad.
7 Yr Ion a'th geidw rhag pob drwg,
a rhag pob cilwg anfad:
8 Cai fynd a dyfod byth yn rhwydd,
yr Arglwydd fydd dy geidwad.

Lætatus ſum. *Pſal.* 122.

Dafydd ym ymlawenhau ddarfodd i Dduw gyflowni yr addewid, a goſod yr Arch yn Seion, gan weddio am gynnyrch yr eglwys.

I Dy'r Arglwydd (pan ddwedent) awn
i'm llawen iawn oedd wrando.
2 Sai'n traed o fewn Caer-Salem byrth
yr un ni fyrth oddiyno:
3 Caerſalem lân: ein dinas ni,
ei ſail ſydd ynddi 'i hunan;
A'i phobl ſydd ynddi yn gytun,
a Duw ei hun a'i drigfan.

4 Cans yno y daw y llwythau 'nghyd,
yn unfryd, llwythau'r Arglwydd:
Tyſtiolaeth Iſrael a'i dwg fo,
a chlod i'w ſawr ſancteiddrwydd,
5 Cans yno cadair y farn ſydd:
eiſteddfod Dafydd yno.
6 Erchwch i'r ddinas hedd a mawl:
a llwydd i'r ſawl a'th garo,

7 O fewn dy gaerau heddwch boed,
i'th lyſoedd doed yr hawddfyd.
8 Er mwyn fy'mrodyr mae'r arch hon,
a'm cymmydogion hefyd.
9 Ac er mwyn ty'r Arglwydd ein Duw
hwn ynot yw'n rhagorol:
O achos hyn yr archaf fi,
i ti ddaioni rhadol.

Ad te levavi. *Pſalm.* 123.

Gwedd y ffyddloniaid, y rhai y mae yr annwiol, a diyſtyrwyr Duw, yn eu blino.

TWedda' ngolwg at y ne'
(fy Nuw) dy le trigiannol.
2 Fel y try gweiſion eu llygaid
at ddwylo i meiſtraid bydol,
Llygaid llaw forwyn ar bob tro,
a ddylyn ddwylo'i meiſtres,
Diſgwyliwn arnat (Dduw) 'r un wedd
am dy drugaredd gymmes.

3 Dy nawdd Arglwydd, dy nawdd yn
dygaſom ormodd dirmig. (rhodd,
4 Gan watwar y ſynn a'r balch iawn,
yr ym yn llawn boenedig.

Niſi quia Dominus. *Pſal.* 124.

Y ffyddloniaid wedi eu gwaredu o'i peryglon, yn cyfaddef nad o'i nerth eu hun, eithr drwy drugaredd Duw y diangaſant.

DYma'r amſer yn ddiyngel,
gall Iſrael, fynegi,
Yr Arglwydd oni bai ei fod,

a'i arfod gydâ nyni.
2 Gydâ ni oni bai ei fod,
pan ddaeth gwrth-drafod dynion:
3 Pan gododd llid i ni, a phoeni,
llyngcaſent ni yn fywion.

4 Y dyfroedd a'n boddaſent ni,
a'n hoes dan gefn lli buan:
5 Chwyddaſent droſom, fel chwydd
fal dyna gyflwr truan. (dwr
6 Bendigaid Iôr ei law a droes:
ac ef ni roes mo honom
Yn yſglyfaeth i'n rhwygo'n frau,
iw gwâg efelliau llymion.

7 Ein henaid aeth yn rhydd o lyn,
fal yr aderyn gwirion,
Rhwyd yr adarwr torri a wnaeth,
a ninnau aeth yn rhyddion,
8 Ein holl gynnorthwy ni, a'n llwydd,
ſy'n nerth Arglwydd howddgar,
Yr hwn drwy waith ei ddwylaw ef,
a greawdd nef a daiar.

Qui confidunt: Pſal. 125.

Mae fe yn dangos ſiccr obaith y ffyddloniaid yn eu blinderau, gan ddymuno iddynt lwyddiant: ac i'r rhai anwir ddiſtryw.

SAwl a'ymddiriedant yn Nuw Iôn,
byddant fel Seion fynydd,
Yr hwn ni ſyfl: a'i ſylwedd fry
a bery yn dragywydd.
2 Fel y ſaif ſail Caerſalem fry,
a'i chylchu mae mynyddoedd:
Felly yr Arglwydd yn gaer ſydd,
dragywydd cylch ei bobloedd.

3 Er na orphwys rhwyſg cledd hir
yr enwir ar gyfiawnaid.
Rhag i'r rhai cyfiawnion eſtyn llaw
i dimlaw campau diriaid.
4 O Arglwydd Dduw yn brysur gwna
i bob dyn da ddaioni;
Sef union attad ti yn glau
y bydd calonnau rhei'ni.

5 Ond y drwg-ddyn Duw a'i gyrr
gydâ gweithwyr anwiredd;
Pe'wn drwg ymdroes, felly ymdroed,
ar Iſrael boed tangnhefedd.

In convertendo. Pſal. 126.

Y Pſalm hon ſydd yn dangos ryfedded fu gwarediad y bobl allan o gaethiwed Babylon, ac mai yr Arglwydd a'i gwnaethei.

PAn ddychwelodd ein gwir Dduw
gaethiwed Seion ſanctaidd; (Iôn,
Mor hyfryd gennym hyn bob un,
a rhai mewn hun nefolaidd.
2 Nyni â'n genau yn dda'n gwedd,
gorfoledd ar ein tafod,
3 Ymhlith cenhedloedd dwedynt hyn,
fe wnaeth Duw droſſyn yſtod.

4 Yſtod fawr a wnaeth Duw yn wir,
ein dwyn i'n tir cynnefin,
O gaethiwed y gelyn llym,
am hyn yr ym yn chwerthin.
5 O cynnull ein gweddillion ni,
tro adre rhei'ni eilwaith,
Gan dylif-ddyfroedd fel y gwlych
y dehau ſych a diffaith.

6 Y rhai ſy'n hau mewn dagrau blin,
hwynt wy dan chwerthin medant.
Felly f'Arlwydd dan droi y byd,
dwg ni i gyd i'r meddiant.
7 Y rhai dan wylo aeth o'r wlâd,
fel taflu hâd rhyd gryniau;

Drwy lawenydd y don ynghyd,
fel caſglu yd yn dyrau.

Niſi Dominus. *Pſal.* 127.

Nad ſynwyr dyn na'i boen, ond trugaredd Duw, ſy yn cadw ac yn dwyn i ben bob peth.

Y Ty ni adeilado'r Ner,
ai'n ofer gwaith y ſaeri;
A'r ddinas hon nis ceidw efo,
ni thyccia gwilio ynthi.
2 O's borau godi, os hun hwyr,
a byw drwy llwyr ofidio,
Ofer i gyd: Duw a rydd hun
i bob rhyw un a'i caro.

3 Wele, y plant a roir i ddyn,
hiliogaeth yn i'r Arglwydd:
Ac o'i rodd ef daw ffrwyth y bru,
iw magu mewn ſancteiddrwydd.
4 Fel gwr cryf, ple bynnag y daw,
ac yn ei law ei ſaethau;
Plant yr ieuenctyd felly y mae,
yn barch o flaen y tadau.

5 Sawl honynt ſydd a'i gwiſr yn llawn
mae'n ddedwydd iawn ei foddion
Hwy nis gwradwyddir pan ddel man
i ymddiddan â'i gelynion.

Beati omnes. *Pſal.* 128.

Dangos daioni y rhai priodol a ofno'r Arglwydd, ac addewid o fendithion Duw i'r rhai a fo byw yn ol ei orchmynion ef yn y lân ſtad honno.

A Ofno'r Arglwydd gwyn ei fyd,
a rhodiaw rhyd ei lwybrau,
2 Bwyttei o ynnill gwaith dy law,
a blith y daw i tithau.
3 Dy wraig ar du dy dy ia nen,
fel per winwydden ffrwythlon,
Dy blant ynghylch dy fwrdd a fyd
fel olewydd blanhigion:

4 Wele, fal dymar modd yn wir
bendithir y gwr cyfion,
A ofno'r Arglwydd Dduw yn ddwys,
rhydd arno bwys ei galon,
5 Cei gyflawn fendith gan Dduw Ion
bydd dithau Seion ddedwydd,
Fel y gwelych â golau drem
Gaerſalem mewn llawenydd.

Holl dyddiau d'einioes. 6 Plant dy
cei weled llwyddiant iddynt, (blant,
Ac ar holl deulu Iſrael,
daw hedd diogel arnynt.

Sæpe expugnaverunt. *Pſalm.* 129.

Cynghori y mae i'r eglwys ymlawenhau, er bod erlidwyr ym mhob oes: Duw a'i gweryd hi, ac a ſathr ei chaſeion.

LLawer gwaith ceſais gyſtudd mawr
Iſrael yn awr dyweded,
O'm hieuenctyd hyd yr awr hon,
fe wyr fy mron eu trymed.
2 A llawer gwaith y ceſais lid,
o'm gwan ieuenctid allan,
A bu'm gyſtudd ar lawer tro,
ac etto ni'm gorfuan'.

3 Yr arddwyr arddent y cefn mau,
drwy rwygo cwyſau hirion:
4 Y cyfion Ner torrodd yn frau,
bleth didau'r annuwiolion.
5 Pa rai bynnag a ddalant gâs
ar degwch dinas Seion,
Gwradwydder hwynt, ciliant i'w hol,
y rhai annuwiol creulon.

6 Byddant fel y glas wellt a fai

ar bennau tai yn tyfu,
Wr hwn ſydd, cyn y tynner fo,
yn gwywo, ac yn methu.
7 Ni leinw'r medelwr ei law,
ni chair o honaw ronyn:
I'r caſclwr nis tal ddim mo'i drol,
na'i drin, na'i roi mewn rhwymyn:
8 Fel na bai byth gwiw gan y rhai
ar a ddramwyai heibio,
Ddwedyd unwaith Duw a ro llwydd,
neu'r, Arglwydd a'ch bendithio.

De profundis. Pſal. 130.

Gweddi am drugaredd a maddeuant o'n pechodeu, ac o'r diwedd am gael ein gwaredu o bob drwg.

O'R dyfnder gelwais arnat Ion,
2 O Arglwydd tirion goſtwng
Dyglust, yſtyria y llais mau,
clyw fy' ngweddiau teilwng.
3 Duw, pwy a ſaif yn d'wyneb di,
os creffi ar anwiredd?
4 Ond fel i'th ofner di yn iawn,
yr wyd yn llawn trugaredd.
5 Diſgwyliais f'Arglwydd, wrth fy (rhaid,
diſgwyliodd f'enaid arno:
Rhois fy holl obaith yn ei air,
6 f'enaid a gair yn effro.
Ac am yr Arglwydd gwilio'y dydd,
fwy nâ gwiliedydd ulfei,
A edrych blygain bob pen awr,
a welo'r wawr yn codi.
7 Un wedd diſgwylied Iſrael,
yn ddirgel am yr Arglwydd:
Cans mae nawdd gyda'r Arglwydd nef
mae yntho ef cymwynaſgarwydd,
Ei drugareddau ânt ar led,
fe rydd ymwared ini.
8 Fe weryd Iſrael: fal hyn,
fo'i tyn o'i holl ddrygioni.

Domine non eſt. Pſal. 131.

Dafydd yn ymwrthod â balchder gar bron Duw.

YN fy' nghalon ni bu falch chwydd,
o Arglwydd, na dim tynder,
Ni chodais chwaith ddrahaus wg
i'm golwg o ddra uchder.
2 Ac ni rodiais yma a thraw,
i ddreiglaw pethau mawrion;
Ni fanwl chwiliais am wybod
rhyfeddod a dirgelion.
3 Goſtyngais f'enaid i mewn pryd,
fel pan ddiddyfnid herlod:
Fy enaid ſydd fel un a fu
gwedi ei ddiddyfnu'n barod.
4 Ond diſgwilied fy Iſrael
wrth wir Immanuel beunydd,
Sef wrth yr Arglwydd o'r pryd hyn,
heb derfyn yn dragywydd.

Memento Domine. Pſal. 132.

Y ffyddlon yn ymddiried i addewidion Duw. Dafydd yn dymuno ar Dduw ſicrhau yr unrhyw.

O Cofia Ddafydd, fy Nuw Nêr,
a'i holl lwyth flinder hefyd;
2 Ya llw adduned a roes fo
i Dduw Jaco, gan ddwedyd,
3 Nid âf o fewn pabell fy' nhy,
a'm gwely mwy nis dringaf,
4 Ni roddaf i'm dau lygad hun,
amrantun chwaith ni chyſgaf:
5 Nes caffwyf gyfle yn ddi rus,
i Arglwydd grymus Jaco.

6 Wele

6 Wele'n Ephrata clywſom fod
lle o breſwylfod iddo,
Cawſom hi yn meuſydd y coed.
7 Pawb doed i'w bebyll tirion,
Awn, ymgrymiwn, pawb ufyddhaed,
wrth ei faingc draed yn union.

8 F'arglwydd, cyfod i'th eſmwyth lys,
a'th arch o rymus fowredd.
9 Gwiſged d'offeiriaid gyfion fraint,
gwiſged dy Saint wirionedd.
10 Er mwyn Dafydd dy ffyddlon wâs,
na thyn dy râs yn llidiog:
Ac na wrthneba di er neb,
mo wyneb dy eneiniog.

11 I Ddafydd rhoes yr Ion lw gwir,
a chedwir hwn heb wyredd:
O ffrwyth dy gorph rhoſ ar dy faingc,
yr iraidd gaingc i eiſtedd.
12 Fy' meddfau a'm cyfammod i,
dy feibion di os cadwant;
O blant i blant o gaingc i gaingc,
hwy ar dy faingc a farnant.

13 Canys fy Arglwydd o ſerch a bodd,
a rag-ddewiſodd Seion:
I drigo ynthi rhoes ei fryd,
gan ddywedyd geiriau tirion;
14 Hon fydd fyth fy' ngorphwyſfa i,
o hoffder ynthi trigaf.
15 Bendithiaf hi a bwyd o'i ball,
a'i thlawd o'i wall o fara.

16 Ag iechydwriaeth, medd Duw naf
y gwiſgaf ei heglwyſwyr,
A rhoddaf yngenau pob Sant
o'i mewn, ogoniant pſallwyr.
17 Paraf hyn oll, ac felly y bydd,
corn Dafydd yn gorniog:
Felly darperais gan fy' mhwyll,
brif ganwyll i'm eneiniog.
18 Am ei elynion, o bob parth,
y gwiſgaf warth a gwradwydd,
Paraf hefyd i'w goron fo
flodeuo: medd yr Arglwydd.

Ecce quam. Pſal. 133.

Clod cariad brawdol, a'i gyffelybu i'r olew yn y 30. pen o Exodus.

VVele, fod brodyr yn byw 'nghyd,
mor dda, mor hyfryd ydoedd
2 Tebyg i olew o fawr werth,
mor brydferth ar y gwiſgoedd:
Fel pe diſcynnai drwyw o'r nen,
rhyd barf a phen offeiriad,
Sef barf Aron a'i wiſg i gyd,
yn hyfryd ei arogliad.

3 Fel pe diſcynnai gwlith Hermon
yn do dros Seion fynydd,
Lle rhwymodd Duw fywyd, a gwlith
ei fendith, yn dragywydd.

Ecce nunc. Pſal. 134.

Cyngor i offeiriaid y Deml i glodfori yr Arglwydd.

VVele, holl weiſion Arglwydd nef,
bendithiwch ef, lle'r ydych,
Yn ſefyll yn nhy Dduw y nos,
a'i gynteddau diddos trefnwych.
2 Derchefwch chwi eich dwylo glân,
yn ei gyſſegr-lân annedd:
A bendithiwch â chalon rwydd,
yr Arglwydd yn gyfannedd.

3 Yr Arglwydd, a'i ddeheulaw gref,
hwn a wnaeth nef â daear,
A rotho ei fendith a'i râs,
i Seion ddinas howddgar.

Laudate nomen. Psal. 135.

Cyngor i'r ffyddloniaid i foli 'r Arglwydd am ei ddaioni yn gwrawyddo addolwyr eulynnod.

O Molwch enw'r Arglwydd nef,
ei weision ef molianwch,
2 Y rhai a saif i'w dy a'i byrth,
i'n Duw a'i fawrwyrth cenwch.
3 Molwch yr Arglwydd, cans da yw,
clod i'r Ior byw a berthyn:
Cenwch ei glod dros yr holl fyd,
a hyfryd yw y destyn.

4 Oblegid yr Arglwydd, a'i nawdd,
ef a etholawdd Iaco,
Ac Israel, i'w mysg y trig,
yn deulu unic iddo.
5 Cans mawr yw'r Arglwydd yn ei lys
mi a wn yn hysbys hynny:
Ym mhell uwchlaw'r holl dduwiau
mae r Arglwydd glân a'i allu. (mân,

6 Hyn oll a fynnodd a wnaeth ef,
yn uchder nef eithafon:
Ar ddaiar, ac yn y mor cau,
a holl ddyfnderau 'r digion.
7 O eithaf daiar cyfyd tarth,
daw'r mellt o bobparth hwyfhau,
Ac oer dymhestloedd glaw, a gwynt,
a godynt o'i drysorau, a da,

8 Yn nhir yr Aipht dynion, a da,
â llawer pla y tarawodd.
Cyntaf-anedig o bob un,
a'i law ei hûn a laddodd.
9 I'th ganol di, o Aipht greulon,
rhoes Duw arwyddion rhyfedd,
Ar Pharo' a'i holl weision i gyd:
dug drwy'r holl fyd orfoledd.

10 O nerth ei fraich efe a wnaeth,
lawer cenhedlaeth feirwon;
A lladdodd lawer yr un modd
o ben brenhinoedd cryfion.
11 Sef o'r Amoriaid Sehon fawr,
ac Og, y cawr o Fasan:
A'r un ddinystriad arnynt aeth,
a holl frenhiniaeth Canan.

12 A'i holl diroedd hwynt hwy i gyd,
gyd â'i holl fywyd bydol,
I Israel i roi a wnaeth
yn etifeddiaeth nerthol.
13 Dy Enw (o Arglwydd) a'th nerth
a bery yn dragywydd, (sy',
Ac o genedl i genedlaeth
dy goffadwriaeth lywydd.

14 Cans ar ei bobl y cyfyd ef farn,
yr Arglwydd cadarn cyfion,
Ac yn ei holl lywodraeth hir
bydd dostur wrth ei weision.
15 Y Delwau oll, gwaith dwylaw yn,
a dyfais dyn anffyddlon:
O aur ac arian dyn a'i gwnaeth,
o hil cenhedlaeth weigion.

16 O waith dyn, genau rhwth y sydd,
heb ddim llyferydd ynddyn:
Ac mae llun llygaid iddyn ar led,
a'r rhai'n heb weled gronyn.
17 Dwy glust dynion sydd i bob un,
heb glywed mymryn effo,
Eu safn yn ehang, ac ni chaid
na chwyth, nag anadl yntho.

18 Un fodd a'r delwau fydd y rhai
a'i gwnelai hwynt â'i dwylo,
Ac nid yw well na'r rhai'n yr un,
ynthyw'n ymddiriedo.

19 Ty Iſrael na chollwch chwi :
ty Aron : Lefi wydd,
20 I'r rhai'n ddim, ond i'r Arglwydd nef,
bendithiwch e'n dragywydd.

21 Bendithier fyth mawr Enw'r Ion,
o Seion hen a barchem,
Bendithier moler ei enw fo,
ſy'n trigo ynghaer Salem.

Confitemini. *Pſal.* 136.

Mawr ddiolch i Dduw am wneuthur a llywodraethu pob peth.

MOlwch yr Arglwydd, cans da yw
moliennwch Dduw y llywydd,
Cans ei drugaredd oddi fry,
a bery yn dragywydd.
2 Molwch chwi Dduw y duwiau'n (rhwydd,
3 ac Arglwydd yr arglwyddi,
4 Hwn unic a wnaeth wrthiau mawr,
drwy ei ddirfawr ddaioni.

5 Gwnaeth â'i ddoethineb nef uchben,
6 a'r ddaiaren a'r dyfredd,
Y rhai yw prif ſylwedd y byd,
ac i gyd o'i drugaredd.

Molwch yr Arglwydd (cans da yw)
moliennwch Dduw y llywydd,
Cans ei drugaredd oddi fry,
a bery yn dragywydd.

7 R'hwn a wnaeth oleuadau mawr,
o'r nef hyd lawr a'i ſowredd.
8 Haul y dydd, 9 a'r lleuad y nos,
i ddangos ei drugaredd.
10 R'hwn a drawodd yr Aipht i'w ddig
a'r blaen-anedig ynthi,
11 Ac a ddug Iſrael i'r daith,
ac ymmaith o'i holl gyni.

12 A hyn drwy law gref a braich hir,
o rym ei wir ogonedd :
13 A hollti'r môr coch yn ddwy ran,
o anian ei drugaredd.
14 Dug Iſrael i'r lan yn wych,
fel dyna ddrych gorfoledd :
15 Yſcyttiai Pharo, a'i holl lu,
a hyn a fu'i drugaredd.

Molwch yr Arglwydd cans da yw,
molienwch Dduw y llywydd, &c.

16 A dwyn ei bobloedd yn ddichwys,
drwy waledydd dyrys anian :
17 Taro brenhinoedd er eu mwyn,
ac felly eu dwyn hwy allan.
18 Lladd llawer brenin cadarn llon,
19 fel Sehon yr Amoriaid :
20 Ac Og o Fasan yn un wedd,
o'i fawr drugaredd dibaid.

21 A'i holl diroedd hwynt-hwy i gyd,
eu rhoi yn fywyd bydol
22 I Iſrael ei was a wnaeth,
yn etifeddiaeth nerthol.

Molwch yr Arglwydd (cans da yw)
moliennwch, &c.

23 Hwn i'n cyſtudd a'n coſiodd ni,
o'i fawr ddaioni tirion.
24 Ac a'n hachubodd yn ddiſlwyth
oddiwrth ein holl elynion.
25 Yr hwn a ymbyrth bob rhyw gnawd
yn ddidlawd o'i drugaredd.
26 Clodforwch Dduw brenin y nef,
rhowch iddo ei ogonedd.

27 Molwch Arglwydd yr arglwyddi,
uwchben pob rhi o fowredd,

Duw'r duwiau, Iôr uwchben pob Iôn,
a ffynnon y drugaredd.

28 Molwch yr Arglwydd cans da yw,
molienwch Dduw y llywydd, &c.

Super flumina. Pſal. 137.

Yr Iſraeliaid yn eu caethiwed (wrth glywed y Chaldeaid yn cablu Duw) ſydd yn dymuno ar Dduw goſbi yr Edomiaid, y rhai a baraſent i wyr Babel greuloni wrthynt: a phrophwydoliaeth am ddiniſtr Babel.

Pan oeddym gaeth yn Babilon,
ar lan prif afon groyw,
Mewn coffadwriaeth am Seion,
hidlaſon ddagrau'n loyw.
2 Rhoddaſom ein telynau 'nghrog,
ar goed canghennog irion.
Lle yr oedd prenniau helig plan,
a ddeutu glann yr afon,

3 Y rhai a'n dug i garchar caeth,
ini yn ffraeth gofynnen,
A ni'n bruddion, gerdd i Seion,
ſywaeth peth nis gallen.
4 O Dduw pa fodd y canai neb,
(rhoem atteb yn yſtyriol)
I chwi o gerdd ein Harglwydd Dduw,
a ninnau 'n gwlad eſtronol?

5 Os â Caerſalem o'r cof mau,
anghoffed dehau [illegible]
6 [illegible] fy' [illegible] ambydd,
hi'n ben llawenydd ymy.
7 Cofia di Dduw, blant Edom [illegible],
yn nydd Caerſalem [illegible]:
Noethwch dynoethwch (meddent rhain)
ei mur a'i main i'r ddaiar.

8 Bydd gwyn eu byd i'r ſawl a dâl
iti, merch Babel rydoſt,
Yr unrhyw feſur, gan dy blaid,
i ninnau fel y gwnaethoſt.
9 Y ſawl a gymro dy blant di,
bo'r rhei'n fendigedig,
Ac a darawo'r eppil tau,
a'i pennau wrth y cerrig.

Confitebor tibi. Pſal. 138.

Dafydd ym cammol daioni Duw tu ag atto ef, ac yn gweled drwy ei ffydd y cai efe gymaint daioni gan Dduw rhag llaw, ac o'r blaen.

Rhof fawrglod iti, fy' Nuw Iôn,
o ddyfnder calon canaf;
Yngŵydd holl Angylion y nef,
â'm hollef i'th foliannaf;
2 Ymgrymmaf tua'th ſanctaidd dŷ,
ban ganno th' drugaredd,
A'th enw mawr, uwchlaw pob peth,
a'th air difeth wirionedd.

3 Y dydd y gelwais arnat ti,
gwrandewaiſt fi yn fuan;
Yno y nerthaiſt â chref blaid,
fy enaid i oedd egwan.
4 Doed brenhinoedd y ddaiar hon,
a rhoen yt union foliant;
Addolent oll ein gwir-Dduw ni,
cans d'eiriau di a glywſant.

5 Yn ffyrdd yr Arglwydd yr ymhwedd,
ac am ei folwedd cannant:
Gan ddangos drwy'r holl fyd ei feddiant,

a maint yw ei ogoniant.
6 Uchel yw'r Ion, etto fe wel
yr ufydd iſel ddynion:
A gwyl o hirbell, er eu plau,
y beilch a'r gwarrau ſythion.

7 Pe bai yn gyfyng arna'r byd,
ti a'm byw-heyd eilwaith:
Gan yſtyn llaw i ddwyn dy was
oddiwrth rai atcas ymaith.
8 Yr Arglwydd a gyflawna â mi,
Duw dy ddaioni rhag llaw,
Ac yn dragywydd imi bod:
na wrthod waith dy ddwylaw.

*Domine probaſti. Pſalm.*139.

Dafydd er mwyn ei lanhau ei hun, yn dangos nad oes dim yn guddiedig rhag Duw: a thrwy ddangos ei ſerch tuag at Dduw, y mae efe yn ymroi i fod yn elyn i'r thai a wrthwynebant Dduw.

ARglwydd, manwl y chwiliaiſt fi,
da i'm adwaeni hefyd:
2 Eiſteddiad, codiad, gwyddoſt hyn,
a'm meddwl cyn ei ddwedyd.
3 Yr wyd ynghylch fy l'oches i,
a'm ffyrdd ſydd itti'n hyſbys:
4 Nid oes air nas gwyddoſt ei fod
ar flaen fy' nhafod ofnys.

5 O'm hol ac o'm blaen i'm lluniaiſt,
dy law a ddodaiſt arnaf:
6 Gwybodaeth ddieithr yw i mi,
a'i deall hi nis medraf.
7 I ba le 'r af fi i roi tro,
i'mguddio rhag dy Yſpryd?
I ba le ffoaf rhag dy wydd,
drwy gael ffordd rwydd i lathlyd?

8 Os dringaf tua'r nefoedd fry,
wyd yno i'th dy berffaith:
Os tua'r dyfnddwr, goſtwng tro
yr wyd ti yno eilwaith.
9 Pe cawn adenydd borau wawr,
a mynd i fôr mawr antal,
10 Yno bydd dy ddeheu-law di,
i'm tywys i a'm cynnal.

11 A phe meddyliwn, yr ail tro,
ymguddio mewn tywyllwg,
Canol y nos fel hanner dydd,
mor olau fydd yn d'olwg.
12 Nid dim tywyllach nos i ti
nag yw goleuni haf-ddydd:
A'r ddau i ti maent yr un ddull,
y tywyll a'r goleu-ddydd.

13 Da y gwyddoſt y dirgelwch mau,
f'arennau a feddiennaiſt,
Yngrôth fy' mam pan oeddwn i,
yno dydi a'm cuddiaiſt.
14 Cans rhyfedd iawn y gwnaethbwyd (fi,
a'th waith di ſy ryfeddod,
A'm henaid a wyr hynny'n dda:
a hon a wna yt fowrglod:

15 Ni chuddiwyd fy' ngrym rhagot ti,
pan wnaethoſt fi yn ddirgel,
Fel llunio dyn o'r ddaiar hon,
o fewn pridd eigion iſel.
16 Dy lygaid gwelſant fy' nhrefn wael,
cyn imi gael perffeith-lun:
Roedd pob peth yn dy lyfr yn llawn,
cyn bod yn iawn un gronyn.

17 Mor anwyl dy feddyliau ym,
mor fawr yw ſwm y rhei'ni:
18 Wrth fwrw, amlach gwn eu bod
nâ'r tywod o rifedi.
Myfyrio pan ddeffrowyf fi,
'r wyf gyd'â thi yn gwbwl.
19 O Dduw, ba achos yn dy lid,
na leddid yr annuwiol?

O Dduw pe coſpid rhai o'r rhai'n
y ſydd yn arwain traha;
Wrth y gwaedlyd fo gaid diwedyd,
dydi dos oddiyma.
20 Y rhai am danad f' Arglwydd cu,
ſy'n treuthu pethau ſceler,
A'th elynion dibrys eu llw,
cymraſant d'enw' n ofer.

21 Ond cás yw gennif, o Dduw Ion,
dy holl gaſeion gwaedlyd?
Ond ffiaidd gennyf fi bob dyn,
a ai yn d'erbyn hefyd?
22 A llawn gâs y caſeais hwynt,
ynt fel ar bwynt gelynion.
23 O chwilia fi o Dduw yn hy,
cei hynny yn fy nghalon.

Duw prawf fy meddwl i'n fy mol,
24 oes ffordd annuwiol gennyf;
Gwel fi, tywys, dwg fi yn f'el,
nod ffordd dragwyddol ynny.

Eripe Domine. Pſal.140.

Dafydd yn achwyn wrth Dduw rhag dichellion ei elynion: a chan ei ſicrhau ei hun o gymorth Duw, mae efe yn annog y cyfion i foli Duw eu helpwr.

Rhag y gwr drwg gwared fi (Ner)
rhag gwr y trowſder eſcrydd,
2 Rhai ſy'n bradychu yn ddirgel,
a chaſglu rhyfel beunydd.
3 Fel colyn ſarph yn llithrig iawn,
yw eu tafodau llymion:
Gwenwyn yr Aſp ſydd yn parhau
dan eu gwefuſau creulon.

4 Rhag y dyn drwg, rhag y gwr trawſ
ſy'n myſgu lliawr ſaglau,
Duw gwared fi, rhag goſod brâd,
ynghylch fy ngwaſtad lwybrau.
5 Y beilch cuddiaſant fagl a rhwyd,
wrth hon goſodwyd tannau;
Ar draws fy ffyrdd i ddal fy nhroed,
ynghudd, y rhoed llinynnau.

6 Dwedais wrth f' Arglwydd fy Nuw
tyn fi o'i rhwyd a'i maglau: (lwyd,
O gwrando'n fuan f' Arglwydd nef,
ar brudd lef fy ngweddiau.
7 Fy Arglwydd yw fy nerth i gyd,
a'm coel a'm iechyd calon;
Ti a roiſt gudd tros fy' mhen mau,
yn nydd yr arfau gloywon.

8 A'r dyn annuwiol, Dduw, na âd
ddymuniad drwg ei 'wyllys;
Rhag ei wneuthur efo yn gry,
a'i fynd yn rhy drahaus.
9 A'i holl ddymuniad drwg i mi,
a'i rhegen wedd i greulon,
Y rhai'n yn llwyr a ddont ymmhen
y capten o'm caſeion.

10 Syrthied arnynt y marwor tân,
ac felly lloſgan ymaith.
Bwrier hwynt mewn cau ffoſydd nant
fel na chyfodant eilwaith.
11 Dyn llawn ſiarad fydd anwaſtad.
ni eiſtedd ef yn gryno;
A drwg a ymlid y gwr trawſ,
o hyn mae'n haws ei gwympo.

12 Da y gwn y rhydd yr Arglwydd dâl
i ddial cam y truan;
Ac yr iawn farna y dyn tlawd
ſy'n byw ar gerdawd fechan.
13 Y rhai cyfiawn drwy yr holl fyd,
dy enw a gyd-foliannant.
A'r holl rai union, heb ofn neb,
o flaen dy wyneb trigant.

Domine clamaui. *Pſal.* 141.

Dafydd pan oedd Saul yn ei erlid, yn dymmuno help gan Dduw: a dioddefgarwch, nes paſſio 'r erlid hwnnw.

O Bryſia Arglwydd, clyw fy llais,
o bryſur gelwais arnad;
O'r man lle'r bwyf gwrando fy llef,
a doed i'r nef hyd attad.
2 Fy' ngweddi gar dy fron a ddaw,
gan godi dwylaw'n uchel,
Yn arogl darth ac aberth hwyr,
fel union ddiwyr lefel.

3 O Arglwydd goſod, rhag gair ffraeth,
gadwriaeth ar fy' ngenau,
Rhag i'm gam-ddweydyd, goſod ddor
ar gyfor fy' ngwefuſau.
4 Na phwyſa 'nghalon at ddrwg beth,
ynghyd-bleth â'r annuwiol: (wedd,
Nag mewn cydfwriad gwaith neu
rhag twyll eu gwledd ddaintethol.

5 Boed coſp a cherydd y cyfiawn,
fel olew gwerthlawn arnaf;
Ni friw fy' mhen, ho mwyaf fy,
mwy troſto a weddiaf.
6 Eu barnwyr pe bwrid i'r llawr,
ar greigiau dirfawr dyrys:
Gwrandawent ar f'ymadrodd i,
a chlywent hi yn felys.

7 Fel darnau cymmyd o goed mân,
a fwrian rhyd y ddaiar,
Mae'n heſgyrn ninnau yr un wedd,
[illegible] ym mron y bedd ar waſgar.
8 Mae 'ngolwg a'm holl obaith i,
Duw, arnat ti dy hunan:
Duw bydd di'n unic yn fy' mhlaid,
na fwrw f'enaid allan.

9 Cadw fi Arglwydd rhag y rhwyd,
hon a oſodwyd ymy,
Telm yr annuwiol, 'hoenyn main,
rhag ofn i'r rhai'n fy magly.
10 Yr anwiredwyr b'ado un,
cwympant eu hûn i'w rhwydau,
Ymddiried ynot ti a wnaf,
ac felly diangaf innau.

Voce mea. *Pſal.* 142.

Dafydd, er nag ofn na dig, yn arbed Saul, ac yn gweddio ar Dduw ei geidwad.

Rhois weddi ar yr Arglwydd nef,
yn llym fy llef ymbiliais;
2 A'm holl fyfyrdod gar ei fron,
o'm calon y tywelltais.
3 Ond pan fynegais it fy' nghur,
a'm dolur o'm meddyliau,
Da gwyddit ti bob ffordd a'r man,
y rhoeſan i mi faglau.

4 O'r tu deau nid oedd ym' neb,
trown f'wyneb, a'm hadwaenai,
Na nawdd, na neb, o du'n y byd,
fy' mywyd a'mgeleddai.
5 Arnad llefais, wrthyt dwedais,
Duw, di a ydwyd union:
Fy' nghwbl obaith wyt ti yn wir,
a'm rhan yn nhir y bywion.

6 O yſtyr Arglwydd 'faint fy' nghri,
wyf mewn trueni digllon:
Rhag fy erlidwyr gwared fi,
mae rhei'nt yn rhy gryfion.
7 O garchar caeth fy enaid tynn,
dy enw am hyn a folaf:
Pan weler dy fod ar fy rhan,
y cyfion [illegible].

XUM

Domine exaudi Pſal.143.

Gweddi am faddenaut pechodau. Dymuno cael ei dderbyn i drugaredd, a chael Yſpryd Duw iw gadw hyd ddiwedd ei fywyd.

ERglyw fy arch, o Arglwydd mâd,
wyf arnad yn gweddio:
O'th wirionedd, a'th gyfiownedd,
gofynnaf yt fy' ngwrando.
2 Ac na ddos i'r farn â'th wâs gwael,
(pa les i'm gael cyfiownder?)
Am nad oes dyn byw gar dy fron
yn gyfion pan ei teimler.

3 Y gelyn a erlidiodd f'oes,
mewn llwch i'm rhoes i orwedd:
Fal y rhai meirwon a fai'n hir,
is tywyll dir a'i hannedd,
4 Yna fy yſbryd, mewn blin ing,
a fu mewn cyfing-gyngor:
5 Ac ar fy' nghalon drom daeth braw:
ond wrth fyfyriaw rhagor.

Mi a gofiais y dyddiau gynt,
a helynt gwaith dy ddwylo,
Am hyn myfyriais, fy' Nuw Nâf,
am hyn myfyriaf etto.
6 Fy' nwylaw attad rhois ar led,
lle y mae f'ymddiried vnig,
Am danad f' enaid ſydd yn wir,
vn wedd â'r tir ſychedig.

7 Yn ebrwydd gwrando fi yn rhodd,
o Arglwydd, pallodd f'yſpryd:
Rhag imi fyned i'r pwll du,
fel rhai a ddarfu eu bywyd.
8 Par i'm ar frys glywed dy nawdd,
cans ynot hawdd y credais:
A dyſg i'm rodio dy ffyrdd rhâd,
cans f' enaid attad codais.

9 A gwared fi fy' Nuw, a'm Ion,
rhag fy' ngelynion aſwys,
Am fod fy lloches gydâ thi:
10 o dyſg i mi d'ewyllys:
Cans tydi ydwyt y Duw mau,
boed d' Yſpryd tau i'm tywys
Ar yr uniondeb yn y tir,
dyma dy wir ewyllys.

11 Duw, er mwyn d'enw fi bywhâ,
a helpa f'enaid tyner,
Allan o ing Duw cair ei ddwyn,
ac er mwyn dy gyfiownder.
12 A gwna ar yr elynol blaid,
caſeion f'enaid, gerydd:
Diſetha hwynt er mwyn dy râs,
cans mi wyf dy wâs vfydd.

Benedictus Dominus. Pſal.144.

Dafydd yn moli Duw am iddo ynnill ei dyrnas, ac y mae fe yn dymuno eu tâl i'r anwiol: ac yn dangos beth yw happuſ-rwydd cenedl.

BEndigaid f'or Arglwydd fy' nerth,
mor brydferth yr athrawa
Fy' nwylo' i ymladd, a'r vn wedd,
fy' myſedd i ryfela.
2 Fy' nawdd, fy' nerth, fy' nug, fy' nghred
fy' nhwr, f'ymwared vnig:
Cans trwyddo ef fy' mhobl a gaf
tanaf yn oſtyngedig.

3 Pa beth yw dyn, dywaid o Dduw,
pan fyddyt iw gydnabod?
A mab dyn pa beth ydyw fo,
pan fych o honno'n darbod?

4 Pa beth yw dyn? peth yr un wedd
a gwagedd heb ddim boro;
A'i ddyddiau'n cerdded ar y rhod,
fal cyſgod yn mynd heibio.

5 Goſtwng y nefoedd, Arglwydd da,
ac edrych draha dynion:
Duw cyffwrdd a'r mynyddoedd fry,
gwna iddynt fygu digon.
6 Iw gwaſgar hwynt gyrr fellt i wau,
i'w lladd gyrr ſaethau tanbaid.
7 Diſcyn, tyn fi o'r dyfroedd mawr:
hyn yw, o law'r eſtroniaid.

Duw gwared fi. 8 Geneuau'rhai'n,
a fydd yn arwain gwegi:
A'i dehau-law ſy yr un bwyll,
ddeheu-law twyll a choegni.
9 Iti Dduw, canaf o fawrhâd,
yn llafar ganiad newydd,
Ar nabl, ac ar y deg-tant,
cei gerdd o foliant beunydd.

10 Duw i frenhinoedd rhoi a wnaeth,
ei ſwccraeth at iawn reol:
Dan ymwared Dafydd ei was,
rhag cleddyf câs niweidiol,
11 Duw gwared, achub fi wrth raid,
rhag plant eſtroniaid digus,
A'i ſafn yn llawn o ffalſder gau,
a'i dehau yn dwyllodrus.

12 Bydd ein meibion mal planwydd cu
o'r bon yn tyfu'n iraidd:
A'n merched ni fel cerrig nadd,
mewn conglau neuadd ſanctaidd.
13 A'n conglau'n llawnion o bob peth,
a'n defaid, difeth gynnydd,
Yn filoedd (mawr yw'r llwyddiant hwn)
a myrddiwn i'n heolydd.

14 A'n ychen cryfion dan y wedd,
yn hywedd, ac yn llonydd:
Heb dorr na ſoriant i'n mysg ni,
na gweiddi i'n heolydd.
15 Dedwydd ydyw y bobl y ſy,
a phob peth felly ganthynt:
Bendigaid yw'r bobl y rhai'n yw,
a'r Arglwydd yn Dduw iddynt.

Exaltabo te. Pſal. 145.

Dafydd y dangos daioni Duw yn llywodraethu pob creadur. Mawl i Dduw am ei gyfiownder, ai ras, ai ſerch i bob dyn a'i hofno, ac a'i caro.

MI a'th fawrygaf di, fy Nuw,
cans tydi yw fy llywydd:
Bendithio dy enw byth a wnaf,
mi a'i molaf yn dragywydd.
2 Dy enw a folaf fi bob dydd,
a'th glod a fydd heb orphen.
3 Yr Arglwydd ſydd glod-fawr heb wedd,
a'i fowredd ſydd heb ddiben.

4 Cenedl wrth genedl a ront fawl
i'th ogoneddawl wrthiau;
Gan danu dy nerth rhyd y byd,
a dywedyd dy gynneddfau.
5 Am dy ogonedd mawr, fy Naf,
mynegaf, a'th gadernyd.
6 Son am dy bethau ofnadwy,
gwnant hwy a minnau hefyd.

7 Llwyr goffadwriaeth honot ti,
a'th fawr ddaioni traethant;
Ac o'th gyfiownder, fy Nuw Ion,
a llafar don y canant:
8 Hefgraſlawn yw ein Arglwydd ni,
ac o doſturi rhyfedd:
Hwyr ac annihen yw i ddig:
llawn ſydig i drugaredd.

9 Da yw yr Arglwydd i bob dyn,

a'i nodded ſy'n dyccianuel:
Ac ar ei holl weithredoedd ef
daw nawdd o'r nef yn raſol.
10 Dy holl weithredoedd di i'th lwydd
o Arglwydd a'th glodforant:
Dy wyrth pan welo dy Saint di,
y rhei'ni a'th fendithiant:

11 Gan ſon am drugaredd a grâs
dy dyrnas, ai chadernyd:
Fal dyna'r gerdd ſydd yn parhau,
yn eu genenau hyfryd.
12 Fel y parent drwy hyfryd glod,
gydnabod â'th dyrnaſſiad,
A'th nerth ym mysg holl ddynol blant,
a'th lawn ogoniant gwaſtad.

13 Brenhiniaeth dy dyrnas di fry,
a bery yn waſtadol,
A'th lywodraeth o oed i oed,
hon a roed yn dragwyddol.
14 Yr Arglwydd cynnal ef yn llonn,
y rhai ſy' mron eu cwympod.
Ac ef a gyfyd bawb yn wir,
ar a oſtyngir iſod.

15 Wele, mae llygaid yr holl fyd
yn diſgwyl wrthyd Arglwydd,
Dithau a'i porthi hwynt i gyd,
bawb yn ei bryd yn ebrwydd.
16 A phan agorech di dy law,
o honi daw diwall-faeth:
D'ewylls da yw ymborth byw,
a hynny yw eu llyniaeth.

17 Holl ffyrdd yr Arglwydd cyfion ynt
a'i wrthiau ydynt ſanctaidd:
18 Agos iawn i bawb ydyw fo,
a eilw arno'n buraidd.
19 Sef ar y gwyr a'i hofnant ef,
fo glyw eu llef iw gwared,
Fo rydd eu wyllys hwynt a'i harch,
o'i wir barch, Jon gogoned.

20 Pob dyn a garo'r Arglwydd nef,
caiff gantho ef ei 'mddiffyn:
A chan ddiſetha rhydd oes ferr,
i bob yſceler cyndyn.
21 Fy enaid traethed fendith rhwydd,
a mawl yr Arglwydd nefol:
A phob cnawd rhoed iw enw, y Sanct,
ogoniant yn dragwyddol.

Lauda anima mea. *Pſal*.146.

Na all neb ymddiried i ddyn, ond yn Nuw hollalluog, yr hwn a weryd y cyſtuddiedig, a byrth y tylodion, a ryddha y carcharorion, a gyſſura yr ymddifad, y weddw, a'r dieithr: ac ſydd frenin yn dragywydd.

Fy enaid mola'r Arglwydd nef,
2 mi'ai molaf ef i'm bywyd;
Dangoſaf glod i'm Harglwydd Dduw
tra gallwyf fyw na ſymmyd.
3 Na wnewch hyder ar dywyſogion,
nac ar blant dynion bydol:
Am nad oes ynthynt hwy i gyd,
na help nac iechyd nerthol.

4 Pan el y ffun o'r genau gwael,
a'r corph i gael daiar-lan;
Felly dychwyl, fel dyna'r dydd
y derfydd ei holl amcan.
5 Y pryd hwn gwyn ei fyd efo
a rotho ei holl obaith
Ar Dduw Jaco y'i gymmorth da,
pan el oddi yma ymaith.

6 Hwn Dduw a wnaeth nef, daiar, mor
a'r holl yſtor ſydd ynthynt:
Hwn a ſaif yn ei wir i hun,
pryd na bo un o honynt.

7 Yr hwn i'r gwael a rydd farn dda,
a bara i'r newynllyd,
Fe ollwng Duw y rheidus gwâr,
o'i garchar ac o'i gaethfyd.

8 Yr Arglwydd egyr lygaid dall,
ef a dyr wall gwael ddynion:
Ymgleddu'r gwan mae'n Harglwydd
a hoffi y rhai cyfion. (ni
9 Dieithraid, a'r ymddifad gwan,
a'r weddw druan unig,
Duw a'i pyrth: ond dyryſu wnai
holl ffyrdd pob rhai cythreulig:

10 Yr Arglwydd yn teyrnaſu a fydd,
dy Dduw tragywydd Seion:
O oes i oes pery dy lwydd:
molwch yr Arglwydd tirion.

*Laudate Dominum. Pſalm.*147.

Mae'r prophwyd yn moli amryw ddaioni Duw tu ag at ei greaduriaid, ac yn enwedig eu eglwys, yr hon a gaſclwyd, ac a gafas ragor ddaioni rhagor vn bobl eraill.

Molwch yr Arglwydd, cans da yw
canu i Dduw yn llafar:
Oherwydd hyfryd yw ei glod,
a da yw bod yn ddiolchgar.
2 Caerſalem dinas gyflawn fydd,
yr Arglwydd ſydd i'w darpar:
Gan gaſglu Iſrael ynghyd,
a fu drwy'r byd ar waſgar.

3 Yr unic Arglwydd ſy'n iachâu,
yn rhydd o friwiau'r galon; (iawn
Yr Arglwydd rhwym eu briwiau'n
y rhai dolur-lawn cleiſion.

4 Yr Arglwydd ſydd yn rhifo'r ſer,
a phob rhyw nifer honynt:
Ef a'i geilw hwynt oll yn glau,
wrth briod enwau eiddynt.

5 Mawr yw ein Arglwydd ni o nerth
a phrydferth o raſoldeb;
Ac mae'n bell iawn uwch ben pob rhif,
ſon am ei brif ddoethineb.
6 Yr Arglwydd unic ſydd yn dal
i gynnal y rhai gweiniaid,
Ac ef a oſtwng hyd y llawr
y dorf fawr annuwiolaid.

7 Cenwch i'r Arglwydd mal y gwedd
clodforedd iddo a berthyn:
O cenwch, cenwch gerdd i'n Duw,
da ydyw gydâr delyn.
8 Hwn â chymylau toes y nen,
â glaw'r ddayaren gwlychodd.
I wellt gwnaeth dyſu ar y fron,
a llyſiau'i ddynion parodd.

9 Hwn i'r anifail ar y bryn
a rydd yr hyn a'i portho:
Fe bortha gywion y cigfrain,
pan fon yn llefain arno. (march;
10 Nid oes gantho mewn grym un
na ſerch na pharch, na phleſer:
Nac mewn eſgair, neu forddwyd gwr,
fal dyna gyflwr ofer.

11 Yr Arglwydd rhoes ei ſerch ar ddyn
yr hwn y ſy'n ei hoffi:
Ac ſydd yn diſgwyl cael ei nawdd,
caiff hwn yn hawdd ddaioni.
12 O Caerſalem gyflawn o lwydd,
molianna'r Arglwydd eiddod;
O Seion ſanctaidd, dod yn rhwydd
i'th Dduw glodforedd barod;

13 Herwydd yr Arglwydd â'i fawr
a wnaeth dy byrth yn gryfion; (wyrth
A rhoes ei fendith, a thyccciant,
ymhlith dy blant a'th wyrion.
14 Hwn a roes heddwch yn dy fro,
fel y cynnydd oll llwyddiant,
Ac a ddiwallodd yn eich plith,
o fraſder gwenith, borthiant.

15 Ei orchymynion ef a ddenfyn,
o'i ddown-fawr air cynhesur,
Hwn ar y ddaiar â ar lêd,
ac yno rhêd yn bryſur.
16 Eirch i'r eira ddisgyn fel gwlân:
eirch rew, fe'l tân, fel lludw,
17 Eirch ia, fe ddaw yn deſyll cri;
pwy'erys oerni hwnnw?

18 Wrth ei air eilwaith ar ei hynt,
fe bair i'r gwynt ochneidio
I doddi'r rhai'n, ac felly bydd
i'r holl afonydd lifo.
19 Grym ei air, a'i ddehau-law gref,
a ddengys ef i Jaco,
A'i ffyrdd a'i farn i Israel,
a'r rhai a ddel o hono.

20 Ni wnaeth efe yn y dull hwn,
â neb rhyw nassiwn arall;
Ni wyddent farnau'r Arglwydd nef.
O molwch ef yn ddiball.

Laudate Dominum. Pſal. 148.

Mae efe yn annog pob creadur, o bob lle i foli Duw, yn enwedig am ei ddaioni i Iſrael.

O Molwch yr Arglwydd o'r nef,
rhowch lef i'r uchel-leoedd,
2 Molwch hwn holl angylion nef,
molwch ef ei holl luoedd,

3 Yr haul, a'r lleuad, a'r holl ser,
y gloywder, a'r goleuni,
4 Nef y nefoedd, a'r ffurfafen,
a'r dyfr uwch ben y rhei'ni.

5 Moliannant enw'r Arglwydd nef,
hwynt â'i air ef a wnaethbwyd.
Ddwedodd y gair, a hwy fal hyn
ar ei orchymyn crewyd.
6 Rhoes reol iddynt i barhau,
fel deddfau byth i'w dilyn:
Rhoes bob peth yn ei le'n ddi os,
nad elo dros ei derfyn.

7 Molwch yr Arglwydd o'r ddayar,
chwychwi ystrywgar ddreigiau,
8 Y tân, a'r cenllysg, eira, a tharth,
a'r gwynt o bob parth yntau, (wydd,
9 Mynyddoedd, bryniau, ffrwythlon-
a'r tirion gedrwydd brigog,
10 An'feiliaid, ac ymlusgiaid maes,
ac adar llaes asgellog.

11 Brenhinoedd daiar, barnwyr byd,
swyddwyr ynghyd â'r bobloedd,
12 Gwyr ieuainc, gwyr yfon, gwyr hen,
pob bachgen ym mhob oesoedd.
13 Molant ei enw ef ynghyd,
uchel a hyfryd ydoedd,
Ei enw ef sydd uchel ar
y ddaiar oll, a'r nefoedd.

14 Cans corn ei bobl a ddyrchafawdd,
yn fawl a nawdd i'r eiddo,
I Israel ei etholedig,
a drig yn agos atto.

Cantate Domino Pſal. 149.

Cyngor i'r eglwys i foli Duw am oruchafiaeth y Sainct.

Canwch i'r Arglwydd, ac iawn fydd
ryw ganiad newydd rhyfedd:

A chlywer ynghynulleidfa'r Saint,
ei fawr fraint a'i orfoledd.
2 Boed Iſrael lawen a'i fraeth,
yn Nuw a'i gwnaeth yn addfwyn:
A bydant hyfryd blant Seion,
yn Nuw eu tirion frenin.

3 Molant ei Enw ar y bibell,
a thympanell a thelyn.
4 Cans bodlon yw i'w bobl i gyd,
rhydd iechyd i'r lledneis ddyn.
5 I'w Saint ef boed gorfoledd iawn,
a hon yn llawn gogoniant,
Yn eu gwelau, (yn llawen ddull)
ac yn eu ſtefyll canant.

6 Yn eu genau bydd cerdd bob awr,
ein Duw a'i fawr ryfeddod,
Ac yn eu dwylaw bydd i'w drin,
y cleddyf deufin parod;
7 Ar eſtroniaid i'n dial ni,
ac i goſb boeni'r bobloedd:
8 I roi mewn caethder gadwyn dro,
i rwymo ei brenhinoedd.

I roi eu pendefigion chwyrn,
mewn gefyn heyrn ffyrnig.
9 I wneuthur arnynt union farn,
yn gadarn ſcrifennedig. (ſydd
Dymma'r glân ardderchowgrwydd
i'w Saint y ſydd yn credu;
Clodforwch oll yr Arglwydd nef,
o molwch ef am hynny.

Laudate Dominum. Pſal. 150.

Mae yn annog i foli Duw yn ddibaid â phob cerdd, am ei weithredoedd mowrion.

MOlwch Dduw yn ei gyſſegr lân,
ſef ei ffurfafen nerthol,
2 Molwch ef i'w gadernid llym,
ac amlder grym rhagorol.
3 Ar lais udgorn chwythwch y mawl hyn.
ar nabl, telyn, Tympan.
4 Molwch chwi ef â llawn glod glan,
a thannau, pibell, organ.

5 Ar y ſymbalau molwch ef,
ar rhai'n â'i llef yn fein-gar:
O molwch ef â moliant clau,
ar y Symbalau llafar.
6 Holl bethau (molent un Duw byth)
ſydd ynthynt chwythy bywyd.
Rhoent gyd-gerdd foliant i barhau:
clod-forwn ninnau hefyd.

Gogonedd a fyth i'r Tâd,
i'r Mab rhad a'r glân Yſpryd:
Mal y bu, y mae, ac y bydd
vn Duw tragywydd hyfryd.

Terfyn Pſalmau Dafydd.

Tabl i ddangos pa le y ceir pob vn o'r Pſalmau, wrth eu dechreuad & rhifedi.

A

Achub fi Dduw y gwr a'm gwnaeth. 69
Addewais gadw 'ngenau'n gu. 39
Ar'r vniondeb, o bobloedd wych. 58
A ofno'r Argl. gwyn ei fyd. 128
Argl clyw 'ngweddi yn ddiball. 5
Argl. manwl y chwiliaiſt fi. 139
Attad Ion fy nerth, y rhof lef. 28

B

Barn fi o Dduw, a chlyw fy llais. Pſal. 26
Barn fi o Dduw, a dadleu'n dynn. 43
Bendigaid fo'r Argl. fy nerth. 144
Bum yn dyfal ddiſgwyl fy Ner. 40

C

Cadw fi Dduw, cans rhois fy mhwys. Pſal. 16
Cenwch, a churwch ddwylo 'nghyd. Pſal. 47
Cenwch i'r Argl. ac iawn fydd. 149
Cenwch i'r Argl newydd gân. 98
Clodforaf fi fy Argl Ion. 9 & 111
Clodfored pawb yr Argl. nef. 105
Clodforwn di dragwyddol Dduw. 75
Clyw di fugail i Iſrael. 80
Clywſam â'n cluſtiau o Dduw cu. 44
Credaf i'r Argl. yn ddinam. 11
Chwi weiſion Duw molwch yr. 113

D

Da gennyf wrando o'r Argl. nef. 116
Dangos fy Nuw, fy Nuw a'm grym. Pſal. 22
Datcanaf drugaredd a barn. 101
Datcan y nefoedd fowredd Duw. Pſal. 19
Da wyd i'th dir Iehovah Ner. 85
Dedwyddol yw mewn buchedd dda. 112
Diolchaf fi â'm calon rwydd. 34
Diſgwyliaf o'r mynyddoedd. 121
Duw, buoſt i'n yn Arglwydd da. 90
Duw, dod i'r brenin fàrn o'r nef. 72
Duw, dy nawdd ym' rhag marwolddyn. 56
Duw fy' nghyfiawnder clywaiſt fi. 4
Duw pryſura i'm gwared i. 70
Duw y Duwiau yr Arglwydd cu. 50
Duw yn d'enw cadw fi'n dda. 54
Dwedai'r Arglwydd wrth f' Argl. mau. 110
Dwedai yr ynfyd wrtho'i hun. 53
Dy Babell di mor hyfryd yw. 84
Dyma'r amſer yn ddiymgel. 124
Dy râs, dy nawdd, fy Nuw i'm dod. 57
Dywed i mi pa ddyn a drig. Pſal. 15

E

Erglyw fy arch o Argl. mâd. 143
Erglyw o Dduw, fy llefain i. 61

F

F' Argl. dercheſais f' enaid i. 25
F' Arglwydd, mi a'th fawrygaf di. 30
Fy Arglwydd, na cherydda fi. 38
Fe ddwedai'r ynfyd nad oes Duw Pſal. 14
Fy enaid mawl Sant Duw yr Ion. 103
Fy enaid mola'r Arglwydd byw. 104
Fy enaid mola'r Arglwydd nef. 146
Fy llais at Dduw, pan roddais lef. 77
Fy mhobl i gyd gwrandewch fy neddf. 78
Fy Nuw gwareda fi rhag brâd. 59
Fy vnig Dduw ydyw f' mhlaid. 62

G

Gobaith a nerth h i'n yw Duw hael. 46
Goſtwng o Argl. y glust dau. 86
Gwrandawed fi yr Argl. Ner. 20
Gwrandewch chwi y bobloedd i gyd. 49
Gwyn ei fyd yr yſtyriol frawd. 41
Holl farn-wyr byd mae Duw'n eu myſg. 82

I

I dy'r Argl. pan ddwedent ym. 122
I'm ing y gelwais at f' Argl. 120
I'r Argl. cenwch lafar glod. 100
I ti o Dduw, y gweddai mawl. 65

L

Llawer cenedl o Dduw, a ddaeth. 79
Llawer gwaith cefais gyſtudd. 129

M

Mawr ei enw'n ninas ein Duw. 48
Mi a'mddiriedais ynod Ner. 31, 71
Mi a'th fawrygaf di fy Nuw. 145
Moliannu'r Argl. da iawn yw. 92
Molwch Dduw yn ei gyſſegr. 150
Molwch yr Argl cans da yw. 106, 107, 118. 136, 147
Myfyriaf gerdd byth i barhau. 89

N

Na ddala ddryg-dyb yn dy ben. 37
Na oſtega, na thaw, na fydd. 83
Nid i ni Arglwydd, nid i ni. 115

O

O achub bellach Argl cu. 12
O achub fi; fy Nuw Ner. 7
O Argl amled ydyw'r gwyr. 3
O Argl. Dduw, Duw mawr ei rym. 49
O Argl. Dduw, erglyw fy llef. 64
O Argl. ein Ior ni a'n nerth. 8
O Argl. erglyw fy' ngweddi. 102
O Argl. na cherydda fi. 6
O Argl. pa'm y ſefi di. 10

O

O Argl. yndy nerth a'ch rym. 21
O bryſia Argl clyw fy llais. 24
O cenwch fawl i Dduw ein nerth. 81
O cenwch fawl i'r Argl nef. 117
O cenwch glod i'r Argl. mâd. 96
O clyw [illegible] hewnder Argl mâd. 29
O cofia Ddafydd, fy Nuw Ner. 132
O dowch a chanwn i'r Argl. 95
O Dduw, dydi a'n gwrthodaiſt. 60
O Dduw fy iechyd nos a dydd. 88
O Dduw fy moliant i nathaw. 109
O Dduw, gwrando fy'ngweddi brudd. 55
O Ior fy'ngrym, caraf di'n fawr Pſal. 18
O molwch enw'r Argl. nef. 135
O molwch yr Argl. o'r nef. 148
O'r dyfnder gelwais arnat Ion. 130

P

Paham o Dduw oddiwrthym ni. 74
Paham y terfyſg gwyr y byd. 2
Pa hyd fy Argl. Dduw dilyth. 13
Pa'm y rhodreſi yn dy frâd. 52
Pan ddaeth Iſrael o'r Aipht faith. 114
Pan ddychwelodd ein gwîr Dduw Ion. 126
Pan oeddym gaeth yn Babilon. 137
Pa rai bynnag yn Nuw yr Ion. 33
Parod yw fy'nghalon o Dduw. 108
Pleidia o Arglwydd yn fy hawl. 35
Pob cyfryw ddyn y ſydd a'i daith. 119

R

Rhag y gwr drwg gwared fi Ner. 140
Rhof fowrglod i ti fy Nuw Ion. 138
Rhois weddi ar yr Argl. nef. 142
Rhowch i'r Arglwydd a rhowch yn chwyrn. Pſal. 29

S

Sawl a'ymddiried ynt yn Nuw Ion. 125
Seilfeini hon, ſef Sion, ſydd. 87

T

Teyrnaſu y mae yr Arglwydd. 93
Traethodd fy'nghalon bethau da. 45
Trugaredd dod i mi. 51
Trugaredd Duw yn i plith. 67
Tuedda'ngolwg at y nef. 123
Tydi o Dduw yw y Duw mau. 63

W

Wele, fod brodyr yn byw'nghyd. 133
Wele holl weiſion Argl. nef. 134
Wrth gamwedd dyn annuwiol ſur. 36

Y

Ymgyfoded yn Duw ein Ner. 68
Yn fy'nghalon ni bu falch chwydd. 131
Yn Iuda ac Iſrael dir. 76
Yn Nuw ymlawenhewch i gyd. 66
Y ty ni adeilado'r Ner. 127
Yr Argl. Dduw yw ein brenhin. 59
Yr Argl. piau'r ddaiar lawr. 24
Yr Arglwydd ydyw ein penrhaith. 97
Yr Arglwydd yw fy'mugail clau. 23
Yr Arglwydd yw fy'ngolau'n gyd. 27
Yr un wedd ac y bref a'r hydd. 42
Y ſawl a drigo, doed yn nes. 91
Y ſawl ni rodia dewydd yw. 1
Y ſawl ſy deilwng gwyn ei fyd. 32
Yn da yw Duw i Iſrael. 73

FEl y gallor gwybod ar ba dôn y mae canu pob un o'r Pſalmau yn y gynnulleidfa, y mae nodau canu wedi eu goſod wrth rai o honynt; ac wrth y rhai hynny y gellir canu cymmaint o'r lleill ac a fo o'r un meſur a hwythau. Ond o herwydd bod rhai yn Pſalmau o gwynfan a galar, ac eraill o ddiddanwch a llawenydd; rhai yn gweddio Duw am ymwared o gyſtudd, neu ryw ddaioni arall, ac eraill yn moliannu Duw ac yn diolch iddo am ei ddaioni a'i ymwared; rhai yn datcan ac yn ymmegi mawrion weithredoedd Duw yn yr oesoedd o'r blaen, ac eraill yn prophwydo am bethau a ddeuai ar ôl: &c. O herwydd hyn meddaf, iawn yw dewis i bob Pſalm y dôn a fo cymhwyſaf a chymmeſuraf i'r defnydd a fyddo ynddo.

FINIS.